

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLEKTEN
ASTRUP

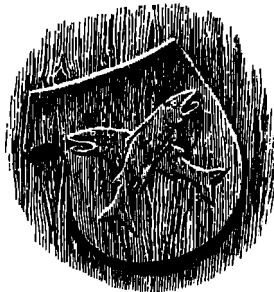
SLEKTEN ASTRUP

FRA ASTRUPGAARD

GJENNOM 550 ÅR

VED

O. DELPHIN AMUNDSEN

ANNEN AJOURFØRTE
OG UTVIDEDE UTGAVE AV F. C. SOMMER
«SLÆGTEN ASTRUP GENNEM 500 AAR»
KJØBENHAVN 1905

OSLO 1955

In Memoriam

Godseier

HANS EBBE ASTRUP

(nr. 228)

som i 1905 skjenket oss vår første slektsbok.

Oberst

EBBE CARSTEN MORTEN ASTRUP

(nr. 232)

*som femti år senere tok initiativet til
utgivelsen av dens annen utgave.*

Til slekten

*F*or femti år siden fikk vår slekt sin første trykte slektsbok. På foranledning av godseier Hans Ebbe Astrup utsendtes da: F. C. Sommer: «Slægten Astrup fra Astrupgaard gennem 500 Aar», Kjøbenhavn 1905.

Denne bok ble omfattet med stor interesse innen familiens forskjellige grener, både hjemme og ute, men efter hvert som opplaget var disponert, og efter som slekten fortsatte å vokse, oppstod ønsket om å få en ny, ajourført utgave av boken.

Oberst Ebbe Astrup arbeidet lenge for denne sak, satte nye undersøkelser i gang, og fikk undertegnede til å konstituere seg som et slektsutvalg for å få planen realisert.

Idet vi nu utsender boken, håper vi at denne både vil fylle et lenge følt savn, og at den fortsatt vil tjene til å befeste samhørighetsfølelsen mellom slektens forskjellige medlemmer.

Oslo i november 1955.

Hans Astrup.

Harald Astrup

P. C. Astrup.

FORORD

Nærværende bok utgjør annen utgave av F. C. Sommer: «Slægten Astrup fra Astrupgaard gennem 500 Aar», som på godseier Hans Ebbe Astrups foranledning og bekostning ble utarbeidet ved F. C. Sommer under medvirking av dr. phil. Louis Bobé, og trykt i Kjøbenhavn 1905. Foruten full redegjørelse for slektslinjene til da inneholdt denne første utgave en lang rekke dokumenter og dokumentutdrag vedrørende slektens eiendomsforhold i det 15. og 16. århundre, vesentlig i Danmark.

Efter slektutvalgets bestemmelse blir nå forrige boks første del — omfattende generasjonene i Danmark, før slektens omplantning til norsk jord omkring 1707 — opptrykt uforandret både hva sprog og innhold angår. Her er også bibeholdt den generasjonsvise oppstilling av slektsbiografiene. Det ansås unødvendig å trykke opp igjen alle de mange detaljerte dokumenter fra første utgave, men henvisninger hertil er nu gjort på hvert enkelt sted som fotnoter og henvisninger. De som ønsker spesielt å studere disse detaljer, vil vel kunne skaffe seg adgang til et eksemplar av forrige utgave. En del nyere funnet stoff er også, ved utgiveren, tilføyet her.

Bokens annen del, foged i Sunnmøre Niels Astrup og hans norske efterslekt, fremtrer i helt ny bearbeidelse. Nye opplysninger er innarbeidet, manglende data er tilføyet og stoffet er ordnet slik som i moderne slektsbøker, ved at biografi over en sønn følger umiddelbart efter faren, og slektslinjen da straks føres helt frem til nutiden. Heller ikke dette system gjør det lett å følge de enkelte slektslinjer. Men ved hjelp av slektsplansjene bak i boken og gjennom det nummersystem som her er gjennomført, med *løpenummer* for hvert slektsmedlem, både på plansjene og ved hver slektsbiografi, skulle det være lett å finne frem. Ved hver biografi er foruten løpenummeret angitt løpenummer for vedkommendes far, samt nummer for hans barn.

Under utarbeidelsen av denne bokens annen del har det vært nødvendig, i meget stor utstrækning å plage slektens medlemmer med henvendelser og spørsmål, men det har vært påtagelig med hvilken interesse de fleste har besvart disse. Herfor uttaler jeg en hjertelig takk.

Også utenfra har det vært nødvendig å påkalle assistanse. Både våre Statsarkiver utenbys og en lang rekke sogneprestembeter har beredvillig besvart

de mange spørsmål. Særlig verdi har de forarbeider hatt som genealogen fru Ingeborg Flood gjorde for oberst Ebbe Astrup. Likeså har en rekke enkeltpersoner og institusjoner beredvillig gitt opplysninger som ikke kunne skaffes på annen måte. Sogneprest i Brøns, Anders Malling, har fremskaffet de gamle gravskrifter for Astrupgaards tidligere eiere. Endelig har funksjonærene ved Riksarkivet og Statsarkivet på vanlig, elskverdig måte bistått meg under mitt arbeid i disse arkiver. Alle avlegges herved min beste takk.

Tross all anvendt omhu vil det i en bok av denne art forekomme feil. Meddelelse herom bes innsendt til undertegnede til bruk for en eventuell liste over rettelser. Likeså ber jeg om meddelelse om fremtidig inntreffende familiebegivenheter for videre ajourføring av boken.

O. Delphin Amundsen.

Paa Foranstaltning af en Kreds af Slægtens Medlemmer fremtræder nærværende personalhistoriske Arbejde.

Fra tidligere Tid forelaa kun meget mangelfulde og delvis fejlagtige Oplysninger om Ættens Herkomst. P. Fylling kunde i sine Meddelelser om Søndmøre (1875) ikke føre Slægten længere tilbage end til Foged *Nikolai Astrup* paa Søndmøre († 1743), hvis Fader tilmed fejlagtig og uden Hjemmel af ham angives at have været en omkring Aar 1650 i Borgund levende Mads Astrup.

Aar 1900 fandtes hos Familien i Kristianssund en 1768 af *Nikolai Hygom* nedskreven Genpart af nogle ældre Slægtsoptegnelser, affattede henholdsvis ca. 1690 og 1721 af Præsten *Niels Nielsen Astrup* i Roager (Nordslesvig) og dennes Svigersøn samt Eftermand i Embedet *Nissenius Pedersen Hygom*, der førte Familien tilbage til Begyndelsen af det 15. Aarhundrede (Bilag Nr. 1).

Dette Fund blev Foranledning til at den familiehistoriske Sans vaktes paany hos den yngre Generation, og man overdrog derfor Høsten 1901 Frøken *Emilie Bernhoft*, Lillehammer, at samle Stof til Slægtens Historie i Norge. Samtidig paatog medundertegnede Kontorchef *F. C. Sommer* sig at undersøge Rigtigheden af Præsten N. N. Astrups ovenanførte Optegnelser og supplere dem ved Undersøgelser i danske og slesvigske Arkiver.

Det er nu lykkedes med fuldkommen Sikkerhed at føre Slægten tilbage til den 1470 første Gang forekommende *Troels Winter* i Astrup, hvis Forfædre ifølge retsgyldige Vidnesbyrd før Aar 1400 har ejet Familiens gamle Stamsæde *Astrupgaard*, Brøns Sogn i Nordslesvig.

Ætten Astrups yngste Generation kan saaledes i uafbrudt Mandslinje nu se tilbage paa tretten Slægtled, en Stamrække, som sikkert kun meget faa Familier i Norge og Danmark kan opvise.

Af hensyn til Arbejdets Omfang har man ment at burde indskrænke sig til kun at behandle de i Roager Præstens Manuskript nævnte Familiemedlemmer, da det særlig paa Grund af Slægtens Ælde vilde være uoverkommeligt at forfølge alle dens Sidelinjer ned til Nutiden. Man har særlig lagt Vegt paa at fremskaffe saa fyldestgørende Oplysninger som mulig om Astrup-Slægten Forfædre i opadstigende Linie for de i Slesvig hjemmehørende, tidligst forekommende Medlemmer, medens man for den norske Grens Vedkommende har

bestræbt sig for at tilvejebringe en fuldstændig Stamtavle over hele Afkommet paa Mandslinjen av dens første Mand i Norge *Nikolai Astrup*, Foged paa Søndmøre. Fra dennes Ansættelse, den 3. Juni 1707, at regne, har Slægten nu snart i to hundrede Aar været knyttet til Norge, hvor hans talrige Descendens lover at sikre Slægten fremtidig Bestaaen.

Resultaterne af de gennem fire Aar fortsatte, ihærdige og indgaaende Forskninger fremtræder nu i Bogform, opstillede af begge medundertegnede.

Under Tilvejebringelsen af det store og fyldige Stof har man fra forskellig Side mødt megen Velvilje, særlig takkes D'Hrr. Pastorer *v. Fischer-Benzon* i Roager og *Nissen* i Brøns samt Hr. Statsarkivar *G. Hille* i Slesvig. Hr. Arkivar i Rigsarkivet *Thiset* har ligeledes stillet sin store Viden paa den ældre danske Adels histories Omraade til Raadighed. For den værdifulde Bistand, som er os ydet af Hr. Arkivar *Chr. Brinchmann*, D'Hrr. Amanuensis, Cand. jur. *Krog Steffens* og Amanuensis, Cand. *A. W. Rasch* i det norske Rigsarkiv aflægges vi herved en forbindtlig Tak. Statsraad *H. R. Astrups* Biografi er velvilligst udarbejdet af fhv. Bibliothekar ved Kgl. Bibliotheket i Stockholm Dr. phil. *H. O. Wieselgren*.

Kjøbenhavn, i Juli 1905.

F. C. Sommer

Louis Bobé

INDLEDNING

Som flere af Norges bekendte og ansete Slægter, saaledes Stockfleth, Toller, Mechlenburg, Garmann, Schnell, Tønder, Hornemann, Nansen og Sverdrup stammer Ætten Astrup fra Nordslesvig. Medens de førstnævnte Slægter hovedsagelig stammer fra Byerne paa Østkysten, har vi i Astrupslægten fra Astrup By, Brøns Sogn, Hvidding Herred ¹⁾ en Repræsentant for den frie slesvigske Selvejrbondestand, hvis stærke Selvfølelse strax træder os i Møde gennem de Ord, en af Slægtens Forfædre, Niels Pedersen i Astrup, 1578 tilskriver sin Landsherre, Hertug Hans: «Minne salige Forfædre og jeg haver havt Gaarden og Godset i Astrup, som jeg iboer, i uforstyrret Brug og Eje, Mand efter Mand i mere end tohundrede Aar uden nogens Modkrav eller Indsigelse.»²⁾

At gøre Rede for den sociale Stilling, som Astrupslægtens ældste Led fra omkring Aar 1400 indtil Begyndelsen af det 16. Aarhundrede har indtaget, frembyder nogen Vanskelighed. Naar Astrupgaard i alle trykte Kilder til Haderslev Amts Historie ³⁾ findes omtalt som et adeligt Sæde, der ejedes af de Wintere, viser nærmere Undersøgelse, at netop det i Fortalen nævnte, fra Roager-Præsten hidhørende Manuskript ligger til Grund for de Oplysninger, som den daværende Ejer af Astrupgaard, Peder Bjørn, 1757 paa Foranledning af den bekendte Genealog N. Hofman indsendte til Genealogisk heraldisk-

¹⁾ Et af de syv Herreder, som hørte under Tørring Lehn, der allerede 1580 i verdslig Henseende blev forenet med Haderslev Lehn under en fælles Lehnsmand og dannede den vestlige Del af det senere Haderslev Amt, afstaaet 1864 til Preussen sammen med den øvrige Del af Hertugdømmet Slesvig.

Naar Benævnelserne Tørring Lehn har holdt sig næsten op til vore Dage, skyldes dette nærmest den geistlige Inddeling, idet alle de i dette Lehn liggende Kirker hørte under Ribe Stift i Modsætning til de øvrige Kirker i Haderslev Amt, der laa til Provstiet af samme Navn under Slesvig Bispedømme. Blandt de 12 Kirkesogne, hvoraf Hvidding Herred bestaar, fremhæver vi i Forbindelse med Astrupslægten Brøns, Skjærbæk, Vodder, Rejsby og Roager (Rodager) Sogne. Til nærmere Orientering tjener, at Brøns Sogn, hvortil Astrupgaard hører, mod Syd begrænses af Skjærbæk Sogn, mod Nordøst af Vodder Sogn og mod Vest af Vesterhavet, medens Roager ligger en halv Mil nord for Vodder Sogn og atter en halv Mil fra den danske Grænse i 1905.

²⁾ Se 1. utg., Aktstk. nr. 29: «Niels Pedersen fører Klage for Hertug Hans over at Dommen i Sagen mellem ham og Ribe Domkapitel er gaaet ham imod, og beder derfor Hertugen om Bistand», dateret 6. Aug. 1578. Aktstk. nr. 30: «samme bønfaller Hertug Hans om Hjælp mod Herredsfogeden Niels Mikkelsen og dennes Tilhængere, da han er bleven fradømt en ham tilhørende Eng», udateret 1578, efter 8. Marts.

³⁾ Pontoppidan, Danske Atlas V. 693, VII. 189, 193. Hofmans Fundationer IV. 575. Rhode, Haderslev Amts Beskrivelse, 513. Trap, Slesvig. Aagaard, Tørring Lehn 1815. Erichsen, Der Kreis Hadersleben 1895. Schröder, Topographie des Herzogthums Schleswig.

biografisk Selskab, hvis Arkiv nu bevares i det danske Rigsarkiv, og hvorfra samtlige senere Forfattere har hentet deres Videns.

Da imidlertid ovennævnte Niels Pedersen til Astrupgaard endvidere i 1578 skriver til Hertug Hans: «Min Bedstefader, kaldet Truels Winter i Astorp, har til Domherrerne og Munkene i Ribe skænket noget Jord af sit Selvejrbondegods» (Bundengute, i Modsætning til Kronerde, Fæstegods), foreligger der her en tydelig Udtalelse for, at Astrupgaard ej heller i ældre Tid har været adeligt Jordegods. Astrupættens Forfædre har derfor rimeligvis i det 15. Aarhundrede tilhørt den Klasse af frie Ejendomsbesiddere, som, naar deres økonomiske Vilkaar var tilstrækkelig gode, og i Særdeleshed naar de indgik adelige Giftermaal, umærkeligt hævede sig op i Adelsstanden.

Begrebet «Adel» er i Danmark ikke benyttet før 1530, og en rig Selvejrbonde har før dette Tidspunkt næppe været synderlig mindre anset end en uformuende Mand af den lavere Adel. Disse Selvejrbønder udgjorde en saa selvstændig Klasse, at Odelsbønderne i Norge paa ingen Maade overgik dem. Forholdet før 1530 var ofte det, at den lavere, ubemidlede Adel, der var skattefri mod at gøre Rostjeneste, i Krigstilfælde erklærede sig for at være Bønder, medens den, naar fredeligere Tilstande med deres Skattebyrde indtraadte, atter paaberaabte sig sin adelige Byrd og den dertil knyttede Skattefrihed, saaledes at først det 16. Aarhundredes Mønstringsruller og Hyldningsakter sætter en skarp Grænse mellem Adel og Ikke-Adel. Hvad der derfor i Familieoptegnelserne fortælles om Slægtens adelige Herkomst, synes meget tvivlsomt, idet vi i Aarene 1470–92 finder Troels Winter som Herredsfoged i Hvidding Herred, uden at hans adelige Byrd tilkendegives i noget Dokument, uagtet de andre samtidige Vidner af adelig Herkomst, Nis Skram, Peter Rantzau, ja selv Smaaadelsmanden Jens Ulv fra det Astrupgaard forholdsvist nærliggende Vesterbæk, betegnes som saadanne ved Prædikamentet Væbner (Knappe). 1494–1503 nævnes Troels Winter som *Sandemand*, ogsaa uden at kaldes Væbner. Som Bonde optræder samtidig *Jens Winter* i Skjærbæk. Troels Winters Søn Peder kalder sig kun Peder Troelsen, naar han nævnes som Herredsfoged. Da han imidlertid ikke i den 1542 paabudne Skat (Taxt over Adelen i Ribe Stift) nævnes sammen med den øvrige bosiddende Adel i Hvidding Herred Niels Ludvigsen (Rosenkrantz) til Høxbro og Jens Ulv paa Vesterbæk, ligesom han ogsaa i Overskatten 1542 over Tørning Lehn findes anført blandt Bønderne, fremgaar det heraf ganske klart, at han ikke har tilhørt Adelen. Vi bemærker dog, at han ifølge A. Thiset, «Danske adelige Sigiller», har ført et Vaaben, to korslagte Fisk.⁴⁾ Det er derfor ingenlunde udelukket, at Troels Winters Forfædre

⁴⁾ Under flere Breve fra 1473–1503 i Ribe Stifts Arkiv findes Troels Winters Segl endnu vedhængende, men desværre i saa ødelagt Stand, at det ikke er muligt at skelne, hvad det udviser. Der ses dog tydeligt et Vaabenskjold med en eller anden skraatstillet Figur, sandsynligvis de to korslagte Fisk. Dette, Slægtens oprindelige Vaabenmærke, synes meget snart at være gaaet i Glemme, idet saavel Anders Hansen i Ulleruplund som ogsaa hans Broder Laurids Hansen i Slutningen af det 16. Aarhundrede ses at føre hver sit, ganske almindelige Bomærke. De forskellige Segl, Familiens Medlemmer i Norge efter Aar 1700 benytter, har ingensomhelst Lighed med Peder Troelsens Vaaben (se Afbildning, udført i Farver efter Hr. Arkivar Thisets Tegning foran i Boken).

har tilhørt den lavere Adel og derfra er traadt over i Bondestanden. Med Rette kan det i hvert Tilfælde siges om Astrupslægtens Forfædre i Slesvig, at de har ført Skjold uden dog i samtidige Kilder at henregnes til Væbnerne. At Roager-Præsten Niels Nielsen Astrup har betragtet sine Forfædre som stammende fra Adel, viser hans Optegnelser om Slægten, men det fremgaar heraf lige saa tydeligt, at dette Adelskab meget tidligt maa være gaaet tabt, idet han skriver: «Niels Pedersen Winter, som efter hans salig Faders Død beholdt Gaarden... da han forstod, at den adelige Frihed var forloret, changede han ogsaa Stammenavnet Winter.»

Adelsfriheden maa altsaa være gaaet tabt senest i Peder Troelsens Tid, da det jo ogsaa af Slægtsbogsoptegnelserne fremgaar, at han var gift med en ufri Kvinde, Hr. Niels, Præst i Brøns, hans Datter. Troels Winter synes efter det foregaaende snarere at have været en vaabenførende Frimand, d.v.s. en anset Bonde, hvis Forfædre af Kongen eller en af de slesvigske Hertuger havde faaet visse Friheder og Privilegier. Disse Frimandsslægter indtog, især i Egne, hvor der som her i Hvidding Herred og næsten hele Tørning Lehn ingen mægtig bosiddende Adel fandtes, en Førerstilling og mere fremragende Plads blandt de egentlige Bønder, idet de ved deres Stilling som Herredsfogeder, der i disse Ætter ofte gik i Arv gennem flere Slægtled fra Fader til Søn, havde Skattefrihed for deres Gaarde og delvis Jagtret, saaledes at de paa dette Punkt var ligestillede med Adelen.

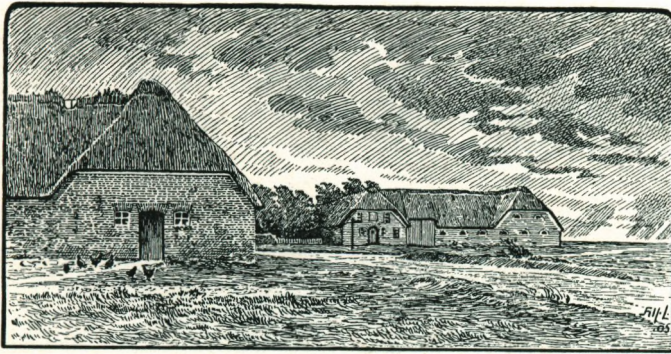
Før 1530 forstod man ved «frie Mænd» Væbnere, vaabenførende Mænd (Adel) af gamle Slægter. Der er dog ingen Tvivl om, at Begrebet Frimand efter 1530, saaledes som det i Danmark kun benyttedes paa Bornholm og i Slesvig, betegner privilegerede Selvejrbønder, der har faaet Brev paa delvis Skattefrihed af deres Gaarde samt Frihed for Ægter (Pligtkørsler) og Hoveriarbejder, endvidere paa personlig Jagtret, thi det er klart, at disse Frimænd, der hverken i Hyldninger eller andre officielle Dokumenter henregnes blandt den egentlige Adel, i Virkeligheden ikke kan tilhøre Adelsstanden, da de ovennævnte Privilegier i saa Tilfælde vilde have været dem medfødte. At en Mand fører Vaaben, viser ikke, at han tilhører Adelen, thi det at føre Vaaben, var ikke nogen særlig Forret, idet Vaabenmærker i ældre Tider baade føres af Borgere og Bønder (se A. Thisets Afhandling «Begrebet Adel» i Historisk Tidsskrift 7. Række, 2. Bd. 308). Man kan saaledes sige, «at Vaabenet ikke bestemmer Manden, men at Manden bestemmer Vaabenet».

Vi skal udtrykkelig henlede Opmærksomheden paa, at man ikke kan betragte disse Forhold ud fra de nu i Danmark eller Norge gældende Samfundsf forhold, idet Tørning Lehn hørte under Hertugdømmet Slesvig, hvis Rets- og Ejendomsforhold var vidt forskellige fra det egentlige Kongeriges. Disse slesvigske Forhold er i høj Grad vanskelige og indviklede at komme til Bunds i, især i Tørning Lehn, thi her ligger noget Gods under Ribe Amt, noget under Haderslev Amt, noget under Schackenborg og Gram, atter andet under Løgum-

kloster, danske og slesvigske Ejendomme ligger her i broget Forvirring ligesom Pletterne paa et Pantherskind.

Naar Overskatten over Tørning Lehn 1542 viser os at Peder Troelsen, der da beboede Astrupgaard sammen med Sønnen (cum filio), svarer Skat af 18 Mark, lig 3 Plove, lig 3 Gaarde, vil man ved at sammenligne denne Skatteangivelse med de øvrige Mænd i Astrup tydelig se, at han langt staar øverst. Sammenligner man ham med alle øvrige Mænd i Tørning Lehn, vil det fremgaa, at han er den rigeste Mand i Lehnet, idet kun en eneste kommer ham nær med 15 Mark, et Par andre med 12 Mark, ellers er de allerfleste i Lighed med Astrups øvrige Beboere sat til 6 Mark.

Med Henblik paa denne Omstændighed, et i Bondeeje saa usædvanligt stort Godskomplex og Tilstedeværelsen af den betydelige Samling af gamle Adkomst- og andre Dokumenter, der i Roager-Præstens Ungdom har været opbevarede i Brevkisten paa hans fædrene Gaard, er det let forstaaeligt, at han maaske har overdrevet sine Forfædres sociale Stilling noget, hvad der jo ofte er Tilfældet i Optegnelser af lignende Art. Et er dog sikkert, at hans Forfædre har tilhørt en stor og anset Æt. Noget lignende fremhæver A. D. Jørgensen i Sønderjydske Aarbøger (1890, S. 264) for den bekendte svenske Slægt Rudbeks Vedkommende. Denne Familie stammer fra Fæstebønder i det nærliggende Hoptrup Sogn.

Det gamle Astrupgaard, Slægtens Stamsæde, er beliggende i Astrup By i en Afstand af 20 Kilometer sønden for Ribe, omtrent to Kilometer fra den nuværende Banelinje mellem Ribe og Tønder, ligeoverfor Øen Rømø.

I Danmark findes mindst 40 Stedsbetegnelser af Navnet Astrup (Aastrup, Ostrup, Astorp, Aastorp, Ostorp), d.v.s. en Samling af Gaarde (Torp), hvor i hvert enkelt Tilfælde Beliggenheden henholdsvis ved et Vandløb, Aa, eller ved et Højdedrag Aas, maa afgøre Navnets Oprindelse. Der er ingen Tvivl om, at det sidste er Tilfældet med det her omhandlede Astrup, hvor der nemlig findes et ned mod Vesterhavet skraanende Højdedrag fra Nordvest til Sydøst i 1250 Meters Længde, i Ly af hvilket Byen Astrup ligger, saaledes at de talrige Vandfloder, der gennem Aarhundreder har hærget disse Egne, ikke vides at have anrettet synderlig Skade her. Denne Banke, en Geest eller Gjøsbrink, der skraaner ret stejlt ned mod Vesterhavet, er paa sit bredeste Sted henved 500 Meter og paa sit smaleste Sted omtrent 200 Meter, paa sit højeste nærmest c. 20 Meter. Egnen er iøvrigt flad og lav og udsat for den barske Vestenvind, og Adgangen fra Astrup til Brøns Kirkeby var i gamle Dage ved Vintertid næsten ufremkommelig, naar Havet steg og Brøns Aa gik over sine Bredder og bortskyllede den eneste Bro over samme, saa at Beboerne, naar de skulde til Kirke, maatte sejle i Baade derhen. Jordbunden i Brøns Sogn er af sandet og let Beskaffenhed, dog maa Byen Astrups Jorder, der i mange Hundredaar har været under Ploven, henregnes til Egnens bedste. I gamle Dage, da Agerbruget stod paa et lavt Trin, var det her de til Ejendommene hørende store Enge, paa hvilke der opdrættedes en Mængde Heste og Fedekveg, som Beboerne afsatte i det gamle Midtpunkt for Kvæghandelen Tønder, der skaffede Egnens Beboere Velstand og Midler til at forøge deres Jordegods, hvorved

deres sociale Anseelse steg med deres Formue. Astrupgaard, der nu (1905) bestaar af to større Bøndergaarde, hver paa ca. 100 Tdr. Land (ca. 10 Tdr. Hartkorn), har sikkert i ældre Tider været langt større, idet der i Slutningen af det 18. Aarhundrede er bortsolgt baade en Del af Hovedjorden og endvidere alt det til Gaarden hørende Strøgods. Den samlede Ejendom synes, indtil Ud-

Astrupgaard — Obelings og Bjerrums Gaarde.

skiftningen af Markfællesskabet fandt Sted 1770–80, at have bestaaet af følgende Dele:

1) *Astrupgaard*, Hovedgaarden i Astrup By, hvorunder hørte 14 Ottinger af Bymarken, der ialt omfattede 36 Ottinger, hvilke indtil Udskiftningen drevs i Fællesskab af samtlige Bymænd, en i høj Grad besværlig og uheldig Driftsmaade, idet Gaardene, der laa samlede tæt ved hverandre i Byerne, ofte fik anvist til Drift langt borte liggende Arealer, der endog var delte i mange smaa, adskilte Stykker. Først ved Udskiftningen erholdt hver Gaard tildelt saa stort et Areal, som svarede til dens Størrelse, bestaaende af samlede, større Marker, der ogsaa kom til at ligge langt bekvemmere for Driften. Agerbruget tog herefter et stort Opsving, idet hver Jordbruger nu selv kunde anvende Bekostning og Arbejde paa at bringe det mest mulige ud af sin Jord, udelukkende til egen Fordel. Fællesdriften var dog i disse Egne, ikke saa uheldig som paa de fleste Steder i Kongeriget, idet Byjordene her drevs i 9 Indtægter eller Skifter, der afvejlende dyrkedes med Sæd eller Græs, hvorved Jorden fik Tid til at udhvile sig, det saakaldte Græsmarks-Brug. Iøvrigt var det kun Bymarken, som fra Arilds Tid havde været i Kultur, der havde nogen Værdi som Agerland, medens de øvrige Arealer henlaa uopdyrkede som Græsgange, Krat eller Hede.

Af de ovennævnte 14 Ottinger dreves dog kun de 10 umiddelbart under Gaarden, medens de andre 4 henhørte under tvende Fæstehuse, Vandborg kaldet, der var indrettede til Lejevaaninger for 6 Husmandsfamilier.⁵⁾

2) *Gaarden i Mosbøl* i Nabsognet Skjærbæk, der bestod af 4 Ottinger Jord uden Bygninger, spredte over Gjessing, Hjemsted og Mosbøl Bymarker, dreves

Obelings Gaard set fra Haven.

fra Astrupgaard i Fællesskab med Bymændene i ovennævnte 3 Byer, der havde fælles Bymark. Denne Ejendom, der alt i Troels Winters Tid 1470–1503 hørte til Astrupgaard, hævdedes at være Frigaard, d.v.s. fri for visse Skatter og Afgifter. Amtmand Ahlefeldt stadfæster 29. Dec. 1635 Gaardens Friheder, «eftersom salig Fædder og Troels Nielssønners Arvinger for mig ved gamle Dokumenter ordentlig bevist haver, at foranførte Gaard deres forfædre fra Fyrstendømmet til arveligt Privilegium naadigst Barn efter Barn forundt er.» Disse Privilegier er senere stadfæstede ved kgl. Resolution af 15. Oktober 1729, men der findes intetsteds nærmere oplyst, hvori de bestaa, og hvorfra de stamme.⁶⁾

⁵⁾ I 1. utg. er optrykt «Beskrivelse af Astrup Gaard og Tilliggende» (Bilag 4, side 22) og «Arveforlig mellem Peder Troelsen og hans Svogre Svend Jensen i Gasse og Niels Lassen i Astrup og Astrupgaard og Mosbøl Gods», dateret 7. Marts 1514 (Bilag 9, side 41) samt «Svend Jensen i Gasse og Nis Lassen i Astrup giver deres Svoger Peder Troelsen Skøde paa Gaarden Astrup og Mosbøl Gods», dateret 8. Maj 1514 (Bilag 10, s. 42).

⁶⁾ Se foran nevnte Bilag 4, Aktstk. nr. 9 og 10, samt 35: «Kong Christian IV. tilforordner Amtmanden i Haderslev at dømme mellem Sognemændene i Skjærbæk og Astrupgaards Ejere i Sagen om Gaarden i Mosbøls Friheder», dat. 22. Dec. 1635 (s. 62), nr. 36: «Amtmanden i Haderslev stadfæster ifølge kgl. Missive Frihederne paa Gaarden i Mosbøl», dat. 29. Dec. 1635 (s. 63), nr. 41: Erklæringer fra Amtmændene om Gaarden i Mosbøl, dat. 1666, 1678, 1717 (s. 66), og nr. 48: «Undersøgelseskommisionen i Haderslev Amt henstiller, at Gaarden i Mosbøl er at betragte som Frigaard», dat. 1710 (s. 71).

3) *Nogle mindre Jordstykker* spredte over Astrup, Søndernæs og Gjessing Marker, bestaaende af en Toft paa 7 Stykker Jord Vesten for Gaarden, Vinum Enge og Hans Harschegs Gods i Gjessing, en Eng i Søndernæs, Christen Poulsens Gods i Astrup, Søndernæs og Gjessing. Paa disse Arealer, der bestod af tilkøbt Jord, som dreves udenfor Fællesskabet med Bymarken og var adskilt fra denne ved Indhegning eller Indgrøftning, den saakaldte Stuejord (Stuff), haves Skøder fra Aarene 1488, 1509, 1513, 1529, 1530, 1533, 1544 og 1547.⁷⁾

4) *Engene (Stueenge) ved Misthusum* i Skjærbæk Sogn, der allerede før 1490 henhørte under Gaarden og bestod af en Eng Sonden for Grøften paa Husum Mark, den store Husum Eng, Flæsk-Engen, Hockholm Eng samt 4 Agre i Husum Koog. Disse Enge var til Dels fortrinlig Marskeng og beskyttet ved Diger mod Havets Oversvømmelser, medens Gaardens øvrige Enge bestod af det saakaldte Slikland (ikke inddiget), der ved Flodtid stadig oversvømmedes af Havet, og dannede tilsammen en meget værdifuld Besiddelse, som sikkert har indbragt Astrupgaards Besiddere mangen blank Daler. Misthusum led i den store Stormflod 1634 megen Skade, saaledes at alle dets 4 Gaarde blev bortskyllede af de mægtige Vandmasser, medens Beboerne fandt deres Død i Bølgerne.⁸⁾

5) *Enemærket Vraa* (en Ejendom af Mark, Skov, Sø o.s.v. der tilhører én Besiddelse alene og er adskilt fra andres Ejendom ved Indhegning eller Afpæling), beliggende i Vodder Sogn en mils Vej fra Astrupgaard. Ejendommen, som Peder Troelsen 1513 købte af Anders Grøn, var ikke nogen værdifuld Besiddelse, thi i Amtsbeskrivelsen 1710 betegnes den som meget slet Jord, beliggende i Heden. Enemærket var bevokset med Kratskov, der var tilstrækkelig til Astrupgaards Behov af Brændsel foruden den stedlige «Tørv».

Af Bygninger fandtes kun et Hus med en Kaalgaard — en Have —, hvor der boede en Husmand, som drev den magre Jord, hvis Udsæd den Gang kun var 3 Skæpper Rug, 3 Skæpper Byg og 5 Skæpper Havre, og hvis hele Høslet var 5 Læs. Nu er Jorden i lang bedre Kultur, og der ligger en hel anelig Gaard i Vraa, der alt 1786 blev bortsolgt fra Astrupgaard. Om Udstrækningen af denne Ejendom havde Astrupgaards Ejere langvarige Stridigheder med deres Naboer, Bymændene i Birkelev, indtil hine ved kongelig Resolution af 6. Aug. 1692 fik Grænserne af Vraagaards Mark regulerede og Tilladelse til at omgærde denne, for at forhindre Hestene og Kreaturerne i Birkelev By fra at trænge derind.

Denne Ejendom hævdedes ligeledes at være en Frigaard, idet Vraagaard, der oprindeligt hørte under en Gaard i Rejsby Sogn, udskiltes fra samme, da den daværende Indehaver Anders Grøn afhændede denne Ejendom, hvis Køber gik ind paa, at alle Skatter og Afgifter fra Vraagaard lagdes paa Gaarden i Rejsby, saaledes at den førstnævnte Besiddelse for Fremtiden skulde være fri for Jordskyld. Paa denne Betingelse købte Peder Troelsen Enemærket af Anders Grøn. Ejerne af Astrupgaard fremsatte endvidere Paastand om, at Vraagaard oprindeligt udgjorde en Bestanddel af et adeligt Gods og derfor

⁷⁾ Se 1. utg., Aktstk. nr. 2, 4, 7, 8, 12, 16, 18 og 24, dateret 1509—1547 (s. 38 ff.).

⁸⁾ Aktstk. nr. 13 og 24.

maatte være skattefri, thi i det 1513 thinglæste Skøde kaldes Anders Grøn «af Ryd Kloster». Denne Mand har dog næppe været af Adel, thi 1492 omtales Anders Grøn i Rejsby som Herredsfoged og 1497 som Herredsfoged i Hvidding Herred uden at kaldes Væbner; desuden fremgaar det af et Thingsvidne af 1514, 14. Marts, at Køberen af Gaarden i Rejsby skulde betale Skyld

Det indre af Brøns Kirke (1905).

og Afgift af Vraagaards Mark, hvilket netop beviser, at Gaarden ikke har været skattefri. Den samme Opfattelse deles ogsaa af den 1710 nedsatte Kommission, der erkendte, at Vraagaard var almindelig skattepligtigt Amtsbondedods, og ansatte Gaarden i Skat, der dog paa Grund af Jordens slette Beskaffenhed var meget lav.⁹⁾

6) *Et Grundstykke paa 8 Stykker Jord* i Astrup og Søndernæs Marker, 3 Maal Strandeng af den nordre Engkove, der af Troels Winter var skænket til Vor Frue Kirke i Ribe, og som derefter maatte tages i Fæste og betales aarlig Afgift af til Kirken, oprindeligt 16 Skæpper Byg. Dette Areal har ikke været betydeligt, da det senere ses at være skyldsæt for kun 2 ³/₄ Skæpper Hartkorn, i geometrisk Maal næppe 3 danske Tønder Land.¹⁰⁾

7) *14 Ottingers Anpart i den saakaldte Kalleby Mark*, et kongeligt Enemærke paa ca. 700 Tønder Land, liggende mellem Skjærbæk, Astrup og Søndernæs Marker, og fæstet af Bymændene, som endnu (1905) har Part i Ejen-

⁹⁾ Aktstk. nr. 5, 24, 34, 39, 40, 44, 46, 47. — ¹⁰⁾ Aktstk. nr. 3.

dommen, der 1710 angives at være meget tarvelig Jord, men dog Pløjeland, hvori kunde saas 30 Tdr. Rug. Kalleby Mark har nu (1905) i Mands Minde været uopdyrket Hede, som dog for største Delen af Lodsejerne er beplantet med Gran og Fyr, saaledes at Terrænet ad Aare vil være bedækket med en anselig Plantage.

Endvidere synes en 4 *Ottingers Gaard i Søndernæs* at have hørt under Astrupgaard, hvorfra den 1689 ses at være solgt til Hans Mathiesen. Ligeledes en *Fæstegaard paa 2 Ottinger i Astrup* som Fædder Pedersen 1667 oplod for Johan Andersen, som derfor betalte 6 Rdlr. i Fæste til Kronen.¹¹⁾

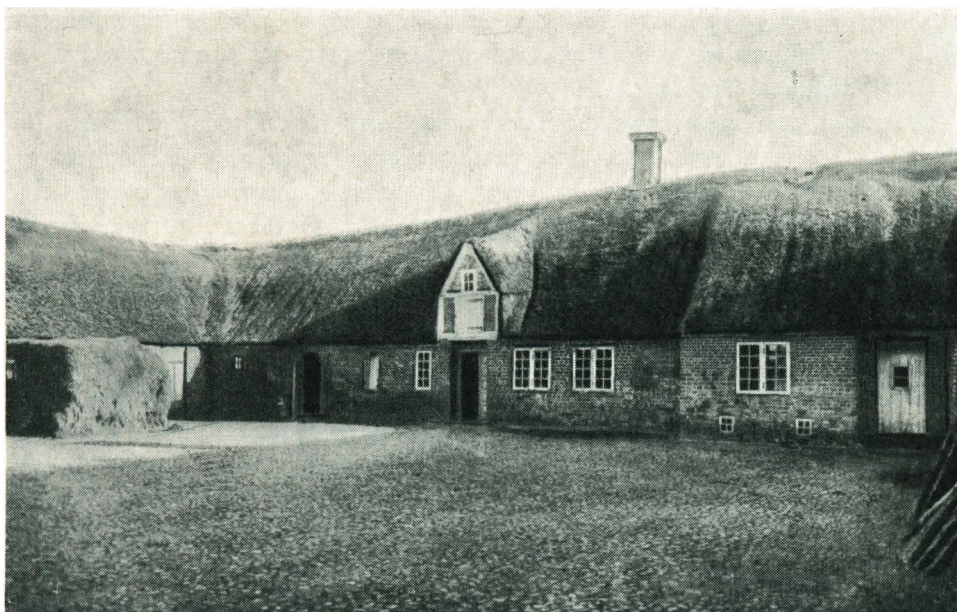
Til Gaardens Herligheder hørte ogsaa i Brøns Kirke en indelukket Stol med Glasvinduer for, af hvilke der i gamle Dage fandtes 9, samt Begravelsesplads inde i Kirken for Slægtens Medlemmer. Brøns Kirke, der fra ældgammel Tid henhørte under Ribe Domkirke, hvis Ærkedegn havde faaet tillagt en stor Del af Kirkens Indtægter, var en af de største og anseligste Kirker i Ribe Amt. Inden Kirken for omtrent 100 Aar siden blev ombygget, var den prydet med et ejendommeligt dekoreret Loft, ældre Kirkestole og andre gamle Minder fra svundne Tider, som nu ikke mere findes. I Gulvet laa den Gang en Mængde store og anselige Ligstene, der ved Istandsættelsen flyttedes ud paa Kirkegaarden og henlagdes paa Gravsteder, der blev anviste hver større Gaard i Sognet. Paa Astrupgaards Gravsted findes saaledes flere store Ligstene, som nu desværre er fuldstændig forvitrede, og hvis Indskrifter er ganske ulæselige, hvorved en vigtig Kilde til Familiens Historie for stedse er gaaet tabt.

De eneste Mindesmærker i Brøns Kirke, der endnu er bevarede og som angaa Slægten fra Astrupgaard, er den store Ligsten over Herredsfogeden Hans Andersen i Havervad, f. 1580, † 1651, der henligger i Vaabenhuset, og en anden, mindre Ligsten sammesteds over Karen Fæddersdatter Beyer, født 1678 i Astrupgaard, gift med Degnen i Brøns Peder Ewald, født 1677, død 1729.

Uagtet det vil være meget vanskeligt at omsætte de gamle slesvigske Maalsbetegnelser til nugældende, skal vi dog her forsøge at opstille en i hvert Fald tilnærmelsesvis rigtig Beregning af Gaardenes Arealer og deres Værdi. Amtsbeskrivelsen 1710 ansætter Astrupgaard og Gaarden i Mosbøl til ialt 18 Ottinger foruden de tilkøbte Grundstykker, hvis Maal ikke er opgivet. Den gamle Maalsbetegnelse Otting, der i de forskellige Egne er af forskellig Størrelse, maa efter vor Beregning her omtrent svare til $2\frac{2}{3}$ Tønde Hartkorn, saaledes at 18 Ottinger er lig med ca. 48 Tdr. Hartkorn. Ifølge Traps Slesvig angives den danske kongerigske Del af Brøns Sogn at være lig med 47 Tdr. Hartkorn, der svare til 565 Tdr. Land geometrisk Maal, saaledes at der paa én Tønde Hartkorn gaar over 12 Tdr. Land. Astrupgaards Tilliggende maa herefter regnes til at have andraget 576 Tdr. Land foruden de omtalte tilkøbte mindre Stykker Jord. Da Jordens Beskaffenhed angives at være sandet og skarpsandet, vilde den i Jylland svare til femte Hartkornsklasse à 12 Tdr. Land, men vi er dog mere tilbøjelige til at ansætte den i fjerde Klasse, skarpe Jorder, hvor

¹¹⁾ Se Bilag IV: Beskrivelse af Astrupgaard og Tilliggende (1. utg., s. 22—26).

der gaar 9 Tdr. Land pr. Tønde Hartkorn, da Astrupgaards Jorder har været betydelig bedre end Brøns Sogn som Helhed, saa at den geometriske Udstrækning af Gaardens Jorder snarere vil andrage ca. 432 Tdr. Land. Da Gaardens Skyldsætning efter Nutidens (1905's) Forhold, synes at kunne ansættes til ca. 50 Tdr. Hartkorn, kan dens Værdi efter daværende Penge anslaaes til 250 000—

Astrupgaard — Obelings Gaard. Det Indre.

300 000 Kroner i 1905, regnet efter 5—6000 Kr. pr. Tønde Hartkorn. Til nærmere Orientering om Udstrækningen af Astrupgaards Marker bemærkes at 1 dansk Tønde Land er = 14 000 □ Alen og at 10 000 danske □ Alen er = 9 993 norske □ Alen. 1 norsk Tønde Land er = 10 000 □ Alen = 4 Maal Land = 4 000 □ Meter.

Det gamle slesvigske Flademaal 1 Demat var i Haderslev Amt = 14 580 danske □ Alen, altsaa lidt større end 1 dansk Tønde Land.¹²⁾

Indtil 1602 var Astrupgaard med tilhørende Gods samlet paa én Haand, men blev i dette Aar ved Forlig delt lige imellem de tvende Brødre Fædder og Troels Nielssønner. Gaarden skal være bleven ødelagt i Krigsaarene 1657—1660. Den ene Halvdel af Gaarden — den østre — Roager-Præstens Fødested, vides med Sikkerhed at være lagt fuldstændig i Aske 1717, og dens Bygninger er da bleven flyttede over paa den anden Side af Vejen. Ved Gravning i Haven til den anden af Gaardene — den vestre — er der funden en anselig Brolægning og Fundamenter af en gammel større Bygning, der har ligget ud

¹²⁾ Se Bilag V: Auktionsbeskrivelse over Joh. Nic. Biørns Gaard i Astrup 1786 (1. utg., s. 26—35).

mod Vejen. Det er rimeligt, at disse Levninger stammer fra den 1717 nedbrændte Gaard. Sandsynligvis er Gaardens nuværende Bygninger ikke ældre end fra sidste Halvdel af det 18. Aarhundrede. Ganske vist findes der i en af de nuværende Ladebygninger noget svært Egetømmer, der ser ud til at have været i Ilden og som bærer Aarstallet 1687, men maaske stammer Tømmeret fra en ældre nedbrudt Bygning. Begge Gaardene laa oprindelig paa den nordlige Side af Vejen, der fører fra Brøns til Astrup By, men efter Branden 1717 blev den ene Gaard flyttet over paa den anden Side, saaledes at Vejen nu løber imellem Gaardene.

Gaardene, der ligger overfor hinanden med ca. 100 Alens Mellemrum, be-
staar nu, i Lighed med andre nordslesvigske Bøndergaarde, af 4 sammenbyg-
gede Fløje, og der findes ved den vestre Gaard en i denne ellers træløse Egn
ret anselig Lund, saaledes at Gaardene, som hosføjede Billede udviser, danner
et ganske betydeligt Bygningskomplex. Ejendommen, der, som før nævnt, 1602
var bleven delt mellem to Brødre af Slægten ejedes for *den vestre Halvdels*
Vedkommende endnu i Slutningen af det 18. Aarhundrede af en Ætling paa
Spindesiden af Troels Winter, Johannes Nikolai Bjørn, og blev ved dennes
Fallit 1786 solgt til Laurids Lauridsen Warming, hvis Datterdattersøn Peder
Boesen Bjerrum 1905 besad denne Halvdel af Astrupgaard.¹³⁾ Den anden
Halvdel, *den østre*, hvor Roager-Præsten Niels Nielsen Astrup var født 1641,
ejedes endnu efter Aar 1800 af en anden kvindelig Ætling af Troels Winter,
Mette Luffe, der var gift med Bennet Lauridsen Warming (Broder til oven-
nævnte L. L. Warming), der med denne sin første Hustru ingen Børn havde,
medens han med sin anden Hustru Mette Marie Pedersdatter havde en Datter
Ingeborg Cathrine Warming, gift med Peder Obeling, hvis Sønneson Peder
Obeling eiet Gaarden i 1905.¹⁴⁾

¹³⁾ Se mere Anm. 25. — ¹⁴⁾ Se Anm. 25.

FØRSTE AFSNIT

SLÆGTEN I NORDSLESVIG

FØRSTE TIL SYVENDE SLÆGTLED

Ved F. C. Sommer og Louis Bobé
(1905)

SLÆGTEN ASTRUP

Som anført i Roager-Præstens Manuskript nævnes som Slægtens Stamfader Svend Winter, en Adelsmand fra Vendsyssel, som paa Grund af Drab, forøvet i Tvekamp, var flygtet fra sin Hjemstavn og havde søgt Tilflugt i Slesvig, hvor han fik til Ægte Anna, Datteren af den daværende Ejer af Astrupgaard Eiler Juel, der angives at have levet ved Aar 1408.¹⁵⁾ Roager-Præsten betegner baade Svend Winter og dennes Svigerfader som værende af Adel, men til hvilken af de forskellige adelige Slægter Winter og Juel de ovennævnte Personer hører, kan ikke paavises, da der intet Steds findes Oplysning om vedkommende Personers Vaabenmærke.

Paa de to bekendteste Slægter Juels, Stjerne-Juelernes og Lilie-Juelernes Stamtavle kan der ikke paa et saa tidligt Tidspunkt skaffes Plads til en Eiler Juel. I Eline Gøyes Jordebog findes der omtalt en Adelsmand af dette Navn, der førte en Stjerne i Vaabenet og som 1454–92 ejede en Gaard i Kastbjerg, Ferring Sogn i Nørrejylland, der altsaa ikke ifølge Tiden kan være identisk med vor Eiler Juel. Derimod nævnes 1401 i samme Kilde de tre Brødre Iver, Troels og Thomas Juel, hvis Moder var Fru Mette Segebod Krummediges Datter, der havde Part i Løgismose paa Fyen. Disse Jueler hørte til en lidet bekendt sønderjydsk Adelsæt, der var bosiddende i Egnen omkring Flensborg og 1413 ejede Gods i Søndergøsherred, nu Husum Amt. De førte et skraadelt Skjold i Vaabenet. Muligvis har Astrupslægtens Stammemoder Anna Juel tilhørt denne Slægt. Et vagt Støttepunkt afgiver maaske Fornavnet Troels, der gaar igen i begge Familier saaledes, at Troels Winter kunde have været opkaldt efter sin Bedstefader paa mødrene Side. Dog skal vi ikke undlade at udtale den Formodning, at Astrupgaard i Brøns Sogn kan være sammenblandet med Stjerne-Juelernes gamle Sædegaard af samme Navn i Grinderslev Sogn, Nørreherred, Viborg Amt, som denne Slægt baade før og efter Reformationen har ejet. Saaledes nævnes 1440 Iver Juel, Fader til Hartvig Juel, Biskop i Ribe, der omkring Aar 1484 indsatte sin Broder Thomas Iversen til biskoppelig Lehnsmand paa Trøbjerg, der kun ligger nogle Mile fra vort Astrupgaard, saaledes at ogsaa Stjerne-Juelerne paa dette Tidspunkt vides at have havt

¹⁵⁾ Naar Roager-Præstens Manuskript angiver 1508, beror dette paa en Fejltagelse, hvilket ogsaa findes berigtiget i Afskriften af 1757 (Bjørns), som findes i det danske Rigsarkiv.

Berøring med denne Egn. Ejendommeligt nok har Slægten Juel med Lilien i Vaabenet ogsaa skrevet sig til et Aastrup, ligeledes i det 15. og 16. Aarhundrede, idet dens gamle Stammesæde Villestrup oprindelig var en større Bondegaard, der først omkring 1535 af Axel Juel blev samlet til en Herregaard. Dette Villestrup ligger i Astrup By, Astrup Sogn, Hindsted Herred, Aalborg Amt. Axel Juel (født 1503, død 1577) var Sønneson af Niels Juel, der skrev sig til Østergaard og Aastrup (Astrup), hvor han altsaa har ejet Gods, der, som ovenanført, senere blev samlet til Herregaarden Villestrup.

Naar Svend Winter, eller som Navnet i ældre Tider afvexlende skrives, Winther, Wynther, Wyntther og Wintter, siges at have tilhørt en adelig Slægt fra Vendsyssel, maa Roager-Præsten rimeligvis sigte til Slægten Winter fra Øen Mors, der ligger i Limfjorden syd for Vendsyssel. Om denne Slægt, der i det 15. Aarhundrede skrev sig til Herregaardene Nandrup og Vodstrup, haves kun ret mangelfulde Oplysninger. Som Stamfader nævnes 1407-18 en Adser Winter, der blandt flere Børn efterlod Anders Winter, der forekommer 1421, og som atter havde Sønnerne Svenning (1418-60) og Mikkel Andersen (1418-1454). Mærkeligt nok fik disse tvende Brødre Vaabenbrev af Erik af Pommern, uagtet deres Forfædre ses at være af Adel. Af Brevets Ordlyd fremhæves: «Alle Mænd, dette Brev ser eller høre læse, hilser jeg Anders Ovesen, Ridder af Bjørnsholm, evindelig med Gud og kundgør, at disse Brevførere, saasom er Svenning Andersen og Mikkel Andersen, hvilke jeg haver tilhjulpen, at de haver fanget Frihed af Herskabet, da for Frændskabs Skyld og Troskab giver og under jeg dennem min Moders Skjold og Hjelm med mig. Til Vidnesbyrd haver jeg hængt mit Indsegl for dette Brev med flere gode Mænds Indsegl, som er Anders Eriksen og Anders Lauridsen Væbnere. Datum 1418, Gregorij Dag (12 Marts).» Ved dette som ved de fleste Adelsbreve, der er udstedte paa Forbøn af en eller anden formaaende Mand, i dette Tilfælde den mægtige Anders Ovesen af Hvideslægten, synes der at være en vis Sammenhæng mellem Parterne, og her er Forholdet muligvis det, at Anders Ovesens Moder, der var Søster til Palne Iversen, som førte de Munkers Vaaben (en med en Vinranke belagt Tværbjælke), har giftet sig anden Gang under sin Stand med Anders Winter, Fader til de her omhandlede tvende Brødre, hvorfor Anders Ovesen altsaa har skaffet dem deres fælles mødrene Vaaben. Anders Winters Forfædre har rimeligvis været af noget tvivlsom Adel, eller snarere Selvejrbønder, som maaske ikke den Gang havde noget fast Vaabenmærke, men hvis andre Grene senere førte en Bjørn i Vaabenet. Denne Opfattelse deles ogsaa af Adelshistorikeren, Arkivar Thiset.

Noget Vaaben, ført af Svend Winter paa Astrupgaard, kendes ikke, og det er, som tidligere i Fortalen nævnt, ej muligt at skelne det Vaabenmærke, som Troels Winter 1470-1503 har ført, derimod ses dennes Søn Peder Troelsen under et Brev fra 1539 til Jørgen Gyldenstjerne at have benyttet det ovenfor afbildede Segl, to korslagte Fisk, hvilket Vaaben ikke vides at være benyttet af nogen adelig Familie Winter eller overhovedet af nogen anden adelig Slægt her i Landet. Skønt hin Svenning Andersen Winter vel næppe er identisk med

den omtrent samtidige Svend Winter i Astrup, er det dog muligt, at Roager-Præsten i sine Optegnelser sigter til den morsingske Slægt Winter, hvoraf enkelte Medlemmer synes at have været bosiddende i det nærliggende Vendsyssel. At han har forvexlet Vendsyssel som sine Forfædres Hjemstavn med det nærliggende Mors, beror sikkert kun paa hans mangelfulde Kendskab til de geografiske Forhold. Sine sparsomme Oplysninger om Svend Winter kan Roager-Præsten jo meget godt have hentet af hine «gamle Bøger og Dokumenter», som efter hans eget Udsagn endnu i hans Ungdom fandtes paa hans fædrene Gaard, men som senere skal være gaaet tabt i Krigstider. For Fuldstændigheds Skyld skal dog tilføjes, at en Del af disse gamle Papirer, særlig Adkomstbrevene paa Ejendommen, maa være bleven reddede, da disse endnu 1741 er bleven læste paa Hvidding Herreds Ting, og to af dem fornylig er bleven købt af det danske Rigsarkiv af Frimenighedspræst Jørgensen i Skjærbæk.

Iøvrigt synes Slægtsnavnet Winter i det 14. og 15. Aarhundrede at have været ret udbredt i disse Egne af Nordslesvig, saaledes nævnes i Langebeks Scriptores og Ribe Stiftskistes Breve Ingvor Winter, Foged i Bispegaarden i Ribe, som førte en Sol i Vaabenet¹⁶⁾ 1442–51, Laurends Winter i Ribe 1479, Hr. Jesper Wintersen, Præst i Lille Tønder, Lars Winter 1489–1506, Jens Winter 1485, Anders Winter 1503–06, Jens og Hans Winter 1523–27, Hans Winter 1528–39. Navnet synes dog allerede at være forsvundet før Slutningen af det 16. Aarhundrede, da man ikke senere støder paa det i Kilder fra dette og de følgende Aarhundreder.

Efter at vi hermed saavidt muligt have gjort Rede for de i Roager-Præstens Optegnelser anførte Personer, hvis historiske Existens man ikke har kunnet paavise i samtidige Kilder, naar vi nu frem til den Mand, fra hvem Astrup-slægten med fuldkommen Sikkerhed kan aflede sin Herkomst.¹⁷⁾

FØRSTE SLÆGTLED

I. 1. TROELS WINTER. De sparsomme Efterretninger, der er levnet os om Slægten Astrups egentlige Stamfader, betinger en kort Oversigt over Forholdene i Troels Winters Hjemstavn, Nordslesvig, som de havde udviklet sig paa hans Tid.

Om Herredømmet i Sønderjylland havde Erik af Pommern med de holstenske Grever ført haardnakkede og langvarige Kampe, under hvilke særlig Egnene omkring de faste Borge i Hertugdømmet, Tønder, Slesvig, Flensborg og *Tørning*, som maatte udstaa gentagne Belejringer, havde lidt. Den faste Borg *Tørning*, hvis Indehaver var den mægtige Herremand Claus Limbæk, der sluttede sig til de holstenske Grevers Parti, og til Løn herfor af disse pantvis 1421 fik overdraget Frøs, Hvidding og Kalslund Herreder, som laa til

¹⁶⁾ A. Thiset og P. L. Wittrup, Nyt dansk Adelslexikon, 1904, s. 316.

¹⁷⁾ Se Bilag nr. I til nærværende utgave.

Tørning Lehn, blev 1422 belejret af Kong Erik, men undsattes af Hertug Henrik. Ved den mellem de stridende Parter 1435 i Vordingborg avsluttede Vaabenstilstand, kom Hertug Adolf i Besiddelse af hele Sønderjylland (undtagen Haderslev Amt og By med Øen Ærø, og Ribe med Bispestolens Gods ved Trøjborg og Møgeltønder) samt Als og største Delen af Vesterhavssøerne. 1440 blev Hertug Adolf af Christopher af Baiern forlehnet med Slesvig og fik udleveret Haderslev og Ærø som hørende til samme, medens Ribe, ligesom før, forblev ved Kronen. Efter Claus Limbæks Død 1428 gik Tørning Lehn over til Henrik Ahlefeldt, hvis Søn Bendix endog af Kong Christian I. 1460 fikk overdraget hele Gram Herred til fri Ejendom, hvorved Herredets Bønder blev Adelsbønder og Tørnings Tjenere. Henriks Søn Hans (falden 1500 ved Hemmingsted) solgte 1494 Tørning til Kong Hans for 102 000 Mark lybsk. Disse nysnævnte, mægtige Adelsmænd af Slægterne Limbæk og Ahlefeldt var altsaa Troels Winters og hans Forfædres nærmeste Herrer, indtil Lehnet ved Udgangen af det 15. Aarhundrede kom under Kronen.

Under Hertug Adolfs Regering i næsten et kvart Aarhundrede herskede der Fred i Hertugdømmet, og det lykkedes ham at bringe Ro og Orden til Veje. Hans Søstersøn Kong Christian I. udløste ved store Pengesummer sine Medarvinger, nemlig sine Brødre og Greverne af Schauenburg, og valgtes 1460 til Hertug af Slesvig og Greve af Holsten og Stormarn. Ved Delingen efter Christian I.s Død fik Kong Hans Amterne, Byerne og Slottene Flensborg, Sønderborg og Aabenraa samt Øerne Femern, Als og Ærø, medens hans yngre Broder, Hertug Frederik, fik Gottorp Slot til Residens samt Amterne og Byerne Slesvig, Tønder, Haderslev og Byen Ekerneførde. Indtil Hertug Frederik 1523 besteg Tronen, styrede han fra Gottorp sin del af Hertugdømmet med Omhu og Besindighed.

Troels Winters Fødeaar maa sikkert sættes til omkring Aar 1440, eftersom vi allerede finder ham nævnt 1470 som Thinghører eller Herredsfoged i Hvidding Herred. I samme Egenskab nævnes han i forskellige Aktstykker til 1492, medens han 1494–1503 forekommer som Sandemand i Herredet, idet Svend Troelsen i Ulleruplund, der sandsynligvis er hans Søn, 1494 ses at have afløst ham som Herredsfoged. 1488 faar han af Ole Svendsen i Søndernæs, Nabo-byen til Astrup, Skøde paa en Toft (et Jordstykke), beliggende Vesten for Astrupgaard. 1489 bekendtgør Troels Winter paa Thinge, at han vil betale i Jordskyld 1 Ørtig Byg og 1 Tønde Rug til Kanniken Mester Lambert i Ribe af de 8 Stykker Jord, beliggende paa Søndernæs og Astrup Marker, samt 3 Enge ved den nordre Strand-Engkove, som han selv har skænket til Vor Frue Kirke i Ribe. 31. Juli 1503 er han endnu i Live, men han maa i hvert Fald være død før 1514, 7. Marts, da Sønnen Peder Troelsen af sine tvende Svogre faar Skøde paa Astrupgaard.

Naar det i Roager-Præstens Manuskript siges, at Troels Winter var gift med en Datter af velbaarne Peder Rantzau til Trøjborg, er dette ganske urigtigt, thi den eneste mand af samme Slægt, der førte dette Fornavn og var Ejer af Trøjborg, nemlig Peder Rantzau (Broder til den bekendte Feltherre

Daniel Rantzau) født 1538, død 1602, havde først 1579 af Kong Frederik II faaet Skøde paa Trøjborg, som han og Broderen Daniel tidligere synes at have mageskiftet med Kronen mod Vamdrupgaard. Han levede altsaa over 100 Aar senere end Troels Winter og efterlod sig desuden ingen Børn af sine to Ægte-skaber, hvorfor Trøjborg arvedes af hans Broderbørn. Om Trøjborg kan bemærkes, at Dronning Margrethe, som havde købt Slottet af Claus Limbæk, i hvis Besiddelse det i længere Tid havde været, pantsatte dette Aar 1400 til Ribe Bispestol, hvor Slottet forblev uindløst, indtil det ved Reformationen blev inddraget under den danske Krone. Paa Troels Winters Tid kan der derfor kun være Tale om en biskoppelig Lehnsmand, og denne Stilling overtog Gunde Nielsen Lange 1442 efter Henrik Rantzau og var her endnu 1470. I Slutningen af det 15. Aarhundrede var Thomas Iversen Juel Lehnsmand, fra hvilken Stilling han blev afsat 1503. Ganske vist findes der en ældre Peder Rantzau, Søn af Breide Rantzau, der nævnes 1484–96 som Lehnsmand paa Lille Tønder og 1501 paa Store Tønder, men der er næppe nogen Sandsynlighed for, at det er ham, der sigtes til i Slægtoptegnelserne. Det ligger nær at antage, at Roager-Præsten, der jo levede i en Tid, da den historiske Kritik var saa lidet udviklet, gennem en eller anden os ukendt Kilde, der har staaet ham til Raadighed, er kommen til Navnene Juel og Rantzau, der begge nævnes i Forbindelse med Astrupgaard og Trøjborg. Han har sikkert ved mangelfuld Forstaaelse af de gamle Breve og Adkomstdokumenter, hvorfra han angiver at have øst sin Viden, og vildledt af fejlagtige Slægtstraditioner, uden nærmere Hjemmel knyttet disse kendte Adelsslægters Navne til sin Families.

Naar det i Slægtoptegnelserne hedder, at Troels Winter i sit Ægteskab med Peder Rantzaus Datter «foruden anden Morgengave eller Udstyr fik 4 gode Marskenge ved Misthusum, som endnu ligger frie og uden al Afgift til Gaarden», bør det bemærkes, at Rantzauerne virkelig har ejet Gods her. Saaledes sælger Tønne Rantzau 1584 til sin Broder Peder Rantzau en Gaard i Misthusum med al dens Tilliggende, Ager og Eng, for 400 Mark lybsk. Hvad angaar de i Misthusum beliggende Enge, som i flere hundrede Aar henhørte under Astrupgaard, vides det, at Peder Troelsen 1530 tager Lovhævd paa, at han og hans Fader i mere end 40 Aar har været i lovmæssig Besiddelse af disse, saa at det vel, som Roager-Præsten anfører, kunde tænkes, at Troels Winter har erhvervet Misthusum Enge ved Giftermaal.

Af det ovenomtalte Skøde fra 1514 fremgaar, at Troels Winters Hustru hed *Mette* og efter hine Tiders Skikke benævnes som «Mette Troels' Kone». Det er meget muligt, at hendes Faders Fornavn har været Peder, saaledes at hendes ene Søn Peder Troelsen i Astrup er opkaldt efter Morfaderen, medens den anden Svend Troelsen i Ulleruplund er opnævnt efter Farfaderen, saaledes at Roager-Præstens Optegnelser paa dette Punkt synes at være rigtige. Hun var endnu det nævnte Aar i Live.¹⁸⁾

Troels Winter efterlod sig mindst fire Børn (nr. 2–5).

¹⁸⁾ Se Bilag nr. I, Aktstk. nr. 2, 3, 9, 10 i 1. utg.

ANDET SLÆGTLED

2/1. II. 1. MAREN TROELSDATTER, var 1514 gift med *Svend Jensen* i Gasse i Skjærbæk Sogn.

3/1. II. 2. KAREN TROELSDATTER, var 1514 gift med *Niels Lassen* i Astrup. Begge Mændene gav paa deres Hustruers Vegne Peder Troelsen Skøde paa alt det Gods i Astrup, de havde arvet efter deres Fader og som kunde tilfalde dem i Arv efter deres Moder mod et Vederlag af 60 Mark dansk.¹⁹⁾

4/1. II. 3. PEDER TROELSEN, er antagelig født omkring Aar 1475, da han alt 1508 nævnes som Herredsfoged i Hvidding Herred, hvilken Stilling han i hvert Fald beklædte indtil 1533, da vi sidste Gang finder ham omtalt i denne Egenskab. Han maa dog være afgaaet 1538, da Mikkell Pedersen Holm i Havervad var Herredsfoged. Som tidligere anført, udviser Skattelisten fra 1542, at han var den rigeste Mand i Tørning Lehn, og han ses ogsaa stadig at have forøget Astrupgaards Tilliggende.

1509 faar han saaledes Skøde af Jep Terkelsen, kaldet Tecker, i Ribe, paa dennes Del i den Bøndereng paa Gjessing Mark, som han havde arvet efter sine Forældre. 1513 faar han af samme Mand Skøde paa dennes Anpart og Rettighed i det Gods, som han havde paa Gjessing Mark, ligesom han kort efter fik tilskødet af Anders Grøn Vraagaards Mark, beliggende mellem Birkelev og Termunds Mark. Endvidere tog han Thingsvidne paa, at Anders Grøns Husmand i Rejsby, «der han Gaard og Gods købte», var paa Hvidding Herreds Thing og tilstod, «at den Tid, der de købte med Anders Grøn og blev forligt med ham om fornævnte Gaard og Gods, da udtog Anders Grøn en Ødemark, som kaldes Vraagaards Mark, med alle dens rette Tilliggende af denne Mark; den skulde de ikke have, men den Skyld og Afgift, der burde gives, den skulde svares af deres Gaard, det var deres Jævning.»

1513 fik Peder Troelsen Skøde paa det Gods paa Gjessing Mark, som tilhørte Hans Harscheg og som Jep Terkelsen i Ribe var rette Arving til. Knud Boesen vidnede paa Thing, at han og hans Moder havde samme Gods i Fæste af Lille Terkel, som boede i Roager og var fornævnte Jep Terkelsens Fader.

1514 tiltraadte Peder Troelsen formelt Besiddelsen af sin fædrene Gaard, idet han 7. Marts dette Aar af sine Svogre paa deres Hustruers Vegne faar Skøde paa Astrupgaard med al dens Tilliggende samt Gaarden i Mosbøl.

1529 sælger og tilskøder Trøj Kallesen Peder Troelsen 5 Søsterdele, Est Pedersens i Rejsby, Gunder Kalles af Vinum, Trin Laves i Skjærbæk og Hans Jepsens i Rejsby, i det Bøndergods, som de besad paa Gjessing Mark og som havde tilhørt Hans Harscheg. 1530 tager Peder Troelsen Lovhævd paa, at hans Fader Troels Winter og han i mere end 40 Aar havde været i Besiddelse af en Eng Sonden for den Grøft paa Husum Mark og dertil den store Husum

¹⁹⁾ Aktstk. 9 og 10.

Eng og en anden Eng, som kaldes Flæskeng og en Holm kaldet Hockholm, og 4 Agre, som han havde i Husum Kog. 1533 sælger Jens Jensen af Ribe paa egne og Sødskendes Vegne til Peder Troelsen en Eng i Søndernæs, som denne tilforn havde i Pant af deres Fader.

1544 fik han Stadfæstelse af Karen Hvirs, Borgerske i Ribe, paa Ejendomsretten til Vinum Eng, beliggende i Gjessing, som hendes Moder Kirsten Hvirs havde solgt og tilskødet Troels Winter og hans Arvinger. 1547 giver Ib og Laurids Frensesønner i Landsby og deres Søster Maren Jeppes i Løitved Peder Troelsen Skøde paa den Lod, Del og Rettighed, som de kunde have og vilde arve efter deres Moder Karen Frenses i Kirsten Povlsens Gods paa Astrup, Søndernæs og Gjessing Marker; ligeledes tilskøder Anders Matthisen i Brøns, Jep Pedersen i Brøns og Niels Jepsen i Havervad Peder Troelsen den Andel, som deres Hustruer Barbara Jeps Kone og Kirsten Niels Kone havde i samme Gods.

Saavidt om Peder Troelsens talrige Erhvervelser af Gods- og Jordstykker. Om hans Forhold til Gejstligheden i Herredet er bevaret følgende Oplysninger.

1528 fik Peder Troelsen Kongebrev om at afsætte den papistiske Præst i Hvidding Hr. Povl, der ikke vilde antage den nye Lære, og at indsætte Kristiern Nielsen til Præst i hans Sted.

1539, 16. November, beder Peder Troelsen sammen med Herredsfogeden Mikkell Holm og andre ansete Sognemænd i Brøns deres Kirkeherre, Ærkedegnen i Ribe, Jørgen Gyldenstjerne, om at tilstaa deres Præst og Sjælesørger, Hr. Christen Gregersen, som var Kapellan hos Ærkedegnen, en nogenlunde sømmelig Indtægt, da han ellers vilde forlade Kaldet, og da de var velfornøjede med ham, ønskede de ikke at faa nogen anden Præst. I denne Anledning tilstod Jørgen Gyldenstjerne Præsten et Aar senere, at han skulde nyde Indtægterne af Kirkens Agre og Enge og dertil en Læst, fem Tønder og en Ørtig Byg. Det sidste af disse to Breve har særlig Interesse for os, da det er forsynet med Peder Troelsens Segl, to korslagte Fisk.

Med sin Efterfølger som Herredsfoged, den ovennævnte Mikkell Holm i Havervad har Peder Troelsen haft heftige Stridigheder. Hvorom Sagen har drejet sig, fremgaar ikke klart af Aktstykkerne, dog synes det at have været en Injurieproces med gensidige haarde Beskyldninger, saaledes at begge Parter 1546 fik Stadfæstelse af Hertug Hans paa et Forlig, der allerede 1538 var bleven stiftet mellem dem, hvorved begge skulde møde op paa Thinget med deres Breve og Bevisligheder samt erklære, at de gensidig kun vidste godt at berette om hinanden. Alle tidligere Udtalelser erklæredes døde og magtesløse at være. Det synes, som om disse Stridigheder mellem de tvende Storbondeslægter er bleven fortsat, idet Mikkell Holms Søn og Efterfølger som Herredsfoged, Niels Mikkelsen, 1578 faar Peder Troelsens Søn Niels Pedersen ved Hertug Hans' Dom idømt Lovens strængeste Straf, fordi han ikke havde holdt sig det ovennævnte Forlig efterrettelig og brugt Skældsord mod Herredsfogedens Fader.

Peder Troelsens talrige Godskøb, hvorved han forøgede sin fædrene Ejen-

dom, der efterhaanden kom til at danne en for en Bondeslægt at være, ualmin-
delig anseelig Besiddelse, som ingen af hans Efterkommere senere vides at have
forøget, viser noksom hans Driftighed og Velstand. I det hele taget synes
Familiens Indflydelse paa Egnen efter hans Tid at være gaet kendelig til-
bage. Efter hans Død opstod der Splid, først imellem hans to Sønner om deres
Arvepart, og endelig imellem Sønnen Niels, der fik Astrupgaard, og Søsteren
Kirsten, gift med Frands Madsen Riber. Denne Trætte, der sikkert har opslugt
ret betydelige Midler, blev først et halvt Aarhundrede senere (1608) afgjort
ved en Rigsraadsdom.

Om Peder Troelsen ved Roager-Præsten at fortælle, at han var gift med
Præsten i Brøns, Hr. Niels' Datter og derved «forloredē sin adelige Frihed». Da
Peder Troelsen allerede 1542 havde voxne Børn, maa disse være født
adskillige Aar før Reformationens Indførelse, og disses Moder kunde i saa
Fald kun have været et Slegfredbarn af hin gejstlige Mand. Der omtales
ganske vist i Skattemandtallet 1524 tvende Kapellaner i Brøns, nemlig Hr.
Christen og Hr. Niels, og en Hr. Niels Pedersen angives i et Dokument fra
1597 i Brøns Præstearkiv²⁰⁾ at være død for omtrent 40 Aar siden. Det er
muligt, at Peder Troelsens Hustru kan være en Datter af den 1524 anførte
Hr. Niels. 1491–1514 omtales en Hr. Matthias Christensen som Præst og
Kapellan i Brøns. Vi maa derfor antage, at Roager-Præsten, for ikke strax
at lade Slægten gaa over i Bondestanden, har ladet Peder Troelsen ægte en
Præstedatter, som han sikkert fra sit Standpunkt har anset for et mere stands-
mæssigt Parti end Datteren af en Bonde. Havde han mere kritisk prøvet de
gamle Brevskaber paa Astrupgaard, vilde han med os have indset, at denne
hans Tipoldemoder ikke var Datter af den velærværdige, protestantiske Sogne-
præst i Brøns, Hr. Niels, men derimod et Slegfredbarn af den Munk, der
fungerede som Kapellan for Ærkedegnen i Ribe, der var Kirkeherre til Brøns.
Endnu bevarede Kilder har intet overleveret os om Peder Troelsens Hustru,
og de nævner end ikke hendes Fornavn.²¹⁾

²⁰⁾ Navnet er senere overstreget og rettet til Hr. Christen Gregersen, hvilket ogsaa passer
med andre paalidelige Angivelser, at denne døde 1558 som Præst i Brøns og efterfulgt af sin
Søn Hr. Gregers Christensen, født 1538, død 1614.

²¹⁾ I Glaciet hvorigjennem Brøns Aa løber ut i havet var lunge innfelt 4 gamle gravstener.
Disse er nu foreløbig reddet fra videre ødeleggelse og festet med jernhaker utenpå muren i
Brøns kirkes tårn. Stenene har følgende inskripsjoner:

1. HEIR LEGER BEGRAVEN / SALIGE PEDER TRVLSEN /
SOM BOEDE I ASTROP / ANNO 1560
2. HEIR LEGER BEGRAVEN / SALIGE KERSTIN PERS /
SOM BOEDE I ASTRVP / ANNO 1553
3. HEIR LEGER BEGRAVEN / SALIGE NIELS PERSEN /
SOM BOEDE I ASTROP / ANNO 1579
4. HEIR LEGER BEG / SALIGE ENGEBO .. NIELSKUN /
SOM (restene av inskripsjonene mangler).

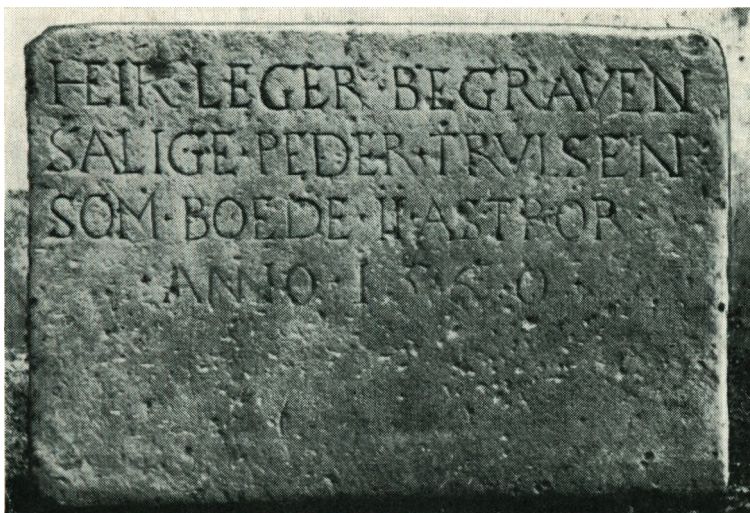
Disse gravstener gir følgende nye opplysninger: Peder Troelsen (side 30) døde i 1560, som
antatt av F. C. Sommer. Hans hustrus navn må efter 2. være Kirstin(e). 3. bekrefter at Niels

Peder Troelsen maa sikkert have opnaaet en Alder af over otti Aar, thi medens han endnu 1560 var i Live, ses han at være afgaaet ved Døden før den 15. August 1561.

I Peder Troelsens Levetid tildrog sig i Sønderjylland forskellige vigtige historiske Begivenheder, som han blev Vidne til.

1525 fik Hertug Christian overladt Tørning og Haderslev Lehn, hvor han strax efter begyndte at indføre Reformationen, endog i de Distrikter af Nord-slesvig, der hørte under Ribe Bispestol, uden at tage Hensyn til Bispens Indsigelse. 1526 blev Hertug Christian Statholder i Hertugdømmerne og virkede her med Iver og Energi for Reformationens Indførelse. 1535 kaldtes den første lutherske Prædikant og Sognepræst ifølge kongelig Befaling til Domkirken i Ribe, men selv efterat den sidste katolske Biskop og flere af de øvrige Bisper var bleven fængslede 1536, vovede Domkirkens endnu talrige katolske Præstestand at forulempe de protestantiske Præster i Stiftet, men iøvrigt fore-

Pedersen døde i 1579, og 4. at hans hustrus navn var Ingeborg, men da stenen mangler et stykke, savnes fremdeles hennes dødsår. Stenens «Nielskun» må bety Niels' kone — et ytterligere bevis for at hun var Niels Pedersens hustru. (Jfr. P. O. Andersen: Hvad gamle Gravstene fortæller. Sønderjydske Maanedsskrift 1948, s. 166—171.)

Da denne Ingeborg er en av den nulevende Astrupslekts hittil ukjente stammødre, bør her tilføyes noen opplysninger som Carl Langholz har meddelt i nevnte skrift, s. 203: Hun var iflg. familieopptegnelsene fra Toftum i Emmersbøl Sogn, Viding Herred. Toftum var en friggård, likesom Astrup, bestående av 5 plove Jord (Pontoppidan: Danske Atlas, VII. 1781, s. 33). På Jomfru Ingeborgs fødselstid eides Toftum av frimannen Andreas Frodsen, som 29.4.1547 sammen med broren Berend Frodsen fikk bekreftet det adelskap som deres far, Broder Frodsen i Horsbøl eller Viding herred, hadde mottatt 9. april 1480 av Kong Christian I for sine tjenester under grev Gerhards opprør 1472. (Jfr. Ludwig Andresen: Die adlige Familie Frodsen in der Wiedingharde. Heimat 1933, s. 16—23.) Jomfru Ingeborg må derfor kunne anses som datter av denne Andreas Frodsen, så meget mere som en av hennes sønner fikk navnet Anders. (Disse opplysninger skyldes velvillige meddelelser fra den nuværende sogneprest i Brøns, Anders Malling.)

gik Overgangen til Protestantismen paa fredelig Maade. De slesvigske Bønder tog paa Urnehoved Thing 1523 den, som det senere viste sig, for dem heldige Beslutning, at opgive Christian II.s Sag og tage Frederik I.s Parti. Skipper Clements Bondeopstand og Grevefejden 1533–35 berørte ikke disse Egne, hvor Bønderne bevarede deres Selvstændighed, medens de jydsk Bønder Nord for Kongeaaen, der deltog i Opstanden, blev fradømte Liv og Ejendom og kun reddede deres Hals mod at betale store Bøder, ligesom de i Fremtiden maatte tage deres Gaarde til Fæste af Kronen. Den jydsk Bondestand led herved et føleligt Knæk, som den i Aarhundreder ikke forvandt.

Ved den nye Deling af Hertugdømmerne 1544, der fandt Sted paa Landdagen i Rendsborg, fik Kongens Broder Hertug Hans Haderslev, Tørning og Tønder Lehn med Løgumkloster samt Øerne Nordstrand og Femern. Hertug Hans var en myndig, men tillige mild Herre, der med Iver tog sig af sine Undersaatters Vel, særlig havde han sin Opmærksomhed henvendt paa Retsforfatningen og Fattigplejen. Fra sine Residenser Haderslevhus og Hansborg førte han et vaagent Øje med alt, hvad der foregik i hans Besiddelser, og var ivrigt beflittet paa efter patriarkalsk Vis at øve Ret og Skel til alle Sider. Den kongelige Del af Hertugdømmet Slesvig dannedes fra 1544 af Sønderborg, Als, Ærø, Nordborg og Sundeved, Flensborg og Ryd Kloster (det senere Glyksborg) med Munkbrarup Herred, medens den hertugelige gottorpske Del under Kong Christians anden Broder Hertug Adolf bestod af Slottet og Amtet Gottorp, Hytten, Maarkjær, Stapelholm, Husum og Eidersted samt Byen og Amtet Aabenraa. Ved den sidste Deling efter Hertug Hans' Død 1581 fik Kong Frederik II. Haderslev og Tørning.²²⁾

Peder Troelsen havde mindst 3 Børn (nr. 6–8).

5/1. II. 4. SVEND TROELSEN. I Aarene 1491–1524 nævnes i samtidige Aktstykker Svend Troelsen i Ulleruplund. 1494 blev han, som nævnt, Troels Winters Efterfølger som Herredsfoged i Hvidding Herred og kaldes sammen med Anders Grøn Herskabsfoged, vel en Slags Ridefoged hos den daværende Besidder Kong Hans, som samme Aar af Brødrene Hans og Henrik Ahlefeldt erhvervede Tørning Lehn og Slot. Efter al Sandsynlighed er denne Svend Troelsen ogsaa en Søn af Troels Winter, og hans Fornavn henpeger da atter paa den i Roager-Præstens Manuskript nævnte Svend Winter, der skulde være Slægtens Stamfader. Desuden fortjener det i Sagens Sammenhæng Opmærksomhed, at Ulleruplund, der den Gang var en kongelig Fæstegaard, senere, i hvert Fald ved Aar 1542 beboes af Peder Troelsens Søn, hvis Efterkommere derpaa havde Gaarden som en Slags Arvefæste i henved 100 Aar. At Familien tidligere har siddet paa Gaarden, bestyrkes ogsaa af den Omstændighed, at Hertug Hans 1552 giver Hans Pedersen Benaadningsbrev paa, at en af dennes Arvinger skulde beholde Gaarden i Fæste efter ham.²³⁾

²²⁾ Se Bilag I, samt Aktstk. nr. 4–18 i 1. utg.

²³⁾ Se Aktstk. nr. 20 i 1. utg.

TREDIE SLÆGTLED

6/4. III. 1. HANS PEDERSEN, kaldes af Roager-Præsten den ældste Søn, hvem hans Fader gav «den Gaard i Skjærbæk, kaldet Ulleruplund». Denne Oplysning er forsaavidt rigtig, som det af en Retssag fra 1561 mellem Brødrene Niels og Hans Pederssønner fremgaar, at deres Fader Peder Troelsen havde hjulpet sidstnævnte til en statelig Fæstegaard, «hvorpaa han sidder og hvoraf han har sit Underhold». Allerede 1542 nævnes han i Overskatten som Indehaver af Gaarden og forekommer, saavidt vides, senest 1564.

Hans Pedersen levede i en Tid, da Drab, Slagsmaal og Vold hørte til Dagens Orden, og det er uden Tvivl ham, der sigtes til i et Missive af 1541, i hvilket Christian III paalægger Amtmanden i Haderslev, Breide Rantzau, at give Hans Pedersen, boende i Hvidding Herred, sikkert Lejde indtil Kongens personlige Tilstedekomst og tre Ugers Frist derud over. Det anføres i Brevet, at en Niels Pedersen ved sin Nærværelse i København har forebragt, at hans Broder Hans Pedersen i Nødværge har undlivet en Mand ved Navn Troels Nielsen. 1548 udsteder Hertug Hans et aabent Brev til Amtmand Sivert Rantzau om at forlige Ullerup Bymænd med Indehaveren af Ulleruplund Hans Pedersen angaaende begge Parters Jorder. 1552 meddeler Hertug Hans ham et Benaadningsbrev, ifølge hvilket der tilstaaes ham, at alle de Enge i Skjærbæk og Gjessing, som ligger til Ulleruplund og var bortfæstede af afgangne Hr. Hans Ahlefeldt (før 1494), til enhver Tid skulde forblive ved Gaarden. Samtidig tilstaaes Hans Pedersen, at en af hans Arvinger efter hans Død skal have Fortrinsret til at fæste Gaarden, dog mod at erlægge den samme Fæsteafgift, som enhver anden Fæster. I Brevet omtales Hans Pedersen som «vor kære tro», og at denne Naadesbevisning gives ham «i Henseende til de mange og tro Tjenester, som han alt har ydet og i Fremtiden vil kunne yde». Ved Faderens Død omtrent 1560 kom han i Strid med Broderen Niels Pedersen om den fædrene Arv, Gaarden og Godset i Astrup, som denne følte sig nærmere berettiget til, da deres Fader, som forhen omtalt, tidligere havde hjulpet Hans Pedersen til at fæste Ulleruplund.²⁴⁾

7/4. III. 2. KIRSTINE PEDERSDATTER. I Slægtsoptegnelserne gøres hun fejlagtig til en Datter af Niels Pedersen, der i Virkeligheden er hendes Broder og ikke hendes Fader, og der meddeles i samme Kilde, at hun blev gift med en fornemme Mand i Langtved i Frøsherreder og blev Mormoder til Dr. Claus Plum, Professor i Kjøbenhavn. Hun var i virkeligheden denne Mands Farmoder og gift med Frands Madsen, Borger i Ribe, der maa være født omkring 1500 og endnu levede 1567. Han hørte til Byens anseteste Borgere og beklædte forskellige Tillidshverv, bl. a. som Kirkeværge ved St. Catharine Kirke. Frands Madsen overlevede sin Hustru, der allerede ses at være død inden 1561.

²⁴⁾ Se Aktstk. nr. 15, 19, 20—23 i 1. utg. Oplysninger om Hans Pedersens efterkommere: se 1. utg., side 111.

Om dette Ægtepar, fra hvilket den bekendte danske Slægt Plum nedstammer, henvises til G. L. Grove, Slægten Plum, Kbhvn. 1903.²⁵⁾

8/4. III. 3. NIELS PEDERSEN. Hans Fødselsaar maa falde senest omkring Aar 1515, idet vi allerede 1542 i et Mandtal i Anledning af Overskatten for Tørning Lehn finder Peder Troelsen omtalt som boende paa Gaarden med Sønnen (cum filio). Ifølge Familieoptegnelserne anvendte han «i mange Aar stor Flid paa Studeringer baade herhjemme under private tyske Præceptores Information saavel og nogle Aar udi Hamborg». Heraf tør man slutte, at den særdeles velhavende Fader har ladet ham give en omhyggelig Opdragelse og sendt ham til den navnkundige Regneskole i Hamborg, hvor bemidlede Folks Børn paa den Tid modtog praktisk Uddannelse. Naar det derimod endvidere hedder, at han i mange Aar var Herredsfoged i Hvidding Herred, beror dette sikkert paa en Sammenblanding med Faderen og Bedstefaderen, idet vi finder, at Mikkell Pedersen Holm i Havervad fra 1538 har afløst Peder Troelsen som Herredsfoged, og han efterfulgtes atter omkring 1547 af sin Søn Niels Mikkelsen, der omkring 1580 afløstes af sin Søn Anders Nielsen i Havervad, saaledes at der ikke bliver nogen Plads for Niels Pedersen i Rækken af Herredsfogederne i Hvidding Herred.

Ved Faderens Død omtrent 1560 arvede han alene den fædrene Gaard med alt dens tilliggende Gods, thi efter Loven om Selvejerbondegods maatte Godset ikke deles, men kun besiddes af én Arving, der saa skulde tilfredsstille eller udløse Medarvingerne med en Pengesum. Da det rimeligvis har været vanskeligt at skaffe en retfærdig Deling af en saa udstrakt og spredt Ejendom, opstod der Strid mellem Arvingerne, der kun synes at bestaa af Brødrene Niels og Hans samt Søsteren Kirstine, gift med Frands Madsen i Ribe. Da Brødrene ikke kunde forliges ved Herredstthinget, appellerede de Sagen, hvorefter Hertug Hans lod udgaa en Dom, hvori han paabyder dem at forliges snarest i Fred og Venskab med deres Søsterbørn om den Arvepart, som disse fordrerede efter deres Moder. Naar de havde tilfredsstillet dem efter Loven, skulde begge Brødrene, hvis de ikke kunde forliges paa Thinget, «indføre med Kønsed», hvad enhver havde oppebaaret af deres Fader, «det mindste med det største», og dele alle Faderens Eftcrladenskaber, Jord og Gods, rørlig og urørlig Ejendom ifølge Lands Lov og Ret. Brødrene er vistnok komne overens, derimod kom Forliget med Søsterens Arvinger ikke i Stand, thi af Ribe Thingbog af 1561 ses det, at Brødrene Niels og Hans Pedersen tilbød Svogeren Frands Madsen, at naar de finge saa meget ud for to Brødelodder som Frands Madsen havde fanget ud for en Søsterlod, da vilde hver af dem give ham 100 Mark lybsk yderligere for Vilje og Venskab mellem dem og deres Børn, idet de tilbød at lade Sagen afgøre ved Voldgift. Torsdag næst for Riber Marked var Hans Pedersen i Ribe i Jørgen Hansens Hus og tilbød Frands Madsen at ville gøre ham Fyldest efter den Vurdering, som 12 Samfrænder havde ansat

²⁵⁾ Se Aktstk. nr. 21, 22, 23 og 33 i 1. utg.

for Peder Troelsens Gods og Ejendom, og han vilde endog snarere give ham mere end mindre. Frands Madsen vilde ikke lade Sagen afgøre ved Voldgift, og efter at Processen, efter Datidens langsommelige Rettergang havde slæbt sig gennem et halvt Hundreaar blev Trætten længe efter Frands Madsens og Niels Pedersens Død endelig afgjort mellem deres Arvinger, idet Frands Madsens Søn, Peder Frandsen, ved en Rigsraadsdom af 15. Juni 1608 tabte Sagen om Fordringen paa Arven efter Moderen og Andel i Astrup Gods for sig og sine Broderbørn imod Arvingerne efter Anders Nielsen paa Store Hebo ved Varde, den ældste Søn af Niels Pedersen i Astrupgaard. Derimod synes Peder Frandsen Plum et Par Aar tidligere at have forliget sig med de to andre Brødre, Fædder og Troels Nielssønner, idet han 1604, 6. September, har givet dem Skøde paa sin og Medarvingers Del i Astrupgaard.

1567 begærede Niels Pedersen Thingsvidne paa Hvidding Herreds Thing, at han lovligt havde ladet afstene (mærke med Grændsestene) den Stufjord og Enemærker, han havde paa Husum, Gjessing, Skjærbæk og Astrup Mark og Eng. Niels Pedersen maa have været en trættekær Natur, idet man har opbevaret forskellige Aktstykker vedrørende Retssager om hans ufyldstgørende Adkomstdokumenter paa forskellige Enge og Jordstykker, ligesom han selv ikke stod tilbage for sine Samtidige i Tilbøjeligheden til at stille sin Sag i et stærkt farvet Lys. Med Ribe Domkapitel havde han en langvarig Strid om Afgiften af et Jordstykke, som hans Bedstefader Troels Winter havde skænket til Vor Frue Kirke, for at der skulde holdes en ugentlig Messe for ham, hvilken Jord han dog selv beholdt Nyttebrugen af mod en aarlig Afgift af 16 Skæpper Byg. Efter Reformationens Indførelse, da Messen var falden bort, havde Familien gjort Fordring paa at faa Gavebrevet tilbage, men «de listige Domherrer» havde foregivet, at Brevet var brændt, og faaet Familien overtalt til fremtidig at erlægge en Mark dansk aarlig til Domkirken. Efter at hans Fader i mange Aar havde betalt denne Afgift, var Domkapitlet nu mødt frem med det gamle Gavebrev og havde atter forlangt de 16 Skæpper Byg aarlig. I Henhold til dette gamle Brev dømmer Herredsfogden ham 1578 til at betale de nævnte 16 Skæpper Byg i Afgift, hvorover han beklager sig hos Hertug Hans, dog vistnok uden Held, da der senere betaltes en betydelig større Afgift i Penge end den omtalte Mark dansk.

1578 havde han atter en Proces om Brøns Eng, som han hævdede at være Selvejendom, medens Herredsfogden gjorde gældende, at det var Fæstegods. Hertug Hans fældede 8. Marts s. Aa. en Kendelse i Sagen, ifølge hvilken det paalagdes Herredsfogden at skaffe et af salig Hans Ahlefeldt udstedt Brev til Veje, der kunde give Oplysning i Sagen og kort før var bleven forelagt Hertugen, men som Niels Pedersen nu ikke kunde bringe til Stede. Det siges i Dommen, at Brevet er understykket («*unterschlagen*»). Disse Udtryk i den hertugelige Skrivelse synes ikke at tale til Fordel for Niels Pedersens Sag. Det er sikkert i samme Anledning, at Niels Pedersen fremkommer med et andet ynkeligt (udateret) Klageskrift, i hvilket han kalder sig en stakkels, gammel Mand, der bliver forfulgt af Herredsfogden Niels Mikkelsen og den-

nes Tilhængere, som af pure Misundelse bagtaler ham hos Hertugen for at berøve ham hans Ejendom, uagtet han har Kongens Brev og Segl paa, at han skulde blive i ukrænkelig Besiddelse af sin Jord og Ejendom, og skønt han paa Thinge har fremskaffet Vidner paa, at dette Stykke Eng fra Arilds Tid havde ligget som fri Ejendom til hans og hans Forfædres Gaard og hverken var Lehn, Fæste- eller Pantegods. Hvis Hertugen afviser ham, hedder det, maa han hellere opgive det hele og gaa fra Hus og Næring og lade enhver tilrane sig af hans Ejendom, hvad dem lyster. Ogsaa denne Klage er sandsynligvis blevet resultatløs for ham, thi hans Arvinger bønfaller 1579, 19. Juni, Hertugen om at maatte beholde denne Eng, som Herredsfogden Niels Mikkelsen har fradømt deres nu afdøde Fader og tilkendt Hertugen.

Samme Aar kommer han atter til kort i en anden Retssag om Afgiften af et Sted, som Anders Engel beboede, og som Niels Pedersen paastod at tilhøre ham. Den 8. Marts stadfæster Hertugen det af 12 Mænd, blandt hvilke Anders Engel, med Ed bekræftede Vidnesbyrd, at denne aldrig har svaret Afgift til Niels Pedersen, og Amtsregnskabet udviser yderligere, at der aarlig har været betalt 8 Skilling lybsk af dette Sted til Hertugen.

1578, 6. August, er Niels Pedersen endnu i Live, men er i hvert Fald død inden 19. Juni det følgende Aar.

Ifølge Familieoptegnelserne ægtede han i Toftum, Emmelsbøl Sogn, Viding Herred (det frisiske), i det sydvestlige Slesvig, *Jomfru Ingeborg*, der overlevede ham i nogle Aar, og som var død inden 28. August 1592, da Sønnen Anders Nielsen faar Thingsvidne angaaende Arven efter hans Forældre.²⁶⁾ De havde mindst tre Børn (nr. 9–11).

FJERDE SLÆGTLED

9/8. IV. 1. ANDERS NIELSEN (HEBO), er ifølge Retterthingsdommen af 1608 den ældste Søn og blev derfor som Værge for sine Medsødskende indstævnet af Peder Frandsen. Af et Thingsvidne af 1592, 28. August, vedlagt samme Dom, fremgaar det, at han «i sin Faders Velmagt var uddragen og omsider kommen til Hedbo, liggende ved Varde». Samme Thingsvidne oplyser, at han havde forliget sig med sine tvende Brødre om sin fædrene Arv, saaledes at de skulde beholde Gaarden, medens han fik 70 Rdlr., 4 Køer og 4 Øxen og endvidere «fri og uhindret alt det Gods, som han sidste Gang sendte Hjem til Huset i Astrup», derimod skulde han tilbagelevere til sine Brødre alle de Adkomstdokumenter paa Gaarden og Godset, som han havde i sit Værge, «for at disse kunde forblive paa Hovedstavnen, som billigt og ret er».²⁷⁾

I Henhold til ovennævnte Angivelse om hans Bortdragen fra den fædrene

²⁶⁾ Se Bilag I samt Aktstk. nr. 21—30, 32, 33 i 1. utg.

²⁷⁾ Se Aktstk. nr. 33 i 1. utg.

Gaard tør man vel ansætte hans Fødselsaar til ca. 1540. Gaarden Store Hebo, hvis Besidder han rimeligvis blev ved sit Ægteskab med *Marine Iversdatter*, var en stor Bondegaard i Jannerup Sogn i Vesterherred ved Varde, en halv Mils Vej fra Byen, og bestod af en Helgaard, fæstet af Ribe Domkapitels Gods, og en Halvgaard af Kronens Fæstegods. Han var desuden Borger i Varde By og drev Købmandsskab i Byen. Han døde 3. November 1602 og ligger begravet i Jannerup Kirke, hvor der før fandtes en Ligsten over ham og hans Hustru, bekostet af deres Sønnekone Anne Nielsdatter i Varde. Hans Hustru *Marine* (Maren) *Iversdatter*, død 5. Oktober 1629, var rimeligvis en Datter af Gaardens tidligere Fæster.²⁸⁾

10/8. IV. 2. FÆDDER NIELSEN i Astrup. Da han første Gang findes nævnt 1578, hvilket Aar han paa Faderens Vegne faar Thingsvidne i den tidligere nævnte Strid om Jordskylden til Vor Frue Kirke, tør man maaske sætte hans Fødselsaar til ca. 1550. Han omtales i Jordebøgerne fra 1595 som Indehaver af Gaarden i Astrup. Uagtet han forekommer i denne Kilde lige indtil 1663, maa han være død længe forinden. Sidste Gang finder vi ham nævnt i et Thingsvidne af 16. Januar 1626, medens Jens Fæddersen optræder 1629, 31. August, og Niels Fæddersen 1630, 13. September, som Thingsvidner i Anledning af forskellige Forhold vedrørende Fædrengaarden. Han er derfor rimeligvis død forinden 1629, i hvert Tilfælde inden 22. December 1635, da der i en Skrivelse fra Amtmand Cai Ahlefeldt i Haderslev nævnes «salig» Fædder Nielsens Enke.

Han var gift med *Anna*, der efter Mandens Død forekommer i Jordebøger og andre Kilder som Indehaver af hans Anpart af Gaarden, som hun 1663 afstod til Fædder Pedersen Beyerholm, der var gift med hendes Mands Brodersøns Datter Karen Nielsdatter. Hun er født ca. 1577, da hun i en Alder af 88 Aar afgik ved Døden 15. Juni 1665 og blev begravet 20. Juni i Brøns Kirke. Om Fædder Nielsen har haft Børn, vides ikke med Sikkerhed, men det er sandsynligt, at ovennævnte Jens og Niels Fæddersønner har været hans Børn. Fædder Nielsens Børn er rimeligvis døde unge før Moderen, hvad hendes lange Forbliven ved Gaarden kunde tyde paa, og hun har da overladt den til en fjernere Slægtning, idet baade Fædder Pedersen, og hans Hustru, der var Næstsødskenebørn, har overtaget hendes Ejendom, der som Selvejrbondegods ikke kunde sælges til fremmede uden ifølge Loven at være lovbudt 3 Gange paa Thinge, i hvilket Fald den nærmeste Slægt havde Forkøbsret til Gaarden i Lighed med hvad der gælder for de norske Odelsgaardes Vedkommende.

11/8. IV. 3. TROELS NIELSEN, nævnes første Gang 1589 i en Indskrift paa den gamle Klokke i Hvidding Kirke, der for et Par Aar siden (∴ før 1905) som ubrugelig er bleven afhændet til «Museum für hamburgische Alterthümer», og som lyder saaledes:

²⁸⁾ Over slekten Hebo finnes oplysninger side 114 f. i 1. utg.

Hans van Damme got mi tho Hamborck
MDLXXXIX den 10. Julii;
Desse klokke de hat geten laten
der er und veste juncker
Ludvich Nilssen arfgessessen tho Huxbru
Trulus Nilssen tho Astorp.

I hvilken Anledning Troels Nielsen, uden at bo i dette Sogn, sammen med Ludvig Nielsen til Høxbro (Hvidding Sogn), et Medlem af den mægtige danske Adelsslægt Rosenkrantz, har skænket denne Kirkeklokke, er vanskelig at gætte, men denne efter Datidens Forhold store og anselige Gave aflægger et paalideligt Vidnesbyrd om Slægtens Velstand og Anseelse paa Egnen. Næste Gang Troels Nielsen forekommer, er i ovennævnte Thingsvidne af 1592, da han forliges med sine tvende Brødre og sammen med den ene beholder den fædrene Gaard i Astrup. Uagtet Selvejrbondegods ifølge Loven ikke maatte deles, men skulde tiltrædes af en af Arvingerne, der saa efter Lehnsmandens og Samfrænders Bestemmelse skulde tilfredsstille de andre Arvinger «ud af Gaarden, saa meget den kunde taale», blev Gaarden dog 27. Marts 1602 ved Statholder Gert Rantzaus Kendelse delt imellem Troels Nielsen og hans Broder Fædder i tvende lige Dele «i Ager og Eng, Styk og Stue med hvad Navn det og nævnes kan, saavel som og Husebygningen i sig selv». Denne Dispensation fra Loven vidner noksom om Gaardens og Godsets Størrelse, der altsaa har været saa omfattende, at Statholderen har anset det for gavnligt at dele Ejendommen i to Dele, da en enkelt Mand vistnok vilde have haft Vanskelighed ved at udrede de andre Arvingers Anpart uden at være kommen til at sidde i trykkende Omstændigheder, der kunde bevirke, at Gaardens Drift blev forsømt paa Grund af utilstrækkelig Kapital.

Fra denne Dag har det hidtil samlede gamle Stamsæde Astrupgaard været delt mellem de to Ejere. Mærkeligt nok nævnes Troels Nielsen i Jordebøgerne først 1625 som Indehaver af sin Part af Gaarden, men Grunden dertil maa vel søges i den Omstændighed, at Jordebøgerne med Hensyn til Afgifterne er meget nøjagtigt førte, medens Skatteydernes Navne kun i Ny og Næ berigtiges. Han forekommer her lige indtil 1647, men han maa dog være død længe forinden, thi i Regnskabet for 1634 fæster Sønnen Niels Troelsen sin *salig* Faders Otting Jord for 5 1/2 Daler, ligesom han ogsaa nævnes i en Skatteliste for samme Aar som boende i Gaarden.

Ifølge Slægtsoptegnelserne giftede han sig med *Cathrine Frødesdatter*, der ligesom hans Moder var af frisisk Oprindelse, hjemmehørende i Horsbøl Sogn i Viding Herred. Naar Troels Nielsen ifølge Lehnsregnskabet 1608 har betalt en Bøde paa 4 Daler, fordi han imod Kongelig Majestæts Mandat havde nogle flere Personer ved sin Bryllupskost end Loven tillod, kan det næppe antages, at der her er Tale om hans eget Bryllup, der vel efter Skik og Brug har staaet i Brudens Hjemstavn. Dog kan bemærkes, at «Karen Troels» i Astrup 8. November 1610 nævnes som Fadder i det nærliggende Døstrup Sogn til en Søn

af Stedets Præst Mikkel Jensen. Da der i Amtmand Cai Ahlefeldts Skrivelse af 22. December 1635 kun nævnes Troels Nielsens *efterladte* Børn, maa Modern vel være død før dette Tidspunkt.

Natten mellem 10. og 11. Oktober 1634 indtraf den store Stormflod paa Vestkysten af Slesvig, der ogsaa gjorde stor Skade i Brøns Sogn, hvor den bortskyllede flere Gaarde. Saaledes blev Herredsfoged Hans Andersens store Gaard Havervadgaard bortreven af Vandene, og 21 af Sognets Beboere druknede. Troels Nielsens Død tør dog næppe sættes i Forbindelse med denne Naturbegivenhed.

Foruden de ovennævnte to Brødre har Troels Nielsen rimeligvis haft to Søstre, da Anders Nielsen som ovenanført i Retterthingsdommen nævnes som Værge for sine fire Medsødskende. Der er vistnok Tale om hans to Svogre Niels Knudsen og Niels Andersen i den kongelige Befaling, som 19. August 1620 udstedes til Borgmester og Raad i Kjøbenhavn om at undersøge Gyldigheden af det Skøde, som afgangne Peder Frandsen gav Fædder og Troels Nielssønner paa Astrup Gaard og Ejendom, hvilket Skøde Niels Knudsen og Niels Andersen forment ikke at være i Overensstemmelse med Loven.²⁹⁾

Troels Nielsen havde flere Børn, af hvilke kun kendes det yngste Niels Troelsen, nr. 12.

FEMTE SLÆGTLED

12/11. V. NIELS TROELSEN, født ved Aar 1610, forekommer 1634 første Gang som Ejer af Astrupgaard, og havde allerede paa den Tid i nogle Aar været gift med den omtrent 1612 fødte *Maren Hansdatter*. Hun var Datter af den ansete Herredsfoged Hans Andersen i Havervad, en Sønneson af hin Herredsfoged Niels Mikkelsen, med hvem Niels Troelsens Bedstefader og Oldefader, som tidligere omtalt, gennem mange Aar havde ført en forbitret Strid, der sikkert havde sit Udspring i gensidig Skinsyge mellem de tvende Storbondeslægter paa Astrup og Havervad, der hver for sig vilde have Førerstillingen paa Egnen.

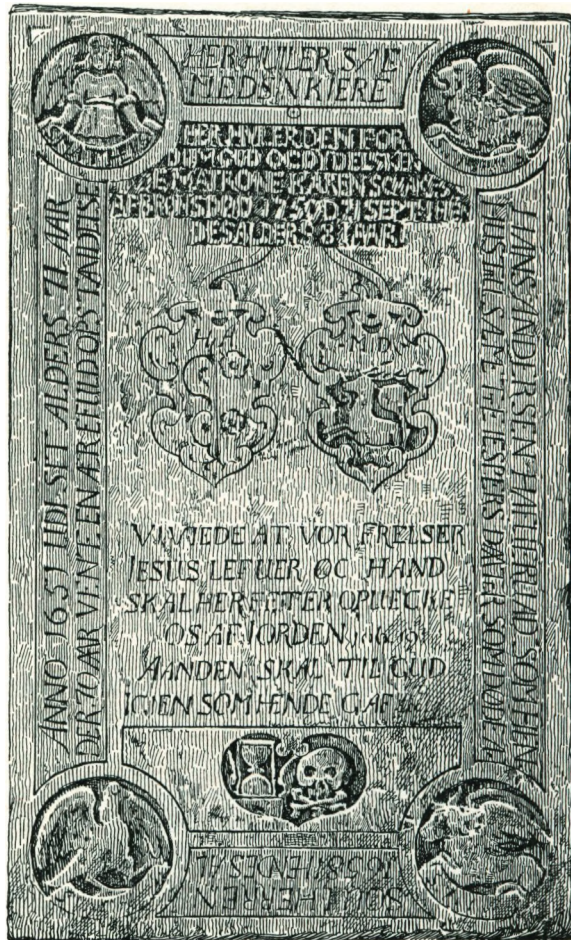
Denne nu indgaaede Familieforbindelse tyder paa, at der i Mellemtiden har funden en Udsoning Sted mellem de to Slægter. Til Minde om Hans Andersen Havervad opsattes 1668 i Brøns Kirke et endnu bevaret Epitafium med følgende Indskrift:

Salig ere de døde som dø
i Herren Apost. 14.
Hans Andersen Haffuervad, fordom
Kon. May. Ridefoget udi Rangstrup
oc Hueding Herreter udi 22 Aar, oc si-
den Herritsfoget udi Hvidingherrit

²⁹⁾ Se Aktstk. nr. 33 og 36 i 1. utg.

udi 22 Aar. Hensof i Herren Ao.
 1651 udi sit Alders 71. Aar. Sin
 kiere Hustru Mette Jespers Daa-
 ter døde Ao. 1658 udi hendes Alders
 70. Aar. Velsignede af Gud i deris
 45 Aaringers Ehteskab med 3 Sønner
 oc 5 Døttre. Wenter tilsammen en
 glædelig Opstandelse paa den yderste Dag.
 De som tror paa Jesum skulle leffue, al-
 ligevel at de døer. Joh. 11.

Anno 1668.

M. L.

Desuden findes i Kirken en omstaaende afbildet, meget stor og smuk, men nu noget afslidt Ligsten, hvori er indhugget en Indskrift af lignende Indhold som Epitafiets. Paa Stenen ses Hans Andersens og Hustru Mette Jespersdatters Vaabenmærker, henholdsvis et paa langs delt Skjold, i hvis ene Felt to Roser, i det andet en halv Lilje — og et Skjold, hvori et Træ, bag hvilket en halv, opspringende Hjort med en Slange i Munden. Mette Jespersdatter er formentlig en Datter af Jesper Pedersen, Raadmand i Tønder, og Ane Hansdatter, der nedstammede fra den i Sønderjyllands Historie bekendte Foged Nis Henriksen paa Hajstrupgaard, hvis Efterkommere endnu den Dag idag fører et Vaaben med en Hjort, der i Munden holder en Slange. Det er meget sandsynligt, at det Vaaben, som Fogeden paa Søndmøre Niels Astrup har benyttet fra omtrent 1710, og som enkelte af hans Sønner ogsaa har ført, nemlig i Skjoldet tre Roser og paa Hjelman en halv, opspringende Hind, er hentet fra disse Vaabenmærker. Niels Troelsen blev gennem sit Giftermaal Svoger til to Præster, Hr. Peder Sørensen Vedel, f. 1630, † 1691 i Rejsby, Provst i Hvidding Herred, og Hr. Thomas Hansen Weyle, f. 1616,, fra 15. Mai 1647 Præst i Hvidding Sogn, død 1686, samt Svoger til Herredsfogderne Nis Hansen — der 4. August 1648 faar Ventebrev paa at være Herredsfoged i Hvidding Herred efter sin Fader Hans Andersen — og Jesper Hansen, Herredsfoged i Frøs- og Kalslundherred.

Niels Troelsen findes nævnt i Jordebøgerne 1634–62, men i Skattelisten 1663–64 forekommer Maren Niels Kone, altsaa hans Enke, saa at han antagelig er død inden 5. April 1663, da Brøns Kirkebog begynder. Hans Enke havde Gaarden indtil 1665, i hvilket Aar Sønnen tiltraadte Besiddelsen. Hun døde først 20. Maj 1681, 69 Aar gammel og jordedes 27. næstefter i Brøns Kirke. En Broder til Niels Troelsen er uden Tvivl den Frøde Troelsen i Astrup, der døde 31. Januar 1681, begravet 6. Februar i Brøns.

Ifølge Slægtsoptegnelserne skal Niels Troelsen og Hustru have haft ialt 12 Børn, af hvilke kendes følgende syv, nr. 13–19.

SJETTE SLÆGTLED

13/12. VI. 1. KAREN NIELSDATTER, født 1635. Hun ægtede 4. Oktober 1663 *Fædder Pedersen Beyerholm*, med hvem hun var beslægtet i tredje Led, hvorfor de betalte 6 Rdlr. til den kongelige Kasse for Tilladelse til Vielsen. Hvorledes det forholder sig med dette Slægtskab vides ikke, dog er han antagelig ogsaa et Barnebarn af Niels Pedersen i Astrup. Fædder Pedersen tilhørte en Slægt, der har taget Navn efter Frigaarden Beyerholm i Halk Sogn, Haderslev Amt. En Gren af Familien har allerede før 1600 været bosiddende i Skads Sogn ved Tønder og kaldte sig tidligt Beyer. En Søn af Fædder Pedersens Søster Kirstine i dennes Ægteskab med Anders Andersen var den bekendte Peder Beyer i Skads, der besad en stor Fæstegaard under Schackenborg Gods, —

hvis fra hans Tid endnu eksisterende Bygninger er bekendte som Type paa en velhavende sønderjydske Bondegaard — og hvilken endnu (1905) ejes af hans Efterkommere.

Karen Nielsdatter døde 1698, 63 Aar gammel, og blev 8. December begravet i Brøns Kirke, i hvis Regnskab findes bemærket, at Fædder Pedersen mod at betale 3 Rdlr. 1675 fik Lov til at lade aabne den Grav i Brøns Kirke, i hvilken hans Forfædre ligger begravne, og deri lade nedsætte sit Barns Lig. Samtidig fik han og hans Arvinger Tilladelse til at benytte Begravelsen. Fædder Pedersen døde 1704 og blev begravet 24. April s. A., 64 Aar gl.³⁰⁾

14/12. VI. 2. METTE NIELSDATTER, født 1639, død 1710 i Ribe, begravet 22. August, 71 Aar 3 Maanedes gammel. Hun blev 2. Oktober 1679 i Brøns Kirke viet til *Anders Mikkelsen Hoe*. Han fødtes omkring 1648, blev Student fra Ribe Skole og kaldedes 1679, 27. Marts, til Sognepræst til Værst og Bække i Ribe Stift, død 1687. En Datter af dette Ægteskab Maren Andersdatter blev i Ribe 14. Maj 1707 viet til *Niels Christensen Teilmann*, døbt 3. August 1677 i Ribe (Søn af Christen Nielsen Teilmann), 1697 Student i Ribe, kaldet 1711 til Præst i Hjortlund og Kalslund Sogne i Ribe Stift, død 1713.

³⁰⁾ Da Astrupgaard gennem ham gikk ut av slekten *Astrups* eie, men stort sett ble holdt samlet av hans efterkommere, er det her grunn til å innskytte hvad 1. utg. inneholder om dette (side 116 og 117), supplert frem til nutiden (1954):

Fædder Pedersen Beyerholm (1640—1704) har ifølge Brøns Kirkebog havt 11 Børn til Daaben, af hvilke vi her i Forbindelse med Astrupgaard kun skulle nævne 1. Niels Fæddersen Beyer, og 2. Hans Fæddersen Beyer.

1. NIELS FÆDDERSEN BEYER, døbt 27. Aug. 1665, fik sin Faders *vestre* Andel i Astrupgaard, død som Sogne- og Strandfoged i Brøns Sogn 1710, begravet 20. Maj. Han blev i Brøns 5. September 1701 viet til *Mette Christine Hansdatter* af Faargaard, Nørre Løgum Sogn. Hun tilhørte sikkert Familien Outzen fra Rostgaard, og er uden Tvivl Søster til Birkefogeden Christen Hansen (Outzen), der boede i Faargaard. Hun var født o. 1682 og døde 1760, begravet 5. April i Brøns.

Efter Niels Fæddersens Død ægtede hun 17. Oktober 1713 *Iver Lorentzen* fra Starup Sogn, sønden for Tønder, født o. 1680, † 1731, begravet 3. Juli. Han blev Ejer af Astrupgaard samt Strand- og Sognefoged i Brøns Sogn. Da han ægtede Mette Christine, var han Enkemand, og af dette første Ægteskab havde han en Datter *Anneke Iversdatter Lorentzen*, født o. 1713, † 1745, begravet 10. Nov. Hun ægtede 6. Nov. 1732 *Peder Bjørn*, f. 1700 i Vodder Sogn, Søn af Stedets Præst, død 1758, begravet 6. Okt. Han fik denne Part af Gaarden efter sin Svigerfader, medens Enken tog Ophold i et Aftægtshus. Anden Gang ægtede Bjørn 12. Aug. 1746 *Mette Kirstine Kramer*, døbt i Brøns 8. Juli 1725, † 1812, begravet 19. Juni, Datter af Ejer af den *østre Gaard* Niels Kræmmer og Maren Andersdatter. Hun fik efter Mandens død Gaarden og oprettede 1760, 12. Okt., en Skifteoverenskomst med hans Børn af første Ægteskab, men fik dog først 1776, 13. Maj, Skjøde paa Gaarden, som hun alt 1773 havde afstaaet til sin Søn *Johannes Nikolaj* og selv taget Bolig i Aftægtshuset, hvor hun døde. Peder Bjørn havde af begge Ægteskaber mange Børn, af hvilke her kun skal nævnes:

Johannes Nikolaj Bjørn, f. 1751, † 1786, begr. 21. Nov. Ved Kontrakt af 17. Maj 1773 overtog han Gaarden efter Moderen, men fik dog først Skjøde 1776. Efter at Gaarden var bleven udskiftet af Fællesskabet omtrent 1770, har han frasolgt forskellige Dele af dens Jorder. 1775 lod han ved offentlig Auktion bortsælge to Engestykker i Gjessing. 1784 bortsolgte han til Niels Hansen en Orting Bondejord, hvormed fulgte 5 Fag Hus af Sælgerens vestre Lades søndre Ende og 2 Fag af den søndre Lades vestre Ende, samt i Kirken et Karlestolestade. Samtidig bortsolgte han en lignende Part Jord paa Vandborg Mark til Anders Pedersen i Søndernæs. Hans Pengeforhold har været meget slette, thi kort før sin Død gik han fallit, og Stumperne af Astrupgaards Herlighed blev nu bortsolgt til fremmede, nemlig til den Slægt, som nu bor i Gaarden. Ved Auktion, der afholdtes 11. Okt. 1786 (Bilag 5), solgtes denne vestre Part af Gaarden for 2850 Rdlr. til Laurids Lauridsen Warming, medens den ene Halvpart af Enemærket Vraa blev tilslaaet Jørgen Christensen for 366 Rdlr.

15/12. VI. 3. ANDERS NIELSEN ASTRUP, er født 1640 og tiltraadte Besiddelsen af sin fædrene Gaard 1666. Han synes at have været en trætkekær og vanskelig Mand, thi ifølge Lehnregnskabet 1671 fik han en Bøde paa 4 Rdlr., fordi han ikke havde holdt sin Kontrakt med Jakob Sild, men reven den i sønder, og anklagedes tillige for at have slaget og udskældt bemeldte Mand. Han blev endvidere indviklet i en Retssag med Forvalteren over Ribe Stiftsgods, fordi han havde udskældt denne og beskyldt ham for at have omgaaet Loven, og han slap sikkert kun nogenlunde heldig med en stor Bøde fra denne Sag ved Hjælp af Herredsfogeden i Hvidding Herred, Mathias Lange i Havervad, der meget ivrigt tog sig af Anders Nielsen og som rimeligvis gennem sin Hustru har været fjærnt beslægtet med ham. Anders Nielsen blev ogsaa gentagne Gange mulkteret for Uhørsomhed og fordi han ikke vilde være en af de otte Mænd, det vil sige møde som Vidne for Retten, uagtet han var til Stede i Thinghuset.

Han drev en livlig Handel med Kreaturer; saaledes udviser Toldregnskabet 1678, at han havde udskibet 18 Øxne fra Tønder, dog er hans økonomiske Vilkaar uden Tvivl bleven berørt af de vanskelige Forhold i Amtet i Slutningen af det 17. Aarhundrede, idet der indtraadte Kvægsyge og Misvækst;

Laurids Lauridsen Warming, født 1757, † 1801, begr. 1. April, gift med Marie Pedersdatter, blev herefter Gaardens Ejer, hvorpaa den overgik til hans Datter:

Maren Lauridsdatter Warming, født 30. Nov. 1787, † 1857, begr. 11. Jan., gift med Peder Boesen, født 1782, † 1852, begr. 21. December. Deres Datter Marie Pedersdatter Warming, født 1810, † 1858, begr. 21. Okt., var gift med:

Peder Boesen Bjerrum, født 1811, † 29. Dec. 1848.

Deres Søn Peder Boesen Bjerrum ejer (1905) Gaarden, født 4. Jan. 1837, død 24. Marts 1921, gift med Kjesten Marie Winther, født 17. Aug. 1839, død 2. Okt. 1928. Deres Søn: Martin Bjerrum, født 14. Sept. 1868, død 29. Sept. 1951, barnløs.

Nuværende Ejer: Valter Brodersen, født 21. Juli 1908.

2. HANS FÆDDERSEN BEYER, døbt 24. Maj 1668, død 1723, begravet 27. Juni, gift 17. Jan. 1715 med Maren Andersdatter Astrup, født 1686, † 1758, med hvem han fik den østre Part af Astrupgaard. Efter Mandens Død ægtede hun 1724 Niels Hansen Kræmmer (Kramer) fra Drenghsted, født 1695, † 1763. I dette ægteskab fødtes to Døtre, hvoraf den ene, Mette Kirstine, som ovenanført, var gift med Sognefoged Peder Bjørn.

Den anden, Hanne Kramer, født 1727, ægtede 1749 Student Christian Luffe, født 1714, † 1766, og arvede Faderens Gaard.

Deres Søn Hans Kramer Luffe, født 1749, † 1789, begr. 4. Aug., fik derefter Gaarden, som gik over til hans Søster:

Mette Marie Luffe, født 27. Feb. 1751, † 1801, begr. 16. Mai, gift 11. Nov. 1790 med Bennet Lauridsen Warming, død 1822, begr. 11. Juni (Broder til ovenanførte Laurids Lauridsen Warming), som derved fik Gaarden. Af dette Ægteskab var kun ét Barn, Johanne, der døde 1791, kun faa Dage gammelt.

Bennet Lauridsen ægtede i andet Ægteskab 7. Dec. 1802 Mette Marie Pedersdatter, født o. 1773, † 1810, begr. 30. Juli.

Deres Datter Ingeborg Cathrine Warming, født 3. Aug. 1806, † 3. Dec. 1891, gift med Peder Obeling, født 24. Dec. 1804, † 21. Marts 1892, fik Gaarden, som derefter gik over til Sønnen:

Laust Obeling, født 1833, † 30. Dec. 1892, gift med Jensine Schack, født 1838, † 17. Feb. 1884. Deres Søn:

Peder Obeling, født 15. April 1870, død 28. Mai 1952, gift med Kirstine Gunder Hansen, født 11. Sept. 1876, død 9. Juli 1923. Deres Søn:

Laust Obeling, født 26. Mai 1910, Gaardens nuværende Ejer. Gift med Karla Kristine Petersen, født 26. Sept. 1921.

Man kan altsaa sige, at denne den østre Part af Astrupgaard, hvori Roagerpræsten Niels Nielsen Astrup fødtes 1642, paa en vis Maade er i samme Slægts Besiddelse, idet den i over fem Hundredeaar ikke har været i Handelen til Folk uden for Slægten.

Gaarden opføres da ogsaa 1710 med en meget stor Skatterestance, der stammer fra hans Tid. Amtets slette Forfatning og betydelige Skatterestancer gav Anledning til Nedsættelsen af en kongelig Kommission, der lod udarbejde en udførlig Beskrivelse af alle Gaarde i Haderslev Amt og deres Tilstand (1710). Dette store Værk, omfattende 14 stærke Foliobind (nu i Rigsarkivet), giver fortrinlige Oplysninger om Ejendomsforholdene i Amtet.³¹⁾

Anders Nielsen døde 1702 og blev begravet 30. November i Brøns Kirke, 62 1/2 Aar gammel. Han blev gift 9. Juni 1672 i Tønder med *Maren Knudsdatter*, født 1648, Datter af Borgeren Knud Jensen. Hun beholdt Gaarden efter Manden indtil sin Død 1723 og blev 29. September s. A. 75 Aar 8 Maaned og 2 Dage gammel, jordfæstet i Brøns Kirke. Anders Nielsen havde 7 Børn, nr. 20–26.

16/12. VI. 4. NIELS NIELSEN ASTRUP, Provst, Sognepræst til Roager, født paa Astrupgaard i Juli 1642. Han blev 1664 dimitteret til Københavns Universitet fra Ribe Skole og immatrikuleret under Navnet *Astrup* (*Astrupius*), der fra denne Tid er gaaet i Arv til hans Efterkommere. Naar Niels Astrup forholdsvis sent kom til Universitetet, maa Grunden hertil sikkert søges i de Ulykker, der i hine Aar hjemsøgte hans Fødeegn. 1658 blev hans Hjemstavn hærget, først af svenske, derefter af kejserlige og polske Tropper. Uden Tvivl har hans fædrene Gaard delt Skæbne med saa mange andre, der i denne for Landet saa tunge Tid blev afbrændt og ødelagt af Fjenderne. Han selv har dog rimeligvis opholdt sig i Ribe By, hvorhen mange af Nordslesvigs Beboere havde bragt deres Kvinder og Børn i Sikkerhed. Endvidere hjemsøgtes Egnen af Sygdom og Hungersnød, saa at mange Gaarde laa øde og Befolkningen aftog i høj Grad. I det nærliggende Gram Sogn døde saaledes 702 Mennesker, og der blev ialt kun 4 Ægtepar tilbage. Af en gammel Kvægtiendebog fra Agerskov Sogn har man en bestemt Oplysning om saavel Folkenes som Ejendommenes Aftagen igennem 63 Aar. 1599 var der 173 Tiendeydere, 1655 128 og 1662 80 Tiendeydere. 1599 betaltes i Tiende 16 Kalve, 64 Lam og 7 Geder; 1655 11 Kalve og 65 Lam, og endelig 1662 kun en Kalv og 9 Lam. Disse Tal tyde paa, at ejheller hans Familie har undgaaet disse Aaringers almindelige økonomiske Vanskeligheder. Den store Børneflokk i Hjemmet har sikkert medført vanskelige Kaar, saa at Niels Astrups Barndoms- og Ungdomsaar i flere Henseender næppe har været blide. Efter at have taget Baccalaurgraden (ikke i Univ. Matr.) har han rimeligvis opholdt sig endnu et Par Aar i Hovedstaden for at afslutte sine theologiske Studier, hvorefter han 1668, 3. Marts, blev Lærer ved Ribe Latinskole, i hvilken Stilling han forblev i fire Aar. 1670 beder den daværende Præst i Roager, Søren Jensen Schive, Kongen om, at Niels Astrup maa blive hans Eftermand i Embedet, naar han selv formedelst Alderdom og Svaghed ikke kan bestride samme, og den 23. Juli s. A. faar han kongeligt Kaldsbrev paa at være Sognepræst til Roager Sogn, naar Hr. Søren

³¹⁾ Hva der heri angikk Astrupgaard er trykt i 1. utg., s. 22—26 (Bilagene).

Jensen det for ham godvillig vil afstaa, og saafremt han efter forudgaaende Examen til Prædikeembedet dygtig befindes. Han er efter sin egen Angivelse ikke kommen til Roager før 28. April 1672. Hans Formand levede nogle Aar endnu, idet Hr. Søren Jensen Skive først blev gravsat 19. August 1675 i Kirken. Over hans Grav lagdes en, endnu bevaret, Ligsten med følgende Indskrift:

Roager Kirke.

In hac ecclesia quiescat corpus Severini J. S. Schevi, /Pastoris quondam hujus ecclesiae. Anima in coelestem patriam inde regressa revert . . ./positum est huic monumentum anno 1674/die 20 octobris. Tandem inveni portum./Mundus, dolor, labor./

Et par Aar før Hr. Søren Død havde Niels Astrup fæstet dennes Datter *Karen*, og 8. Januar 1674 fejredes deres Trolovelse i Roager Præstegaard. Brylluppet stod 8. Juni samme Aar. Bruden var født i Præstegaarden 26. Marts 1653. Hendes Moder var Margrethe Villadsdatter, som tilhørte den gamle Præsteslægt Fabricius fra Løit.

Niels Astrup blev 1691 beskikket til Provst i Hvidding Herred. Han var efter alt at dømme en meget anset og tillige velbemidlet Gejstlig. 1682, 21. Oktober, faar han Kongebrev paa, at han, hans Hustru og Børn maa nyde Indtægterne af nogen Kirkejord mod at lade opsætte en ny Altertavle i Roager Kirke, da den hidtilværende var meget tarvelig og skrøbelig, og Kirken formedelst dens ringe Indtægter ikke kunde overkomme at bekoste en ny. Om denne Kirkejord kom han i Strid med Bønderne, hvorfor der atter 1685, 3. Oktober, udgik et Kongebrev til Amtmanden Grev Reventlow, at han skulde sørge for, at Hr. Niels fik sin ved den tidligere kongelige Skrivelse hjemlede Ret hævdet med Hensyn til den omtalte Kirkejord, da Præsten klager over at Bønderne trods Kongens Paabud forholder ham Jorden.

Den af Provst Astrup skænkede Altertavle existerer næppe mere, thi bagpaa den nuværende findes følgende Indskrift: «Til Guds Ære og denne Kirkes Beprydelse er denne Altertavle af ny opsat og malet paa Kirkens Bekostning. Knud Andersen Brøns 1796.»

Formodentlig har en Del af det gamle Materiale været benyttet til denne

Døbefonten i Roager Kirke.

nye Altertavle, thi den nuværendes Indfatning ligner i høj Grad et Epitafium i Tønder Kirke fra omtrent 1687. Alterbilledet, der er meget tarveligt og primitivt udført, forestiller Maria og Johannes ved Korsets Fod. Det eneste, der af Roager Kirkes Inventar er tilbage fra Provst Astrups Tid, er Prædikestolen, der stammer fra Slutningen af det 16. Aarhundrede, samt en Baldakin over den ældgamle Døbefont, som bærer Aarstallet 1687 og viser malede, ret primitivt udskaarne Træfigurer, hvis Alder maaske kunde tyde paa, at de har hørt til den gamle Altertavle, som 1682 afløstes af den, som Niels Astrup skænkede til Kirken.

Selve Roager Kirke stammer fra det 12. Aarhundrede og er lige-

som største Delen af Kirkerne i Tørning Len bygget av Tufsten fra Rhinegnene og forsynet med det for denne Egns Kirker ejendommelige spidse Taarn i Modsætning til de almindelige Landsbykirkers kullede Taarn. Kirken er helliget St. Vilhadus, og der findes her et meget ejendommeligt, ældgammelt, blyindfattet Glasmaleri, forestillende denne Helgen. Om Størrelsen af Kaldet og dets Indtægter paa Niels Astrups Tid giver en Indberetning til den omtalte Kommission i 1710 fra Astrups Efterfølger og Svigersøn Nissenius Hygom værdifulde Oplysninger.³²⁾

Præstegaarden bestod af 15 Fag Stuehus, 4 Fag Aftægtshus og 7 Fag Bryggerhus og Udhus, samt 56 Fag Lade-, Tørve- og Porthus. Udbygningerne brændte ifølge en Optegnelse i Kirkebogen 19. August 1714 og var da lige opførte af Præsten Nissenius Hygom. De efter denne Brand rejste Bygninger er for faa Aar siden nedrevne med Undtagelse af en enkelt Længe, idet Sognet efter den tyske Lovbestemmelse har overtaget den til Præstegaarden tidligere hørende Jordlod, og Præsten er sat paa fast Lønning. De herefter overflødige

³²⁾ Beskrivelse af Roager Kirke og Præstegaard 1710, forfattet af Præsten Nissenius Hygom, er trykt i 1. utg., s. 15 (Bilagene).

Avlsbygninger er nedbrudte, og Grunden er anvendt til Have og Gaardsplads. Hvad derimod Præstegaardens Stuehus angaar, der har en Længde af ca. 72 Alen, er denne uden Tvivl den samme Bygning, som stod i Niels Astrups Tid, nu dog med nogen Forandring af Skillerummene i det Indre. Selve Bygningen skal stamme fra Trediveaarskrigens Tid. Ogsaa de smaa, tidligere blyndfattede Ruder, hvoraf enkelte er bevarede i Gaardens Køkken, er dog afløste af mere moderne Vinduesrammer. Stuerne er lave med Bjælkelofter, og Gaarden er omgivet af en efter Egnens Forhold ualmindelig smuk og stor Have og Park, der skal være anlagt for vel 80 Aar siden (o: omkr. 1825) af Præsten Andreas Høhne. Det er ret en Type paa en gammeldags, hyggelig Præstegaard, op ad hvis stilfulde, gamle Indgangsdør der snor sig et Væld af prægtige, røde Slyngrøser.

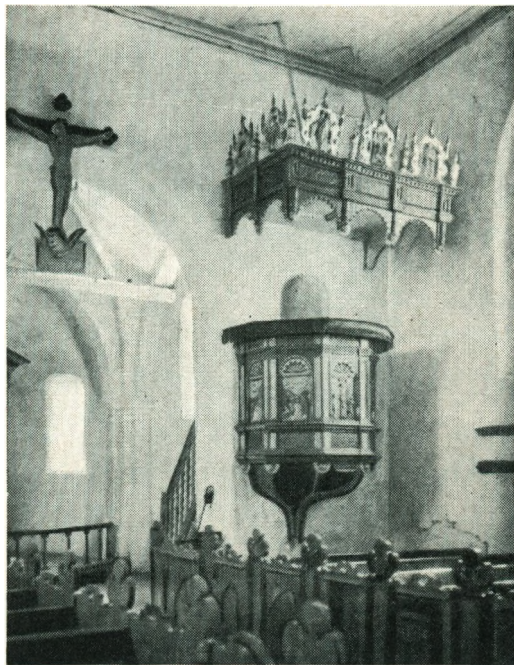
Niels Astrup døde 16. April 1701 om Formiddagen Klokken 9, omgivet af Hustru og Børn. Han blev 28. April begravet i Roager Kirke mellem Prædike- og Degnestolen, i en talrig Forsamling af gejstlige og verdslige. Biskoppen i Ribe, Dr. theol. Anker Ankersen, forrettede Jordpaakastelsen. En gammel Kone i Sognet erindrede at hun for

(100) Aar siden, da Kirkegulvet blev omlagt, og Graven under samme aabnet, havde set Provst Astrups Lig, der var nedlagt i Humle og den Gang endnu omtrent var fuldstændig bevaret.⁹⁹⁾

Niels Nielsen Astrup fortjener i særlig Grad at mindes med Taknemmelighed og Pietet af sin Efterslægt, ikke alene for det hæderlige og ansete Navn, han efterlod, men ogsaa for sin udprægede Familiesans, der satte Frugt i de slægts-historiske Optegnelser han efterlod, og som ligger til Grund for nærværende Arbejde.

Niels Nielsen Astrup er den første af Slægten, der traadte over i Embedsstanden, og de fleste af hans Efterkommere har siden (— i hvert fald til 1905 —) tilhørt den.

Af hans Børns Faddere fremgaar, hvilke Folk der hørte til Provstefamiliens nærmeste Omgang. Der nævnes saaledes Præsterne i Nabosognene, Hr. Peder Bjørn i Vodder, Morbrødrene Hr. Thomas Henriksen Weyle i Hvidding og

Prædikestol i Roager Kirke.

⁹⁹⁾ Se Bilag I og Aktstk. nr. 42 og 43 i 1. utg.

Hr. Peder Sørensen Vedel i Rejsby, Hr. Vilhadus Fabricius i Løit, Margrethe Christine Reimers, Hr. Ægidius Vedels, Sognepræsten i Brøns, hans Hustru, Hr. Jens Thøgersen i Højrup og Hr. Jens Lauridsen Guldager i Brøns. Blandt andre Venner af Huset kan nævnes Ridefogden Hans Outzen i Brøns og hans Hustru Dorothea Jensdatter, Herredsfogden Matthias Lange i Havervad, Ride-

Roager Præstegaard.

fogden Ditlev Outzen i Rostgaard og Tolderen Christian Outzen. Ogsaa Provstens nærmeste har sikkert været flittige Gæster i Præstegaarden, thi hans Brødre Anders og Troels og Søstrene Karen, Mette og Barbara, samt hans Svoger Fædder Beyer og dennes Søstersøn Peder Beyer i Skads ved Tønder nævnes hyppigt som Faddere.

Som Børnenes Præceptor anføres Studiosus Jacob Harreby, der senere blev Kapellan i Skærbæk. Vi tør efter alt det foreliggende slutte, at Præstegaarden i Roager i Niels Astrups Tid har været et godt og smukt Hjem, hvor Børnene fik en efter Datidens Forhold god og omhyggelig Opdragelse, indtil de sendtes i Ribe Skole.

Provst Astrups Hustru *Karen Sørensdatter* overlevede sin Mand i 14 Aar og døde efter en lang og besværlig Sygdom i Roager Præstegaard 6. Februar 1715 og blev begravet den 14. s. M. i Kirken. I deres Ægteskab fødtes dem 6 Sønner og 3 Døtre, nr. 25-35.

17/12. VI. 5. BARBARA NIELSDATTER, nævnes 1682 som Fadder i Roager Kirke. Hun var gift med *Jonas Pedersen*, efter Slægtsoptegnelserne Herredsskriver i Haderslev Herred og Pensionarius paa Tornumgaard. Han var i Virkeligheden kun Haandskriver hos Amtsforvalteren i Haderslev Amt Peder Hansen og ansøgte 1683, 10. Marts, om at maatte forpagte Tornumgaard (Lintrup Sogn), som nu var forpagtet af Erik Pedersen Grøn, «der er uden

Livsarvinger og mulig ikke kan beholde Gaarden», for en Pension af 30 Rdlr. aarlig, og at han, da Gaarden er af Huse og Grund meget fordærvet, maatte nyde Skattefrihed i 4 Aar. I sit Andragende meddeler han, at han har tjent i Haderslev Skrivestue en 15 Aars Tid («og imidlertid med Eders Kgl. Majestæts Penge, saavel udi Krigen som i Fredens Tid at rejse og ellers der tjenende med edeligt Opvartning mig flittig haver ladet bruge»). Amtmanden Grev Reventlow anbefaler Andragendet, og ved kongelig Resolution af 26. August 1683 fik han Bevilling paa at nyde bemeldte Gaard paa Livstid og med to Aars Skattefrihed. Senere ansøger Jonas Pedersen om, at hans Arvinger ogsaa maatte nyde Gaarden efter hans Død, «efterdi han modtog denne i en øde og ruineret Stand med Bygningerne ganske forfaldne, Ager og Eng var vanrøgtet og den dertil liggende Skov var fuldstændig forhugget, men han havde sat alt dette i ordentlig Stand igen». 1689 fik han Bevilling paa, at hans Arvinger ogsaa maatte beholde Gaarden mod at betale de 30 Rdlr.s Pension.

Jonas Pedersen levede endnu i December 1720, men maa være død inden 20. Oktober 1725, i hvilket Aar hans anden Hustru Anne Kirstine nævnes som Enke.

18/12. VI. 6. ANE NIELSDATTER, gift i Roager 13. Maj 1697 med *Niels Bertelsen Skade*, Borger i Ribe, født o. 1669, død 20. August 1709 i Ribe, begravet 27. s. M., 40 Aar, 3 Maaneder, 4 Dage.

De havde to Døtre, af hvilke Maren Nielsdatter Skade, døbt 22. Februar 1699 i Ribe, fik Tilladelse til at vies i Huset 8. Februar 1732 til Jonas Baltzer- sen Collin, født 1705 i Janderup (Søn af Baltzer Jensen, gift 19. Juni 1704 med Anna Kirstine Jonasdatter af Hyllerslev Storgaard i Janderup Sogn ved Vårde, nær ved Gaarden Store Heboe). Collin begyndte sin Løbebane o. 1730 som Kommissionær i Kjøbenhavn og handlede med alskens Sager, lige fra Jærnkakkelovne til Smør i Fustager og Oksekød i Tønder. 1741 fik han et Stempelpapirsudsalg og blev Inspektør for den tyske Kirkes Lotteri og senere ved Lotteriet ved det da oprettede Opfostringshus. 1753 fik han kgl. Bevilling som Lotteriinspektør og blev 1758 Kancelliraad. Han drev ogsaa Fabriksvirk- somhed, idet han 1752, sammen med Overkrigskommissær A. Ross fik Privi- legium paa at oprette en Tobakspibefabrik og alene drev en Klædefabrik paa Frederiksberg. Han købte 1744 den senere saa bekendte collinske Gaard i Bred- gade. Collin døde 1770 i Kjøbenhavn og blev begravet 17. Marts; hans Hustru, der ved sit Giftermaal kaldtes Vaskepige (Oldfrue) paa Rosenborg Slot, over- levede ham indtil 11. Marts 1778. Fra dette Ægtepar nedstammer den bekendte danske Slægt Collin. Fru Collin var i Besiddelse af en Afskrift af sin Onkels Provst Niels Astrups Optegnelser, taget af Nissenius Pedersen Hygom, og efter denne tog Nikolai Hygom 1768, 13. November, i Kjøbenhavn atter en Kopi, der endnu er i den norske Slægt Astrups Besiddelse.

Niels Skades og Ane Nielsdatters anden Datter Dorothea Skade var døbt i Ribe 22. December 1700; hun stod 1739 Fadder i Roager Kirke, og der be- mærkes da, at hun i mange Aar havde opholdt sig i Kjøbenhavn og ført Hus

for sin Slægtning, en Urtekræmmer Msr. Enevoldsen og var nu hjemme for at besøge gode Venner. I Juni 1744 blev hun gift med Borger og Bager i Kjøbenhavn Peder Pedersen Bjørn, født i Ribe o. 1712, død i Kjøbenhavn 1779, begravet 7. Februar fra Nikolai Kirke. Dorothea Bjørn, født Skade, maa være død inden 1754, da Peder Bjørn 24. April gifter sig anden Gang med Karen Sørensdatte, født o. 1704, død 1786, begravet 19. August fra Nikolai Kirke.

19/12. VI. 7. TROELS NIELSEN, nævnes 1678 som Fadder i Roager Kirke til et af sin Broders Børn og er rimeligvis den Troels Nielsen, der 1667, 9. Juni, blev viet i Brøns til *Kirstine Jensdatter* af Søndernæs, hvor han senere levede som Gaardmand. Maaske er han identisk med den «gamle Troels Nielsen», der døde 1700 i Brøns. Hans Enke Kirstine døde 1707 og blev begravet 4. Januar, 64 Aar gammel.

SYVENDE SLÆGTLED

20/15. VII. 1. NIELS ANDERSEN, døbt 12. Marts 1673 i Brøns Kirke.

21/15. VII. 2. KNUD ANDERSEN ASTRUP, døbt 28. Juni 1674 i Brøns Kirke, blev Student fra Ribe Skole (immatrikuleret ved Kjøbenhavns Universitet 24. Juli 1695 som Canutus Andreæ Aastrup), og tog theologisk Attestats ved samme 1697 med Karakteren non contemnendus. 1707 ansøger han om at blive Præst i Tørring og Heldum efter Hr. Søren Kolding. Han bemærker, at han har tjent adskillige «smukke» Mænd og kan fremvise Professor Lødbergs Attest under hvis Information han har været, ligesom Biskoppens og andre høje Mænds Testimonia om hans Lærdom og Levnet. Knud Andersen, der førte Familienavnet Astrup, fik dog ikke dette Sognekald, og hans senere Skæbne er ikke bekendt.

22/15. VII. 3. MAREN ANDERSDATTER, døbt 24. Oktober 1675 i Brøns, død som Barn.

23/15. VII. 4. ANE ANDERSDATTER, døbt 6. Maj 1677.

24/15. VII. 5. METTE ANDERSDATTER, døbt 10. November 1678, død 31. Marts 1680, begravet 7. April.

25/15. VII. 6. METTE ANDERSDATTER, døbt 25. Marts 1683, begravet 12. Februar 1703 i Brøns.

26/15. VII. 7. MAREN ANDERSDATTER, døbt 17. Februar 1686, død 1758, begravet 7. Marts.

Hun ægtede i første Ægteskab, 17. Januar 1715 i Brøns, sin Fætter *Hans Fæddersen Beyer*, døbt 24. Maj 1668 i Brøns, Søn af Fædder Pedersen (se

side 45), der med sin Hustru Karen Nielsdatter besad den vestre Halvdel af Astrupgaard, medens deres Søn nu tilgiftede sig den østre Halvpart, som han dog ikke besad længe, idet han afgik ved Døden samme Aar som sin Svigermoder 1723 og blev begravet 27. Juni.

I hans Levetid brændte Gaarden, thi 1717, 3. Maj, «fremstod Hans Fæddersen for Retten og gav klageligen tilkende, hvorledes hans ganske Hus og Gaard, bestaaende af 17 Fags Salshus, omtrent 100 Fag andre Huse, saavel som Bryggerhus, Lo, Stald, Baas, Fæ og Høhus, som alt var velbygget, en Del med Grundmur og delvis nylig repareret og sat i god, hyggelig Stand, nok 5 Bæster, 7 Faar, samt Geder og Bukke, item alt hans indehavende Boskab, Senge, Linnedklæder, Gangklæder, Kister, Skrin, Kobber, Messing med alt mere, desligeste al Æde- og Sædekorn, in summa alt det han havde, undtagen 3 daglige Senge, næstafvigte 15. April elendig er bleven opbrændt og lagt i Aske. Til Bevisligheder fremkalder han sine Naboer, nemlig Iver Lorentzen, Nis Clausen, Christian Andersen, Oluf Jepsen, Hans Christensen og Jep Jepsen i Astrup, som alle for Retten fremtræde og med opholdt Finger og højeste Ed bekræftede, at det saaledes var i Guds Sandhed som ovenmeldte Hans Fæddersen havde foregivet; og vare de med andre Godtfolk ved Branden at ville hjælpe og redde, mens der var intet at redde, fordi Stormen og Guds Vejr var saa strænge paa Ilden, at alt det førnævnte var fortæret og opbrændt omtrent i 2 Timer. Men som han straks agter paa Stavnen igen at bygge, saa var han begærende, at hannem den sædvanlige Herredsrettighed maatte forundes, hvilket hannem og af Retten blev tilstedt.»

Ved denne Brand gik sikkert ogsaa en stor Del af Gaardens gamle Papirer op i Luer, og økonomisk set har Ildsvaaden ogsaa forvoldet Hans Fæddersen betydelige pekuniære Vanskeligheder. Saaledes fordrede hans Søstres Formyndere efter hans Død disse Arv paa 127 Rdlr. med Renter, som Broderen 1715, 4. Juli, havde faaet i Forvaring, hvilke Penge salig Hans Fæddersen udi hans Brug, Nytte og Gavn har anvendt, og ingen Rente nogensinde deraf til sine tvende Søstre har betalt, end sige Kapitalen. De forlangte da disse Penge udbetalt af Niels Hansen Kræmmer, Maren Andersdatters anden Mand, som ved Overtagelsen af Gaarden havde paataget sig at svare til den paa samme hvilende Gjæld, men Niels Hansen vilde intet betale, da der intet skriftligt Bevis var for Gælden. I December 1737 opstod der Proces mellem Niels Kræmmer og hans Nabo Peder Bjørn, Ejeren af den vestre Halvdel af Astrupgaard, angaaende Ret til en Vej sønden for Bjørns Gaard. Det bemærkes i Thingbogen om denne Gaard, at der i forrige Tider sønden for samme havde været adskillige Bygninger, som den tidligere Besidder, Iver Lorentzen, havde nedbrudt, og at Niels Kræmmers Bygninger blev forandret den Tid Gaarden efter den ulykkelige Ildebrand for omtrent 20 Aar siden blev opbygget igen, og at Møddingpladsen før Branden var inden for Gaarden, men at Møddingen efter Branden blev lagt Nord for Gaarden. Sagen var svævende i flere Aar, og 1741, 6. Maj, kom Bjørn og Niels Kræmmer til følgende Forlig: «Og som Astrupgaard fra ældgammel Tid har været ét og været beboet af en eneste Besidder,

men 1602 formedelst det da oprettede Forlig delt mellem tvende Brødre, saa at enhver skulde have lige Andel, saa lover og forpligter Peder Bjørn og Niels Kræmmer sig for dem og deres Arvinger og Efterkommere, at gøre hinanden lige og rette i Ager og Eng, Stykke og Stue, Skov og Mark i Sognet og uden for samme, hvor det findes, intet undtagen i nogen Maade, saaledes at de paa alle Steder vil rigtig dele med hinanden uden Hinder og Forfang, saa at den enes Part skal være lige saa god som den andens, og skal enhver uden Modsigelse være berettiget til at tilholde sig den halve af forberørte Astrupgaards Grund og Ejendom.»

Hans Fæddersens Enke, der efter sin første Mands Død fik Gaarden, blev i andet Ægteskab, 23. November 1724, gift med førnævnte Niels Hansen Kræmmer fra Drengsted i Døstrup Sogn, Tønder Amt. Han fødtes omkring 1694 og døde 1763, begravet 13. September. Den 28. November 1724 afsluttede Niels Kræmmer Kontrakt med sine tre Stedbørns Formyndere om Gaarden, som derefter ifølge Loven blev lovbudt til Salgs til de nærmeste Frænder, af hvilke ingen vilde overtage Gaarden, thi 1730, 13. September, giver samtlige Formyndere ham Skøde paa Gaarden, efter at han havde betalt dem de Rentepenge, som deres Myndlinge i Fædrearv efter den nævnte Kontrakt kunde tilkomme. Niels Kræmmer besad derefter Gaarden til sin Død.³⁴⁾ Her skal kun bemærkes, at Gaarden efter Niels Kræmmers Død gik over til hans Datter Hanne (døbt 14. December 1727), gift 6. Juni 1749 med Student Christian Luffe, født i Rejsby Præstegaard 1724 (Søn af Stedets Præst), død i Astrupgaard 1766, begravet 12. Maj.

PROVST NIELS NIELSEN ASTRUPS BØRN

27/16. VII. 1. MARGRETHE NIELSDATTER, født 26. Marts 1675, døbt 30. s. M. i Roager Kirke, trolovet Nytaarsdag 1700 og viet 10. Juni s. A. til *Nissenius Pedersen Hygom*, der senere blev hendes Faders Eftermand som Præst i Roager. Ved hendes Død 31. Maj 1735 har hendes Ægtefælle i Kirkebogen nedskrevet nogle Mindeord om hende: Hun blev begravet 9. Juni i Roager Kirke.

Nissenius Hygom var født 2. Juli 1672 i Hygom Præstegaard, hvor hans Fader Peder Jakobsen Hygom var Sognepræst. Hans Moder Kirstine Nielsdatter er født paa Jerndrup Gaard af en ældgammel og anset Slægt. Nissenius blev 1691 Student fra Ribe Skole og tog 1693 theologisk Attestats ved Københavns Universitet. 1698 blev han kaldet til Kapellan i Roager i Niels Nielsen Astrups «tiltrædende Alderdom og Svagelighed» og indtraadte efter dennes Død i Svigerfaderens Embede som Sognepræst. Han døde 9. August 1740, begravet i Roager Kirke. Den ældste Søn, Hospitalsprest i Ribe Niels Astrup Hygom, har i Kirkebogen indført en Nekrolog over Faderen.³⁵⁾

³⁴⁾ Om Maren Andersdatters Børn af hendes tvende Ægteskaber, se s. 45.

³⁵⁾ Se 1. utg., Bilag 2.

Nissenius Hygom afskrev og fortsatte sin Svigerfaders Slægtsoptegnelser. Han var i det hele taget en meget skrivende Mand, og hans smukke Haandskrift er en Pryd for Roager Kirkebog.

Der er ingen Tvivl om, at den Nikolaj Hygum, der 1768 nævnes som Afskriver af det endnu bevarede Manuskript til Familieoptegnelserne, er identisk med den «Nikolaj», der døbttes 1737, 27. September, i Roager, som Søn af Anders Nielsen og Cathrine Hygom (født 3. Maj 1705), ældste Datter af Nissenius Hygom. Han blev Student fra Ribe Skole 1760, tog 1767 theologisk Attestats i Kjøbenhavn og døde 1770 sammesteds.

28/16. VII. 2. MAREN ASTRUP, født 19. Januar 1677, døbt 24. s. M., død ugift af Brystsyege 28. Marts 1723 i Medelby Præstegaard, hvor hun efter Anmodning af sin Fætter Hr. Lorents Fabricius, opholdt sig. Hun blev begravet 9. April i Roager Kirke. Ogsaa over hende findes en i Kirkebogen af Svogeren indført Nekrolog.

29/16. VII. 3. SØREN ASTRUP, født 17. November 1678, døbt 21. s. M. Han blev Student fra Ribe Skole 1699 (immatrikuleret 22. Juli), død ugift som theologisk Student i Roager Præstegaard 17. Maj 1702, begravet 26. Maj i Kirken nedenfor Korsdøren.

30/16. VII. 4. NIELS NIELSEN ASTRUP, den norske Slægts Stamfader, født 20. Marts 1681, døbt 24. s. M. Han blev 1707 Foged paa Søndmøre i Norge og er gennem sine 5 Sønner Stamfader til den norske Gren af Slægten Astrup. Om ham og hans Descendents henvises til Bogens andet Afsnit, side 61 ff.

31/16. VII. 5. JESPER (KASPER) ROAGER, residerende Kapellan i Stjørdal, født 27. December 1682, døbt 29. s. M. Student fra Ribe Skole (immatrikuleret ved Kjøbenhavns Universitet som Casparus Nicolai Astrupius 16. Juli 1700). Blev 19. Juli 1719 personlig Kapellan hos Sognepræsten Christoffer Vind i Bjørnør Præstegjæld, Trondhjems Stift, og fik 1728, 6. September, kongelig Konfirmation herpaa. 1734, 8. Oktober, udnævntes han til residerende Kapellan i Stjørdalen og holdt sin sidste Prædiken i Værnæs Kirke 7. April 1746. Han døde under et Ophold i Trondhjem og blev begravet 7. Juli s. A. indenfor nordre Dør i Domkirken, hvor han efter Stiftets Resolution af 4. Juni havde faaet fri Begravelsesplads. Med sin Sognepræst Mag. Jens Parelius blev han indviklet i flere Processer, hvoraf de fleste paadømtes af Provsteretten. Hans Formuesforhold var ikke gode, og han støvnedes gentagne Gange for Gæld og misligholdte Forpligtelser. Ved sin Tiltræden af Embedet som Kapellan i Stjørdalen købte han af sin Formand i Embedet Gaarden Mæla, som han forsøgte at drive med to Lottebrugere. Han kom imidlertid i Trætte med disse, som skred til Sagsanlæg og erhvervede Dom, hvorefter Fogeden skulde

afholde Arrest og Delingsforretning i Avlingen. Da Fogeden Peder Arnet indfandt sig i dette Øjemed, modtoges han af Præstekonen med Ordene: «Er Du der, din Røver? Djævelen besætte Dig der Du staar.» Heraf tog Fogeden Anledning til Søgmaal mod hende, der dømmes til at gøre Fogeden Afbigt til næste Thing og i Bøder betale 10 Rdlr. til Trondhjems Tugthus, samt 20 Rdlr. i Sagsomkostninger. Konflikten med Lottebrugerne fik endnu et Efterspil, idet den ene af dem stævner Præstens Hustru for at have slaæet hans Søn og den anden ligesaa, fordi hun havde slaæet ham med en Staur, samt haardraget hans Kone. Herfor dømtes hun ogsaa til at betale en Bøde.

Jesper (Casper) Roagers Hustru hed *Karen Arøe*. Hun var rimeligvis af dansk Herkomst. Sidste Gang nævnes hun som boende i Stjørdalen 1749, 12. November, da hun sælger Gaarden Mæla til Oberst Christian Frandsen Harboe. Hendes Død er ikke indført i Kirkebogen og er hun vel død andet Steds. Hun havde 1747, 24. Marts, faaet kongelig Bevilling paa at sidde i uskiftet Bo med sin umyndige Datter, «siden den myndige Søn dermed var tilfreds».

Ægteparret havde to Børn.

Sønnen Søren Roager, der omtales som myndig 1747. I Frosten Kirkebog nævnes 1753–56 en Mand Roager Reinaasen, det sidste er Navnet paa en Gaard i nævnte Bygd, paa hvilken altsaa en Mand ved Navn Roager har været bosiddende. Hvorvidt denne Person er identisk med den omhandlede Søren Roager, er dog usikkert. Undersøgelser for at komme til Klarhed i Sagen har ikke ført til noget Resultat.

Datteren Martha Dorothea Roager, den ovenfor nævnte, 1747 endnu umyndige Datter, død paa Baklandet i Trondhjem 1765. Skiftet begyndt 5. August. Hun blev viet første Gang omtrent 1755 (i Kirkebogen mangler viede for dette Aar) til Aage Olufsen Hagerup, Ejer af Gaarden Store Lein paa Frosten. Han ble gift første Gang 20. April 1720 i Værnæs Kirke i Stjørdalen, med Lucie Ananiasdatter Parelius, af den Slægt, der gennem flere Slægtled var Sognepræster sammesteds. Han døde 1756 paa Frosten. Skiftet efter ham holdtes 25. Februar.

I 2. Ægteskab blev Martha Roager viet 27. Februar 1757 til Studiosus Melkior Frederik Junghans (født o. 1727)³⁰⁾, der endnu 1764 boede paa Frosten, sikkert paa Store Lein, men som s. A., 3. Maj, blev beskikket til Klokker i Strinden og 1777, 31. Januar, blev ansat som Klokker og Kateket ved Domkirken i Trondhjem. Han døde Natten til 28. December 1800, begravet 6. Januar 1801, 73 Aar, 7 Maaneder gl. (efter 1775 at være bleven gift med en Stinchen).

32/16. VII. 6. HANS NIELSEN ROAGER, født Natten mellem 24. og 25. Februar 1685, døbt 1. Marts i Roager Kirke. Han blev Student fra Ribe Skole (indskr. ved Kjøbenhavns Universitet 18. Juli 1704 som Ioh. Nicolai Raaager,

³⁰⁾ Vel snarere 1725, da han 1747 angis at være 22 Aar gl.

19 Aar gl.), død i Roager Præstegaard 21. April 1705 som stud. theol. et phil., nedsat i Kirken 28. s. M. nedenfor Kordøren.

33/16. VII. 7. ANNA CATHARINE ASTRUP, født 6. November 1687, døbt 26. s. M. i Roager Kirke, død 1768, begravet 15. Februar i Stavanger Kirkes Urtegaard. Ved hendes Daab forekommer blandt Fadderne hendes Farmoders Søster Ane, Hr. Peders i Rejsby, hvilket oplyser os om, at Provst Niels Astrups Moder var Datter af Herredsfogden Hans Andersen (Havervad), ikke som i Slægtsoptegnelserne fejlagtig angivet Hans Pedersen. Hr. Peder i Rejsby er nemlig Præsten Peder Sørensen Vedel, hvis Hustru var en Datter af Herredsfogden Hans Andersen. Anna Catharine er uden Tvivl i sin Ungdom kommen til en af sine Brødre i Norge, thi hun blev 1721, 4. September, i Stavanger Kirke viet til Skibslieutenant *Peder Jensen Sunde* (som vel var Broder til Ole Jensen Sunde, født 1661, Borger i Stavanger, og Søn af Smed Jens Tørresen paa Sør Sunde i Goe Skibrede [f. 1641, død 22. April 1710]) og Murette Olsdatter Sunde. (Kielland: Stvgr. Borgerbok, s. 94 og 112.)

Han havde til Fredsslutningen 1720 vært Maanedslieutenant, men tok da, bosatt i Stavanger igjen fat på borgerlig Næring, dog uten at løse Borgerkap. Begraven 12. Juni 1744 i Stavanger Domkirke. Ægteskapet var barnløst, og Ægtefællene oprettet 16. Juni 1727 gensidig Testamente. Efter Mandens Død tok Enken sin Søsterdatter Johanne Marie Hygom (se side 54) til sig fra Roager, og indsatte henne 26. April 1753 som sin Arving.³⁷⁾

34/16. VII. 8. ANDERS NIELSEN ASTRUP, født 1690, 13. Juni, døbt 18. s. M. i Roager Kirke, død 1695, begravet 24. Maj i samme Kirke.

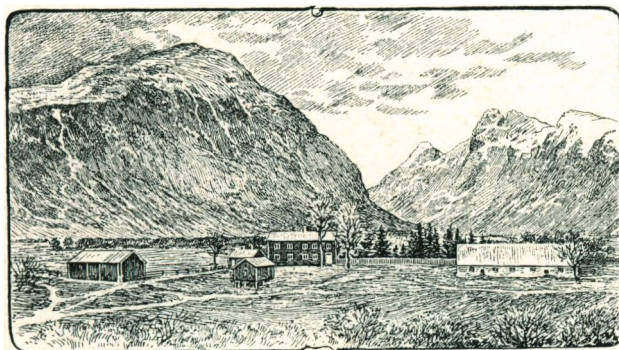
35/16. VII. 9. NISSENIUS NIELSEN ASTRUP, født 20. September 1692, hjemmedøbt Søndagen derefter, død næste Dag, begravet 28. September.

³⁷⁾ Teksten fra 1. utg. er nu supplert fra andre kilder.

ANNET AVSNITT

SLEKTEN I NORGE
SYVENDE TIL FEMTENDE SLEKTLEDD

Ved O. Delphin Amundsen

FOGED PÅ SUNNMØRE

NIELS (NICOLAI) ASTRUP OG HANS EFTERSLEKT

30/16. VII. NIELS (NICOLAI) ASTRUP, foged i Sunnmøre, født 20. mars 1681 i Roager prestegård, Danmark, død 27. januar 1743 i Borgund, begravet 5. februar. Bare 14 år gammel ble han ansatt som skriverdreng på Haderslev amtshus, hvor fasterens mann Jonas Pedersen var håndskriver under Peder Hansen som var amtsforvalter. Niels ble i slektingenes hus i 6 år, hvorefter han ble antatt som skriver hos amtmannen over Haderslev amt, overjegermester grev Christian Ditlev Reventlow. Omkring 1704 ble han håndskriver eller sekretær hos etatsråd, deputeret ved Finansene, Hans Hansen Rosenkreutz i København. På grunn av svak helbred måtte etatsråden i 1707 avskjedige noen folk. Nicolai Astrup, som søkte fogedembedet i Romsdal, fikk da en skriftlig anbefaling med vitnesbyrd om at han var «en dygtig Karl, der nok kunde anfortroes noget». Astrup fikk hverken denne stilling eller fogedembedet i Gudbrandsdal, som han søkte Kongen om 15. mars. Men 3. juni s. å. utnevntes han til foged i Sunnmøre. De årlige oppebørsler i embedet var på hele 6000 rd. Han skulle stille kausjon for 6000 rd., men etter ansøking av 27. juni fikk han beløpet satt ned til det halve. I 1707–25 anga han selv sin gjennomsnittlige årsinntekt til 146 1/2 rd. 1725–34 var den 195 1/2 rd. Hans embedsed er datert Spjelkavik på Sunnmøre 23. august 1713. Da embedet bare ga små inntekter, som ikke rakk til folkelønn eller til underhold av hans store familie, og skattene ikke gikk inn etter beregning, kom Astrup i gjeld til den kongelige kasse. Dette hadde til følge at Ananias Christophersen Harberg ble konstituert som foged i hans sted i 1726, men i 1728 fikk Astrup embedet tilbake og hans bestalling på nytt Kgl. confirm. 28.5.1731. Sommeren 1734 var han i København for å gjøre rede for sine økonomiske vanskeligheter og søkte kongen om å få godtgjort et beløp på 1185 rd. som han hadde lagt ut i embeds medfør.

Kort tid efter ankomsten til Sunnmøre kjøpte Astrup gården Spjelkavik i Borgund, hvor han bodde til sin død. Skjøtet på gården er datert 1. mai 1708. I 1709 og 1736 utvidet han arealet. Gården, som har en naturskjønn beliggenhet ved en vik av Borgundfjorden, hørte opprinnelig under det såkalte Giskegods. Sognepresten i Borgund, prost Christopher Hjermann (død 1690) hadde

Foged Nicolai Astrups segl fra 1710.

kjøpt den for å drive den som underbruk under prestegården. I Bruseelven nær ved ble det drevet et sagbruk, og et rikt laksefiske i elven ga også gode inntekter. Spjelkavik ligger omtrent 7 km fra Borgund kirke. Gården — den gamle Spelingavik–Bjelkevik — har antagelig navn efter den store tømmerdriften som ble drevet der fra gammel tid. Borgund ble tidlig ansett som det åndelige og materielle midtpunkt i Sunnmøre med et rikt, pulserende liv. Bygden eide mange historiske minner, og den gamle kirken som senere brant, var berømt for sine billedskjærerarbeider.

Foged Astrup gjorde i 1710 bruk av tre forskjellige segl. Foruten de to som er gjengitt ovenfor, brukte han også et tredje, hans monogram med samme hjelmtegn som på disse. Seglet med de tre stjerner brukte også hans sønn, prost Niels Astrup i Ørskog, mens sønnesønnen, presten H. R. Astrup i Grytten, bare benyttet et monogram. Hans sønn igjen, kaptein E. C. T. Astrup, gjorde iallfall i 1825 bruk av et mer sammensatt våpenmerke, gjengitt ved hans biografi. Hans signet i vakkert engelsk arbeid eides av hans sønnesønn H. E. Astrup, Oslo.

Gift i september 1713 med *Anna Elisabeth Ottosdatter Finde*, født 1693, død 1753, begravet 25. september fra Borgund kirke (datter av sogneprest i Volda, Otto Finde, og Ingeborg Birgitte Glad). Da mannen døde, søkte hun om en liten pensjon, idet hun klaget over den «jammerfulde og elendige Tilstand, hun med sine syv fattige og umyndige Børn var geraaden udi» og hun ingenting eide til deres oppdragelse.

11 barn: nr. 36, 37, 38, 315, 319, 347, 348, 350–353.

36/30. VIII. 1. CATHARINE ASTRUP *LEGANGER, født 24. juni 1714 i Borgund, døpt 28. juni, død 31. jan. 1768 i Bergen. Gift 15. feb. 1748 i Borgund med *Iver Nielsen Leganger*, født 1711 i Os, døpt 2. juni, begravet 10. aug. 1752 i Borgund (sønn av prost Niels Iversen Leganger og Maria Fuiren Finde). Catharina Astrup var beslektet med sin mann i 3. ledd. Fra Bergens skole ble Iver Nielsen Leganger privat dimittert til universitetet i København 1730, og reiste derefter hjem uten å fortsette studiene. 1732 fikk han gavebrev på gården Ferstad i Os av sin far. 1742 ble han utnevnt til sorenskriver i Sunnmøre. Før han tiltrådte embedet året etter, bodde han i Spjelkavik, hvor han lærte Catharine Astrup å kjenne. 1747 overdro hennes mor ham anpart i gården. Leganger hadde svak helbred, så han måtte i flere år ha hjelp til å bestyre embedet. I 1752 var svogeren Peder Finde Astrup konstituert inntil ny sorenskriver ble utnevnt i september.

37/30. VIII. 2. OTTO FINDE ASTRUP, sogneprest til Norddal, født 1715 i Borgund, døpt 12. des., død 30. des. 1771 i Norddal. Han gjennomgikk Bergens Latinskole, kom til Københavns universitet 1736, tok teologisk embets-eksamen 11. juli 1740 med karakteren non contemnendis og praktisk prøve 6. aug. s. å. med laudabilis. Beskikkedes 17. mars 1745 som personel kapellan i Selje, men her døde sognepresten før Astrup tiltrådte, og en annen ble da ansatt. Astrup stod således uten stilling, tilbragte mulig ventetiden i Bergen, til han 13. aug. s. å. ble residerende kapellan i Norddalen. I denne stilling, hvis inntekter ble anslått til 200 à 250 rdlr. årlig, satt han så til han 6.3.1767 endelig ble sogneprest der. Dette kall regnedes (1745) for et av de besværligste, «prestene exponerer ofte deres liv naar de mellem Kirkene skal fare enten Sommer eller Vaar i den stadige Fare for Fjeld- som Sneskred». Biskop Pontoppidan som holdt visitas der i 1750, skriver at Astrup hadde slette studier og ringe talegaver, og biskop Arentz bemerket efter visitasen i 1767 at Astrups preken inneholdt en tørr moral, at han var av simpelt (∴ enkelt) vesen, men hadde et fromt gemytt.

Gift 1) 28. juni 1747 i Norddal med *Maren Samuelsdatter Finde*, født 1702 sst., død 1. juli 1766 sst. (datter av sogneprest Samuel Finde og Cecilie Pedersdatter Hanning). Hun var beslektet med Astrup i 3. ledd og hadde tidligere vært gift med to av hans forgjengere i kallet.

Gift 2) 26. nov. 1767 i Norddals prestegård med *Martha Margareta Holtermann*, født ca. 1725 i Bergen, død 19. des. 1789 i Norddal (datter av kjøpmann Carsten Henriksen Holtermann og Sara Davidsdatter Faye). Ingen barn.

38/30. VIII. 3. NIELS ASTRUP, sogneprest til Ørskog, født 1717, døpt 5. sept. i Borgund, død 28. juli 1792 i Ørskog. Etter privatundervisning hjemme ble han satt i Bergens Latinskole 1733, dimittert 1736 og immatrikulert 31. juli s. å. Året etter tok han Baccalaurgraden, 2. eksamen 1739, teologisk embedseksamen 11. juli 1740 med haud illaudabilis og praktisk prøve 3. aug. s. å. med laudabilis. Han forlot så København for å hjelpe sin far i foged-

embedet «hvilket næsten havde draget hans Sind til at ansøge om at blive Faderen adjungeret mod Succession». 1741 ble han lærer for prost H. J. Hjorts sønn i Ørskog, og da han fikk løfte om promosjon, besluttet han å bli prest og ble utnevnt til personellkapellan hos prosten Hjort 9. nov. 1742. Etter Hjorts død ble han utnevnt til sogneprest 26. jan. 1759. I Ørskog kirkebok

Ørskog prestegård.

skriver han: «1759. 10. Søndag efter Trinitatis forrettede jeg efter Provst Augustin Meldals Forlangende og Tilladelse selv min Installation som Sogneprest til Ørskog og Søkkelvns Sogne og oplæste mit Kaldsbrev, samt det af Biskop O. Tidemand mig meddelte Collatsbrev.» Videre beretter han at i de år han var kapellan, ble alle kall i Sunnmøre ledige, unntatt Borgunds, og at han søkte hvert av dem, men at «det ikke var Herrens Vilje at bøie Kongens Hjerter, førende han supplicerede om dette Kald». Biskop Arentz skrev efter visitas i Ørskog 1767: «Det var en ret evangelisk Prædiken over 1. Joh. 3, 3 jeg her hørte, hvor intet var udeladt af det, som tjener til Lærdom, til Trøst, til Optugtelse i Retfærdighed. Blandt Søndmørs flittige og retskafne Prester er visselig denne Mand ej den mindste. Han havde en vel oplært Ungdom at fremstille, ligesom han og selv er en god Katechet.»

Gift 11. des. 1746 med *Gjertrud Magdalene Brandahl*, født 5. okt. 1725, død 6. juli 1810 i Ørskog (datter av handelsmann Rasmus Hansen Brandahl og Maren Jensdatter Kiland). 6 barn: nr. 39, 219, 220, 312, 313, 314.

39/38. IX. 1. NICOLAI ASTRUP, prost, sogneprest til Ørskog, født 6. des. 1747 i Ørskog, døpt 12. s. m., død 2. april 1802, begravet 6. april i Ørskog. Han ble privat dimittert fra Bergens Latinskole, var en tid huslærer hos råd-

mann van Deurs i Helsingør, tok teologisk embetseksamen 1770 og reiste så hjem til Norge. Personellkapellan hos faren i Ørskog 27. jan. 1774, residerende kapellan i Voss 1. juni 1787. I Ørskog gjorde han seg så avholdt at han på ansøking fra menigheten ble utnevnt til farens eftermann i embedet 16. nov. 1792. I Ørskog kirkebok har han notert:

«1793, 25. Aug., 13de S. Trinit. forrettede jeg med Hr. Provst P. D. Baades

Ørskog prestegård.

Samtykke selv min Indsættelse som Sogneprest for Ørskogs og Sockelvens Menigheder og oplæste mit Kaldsbrev fra Hs. kgl. Majestæt Kong Christian den 7de, dat. 1792, 16. Novbr., samt det af Biskop O. Irgens mig meddelte Collats-Brev, dat. 1793, 28. Juni. Til dette Embede blev jeg kaldet fra Vosse res. Capellani, hvor jeg tjente i 6 Aar, efterat jeg tilforn havde været personel Capellan til Ørskog i 13 Aar. — Herre Jesu! Du ved alle Ting. Du ved, jeg elsker dig. Jeg vil saavidt det staar til mig, føre denne Menighed med Kundskab og Forstand. Jeg vil, — jeg vil, — men — giv du mig Svage selv Kræfter dertil! Nicolai Astrup.»

Gift 20. sept. 1779 i Søvik i Ørskog med *Kirstine Margrethe Abelsæt*, født 1754, død 2. nov. 1829 i Ørskog (datter av sogneprest i Haram, Henning Christophersen Abelsæt, og Martha Margrethe Nagel). 7 barn: nr. 40, 162–65, 217, 218.

40/39. X. 1. NILS ASTRUP, foged i Solør, født 10. nov. 1778 i Ørskog, død 26. sept. 1835 på Rikshospitalet i Kristiania. I 1801 var han kontorist hos sorenskriver Lars Weidemann i Ålesund, tok dansk juridisk eksamen 24. jan. 1806 med beste karakter, bekvem, og ved den efterfølgende examen practicum fikk han karakteren «vel». Derpå fikk han ansettelse som kopist ved Rente-

kammeret i København, hvor han utmerket seg under det engelske bombardement 1807 og mottok som belønning et gullur med innskriften «For Trofasthed fra 2. til 6. September 1807». Uret gikk i arv til hans sønnesønn, doktor Nils Astrup i Narvik. 26. des. 1813 utnevntes Astrup til foged i Råbygdelag og Nedenes. Han bodde på fogedgården Nordre Herefoss i Herefoss prestegjeld. Omkring 1820 flyttet han til gården Tveit i Åmli. 1822 ble han ansatt som foged i Solør og Odal, hvor han kjøpte gården Gruset i Grue. 1821–22 var han stortingsrepresentant for Nedenes og Råbygdelag, visesekretær i Stortinget 1821 og i Odelstinget 1822, medlem bl. a. av Bergverkskomitéen og Utskiftningskomitéen.

Gift 21. aug. 1816 i Molde med *Ingeborg Ross Müller*, født 24. mai 1788 i Trondheim, død 8. okt. 1848 i Grue (datter av kjøpmann Ole Corneliusen Ross Müller og Anne Marie Brandt). 9 barn: nr. 41, 97, 98, 126–129, 144, 145.

41/40. XI. 1. NICOLAI ASTRUP, sorenskriver, født 27. juli 1817 i Herefoss, død 26. mai 1881 i Kristiania. Etter privat undervisning i huset hos sogneprest Rynning i Vinger tok han eksamen artium 1835, like før farens død, tok juridisk embetseksamen 1840, og var flere år fullmektig hos sorenskriver i Solør, Vinger og Odal, «president» Arntzen (død 1846), og bestyrte som kst. dette svære sorenskriveri — like stort som Smålenenes amt — inntil dets deling 1847 og de to nye sorenskriveres utnevnelse s. å. Bosatt på gården Gruset, overtatt etter faren, drev han så denne og var dessuten aktivt interessert i distriktets betydelige skogdrift, både for egen og andres regning. I skogdriftskretser synes han å ha inntatt en meget fremskutt stilling. Han virket som fløtningsinspektør, fra 1857 for Christiania Tømmerdireksjon, og som forlikskommissær. Som sådan ordnet han så mange forlik, at sakførerne klaget over at der ikke ble prosesser å føre. Han var også kommisjonær for Hypotekbanken. Stortingssuppleant 1854–57 og 1859–60 for Hedmark.

Astrup ble 1860 utnevnt til sorenskriver i Salten, hvis skrivergård Støver lå 1 mil innenfor Bodø, men var bosatt i Bodø hvor han dessuten var byfoged, by- og rådstueskriver. Til tross for at han likte seg godt der oppe i den storslagne Nordlandsnatur, måtte han på grunn av klimaet søke seg vekk. 1871 ble han utnevnt som sorenskriver i Valdres, og var her bosatt på Lundene i Nord-Aurdal. Om hans virksomhet her bragte «Morgenbladet» kort før hans død en notis innsendt fra Nord-Aurdal: «De eldre blant oss minnes mange brave, dyktige embedsmenn her, men ingen har efter vårt skjønnt utfylt sin plass bedre end sorenskriver Astrup. Ingen har lagt for dagen et større rettsinn og vært besjelet av en større iver efter å vareta sine plikter, de små og ubetydelige med like stor omhu som de større og viktigere. For de fattige og vergeløse har han vært en sand far, en ekte Henrik Wergeland. Efterat sorenskriver Astrup kom heropp, er mangen uorden stanset, likesom en mengde prosesser ved hans takt og velvillige råd er blitt hevet. Han har ervervet seg et aktet og elsket navn iblant oss ved sitt rettsinn og oppofrende arbeide.»

Ved Astrups død omtales også hans dyktige dommervirksomhet og hans

åpne, varme karakter. Et særpreg i denne var kraft og myndighet som tidlig var utviklet, da han allerede i 18-års alder mistet sin far og da ble familiens overhode og sin mors fornemste støtte.

Gift 12. okt. 1842 i Vor Frelzers Kirke, Kristiania, med *Anne Johanne «Hanna» Døderlein*, født 8. okt. 1818 sst., død 16. april 1878 i Aurdal (datter av overlærer og redaktør Christian D. [14.8.1782–2.1.1839] og Anne Johanne Ottesen [23.2.1784–8.9.1861]). I hennes karakter var bestemthet på lykkelig måte forenet med mildhet. Hun var sin mann en trofast medhjelp, som ofte dempet hans mer varmlodige og heftige sinn. Hun døde efter en lungebetennelse som hun antagelig pådro seg ved en reise til nabosognet for å overvære sønnen Hans' presteinnvielse i Aurdal. 11 barn: nr. 42, 52, 83–87, 89–91 og 95.

42/41. XII. 1. NILS ASTRUP, misjonsbiskop i Zulu, født 30. aug. 1843 i Grue, død 18. mars 1919 i Untunjambili, Zulu. Han ble privat dimittert av cand. mag. J. F. Landgraff 1860, tok juridisk embetseksamen 1866 og var noen år fullmektig hos faren i Salten, men ble sterkt religiøst grepet og oppga den juridiske løpebanen. Sammen med sin svigerinne, enkefru Laura Borchgrevink opprettet han et luthersk-kristelig skolehjem på gården Valle i Ullevålsveien. Han var blitt familieforsørger, men tok likevel fatt på det teologiske studium, leste hele det gamle testamente på grunnsproget og dyrket de klassiske sprog. 1877 tok han teologisk embetseksamen og utnevntes 7. feb. 1879 til sogneprest i Norddal, hvor han vant menighetens hengivenhet. Imidlertid var han blitt grepet av biskop Schreuders mektige personlighet og hadde lenge gått med planer om å bli hans medhjelper på misjonsmarken. Men først da Schreuder var død, realiserte han tanken. 18. aug. 1882 ble han entlediget fra sognekallet. 26. april 1883 forlot han Norge med hele sin familie, hustru og 5 små barn, for å bli Schreuders efterfølger.

Hans sønn, biskop dr. theol. Johannes Astrup, skriver om ham: «Likesom Schreuder trodde Nils Astrup med hele sin sterke overbevisning helt og fullt på Bibelen som Guds åpenbarede og usvikelige ord fra ende til annen. Hans forkynnelse, tro og liv sto derfor på klippegrunnen. Og derfor var også hans vidnesbyrd i tale og i skrift båret av en uimotståelig overbevisning, som styrket de svake og trøstet de nedbøvede. Med nidkjærhet vernet han derfor også om vår lutherske kirkes dyre klenodier i barnelærdommen og i våre bekjennelsesskrifter. I sin prestelige virksomhet tålte han av denne grunn ingen innblanding av „åndelige” omstreifere, som uten klar forståelse av frelsesordene og uten å rådføre seg med menighetens sjelesørger tiltok seg å holde oppbyggelsesmøter, hvor det var fare for at ubefestede sjeler kunne ledes bort fra Kristus og fra Hans brud: den kristne menighet: kirken. . . .» «Nils Astrup sparte aldri seg selv,» forteller sønnen videre. «Han fór allesteds i sitt embedes medfør, hva enten han måtte ut på den stormende sjøen eller førtes over iskledd fjellstier. Det var det samme om det var svarte natten. Var han kallet til et syke- eller dødsleie, så reiste han gjennom tykt og tynt, det være seg om dagen eller om natten, i uvær som i godt vær. Og — hvor Norddølingene

elsket ham og beundret ham! Undres om der er mange prester i Norges land, som har vært så høyt elsket og aktet av sin menighet som Nils Astrup.

Hans dype kjærlighet til Kristus, hans lys og hans liv, kom enda klarere for en dag på misjonsmarken. Likesom han ga opp alle fremtidsutsikter samt alle elskede og dragende omgivelser i sitt dyrebare fedreland i den hensikt å følge Jesu kall til å gå ut i verden og gjøre hedningene til Hans disipler, således ga han seg med hele sin kraft og all sin åndelige styrke fullt og helt hen til sin gjerning på misjonsmarken. Han levde et liv fullt av forsakelser, han og den vidunderlig trofaste og tålmodige medhjelp Gud hadde gitt ham i hans begavede, selvoppofrende hustru. Når trengselen kom, og den kom ofte, da ba han så inderlig til Gud om hjelp. Og når hans hustru kom og sa at de ikke hadde mat til neste dag (det var ikke tale om stort annet for ham selv, hans hustru og barna enn maisgrøt og maissuppe med sitronvann dag efter dag), da sa han: så får vi be, da, og straks satt alle i værelset som i kirken andektige og lyttet til den brennende bønn om at Gud måtte gi det daglige brød, og det hendte gang på gang, når sådant skjedde, at innfødte koner kort etter kom med en kurv med mais og fallbød til en billig pris. Og hvilken takkesang der hver gang steg opp fra hans hjerte! Hans dype tro, kjærlighet og forsakelse fylte hans barns hjerter fra barndommen av, så at alle anså det som en selvfølge at de fulgte i foreldrenes fotspor. Og de gjorde det også. Alle barna gikk inn i misjonens tjeneste.

Nils Astrup var en lærd mann. Han skrev latin like så godt som norsk og mestret fullstendig både gresk og hebraisk. Han var skolemann på sin hals. Og derfor måtte sønnen begynne å lære latin da han var 6 år gammel. Moren lærte ham katekisme og bibelhistorie, og aldri glemmer han det himmelske lys som strålte ut av hennes fortellinger og forklaringer.

Nils Astrup var en mann med utrettelig energi til alle ting. Han underviste sønnen og fostersønnen, den senere så bekjente hymnolog dr. C. Døving, samt Heinrich Otte i høyere skolefag hver dag ved siden av alt sitt øvrige strev og bragte dem så vidt frem i akademisk kunnskap at de lettelig kunne ha tatt artium hvis de hadde havnet i Norge.

Nils Astrup sparte seg ikke. Han gikk på sine ben ned i de forferdelig varme ørkendaler for å forkynne Jesus Kristus til hedningene. Han trosset den utålelige varme, hunger og tørst og hårde jordgulv til nattero og hvile. Han vandret om natten og om dagen blant slanger, ville dyr og like så ville mennesker. Han satte sitt liv i Guds hånd. Kom han hendelsesvis til en bekk i det tørre land, så gjorde han korsets tegn over vannet, før han som Gideon øste det med hånden til munnen i Jesu navn. Brakte man ham noe å spise eller drikke i en hedningekrål, så gjorde han alltid dette dyre tegn og ba Gud signe givne og gaven i Jesu navn. Satte han seg ned for å hvile efter en hård og farlig marsj, sang han alltid et vers av en salme og ba en kort bønn, før han gikk videre. Skulle han arbeide på noe, så begynte han alltid med bønn og sa: «Gud og Faderen, takk for allting i vår Herres Jesu navn.» Alltid var Guds navn på hans leber, som det var i hans store, kjærlige hjerte.

Dette gjorde et veldig inntrykk på hedningene og på alle som kom sammen med ham og da spesielt på hans barn, som daglig var vitne til hans dype og inderlige trossamfunn med vår Herre.

To å tre år etter Nils Astrups ankomst til Untunjambili ble tvillingene Laura og Cathrine født, oppkalt etter moren og hennes kjærlige søster, fru Laura Borchgrevink. Disse tvillingene døde omtrent tre måneder etter fødselen, vesentlig på grunn av mangel på næring. Stakkars mor, da hun var gravid, hadde hun ikke nok næring. Melk og styrkende mat var ikke å oppdrive. — —

Meget, meget kunne fortelles av dem som vokste opp i foreldrehjemmet på misjonsmarken. Men selv om alt ble fortalt av dem som kom i personlig kontakt med Nils Astrup og hans uforglemmelige hustru, så blir det nok bare en brøkdel allikevel av denne troskjempes sunne og sanne tro på Guds evige ord og Hans uutgrunnelige kjærlighet i Jesus Kristus, gjennom et langt livs virke for Guds rikes sak både hjemme og på misjonsmarken.»

Efter 17 års forløp var Nils Astrup på besøk i Norge, hvor han ble ordinert til biskop 13. juli 1902 i Trondhjems Domkirke av biskop Johannes Skaar. 1904 ble han R.St.O.O. Av hans skrifter kan nevnes: «Zulumissionens Maal — Afrikas Hjerte», Kristiania 1903 («Til Minde om mine uforglemmelige Forældre»). Statsråd Nils Hertzberg sier i sin anmeldelse av boken: «Man staar her overfor en Mand, der ikke alene har gjort sit Liv til en Indsats for en stor Sag, men som ogsaa lægger for Dagen en usædvanlig Fylde af Lærdom og et vidtomfattende Syn for Missionens verdenshistoriske Gjerning.»

Gift 12. februar 1872 i Hoff i Vestfold med *Anna Catharina Agathe Ursula Thurmman*, født der 8. april 1843, død 17. aug. 1931 i Untunjambili, Zulu (datter av sogneprest i Hoff, Carl Frederik Thurmman, og Ottilie Christine Ottesen). Hun var en tremenning av sin mann. I sin nekrolog over henne i «Dagen» 4. sept. 1931 skriver Henny Dons: «Alle sine barn har hun tatt med seg i misjonsgjerningen, ja, hun opplevet før hun lukket sine øyne i døden, å få se også et av sine barnebarn som prest i Untunjambili. . . . Hennes rike åndsevner, hennes vennlige og lyse sinn, hennes fordringsløshet og ydmykhet, hennes urokkelige tro på Gud og fremfor alt hennes offervillige kjærlighet har holdt hennes frimodighet oppe, hvordan så enn livet har artet seg for henne. Hun var åndsfrisk til det siste, skrev flittig hjem til sine søstre, fulgte gjennom lesning med i utviklingen her.» Hun bodde de siste årene sammen med sin datter Henninge i et hus ekteparet selv hadde fått bygd. «Elseterli» kalte de det, efterat sønnen Johannes hadde overtatt farens gjerning. Hun hadde utpregede praktiske anlegg og tok personlig del i alt i hus og have, forteller Henny Dons. Biskop Astrup hadde 9 barn: nr. 43–51.

43/42. XIII. 1. JOHANNES ASTRUP, født 3. des. 1872 i Kristiania, død 6. juni 1955. 11 år gammel fulgte han med sine foreldre til Zulu. Der ble han undervist av foreldrene. Latin hadde han måttet begynne med allerede da han var 6 år. «Det kostet ham mange tårer og innbrakte juling hvis han ikke kunne leksen,» forteller Charlotte Kolderup Lund i sitt intervju med ham i

Durban 1949. Atten år gammel ble han sendt til Amerika for å studere. Selv ville han helst til Norge, men faren foretrakk Amerika, hvor en slektning kunne ta seg av ham. At han skulle bli prest, hadde alltid vært farens ønske. I sin biografi om faren forteller Johannes Astrup et barndomsminne: «En dag tok Astrup sin 14-årige sønn med seg opp i kirken. Han fikk ham til å knele ved alterringen og knelte selv ved hans side. Så ba han en varm bønn. Sønnen forsto ikke så meget, men ved Guds nåde forsto han så meget, at faren takket Gud for den kjære sønn han ga ham og som han kalte Johannes (d. e. Gud er nådig). Han ba Gud inderlig om å hjelpe ham til å bevare ham og hjelpe ham til å elske sin Frelser, og følge i Hans fotspor. Han ba Gud styre hans elskede sønn således at han måtte bestemme seg til å gi sitt liv til den samme tjeneste for Guds rikes sak blant hedningene. Bønnen var båret av sådan dyp bevegelse og varm kjærlighet til vår Herre, at den gjorde et overveldende inntrykk på gutten, og han kunne ikke holde sine tårer tilbake. Så reiste de seg opp, og Nils Astrup sa til sin sønn: „Min dyrebare sønn, lov meg nu for Herrens åsyn, at du vil gi ditt liv til hedningenes frelse og følge meg i den store gjerning jeg har forsøkt å gjøre.” Sønnen gråt og ga faren hånd og løfte. Den dagen merket sønnen innvielse til sitt senere misjonsliv.»

Johannes Astrup ble student fra Luther College, Iowa, 1893, og tok teologisk embetseksamen fra universitetet i Robinsdale 1896. Kort tid etter ble han ordinert og var med sin hustru på besøk i Norge, hvorefter han reiste tilbake til Zulu, og var assistent i Untunjambili 1897. 1898–1900 var han prest ved Strand Street Lutherske kirke i Kapstaden, misjonsbestyrer i Untunjambili 1900–31, vikarierende biskop i Schreudermisjonen 1918–20, superintendent fra 1923. Han har vært formann for den alm. Lutherkonferanse siden 1935, formann for College Board i de samarbeidende lutherske misjoner siden 1935. Redaktør av Zulu kirkeblad siden 1929, og har avgitt årsberetninger om Schreudermisjonen siden 1923. *The future of the Aulus*, alterbok på zulusk osv. Dr. theol. ved Luther Seminar 1930. R.¹St.O.O. 1931. Etter 50 års virke har han fått avløsning som tilsynsman i sin sønn, men deltar stadig selv i arbeidet.

Dr. theol. Astrup har fått høvdingene til å avstå tomter til skoler og barnehjem, og han har egenhendig bygd husene etter først å ha fremstilt mursten og brent den selv. Under misjonsgjerningen har han møtt adskillig motstand fra de innfødtes side. Når zulubarna flokket seg om misjonsstasjonen, hendte det at foreldrene møtte opp med køller og spyd for å hente dem hjem, for de ville ikke ha barna sine kristnet. En trofast støtte har Astrup hatt i sin hustru. Hun satt ofte oppe til langt på natt for å sy klær til zulubarna.

Gift 1896 i U.S.A. med *Bertine Sofie Rødsäter*, født 8. sept. 1874, død 13. feb. 1952 i Manchester, Minn., U.S.A. (datter av Iver Rødsäter [sep. 1845–27.12.1894] og Ingeborg Anderson [24.11.1848–feb. 1915]). Ingen barn. (Adoptiv sønn: pastor *Leonard Hjalmar Norman Astrup*.)

44/42. XIII. 2. OTTILIE CHRISTINE ASTRUP, født 22. feb. 1874, død 1876.

45/42. XIII. 3. ANNE JOHANNE ASTRUP *OTTE, født 27. juli 1877 i Kristiania.

Gift 27. juli 1898 i Untunjambili med *Vilhelm Christopher Heinrich Otte*, født 24. nov. 1872 på misjonsstasjonen Hermansburg, Syd-Afrika (sønn av misjonsprest Carl Otte og Marie Tøresing). Han ble undervist av biskop Nils Astrup og reiste sammen med Johannes Astrup til Amerika i 1890. Student derfra 1893, teologisk kandidat fra universitetet i St. Louis 1896. Innsatt som misjonær på Kwahlabiza av biskop Astrup 1897.

46/42. XIII. 4. CAROLINE FREDERIKKE OTTILIE CHRISTINE ASTRUP, født 30. mai 1879 i Norddalen, død 31. juli 1944 i Entumeni. Arbeidet ved pikehjemmene og skolene på Untunjambili og ledet senere skolen på Entumeni. Etter 35 års virke fikk hun Kongens fortjenestemedalje i gull mai 1935 under sitt besøk i Norge.

47/42. XIII. 5. NICOLAI ASTRUP, født 23. mars 1881 i Norddalen, død der s. å.

48/42. XIII. 6. HENNINGE MATHILDE ASTRUP, født 23. mars 1881 i Norddalen. Virket i Schreudermisjonen ved skolen og barnehjemmet på Untunjambili, bodde sammen med sin mor så lenge hun levte.

49/42. XIII. 7. KEZIA ASTRUP, født 26. feb. 1883 i Norge. Hun var bare 3 måneder gammel da foreldrene tok henne med til Zulu. Sammen med dem besøkte hun Norge 1900–02.

50/42. XIII. 8. LAURA MARIE ANTONIE KATHINKA ASTRUP, født 7. juli 1885 i Zulu, død der s. å.

51/42. XIII. 9. OTTILIE CHRISTINE MARGRETE CATHRINE ASTRUP, født 7. juli 1885 i Zulu, død der s. å.

52/41. XII. 2. CHRISTIAN ASTRUP, sogneprest i Jølster, født 11. nov. 1844 i Grue, død 18. april 1920 i Jølster. Privat undervist hjemme og dimittert av broren Nils tok han eksamen artium 1862 og teologisk embetseksamen 1871. Hadde som kandidat arbeid i den indre misjons tjeneste. Personell kapellan til Kinn 4.5.1872. Sogneprest til Bremanger 18.5.1876 og til Jølster fra 16.2.1883 til han fra 1.4.1916 tok avskjed med pensjon.

I Bremanger viste han særlig interesse for skolevesenet. Gjorde seg også avholdt av menigheten, selv om han av og til måtte utøve kirketukt og vise nadverdsgjester vekk. Hans prekener var lange, men almuen kom roende lange veier for å høre ham i kirken på Frøya. Forfatter av «Nogle Sange», Bergen 1873, flere salmer og leilighetsdikt.

Også i Jølster var kirkene fulle når været tillot det, og kirkesanden var full av båter og hester. På vakre sommersøndager ble kirkevinduene slått opp til den store almue som satt ute på gravene fordi det ikke var plass inne i kirken. Det ble sagt at hans kraftige røst hørtes flere kilometer borte. Han var sterkt interessert i hesteavl, og en flerhet av de beste «Nordfjordinger» nedstammer fra en av hans hingster. Han kjørte dagstøtt rundt til menighetens syke, og neppe mange døde uten å ha hatt besøk av presten.

Astrup var lenge valgmann til stortingsvalgene. Ellers var han på storstevner i Sunnfjord og Nordfjord og på stiftsmøtene alltid blant de talere som fanget folket. Så langt som det var til doktor, var det stadig noen som også kom til presten for å få hjelp av ham eller prestefruen når det gjaldt sår og skader.

Gift 8. okt. 1879 i Trondhjems Domkirke med *Petra Constance Lodtz*, født 5. des. 1860 i Bergen, død 17. des. 1930 i Trondhjem (datter av hanskefabrikant i Bergen, Peder Mørch Lodtz [1828–1893] og Kirsten Cornelia Wulff). Firda Folkeblad skriver ved fru Petra Astrups død, at hun og mannen «vokste slik sammen med bygdefolket, at de alltid i minnet vil stå som et stykke av Jølstersoga». Hun skildres som en foregangskvinne på mange måter, i husflid og husstell, spesielt vevning, og var vennsæl, gavmild, fin og elskverdig. 14 barn: nr. 53, 61–64, 69, 70, 76–82.

53/52. XIII. 1. NIKOLAI ASTRUP, maler, født 30. aug. 1880 i Bremanger, død 21. jan. 1928. Flyttet 3 år gammel til Jølster. Hadde undervisning hjemme

til han kom til presten Lunde i Gloppen og fulgte med ham til Øre. Fortsatte på Trondhjems Kathedralskole hvor han tok Latin-middelskoleeksamen 1897. Derefter ble han huslærer for sine yngre søsken i 2 år. I disse årene modnedes hans valg av kunstnerbanen. Allerede som gutt var han glad i å tegne og male, og i skoledagene i Trondhjem var han tegner i klassens hektograferte blad. Han hadde gode evner, men det han hadde minst tid til, var vel skolegangen. Her fikk han se billedgalleriet, fikk seg skissebøker og farver. I skissebøkene var der bl. a. tegninger fra Ravnkloa og portretter av personligheter som gjestet Trondhjem, deriblant Bjørnstjerne Bjørnson. Fra den tid hadde han også en bok med pennetegninger, kopier av Kittelsens «Hundemordet», hvor han allerede røbet sin sikre sans for den karakteristiske linje. Fra sommeren 1897 eksisterer et oljemaleri i dårlige farver, som har forandret seg i tidens løp, og en akvarell. I de to følgende år laget han en mengde skisser av folk og dyr på marken og portretter eller karrikaturer av bygdefolk og tilreisende originaler som «Garnbitteren» og «Blækmanden» (Job) eller legpredikanter. Han brukte penn, kull, tusj eller blyant. Disse tegningene viste han til maleren (dikteren) Ferdinand Tranås, og etter overlegninger med ham og faren ble det til at han skulle begynne på Den kgl. tegneskole i Oslo. Men det ble på Harriet Backers malerskole at han først fant seg helt hjemme. Det var vanskelig å klare skolepenger og modellpenger, og så gikk det ut over levemåten. Noen penger fikk han hjemmefra, men det meste ville han skaffe selv.

I 1900 utstilte han sitt første bilde, «Tidlig høst», på De Unges Utstilling i Oslo, og det ble solgt ved utstillingens åpning. Vinteren 1900–01 gikk han igjen hos Harriet Backer. Denne vinter var han sterkt opptatt av «Unge kunstneres laug» og av det nasjonale i sprog og bondekultur. Høsten 1900 utstilte han to bilder i Oslo. Olaf Schou satte ham i stand til å foreta en utenlandsreise over Tyskland, Holland, Belgia til Paris. Han studerte kunstsamlingene, og de som især fanget ham, var Leonardi da Vinci, Breughel og Böcklin. Den siste regnet han som alle tiders største kunstner. I Paris malte han hos Chr. Krohg, som bl. a. sa, han kunne ikke lære ham mer. Blant franske kunstnere som gjorde inntrykk på ham, nevnte han særlig Rousseau. Ved hjemkomsten fra Paris stiftet han bekjentskap med Kincks bøker, og møtte her en person så beslektet med ham selv, at her ble grunnlaget lagt for det senere så varme vennskap. De traff hverandre først i 1905.

Nu var han blitt européer. Den nasjonale innstilling tok et annet løp. Det nasjonale ble Jølster med fortiden i nutiden og levende mystikk i berg og elv, i stein og trær, han så og følte noe som ikke andre så. De fleste har merket det i hans sommernatts- og måneskinnsbilder. Færre har kanskje merket det i solbilder, f. eks. «Lekende barn», hvor både sollyset og treet er med i leken. Men noe av dette finnes vel i alle hans bilder.

I disse år skjer der en tydelig merkbar forandring i farvevalget. I de eldre bilder møter vi de varme brune farver og gule toner. Han leter seg nå frem til de kolde, saftige, grønne toner og sin særpregede kolorit, som for øvrig alltid var i utvikling.

Han hadde alltid vært syk. En astma, som jaget ham opp om nettene til ensomme turer sommer som vinter. Så fikk han tuberkulose. Han kjempet imot som mot astmaen. Han lå meget i høyfjellet. Trodde på fjelluft og sol mellom breer og fjellvann. I høyfjellsbilder fra den tiden møter vi «Kvannejolen» som berger livet endog tvers gjennom breen. Når han var for dårlig til å male, arbeidet han med sine «træsnitt» og leste meget. Sykdommen syntes overvunnet da han hadde sin utstilling i 1905. Bildene ble revet bort, og kritikken var full av lovord. Med sine egenartede og storslagne vestlandske naturskildringer slo han gjennom som en av de opprinneligste begavelser norsk kunst har eiet.

Han fikk Schäfers legat og senere Henrichsens legat, som han brukte til en Englandstur, som han dog ikke syntes han hadde så meget igjen efter.

Imidlertid hadde han giftet seg. Det kom nu en vanskelig tid, da sykdommen brøt frem igjen. Han vant også denne gang over den. Men vi merker i flere av hans bilder en livets høysang med døden som bakgrunn, f. eks. et bilde hvor hans hustru og noen barn står midt i bær- og frukthøsten mens kirkegårdens kors sees mellom trærne — eller i tresnittet «Seljekallen» som i grotesk livsoverskudd strekker armene mot fjellenes jomfruelige ungdom.

Så stilte han ut i Bergen. Bare i 1911 holdt han en utstilling i Oslo. Derefter var han en tur i utlandet, bl. a. i Syd- og Øst-Europa. Rasmus Meyer i Bergen kjøpte mange av hans bilder, oftest til sterkt redusert pris, for at de skulle komme i hans samling. Med bidrag av Conrad Mohr og Statens stipendium reiste han efter krigen igjen utenlands. Herunder fikk han malaria i Algier. Malarien tok brodden av astmaen, men var sikkert medvirkende til at han 21.1.1928 bukket under for lungebetennelse.

Han ville ikke selge i krigsårene til de nye rike, selv om han kunne ha blitt rik. Siste anledning til å kjøpe hans bilder var ved minneutstillingene i Bergen og Oslo, hvor mange av hans tidligere bilder var utlånt. (P.C.A.)

Om Nikolai Astrups kunst henvises for øvrig til Frøydis Haavardsholms bok om ham (Gyldendals små kunstbøker, Oslo 1935, hvor mange av hans arbeider er reproduisert), C. W. Schnitlers artikkel i Norsk Biogr. Leksikon, Hans E. Kinck i «Kunst og Kultur» 1911, og tallrike steder i denne publikasjons mange årganger, lærer Eikås' artikkel «Syn og Segn» 1943, Gløersen: Nikolai Astrup, Oslo 1954 (som vesentlig bygger på Astrups egne brev hvori han dog viser seg som større pessimist enn han, tross sykdom og besværligheter, virkelig var). Minneutstilling holdtes 1955 i Kunsternes Hus, Oslo.

Gift 23. des. 1907 med *Engel Sunde*, født 28. jan. 1892 i Jølster. Nikolai Astrup og frue kjøpte 30 mål jord i Sanddal ved Jølstervatnet og skapte her et hjem som består av flere små, gamle hus som de kjøpte efter hvert som de fikk råd til det og utstyrte dem med gamle ting som hørte hjemme i de gamle røykstovene. Efter mannens død har hun forsøkt å drive gården frem og hadde hjelp av sine to sønner. De senere årene har hun lært farvetrykk på tøy og har komponert vakre mønstre med motiv fra de gamle Jølsterrosene. 7 barn: nr. 54–60 b.

54/53. XIV. 1. KARI PETRA ASTRUP *GEELMUYDEN, født 11. mai 1911 i Jølster. Død 11. sept. 1953.

Gift 1928 med *Jarle Knut Geelmuyden*, født 14. aug. 1897 i Jølster (sønn av redaktør Edvard Anton Johannessen [1865–1913] og Henriette Fredrikke Geelmuyden [20.3.1870–]). Eksamen artium 1917, lektoreksamen 1924, cand. theol 1927. Studerte 1 år i Lund, 1/2 år i Berlin og 1/2 år i Paris. Sogneprest i Masfjord 1927–41, i Horten 1941–45. Var N.S.-lagfører i Masfjord, kretsfører i Nordhordland. Amatørmaler. (4 barn.)

55/53. XIV. 2. TURI PETRA HJØRDIS ASTRUP *JAKOBSEN, født 29. juli 1916 i Jølster. Utdannet ved Kunst- og håndverksskolen i Oslo og hos malerne Per Krogh og Carl von Hanno 1932–37. Har bl. a. malt altertavle for Frøyset kirke, Masfjorden.

Gift 23. sept. 1939 med *Karl Ernst Jakobsen*, konservator, Århus, født 13. nov. 1900 i Ulfborg (sønn av overdyrlege Niels Jacob Jacobsen [11.11.1869–17.5.1929] og Carla Alexandra Flemming [3.3.1870–17.1.1946]). Konservator ved Naturhistorisk Museum, Århus.

56/53. XIV. 3. ARNOLD ASTRUP, hvalfanger, Sanddal, Jølster, født i Jølster 17. jan. 1914. Seilt i handelsflåten fra nov. 1929 til sept. 1947, derav 10 år som båtsmann, de siste 4 år som hvalfanger. Skipstillitsmann. Norsk Sjømannsforbund. Krigsmedaljen.

Gift 10. juli 1954 med *Dagny Sandalshaug* (datter av gårdbruker Nikolai S. i Jølster og Brita Sætre).

57/53. XIV. 4. CHRISTIAN EIRIK WINTHER ASTRUP, lærer, født 20. februar 1919 i Jølster. Intendant og hovedkasserer ved A.D.2., Buskerud fylke, 1941–43. Ansatt ved Hallans Skogsägerforening, Träförädlingsindustri, Sverige, 1943–45. Egen trevarefabrikk Astrup & Skogstad, Hønefoss 1946 til fabrikkens brann 1950. Medeier av Ander Kunstatelier, Drammen (keramikk og tekstiltrykk) 1950–53. Lærer (arbeidsterapeut) i Bergens kommune ved Skjøsand Barneheim for åndssvake barn.

Gift 16. des. 1947 i Hønefoss med lærerinne *Ingebjørg Skage*, født 25. mars 1917 i Bergen (datter av formann Christian S. [21.7.1868–22.10.1918] og Berentine Berntsen Hellen [28.9.1872–]). 2 barn, nr. 58 a og 58 b.

58 a/58. XV. 1. INGEBJØRG ENGEL ASTRUP, født 27. desember 1950 i Drammen.

58 b/58. XV. 2. EIRIK WINTHER ASTRUP, født 23. okt. 1954 i Skjøsand.

58/53. XIV. 5. EVA ASTRUP *MATHISEN, født 11. juni 1922 i Jølster.

Gift 1. april 1944 i Horten med *Arne Mathisen*, født 14. februar 1920 i Drammen (sønn av beregner Olav M. og Hanna Johansen). Produksjonssjef i Drammen.

59/53. XIV. 6. PER CONRAD ALGER ASTRUP, mekaniker, Mongstad i Lindås, født 30. juli 1923 i Algerie, Afrika. Motorkurs med skoleskipet «Statsråd Lehmkühl» 1939. 1 år som bilmekanikerlæregutt i Årdal, Sogn, 1942. 1 år ved Hønefoss Rutebilstasjon 1945, 2 år bilmekanikerlærling hos L. Solberg, Bergen 1946–47. 3 år i Motor- og hermetikkindustrimaskin-produksjon fra 1948, Mongstad i Lindås 1951.

Gift 10. mai 1951 i Bergen med *Ingeborg Arnesdatter Fønnes*, f. 28. juli 1931, Fønnes i Austrheim (datter av Arne Arnesen [31.12.1889–] og Synneva Korneliusdatter [9.5.1895–], Fønnes, Austrheim). 2 barn, 59 a og 59 b.

59 a/59. XV. 1. EVA SØLVI ASTRUP, født 3. november 1951 på Fønnes.

59 b/59. XV. 2. PER ARNE NIKOLAI ASTRUP, født 14. okt. 1952 på Mongstad.

60/53. XIV. 7. DAGFINN HARALD ASTRUP, småbruker, født 11. aug. 1924 i Jølster.

Gift 26. nov. 1952 i Bergen med *Klara Egge*, født 10. feb. 1927 i Jølster (datter av gårdbruker Andreas E. [18.9.1882–] og Kristine Sandalstrand [21.11.1889–]).

60 a/53. XIV. 8. NICOLAI EGIL ASTRUP, kunstmaler, Sanddal i Jølster, født 11. april 1926 sst. Etter å ha gjennomgått Statens Kunstindustriskole, Oslo 1943–46, og studieopphold i Stockholm 1948–49, har A. uavbrutt arbeidet med maling, vesentlig landskap. Har dessuten arbeidet med håndtrykk på tekstiler. Interessert jeger. Studerer (1954) ved Stockholms Tekniska Institut.

Gift 17. mai 1948 i Stockholm med *Erna Alm Larsen*, født 11. april 1927 i Bergen (datter av kunstmaler i Bergen Halvard Alm L. [26.3.1899–] og Margit Monsen [31.12.1904–]). 1 barn, nr. 60 a.

60 b/60. XV. 1. SIV MARGIT ASTRUP, født 22. jan. 1953 i Bergen.

61/52. XIII. 2. PETRA CONSTANCE ASTRUP, født 29. des. 1881, død 6. nov. 1887 i Jølster.

62/52. XIII. 3. CHRISTIAN ASTRUP, født 10. juni 1883 i Jølster, død 9. nov. 1887 sst.

63/52. XIII. 4. JOHANNES ANDREAS ASTRUP, født 25. februar 1885 i Jølster, død 2. nov. 1887 sst.

64/52. XIII. 5. PETER CORNELIUS ASTRUP, sogneprest, Nordstrand, født 31. jan. 1887 i Jølster. Eksamen artium 1903, cand. theol. 1910, eksamen i lappisk 1911. Vikar for sogneprest Kr. Nissen i Karasjok 1911. Sogneprest

i Kistrand 1912, i Lyngen 1914. Provst i Troms 1919. Residerende kapellan i Nykirken, Bergen 1926, sogneprest til Mariakirken sst. 1934, og i Nordstrand ved Oslo siden april 1948. Har utgitt «Læstadianske taler» (1926), «Solskinsnetter og Skumring» (trykt i «Dagen» 1926), «Krigen i Maria» (1946), og vært medarbeider i aviser og tidsskrifter. Innehar Hazeliusmedaljen.

Gift 31. mars 1911 i Vor Frelzers kirke, Kr.a., med *Ingrid Elisabeth Brekke*, født 26. sept. 1887 i Øvre Eiker, død 25. juli 1950 i Nordstrand (datter av gårdbruker og skogeier Nils B. og Stina Fretheim). Gift 2) 4. jan. 1952 i Oslo med *Randi Rivertz*, faglærerinne, student 1929, født 20. aug. 1899 i Lyngen (datter av lensmann Peter R. og Hanna Oxaas). Statens industriskole, svennebrev, ansatt ved Sophies Minde. 4 barn, nr. 65–68.

65/64. XIV. 1. SIDSEL-MARIE ASTRUP *STIEGLER, født 15. feb. 1912 i Karasjokk. Student 1931.

Gift 14. sept. 1937 i Bergen med *Reidar Stiegler*, overrettssakfører i Bergen, født 8. april 1905 i Bergen (sønn av overrettssakfører Carl Christian S. [9.8.1860–23.12.1939] og Hanna Lodtz [6.10.1866–17.5.1944]). Eks. art. 1923. Cand. jur. 1926. Privat praktiserende jurist i Bergen. Styremedl., tildels formann i Bergens Turistorganisasjoner i en 20 års tid. Formann i Bergens nye sammenslutning av turistorganisasjoner. Formann i Bergen Turlag 1946. 4 barn.

66/64. XIV. 2. HENNINGE ASTRUP *FILSETH, født 18. juni 1913 i Kistrand. Eks. art. 1934, hvorefter sykepleieutdannelse.

Gift 9.7.1938 i Bergen med *Tyge Filseth*, soussjef, Bergen, født 2. mai 1913 i Lillehammer (sønn av redaktør Johan F. [25.9.1862–1927] og Laura Krabbe [4.10.1879–]). Eksamen fra Handelshøyskolen, København 1934, eksamen fra Norges Handelshøyskole, Bergen 1943. Leder av «Institutt for salg og reklame» ved Handelshøyskolen 1938–45, av Industriforbundets rasjonaliseringskontor IRAS 1947–50. Soussjef ved Trengereid Fabrikker, Bergen, siden 1950. Har to ganger med stipendium fra Chr. Michelsens Fond besøkt U.S.A. 3 barn.

67/64. XIV. 3. NILS CHRISTIAN ASTRUP, sivilingeniør, Strømmen, født 8. mars 1919 i Lyngen. Eksamen artium 1938 i Bergen. Eksamen fra Norges tekn. høgskoles skips- og skipsmaskinlinje 1943. Studerte og virket i 1945 ved National Physical Laboratory, England, og besøkte en rekke britiske skipsbyggerier og maskinverksteder. Ansatt ved A/S Bergens Mek. Verksteder 1944. Assistentingeniør ved Skipsmodelltanken N.T.H. 1945, laboratorieingeniør I ved samme 1947–54. Høgskolestipendiat og permisjon 1951–53. Ansatt ved Strømmens Værksted siden 1955. Publikasjoner om modellforsøk med fiskefartøyer og om propellteori. Deltok i Int. Fishing Boat Congress, Paris 1953, og i 7. Int. Conf. on Ships Hydrodynamic, Oslo, Gøteborg og København 1954.

Gift 17. mars 1945 med *Ingebjørg Devik*, født 28. jan. 1918 (datter av ekspedisjonssjef, dr. philos. Olaf Martin D. [20.12.1866–] og Dagny Othilie Hansen [23.8.1892–]). 3 barn, nr. 67 a–c.

67 a/67. XV. 1. INGRID ASTRUP, født 5. mai 1946 i Trondheim.

67 b/67. XV. 2. DAGNY ELISABETH ASTRUP, født 26. sept. 1949 sst.

67 c/67. XV. 3. HENNINGE RANDI ASTRUP, født 17. mai 1954 sst.

68/64. XIV. 4. HARALD NIKOLAI ASTRUP, laboratoriesjef, Bergen, født 21. mai 1923 i Lyngen. Eksamen artium Bergen 1942, mastergrad og lektor-eksamen ved Oslo Universitet 1951. Studieopphold i U.S.A. 1951–52. Siden 1952 ansatt ved Sildolje- og Sildmelindustriens Forskningsinstitutt, Tjærevik, Bergen.

Gift 5. aug. 1948 i Allerum, Sverige, med fil. stud. *Signhild Eleonora Svensson*, født 2. mars 1924 i Malmø (datter av sjøkaptein John Svensson og Hertha Håkansson). Ingen barn.

69/52. XIII. 6. PETRA CHRISTINE JOHANNE (HANNA) ASTRUP *BASTIANSEN, født 5. nov. 1888 i Jølster, død 31. des. 1949 i Oslo.

Gift 27. juli 1911 i Jølster med *Alf Bjørnskau Bastiansen*, sogneprest, født 8. nov. 1883 på Tjøme (sønn av skipsfører Otto Bernhard B. [21.10.1855–15.8.1933] og Anna Sofie Bjørnskau [10.7.1858–15.4.1890]). Tok eksamen artium i Drammen 1904, lærerskoleeksamen i Holmestrand 1905 med tilleggsprøve 1908. Cand. theol. 1910, og prakt. teol. eks. 1911. Kateket i Vadsø 1911, sogneprest til Balsfjord 1914, til Hvaler 1919. Res. kap. i Strømsø og Tangen 1929. Sogneprest til Kampen, Oslo, siden 1937. Medstifter 1939 og formann 1939–49 i Norges Kristne Arbeideres Forbund. Ordfører i Vadsø 1914 og i Balsfjord 1917–19. Medlem av Hvaler herredsstyre to perioder. Medlem av Oslo bystyre første periode etter frigjøringen. Var 1942 avsatt av N.S.-styret. En tid medlem av Den midlertidige kirkeledelse. 5 barn.

70/52. XIII. 7. CHRISTIAN ASTRUP, prost og sogneprest, født 5. aug. 1890 i Jølster, død 22. mai 1936 i Mo. Eksamen artium 1912. Cand. theol. 1918 og eksamen i lappiske sprog 1919. Sogneprest i Tana 1919–28, i Mo, Telemark, 1929–36, prost i Vest-Telemark 1935. De 10 årene i Tana var et slit uten like med hårde sjøreiser, 12 mil til Berlevåg, 10 mil til Gamvik, og han var bortreist minst 200 dager i året. Formann i skolestyre, vergeråd og menighetsråd. En vinter bestyrer av Finnmark fylkesskole. Arbeidet i Mo for å få en kirke på Dalen, men døde før planen var realisert.

Gift 24. aug. 1919 i Jølster med *Katharina Sandnes*, født 6. okt. 1895 i Jølster (datter av gårdbruker Knut S. [18.4.1845–...1931] og Andrea Olsen [7.3.1860–1939]). Hun hadde eksamen fra Statens lærerinneskole i husstell 1918. Håndarbeidslærerinne ved Firda Gymnas og Millomskule 1948–51. Kjøkkensjef ved Hotel Bondeheimen, Oslo 1952–53. Formann i Gloppen husmorlag 1946–48. Interessert i vevning og farvning. 4 barn, nr. 71, 73–75.

71/70. XIV. 1. CHRISTIAN ASTRUP, lege, spesialist i psykiatri, Oslo, født 1. okt. 1921 i Tana. Eks. artium fra Firda gymnas 1940. Cand. med. 1947. Lege ved Tysklandsbrigaden 4 måneder 1948, privat praktiserende lege 1952–1953, og ved forskjellige sykehus, Rotvoll 1948–49, Haukeland 1949, Aker 1949–50, Dedichens privatklinikk 1950–51, Fengselssykehuset 1953–54, Ullevål 1951–52 og 1954.

Gift 15. april 1950 i Oslo med *Agnes Johannessen*, født 20. juli 1929 i Ålesund (datter av fiskeeksportør Karl J. [1887–17.5.1936] og Ragna Larsen [19.6.1894–]). Eks. art. 1948, studerer filologi ved Oslo Universitet. 1 datter:

72/71. XV. 1. INGER KATHARINA ASTRUP, født 5. okt. 1950.

73/70. XIV. 2. KNUT ASTRUP, arkitekt, Oslo, født 13. mai 1925 i Tana. Eks. art. fra Firda Gymnas 1943. R.N.A.F. flyskole, Little Norway, Canada 1944–45. Gjennomgikk Eidgenössische Technische Hochschule, Zürich 1946–1951, diplom som arkitekt 1951. Sveitsisk stipendium. Studiereiser i Italia, Frankrike, Spania. Ansatt hos arkitektene Thv. og Henning Astrup, Oslo, siden 1951. Ugift.

74/70. XIV. 3. EVA PETRA ANDREA KATHARINÅ ASTRUP *HAUGLI, født 2. jan. 1930 i Mo. Eks. art. 1949, eks. fra Statens Lærerinneskole i Hustell, Stabekk 1951. Elev ved Statens kvinnelige Industriskole 1952–54.

Gift 17. juli 1954 i Oslo med *Finn Robert Haugli*, sivilingeniør, født 3. mars 1929 i Glemmen (sønn av fotograf Hans Fred-Hansen [21.3.1878–18.12.1944] og Klara Haugli [24.8.1899–] hvis navn han har antatt fra dåpen). Eksamen artium, Fredrikstad, eksamen fra Norges Tekniske Høgskoles bygningsingeniøravdeling. Driver som bygningsteknisk konsulent ved Oslo.

75/70. XIV. 4. NIKOLAI ASTRUP, født 8. april 1931 i Mo. Eks. art. 1951. Studerer filologi ved Oslo Universitet.

76/52. XIII. 8. HENNINGE LAURA MARIE ASTRUP *KALSTAD, født 13. juli 1892 i Jølster, død ca. 1940 på sykehus ved Brooklyn, U.S.A.

Gift 26. nov. 1924 i Brooklyn med *Enoch Kalstad*, engineer sst., født 21. april 1896 (sønn av baptistprest i Arendal Hans O. Kalstad og Karen Gundersen). Gjennomgikk Porsgrund tekn. skole og Oslo Elementærtekniske dagskole. Ansatt ved Oslo Telefonanlegg 1916–23, utvandret til U.S.A. s. å. og var 3 år ansatt ved New York Telephone Co., derpå ved Holmes Electric Burglar Protective, som også eksploaterte hans oppfinnelse på sikringsanlegg. Ingen barn.

77/52. XIII. 9. JOHANNES ANDREAS ASTRUP, prost, sogneprest, født 20. des. 1893 i Jølster, død 22. sept. 1946 i Nedstrand. Eksamen artium 1911, var to år huslærer hjemme, og privatlærer ved middelskolen 1911–13. Tok lærerskoleeksamen 1914. Folkeskolelærer i Balsfjord 1914, begynte å studere

1917, og ble cand. theol. 1922. Sogneprest i Beiarn, Salten 1923, i Nedstrand 1929 og prost i Ryfylke 1933. Formann i fattigstyre, skolestyre, menighetsråd og vergeråd. Filatelist.

Gift 7. okt. 1923 i Beiarn med *Louise Elisabeth Petersen*, f. Eilertsen, født 23. aug. 1892 på Skjørhalden, Hvaler (datter av kaptein Amund E. [13.9.1865–] og hustru Olava [24.2.1868–]). Enke efter banksjef Nils Petersen (med hvem 3 barn). 1 barn, nr. 77 a.

77 a/77. XIV. 1. PER ASTRUP, lektor, født 6. juli 1924 i Bodø. Eks. art. Rogaland Landsgymnas 1944. Vinterlandbruksskole 1945. Cand. mag. (historie, norsk, geografi) 1950. Midl. ansatt i Norsk Rikskringkasting, Skolekastinga 1950–52. «Presten Lars Oftedal. Den bevegelse han skapte og hans inntrøden i politikken» (hovedfagoppgave 1952). Cand. philol. 1953, lektor ved Harstad høyere almenkskole 1954. Spesialinteresser: Norske dialekter.

Gift 28. des. 1954 i Oslo med *Randi Gulbrandsen*, sykepleierske, født 3. april 1931 sst. (datter av tømmer John G. [3.5.1902–] og Dagny G. [3.8.1902–]).

78/52. XIII. 10. KIRSTEN CORNELIA ASTRUP *HEARTNESS, født 13. sept. 1896 i Jølster. Var telegrafistinne i Bergen 1916, i Førde 1917–20.

Gift 20. aug. 1919 med *Olaf Heartness*, arkitekt i Brooklyn, U.S.A., født 14. mars 1892 i Eikefjord, Sunnfjord (sønn av lærer Karl P. Hjertenes og Henrikka Vasbotten), antok i 1925 navnet Heartness. Sjømannsutdanning, styrmannseksamen i Bergen 1917, skipsførereksamen i Kr.a 1919. Førte S/S «Preston» 1919–21. Slo seg ned i New Orleans som snekker, men tok ved siden herav undervisning i arkitektur og kunsthåndverk ved Tulaine University, New Orleans, i 5 år. Bygde flere kirker. Var tegner 1925–31 og driftsbestyrer for en trevarefabrikk. Igjen styrmann 1931–32. Siden 1932 bosatt i New York som skipstegner 1940–47 og 1951–53, siden da vesentlig tegner for forretningsinteriører. Redaktør for Norwegian-American Technical Journal, New York. Skipsinnredningsarkitekt.

79/52. XIII. 11. NILS ASTRUP, tourist guide, Bergen, født 22. jan. 1899 i Jølster. Bokholderiassistent i Herlandsfoss. Korrespondent for Daily News, New York 1 år. Assistent i Postverket 1918–21. Ved Norske Sjømannskirkes brevsentral, Brooklyn, N. Y. 1925–28. Sjømann 8 år. På hvalfangst 2 år.

Gift I) 28. aug. 1931 i Bergen med *Anna Cecilie Myking*, født 17. aug. 1896 i Fallandsvåg, død 14. april 1940 (datter av landhandler Rasmus M. [31.9.1866–9.10.1937] og Martha Hønstvedt [20.8.1870–18.10.1905]). Gift II) med Gudrun Sofie Røsche, født 4. mars 1906 i Ytre Arna (datter av barbermester Adolf Bruno Karl R. og Jacobine Gudmundsen).

80/52. XIII. 12. HANS JØRGEN SYNNESTVEDT ASTRUP, vaktmester, Oslo, født 4. juli 1902 i Jølster. Hadde fra 17-års alder praksis i 1½ år ved Bjørnskaus gartneri, Tjøme, var 1 år landbrukslærling på Hedmark. Gjennom-

gikk vinterlandbruksskolen i Kr.a to vintre, hvorefter praksis 1 år ved fetteren Kristian Jakhellns revefarm i Østerdal. Hadde egen revegård og bondegård i Jølster 1926–33. Inspektør for Norges Sølvrevavlslag, oppnevnt av departementet. Drev sigarbutikk i Oslo til 1936. Hadde til 1938 post ved Krantzrop Trading Comp. i Natal, Syd-Afrika. Siden 1938 bosatt i Oslo; eier noen gårder, og er vaktmester ved Kampens Gamlehjem.

81/52. XIII. 13. HARALD THEODOR ASTRUP, født 7. nov. 1905 i Jølster, død 21. jan. 1919 som middelskoleelev i Trondhjem.

82/52. XIII. 14. INGEBORG MARGRETHE ASTRUP *JUVKAM-WOLD, født 25. jan. 1908 i Ålhus, Jølster. Eks. art. 1926. 8 måneder elev ved U.S.A.-hospital i Paris. Guvernante 1 år i Tana. Hotellkontordame i Trondheim 1931–34.

Gift 15. des. 1934 med *Per Juvkam-Wold*, født 17. aug. 1900 i Etnedal, Oppland (sønn av gårdbruker Anton W. [23.9.1876–] og Gunhild Juvkam [24.11.1876–]). Valdres Landbruksskole 1919, kursur Hamar Gymnasium 1920, utskiftningskandidat 1923. Eks. art. 1926. Utskiftningslandmåler i Nordhordland 1923, i Vestfold 1925, i Sør-Trøndelag 1932, og i Buskerud 1937. Distriktsplansjef i Arbeidstjenesten 1941. Arbeidet efter frigjøringen som byggmester i Finnmark. Reiste omkring 1949 til Venezuela hvor han har stilling i statens sunnhetsvesen. 4 barn.

83/41. XII. 3. INGEBORG ASTRUP *LARSEN, født 18. mai 1846 i Grue, død 19. nov. 1923 i Northfield, Minn., U.S.A. Efter sin manns død flyttet hun til Sioux Falls, South Dakota, og senere, i 1919, til Northfield sammen med to døtre som var ansatt ved St. Olaf College. I personlighet og karakter lignet hun meget sin mor. Ved sin dyktighet, sin utrettelige selvfornektende virksomhet og sitt sunne omdømme bidro hun i høy grad til sin manns suksess.

Gift 20. aug. 1872 i Nord-Aurdal med *Peder Laurentius «Laur» Larsen*, dr. theol. professor, Decorah, U.S.A., født 10. aug. 1833 i Kristiansand, død 1. mars 1915, noe over 81 år, i Decorah (sønn av kapteinvaikmester i Fredrikstad Herman Larsen [31.8.1803–23.3.1884] og Elen Else Marie Oftedal [20.8.1810–4.5.1905]). Eksamen artium fra Kr.sands skole 1850, cand. theol. 1855, hvorefter huslærer 1/2 år hos sin onkel prost Bassøe på Råde, og lærer i Kristiania til 1857. Søkte og fikk da av de ansettende norske myndigheter ett av seks ledige presteembeter i den norsk-lutherske kirke i Amerika, ordinert 23.9.1857 i Kristiania av stiftsprost Fr. Rode i biskopens fravær, som prest til Fillmore County, Minn., men ble ved ankomsten ansatt i Rush River, derpå i Pierce County, Wisconsin. Norsk professor ved det tyske presteseminar Concordia College, St. Louis, Miss. 1859, bestyrer av det norske Luther College 1861–1902 og lærer i hebraisk ved samme, først nær La Crosse, siden 1862 i Decorah, Iowa. Redaktør for «Evangelisk-Luthersk Kirketidende» 1902–12. Utnevnt til dr. theol. 1903 ved Concordia presteskole. R.St.O.O. 1908 under

biskop Bangs besøk der. Dr. Laur Larsen var en av de mest fremtredende i grunnleggelsen av den norsk-lutherske kirke i Amerika, en grundig teolog, en fast karakter og en helstøpt personlighet. Selvbiografiske opptegetninger av ham finnes i «Symra» 1913 s. 241, og en bredere livsskildring finnes i hans datters bok «Laur Larsen, Pioneer College President», utgitt av Norwegian American Hist. Association, Northfield, Minn. 1936, 358 sider.

(Larsen var gift I. 23. juli 1855 i Bergens Domkirke med Karen Randine Neuberg, født 24. juni 1833 i Kristiania, død 6. feb. 1871 i Decorah [datter av foged i Bergen Peter Janus Neuberg og danserinnen Randine Christensen]. 10 barn, hvorav 2 døde som ganske små.)

84/41. XII. 4. ANNA JOHANNA ASTRUP *BORCHGREVINK, født 24. sept. 1847 i Grue, død 16. nov. 1905 ved ulykkestilfelle i Elverum prestegård.

Gift 5. jan. 1874 i Nord-Aurdal med sin fetter *Hans Henrik Christian Borchgrevink*, sogneprest, født 30. jan. 1847 i Vardal, død 14. mai 1913 i Elverum (sønn av prost, sogneprest til Nes, Hedmark, Henrik Christian B. [27.5.1811–11.2.1891] og Mette Margrethe Døderlein [5.12.1814–12.10.1897]). Eksamen artium 1865, cand. theol. 1872 og pers. kapellan hos faren 1873–75, hjelpeprest i Østerdalens fjelldistrikter s. å. Sogneprest i Norddal 1883, i Indre Holmedal 1888 og prost i Sunnfjord 1901. Sogneprest i Elverum 1903 til sin død og prost s. å. i Søndre Østerdals prosti. (Han ble gift II. 13.2.1912 i Trysil med Marie Rødsdalen, f. 7.11.1892 i Åmot, med hvem en datter.) 9 barn av første ekteskap.

85/41. XII. 5. RAGNHILD ASTRUP *JAKHELLN, født 5. jan. 1849 i Grue, død 28. aug. 1912 i Kristiania.

Gift 20. aug. 1868 med *Julius Hermann Jakhelln*, grosserer, født 7. sept. 1832 i Bodø, død 18. juli 1919 i Kristiania (sønn av grosserer i Bodø Christian Albrecht J. og Anna Fredrikke Winter). Som ung forretningsmann bosatte han seg 1858 i Bilbao, hvor han sammen med Johan Sørensen grunnla trelasthandel under firmanavn Sørensen og Jakhelln. Flyttet 1872 forretningen til Kristiania og omdannet denne 1885 til La Compania de Maderas. Eide Uranienborg terrasse 2 og den vakkert beliggende eiendom Store Oksenøen på Fornebu, senere kalt Storøen, som etter hans død ble overtatt av sønnen, rittmester Alf J. (se nr. 238). 8 barn.

86/41. XII. 6. FREDRIKKE ASTRUP, lærerinne, født 1. des. 1850 i Grue, død 1. juli 1917 på Bruflet i Nord-Aurdal. Etter lærerinneeksamen fra Nissens høyere pikeskole 1878 var hun fra 1881 ansatt ved en pikeskole i Arendal. Studerte sprog i Frankrike og England 1885–86. Lærerinne ved Kristiansunds høyere pikeskole 1887–1900, ved middelskolen i Lillestrøm, og fra 1902 ved en privat middelskole i Volda, Sunnmøre. Ugift.

87/41. XII. 7. HANS JØRGEN SYNNESTVEDT ASTRUP, misjonær i Zulu, født 30. aug. 1852 i Grue, død mai 1939 i Zulu. Eksamen artium 1870, cand. theol. 1876. Kapellan i Sør-Aurdal 1878, bestyrte Jevnaker og Lunner kall 1880 og s. å. kapellan i Søndre Land, avbrutt av to studieopphold i Leipzig. Bestemte seg til å bli misjonær og reiste 1884 til sin bror i Zulu, hvor han allerede ved sin tiltredelse i Untunjambili kunne messe kollekt og velsignelse på zulusproget. Under et Norgesopphold 1892–93 holdt han foredrag i Kristiania om Zululandets natur, folkeliv og historie. Studerte i Amerika og Tyskland noen tid før han igjen reiste ut til Zulu. Deltok 1889 med sin bror og flere andre i Den frie evangeliske lutherske kirkekonferansè for Sydøst-Afrika. Deltok i utgivelsen av katekismus og salmebok på zulusproget, i opprettelse av misjonsstasjoner med skolehus og oppbyggelsessteder på Entumeni og omegn, og ved utvidelse av kirken der. Leverte tallrike bidrag til amerikanske og andre teologiske tidsskrifter. R¹.St.O.O. 1922, da han 70 år gammel trådte tilbake som tilsynsmann ved misjonsstasjonen, men ble fortsatt boende i Zulu til sin død.

Gift I) 10. nov. 1881 med *Wilhelmine (Mina) Margrethe Aabel*, født 5. aug. 1855 i Kristiania, død 29. mars 1883 i Lands prestegård (datter av prost Oluf Andreas A. og Christiane Louise Meinich). Gift II) 19. feb. 1887 i Untunjambili med *Thekla Elise Mathilde Breder*, født 8. nov. 1850 i Halden, død 23. juni 1920 i Entumeni, Zulu (datter av kjøpmann Hans Iver Ludvig B. og Elise Margrethe Preus). Etter utdanning som sproglærerinne ved 2 1/2 års opphold i Sveits, Tyskland, Belgia og Skottland var hun i 7 års tid ansatt ved Nils Astrups og fru Borchgrevinks skolehjem i Kristiania. Lærerinne i Fredrikstad 1884–86, hvorefter hun reiste ut til Zulu. Her var hun en god støtte for sin mann i hans misjonsarbeid, og særlig ved opprettelsen av et pikehjem. Gift III) 1924 i Afrika med *Anna Sofie Steenberg*, født 5. des. 1871 i Umpumulo, Natal (datter av misjonær Ole Sigbjørn S. og Bergitte Marie Abrahamsen). 1 datter av første ekteskap, nr. 88.

88/87. XIII. JOHANNE CHRISTIANE «WILHELMINE» ASTRUP *THEISTE, født 15. feb. 1883 i Søndre Land, død 20. juli 1905 i Entumeni, Zulu. Oppdratt hos sin bestefar prost Aabel i Land kom hun 1899 ut til faren i Zulu, og var her lærerinne ved skolen i Entumeni.

Gift 30. aug. 1904 med *Immanuel Sadolin Theiste*, styrmann, født 31. mars 1867 i Skien, død 15. feb. 1940 (sønn av overrettssakfører Immanuel Sadolin T. og Cathinka Lagaard). Han var en tid assistent ved misjonen i Zulu, senere styrmann. 1 sønn.

89/41. XII. 8. KAREN PETRA ASTRUP, født 30. mars 1854 i Grue, død 3. jan. 1933. Gjennomgikk 1882 et kursus ved Handelsgymnasiet, Kristiania, hvorefter ansatt i Finansdepartementet og i Statistisk Centralbureau. Fra 1888 ansatt i livsforsikringsselskapet Idun, hvor hun tok avskjed med pensjon fra 1919.

90/41. XII. 9. HENNING ASTRUP, lensmann, født 16. jan. 1856 i Grue, død aug. 1933 i Etnedal. Utdannet forstmann fra Stockholms Skoginstitutt. Ansatt ved farens sorenskriverkontor i Nord-Aurdal 1880 og drev samtidig eget gårdsbruk. Lensmann i Etnedal 1901, bosatt på gården Bruflat ved Tonsåsen sammen med tre tanter. Oppførte 1916 nytt våningshus på gården av rundhugget tømmer, og fikk ved dets innvielse overrakt erkjentlighetsgaver fra Etnedal og Nord-Aurdal. Ved en sykkeltur pådro han seg slik skade at han fra 1921 måtte ta avskjed. Ugift.

91/41. XII. 10. THEODOR ASTRUP, departementssekretær, født 27. april 1857 i Grue, død 1. nov. 1928 i Aker. Eks. art. 1876, cand. jur. 1882. Sakfører i Nord-Aurdal 1883–85. Kopist i Revisjonsdepartementet 1885, sekretær, senere overflyttet til statsrevisjonen.

Gift 12. okt. 1895 i Asker med *Ingrid Heyerdahl*, født 30. juni 1868 i Nord-Aurdal, død 30. mai 1921 i Kr.a (datter av foged i Valdres Frederik Wexels Heyerdahl [7.4.1819–25.3.1887] og Mariane Kirstine Neergaard [25.1.1830–6.5.1912]). Fru Astrup tok 1889 guvernanteeksamen ved Nissens skole. 1 sønn.

92/91. XIII. EGIL ASTRUP, disponent, Bilbao, født 24. des. 1896 i Kr.a. Er siden eksamen fra Kr.a Håndelsgymnasiums høyere avd. 1915 bosatt i Spania, hvor han er disponent for La Compania de Maderas i Bilbao.

Gift 6. nov. 1928 i Oslo med *Hilma Sofie Tallberg*, født 1. mars 1903 i Trondhjem (datter av banksjef Johan Alfred Tallberg [28.6.1870–5.9.1934] og Hilma Sofie Berglund [8.2.1867–21.2.1950]). 2 barn:

93/92. XIV. 1. KNUT ASTRUP, født 1. sept. 1929 i Alicante.

94/92. XIV. 2. INGRID ASTRUP, født 15. sep. 1936 i Huelva.

95/41. XII. 11. ARNE SEVERIN ASTRUP, overrettssakfører, født 11. juli 1859 i Gran, død 13. april 1911 i Nord-Aurdal. Eks. art. 1877, cand. jur. 1885, overrettssakfører i Nord-Aurdal 1889. Bodde fra 1887 på sin eiendom Fjeldtun.

Gift 27. august 1887 i Aurdal med *Ingeborg Westerlø*, født 10. okt. 1863 i N. Aurdal, død 27. nov. 1936 (datter av Knut Vesterlø og Ingeborg Kolstad). 1 barn, nr. 96.

96/95. XIII. 1. NICOLAI ASTRUP, gårdbruker i Aurdal, født 17. okt. 1888 i N. Aurdal, død 3. aug. 1941 sst. Gjennomgikk Hove landbruksskole, Lillehammer, og Oslo Vinterlandbruksskole. Drev Fjelltun gård i Aurdal, senere også pensjonat, som ble drevet av hans enke til 1945.

Gift 25. juni 1930 i Gjøvik med *Borghild Wold*, født 17. feb. 1898 i Bruflat, Etnedal (datter av hotelleier og kjøpmann Simen W. [1.2.1861–29.12.1939] og Berit Bruflat [26.4.1867–]). Ingen barn.

97/40. XI. 2. ANNE MARIE ASTRUP, døpt 28. mars 1819 i Herefoss, død 28. juni 1821 i Åmli.

98/40. XI. 3. OLE CHRISTIAN ASTRUP, utskiftningsformann, født 15. okt. 1820 i Åmli, død 19. aug. 1876 på Lillehammer. Eksamen artium ved universitetet i Kristiania 1840, 2. eksamen 1841. Var kontrollør i Hedmarks distrikt til 1858, og kalles gårdbruker, da han 1858 fikk Indredepartementets stipendium for reise til Sverige for å utdanne seg i utskiftningsvesenet. Utskiftningsformann i Nordre Bergenhus 1859, bosted Vik i Sogn, fra 1866 i Sogndal. Fratrådte på grunn av sykdom 1872 og fikk ansettelse som kontrollør i Mjøsdistriktene, hvor han bodde på Lillehammer fra 1874.

Gift I) 28. des. 1860 i Vik med *Johanne Kirstine Uchermann*, født 25. sept. 1839 i Innvik, død 6. des. 1861 i Vik, bare 22 år gl. (datter av sogneprest til Gloppen, Arnt U. [21.1.1812–29.10.1875] og Anna Stang [1.11.1812–13.11.1878]). Gift II) 5. april 1863 med *Henriette Magdalene Uchermann*, født 8. mars 1841 i Innvik, død 21. okt. 1921 i Oslo (søster av hans første hustru). 1 barn av første, 8 barn av annet ekteskap, nr. 99, 100, 109–112, 123–125.

99/98. XII. 1¹. JOHANNE CHRISTINE «LULLA» UCHERMANN ASTRUP, født 26. nov. 1861 i Vik i Sogn, død 8. sept. 1951. Assistent ved Oslo Helseråd.

100/98. XII. 2². ARNT UCHERMANN ASTRUP, lege, født 11. feb. 1864 i Vik i Sogn, død 8. juli 1934 på Lillehammer. Eks. art. 1883, cand. med. 1893. Var lege i Ringebu til nyttår 1896, derefter privat praktiserende lege på Lillehammer, hvor han også var skolelege. Fungerte 1914 og 1916 som assistentlege ved Fylkessykehuset sst. Gjennomgikk 1916 høstkurset for distriktsleger. Medl. av Opland fylkeslegeforenings styre, det stedlige fabrikktilsyn. Medl. vergerådet. I noen år medlem av bystyre, skolestyre og ankenemnd for husleiesaker. Styremedlem for De Sandvigske Samlinger, formann i lokalavd. av Foreningen til norske Fortidsminders Bevaring. Formann i Sparebankens tilsynsutvalg, dets forstanderskap og varamann i bankens direksjon. «Han var formelig elsket av sine pasienter,» skrev Lillehammer Tilskuer til hans 65-års dag 1929 og i nekrolog 1934: «Hans rettlinjede karakter og den sikre dannelse som en god slektstradisjon og en god oppdragelse gjør det lett å erverve,

preget hans personlighet i ett og alt.» Foretok flere reiser i Tyskland, Frankrike og Italia.

Gift 30. des. 1895 i Kristiania med *Edle Due*, født 28. aug. 1871 i V. Aker, død 24. sept. 1931 i Lillehammer (datter av oberstløytnant Hans Christian Smith Due og Agnes Jacobine Wiel). «Hun lyste opp i hjemmet både ved sin sjeldne skjønnhet og sitt strålende humør. Man kunne ikke kjenne henne uten å holde av henne» (L.hmr. Tilskuer). 6 barn, nr. 101, 104–108.

101/100. XIII. 1. CHRISTIAN DUE ASTRUP, arkitekt og rittmester, født 31. okt. 1896 på Lillehammer. Eks. art. 1914, eksamen fra Krigsskolens nederste avd. 1916. Gikk ett semester på Kr.a Kunst- og Håndverksskole 1915, eksamen fra Norges tekn. Høyskoles arkitektlinje 1920. Studiereiser i Tyskland, Frankrike og Italia 1920–22, studieopphold i U.S.A. 1923–24, hvorunder arkitektpraksis i Los Angeles. Arbeidet etter endt utdanning hos forskjellige arkitekter i Oslo, men flyttet 1927 til Lillehammer for å bistå med De Sandvigske Samlingers nybygg i anledning byens 100-årsjubileum. Etablerte samtidig egen praksis der. Arkitekt ved Oslo Byarkitektkontor 1929–32, hvorefter egen praksis i Oslo. Overtok dessuten i 1953 som eneier familieeiendommen Sundsrud gods i Østfold, som han da allerede i en årrekke hadde vært medeier og bestyrer av. A. har forestått oppførelsen av en rekke industri-, kontor- og boligbygg, vesentlig i Oslo. Hans oppmålinger av gamle hus på Maihaugen er gjengitt i A. Sandvig: «Fra Ærttegården til husmannsplassen», utg. 1928. A. ble sekondløytnant ved Opland Dragonregiment nr. 2 i 1917, premierløytnant 1928, rittmester ved Trøndelag Dragonregiment nr. 3, 1939. Deltok under krigsoperasjonene i Norge 1949 ved Luftvernregimentet. Deltagermed. Arkitekt Chr. Astrup døde 30. juli 1956.

Gift 20. sept. 1932 i Oslo med *Eva Petterøe*, født 28. juni 1908 sst. (datter av fabrikkeier Halfdan P. [2.2.1876–4.9.1939] og Karen Abel Helene Elise Falchenberg [30.8.1874–5.5.1945]). 2 barn, nr. 102 og 103.

102/101. XIV. 1. ARNT CHRISTIAN ASTRUP, født 15. okt. 1935 i Oslo.

103/101. XIV. 2. EVA ELISABETH ASTRUP, født 26. aug. 1940 i V. Aker.

104/100. XIII. 2. AGNES HENRIETTE ASTRUP *DAHM, født 21. juni 1898 på Lillehammer.

Gift 8. sept. 1923 sst. med *Arvid Dahm*, ingeniør, født 28. des. 1889 i Drammen (sønn av konsul Christian Fredrik D. [11.9.1848–6.2.1925] og Antoinette Mathilde Faye [24.4.1861–31.5.1940]). Eksamen fra Electrotechnicum Teplitz 1909, videre teknisk utdanning i England, Tyskland og U.S.A., hvorefter ansatt i elektrotekniske firmaer i Oslo i 8 år. Ingeniør i Standard Telefon- og Kabelfabrik, Oslo 1925–32. Startet 1932 i Oslo egen importforretning og fabrikkasjon i den elektriske bransje med ur og jurdrevet utstyr foruten elektriske orgler som spesialitet. 2 barn.

105/100. XIII. 3. ALFHILD ASTRUP *LUND, født 12. juni 1900 på Lillehammer.

Gift 20. sept. 1924 sst. med *Gabriel Joachim Lund*, sorenskriver, født 14. des. 1899 i Skien (sønn av apoteker Gabriel Joachim L. [23.5.1869–1937] og Erika Marie Johanssen [24.4.1875]). Eks. art. 1918, krigsskolens ned. avd. 1919. Massachusetts Institute of Technology 1919–20. Cand. jur. 1924. Dommerfullmektig i Hammerfest 1924–27, politifullmektig i Vest-Finnmark 1927–1935. Politimester i Senja 1935, avskjed «av politiske grunner» 1941. Kasserer i Troms fylkes veivesen 1943–44. Rettskontoret i Stockholm nov. 1944 til frigjøringen 1945. Distriktpolisjef og politimester i Troms 1945–46. Sorenskriver i Stjørdal og Verdal 1946–52, i Larvik siden 1952. Formann Harstad havnestyre 1936–41. Justisdept. tilsynsmann for Harstad kommune 1937–40. Medl. Levanger bystyre 1948–51. Formann Levanger havnestyre 1948–51 og forskjellige andre kommunale nemnder. 2 barn.

106/100. XIII. 4. EDLE DUE ASTRUP *KIELLAND, født 13. mai 1903 på Lillehammer. Eks. artium 1923. Var museumsassistent ved De Sandvigske Samlinger sst. 1925–35, på Norsk Folkemuseum 1935–45. Amanuensis ved Kunstindustrimuseet 1945, bestyrerinne for tekstilavdelingen siden 1948. Off. Fr. Acad.

Gift 18. sept. 1950 i Gentofte ved København med *Thor Bendz Kielland*, dr. phil., museumsdirektør, født 9. des. 1894 i Stavanger (sønn av borgermester sst. Jonas Schanche K. [20.11.1863–25.5.1930] og Helene Kristiane Lorange [6.6.1868–1.6.1925]). Eks. artium 1913. Studerte kunsthistorie og kunstindustrihistorie ved Oslo Universitet og ved muséer der, i København og Stockholm 1913–17. Dr. philos. 1927. Medl. Vitenskapsakademiet i Oslo 1938. Assistent ved Stavanger Museum 1913, ved Norsk Folkemuseum 1914, amanuensis sst. 1917, konservator ved Kunstindustrimuseet, Oslo 1918. Direktør for samme siden 1928. Utgitt forskningsarbeider over norsk gullsmedkunst, keramikk, møbelkunst og norsk billedvevning. Har nedlagt grunnleggende arbeid for Norsk Brukskunst (æresmedl. 1952) og Bokkunst og hva dermed henger sammen. Form. Norske Museers Landsforbund 1936–48, æresmedl. 1948, og tallrike kunst- og kulturbetonede foreninger og institusjoner. R¹.St.O.O., K.D.D.O., Off.F.Æ.L., K.It.Kr.O., Off.Lit.Vi.O., K.Rum.Kr.O., K:S.N.O., K.Tsj.Hv.L.O., K.U.Fortj.K.

107/100. XIII. 5. WENCHE MALVINA WIEL ASTRUP *DØHLEN, født 22. mai 1905 på Lillehammer.

Gift 24. mars 1934 i Lillehammer med *Bjarne Døhlen*, lønnsdirektør, født 7. sept. 1904 i Porsgrunn (sønn av statskonsulent Stener Thorsen D. [20.10.1860–11.8.1919] og Anna Beate Olsen [19.3.1863–17.1.1943]). Eks. artium 1923, cand. jur. 1927. Protokollsekretær i Høyesterett 1928. Betjent og dommerfullmektig på Lillehammer 1928–30. Advokatfullmektig i Oslo 1930 og s. å. sekretær i Finansdepartementet, byråsjef 1936, og lønnsdirektør sst. siden 1948. Formann i styret for Norsk Tipping A/S. 3 barn.

108/100. XIII. 6. INGEBORG ASTRUP *BRODTKORB, født 5. juni 1906 på Lillehammer.

Gift 8. mai 1929 sst. med *Arnt Steen Brodtkorb*, banksjef, født 20. mai 1900 i Oslo (sønn av disponent Gerhard B. [15.2.1874–15.2.1904] og Østine «Stina» Steensen [5.11.1876–21.5.1927]). Eks. art. 1918. Eksamen fra Krigsskolens nederste avd. 1919. Handelsgymnasiet 1921. I Tyskland 1922–23. Ansatt i Christiania Bank og Kreditkasse 1923–43. I Sverige, som flyktning, ansatt hos Militærattasjéen 1943–45. Banksjef i Lillehammer og Oplands Kreditbank, Lillehammer, siden 1945. Styremedl. Lillehammer/Gudbrandsdalens Turisttrafikkforening. Styremedl. Lillehammer Handelsstand, medl. av Lillehammer bystyre (høyre). Deltagermed. med rosett 1940. 3 barn.

109/98. XII. 3². INGEBORG ASTRUP *LUNDE, født 3. mai 1865 i Vik, død 16. mai 1903 i Innerøy.

Gift 20. nov. 1889 i Innvik med *Thorvald Christian Lunde*, res. kapellan, født 3. des. 1864 på Lillehammer, død 8. juni 1926 i Orkdal under et opphold der (sønn av overlærer Knut Truls Wiel L. [28.1.1827–10.2.1915] og Mariane Sophie Brun [14.5.1835–25.4.1911]). Eks. art. 1883, cand. philos. 1884, cand. theol. 1888. Residerende kapellan i Gloppen 1889, sogneprest i Øre 1894, res. kap i Innerøy 1901, sogneprest i Røros 1908, prost i Gauldal 1911. Residerende kapellan i Trondhjems Domkirke 1917, dessuten prest ved Trondheims fengsler og ved Østmarkens Sinnsykeasyl 1919. Divisjonsprest ved 5. div. 1924. Medl. Trondhjems bystyre. Malt portrett i Røros kirke. Kron.med. i sølv. 6 barn.

110/98. XII. 4². ANNA ASTRUP *BACKER, født 27. des. 1866 i Sogndal, død 11. mars 1926 i Oslo.

Gift 19. nov. 1899 i Øre med *Marius Cathrinus Backer*, høyesterettsdommer, født 25. juni 1866 i Drammen (sønn av grosserer Lars Zacharias B. [5.8.1839–23.7.1901] og Hanna Cathrine Augusta Schwartz [28.8.1841–13.4.1917]). Eksamen artium 1884, cand. jur. 1888. Dommerfullmektig 1888–92, sakfører i Larvik 1893, i Oslo 1898, og høyesterettsadvokat sst. 1901. Byrettsdommer 1898 og formann i Oslo Sjørett 1903–09. Høyesterettsdommer 1910–36. Medlem av Den norske kornmonopolkommisjon 1915–16. Kst. formann i Arbeidsretten 1919–21. Kst. riksmeglingsmann sommeren 1924. Sensor ved juridisk emb.eksamen. Medl. av forstanderskapet og medlem, senere formann i Oslo Sparebanks kontrollkomité. Medl. representantskapet og formann i kontrollkomitéen i Kristiania Folkebank. Formann i Trustkontrollens ankenemnd. Formann i Den norske Dommerforenings styre 1926–32. R¹.St.O.O. 1929.

(Backer var gift I. 9.10.1894 med Gidsken Johanne Wang [1868–97] og III. 13.9.1927 med Anna Sofie Evensen, f. Sverre [10.3.1870–]. Av annet ekteskap 6 barn.)

111/98. XII. 5². AGNES ASTRUP *TANDBERG, f. 12. sept. 1868 i Gloppen.

Gift 10. sept. 1895 i Øre med *Gulbrand Tandberg*, sogneprest, født 26. sept. 1869 i Drammen, død 29. mai 1913 i Kristiania (sønn av grosserer Edward T. [27.4.1834–26.3.1884] og «Emma» Josephine Gløersen [21.6.1849–26.1.1905]). Eks. art. 1887, cand. theol. 1892, praktikum 1893 og eksamen i lappisk s. å. efter studier på egen hånd, med prof. J. A. Friis og rektor J. Qvigstad som lærere. Søkte straks stilling som reisepredikant i Norsk Finne-misjon, ordinert som sådan 1896. Sogneprest i Lebesby 1897, residerende kapel-lan i Stjørdal 1904 og feltprest på Vernesmoen. Sogneprest i Tynset 1909–13, hvor han som skolestyreformann fikk gjennomført økt lesetid ved alle kom-munens skoler. 4 barn.

112/98. XII. 6². NILS ASTRUP, stadslege, født 13. sept. 1870 i Sogndal, død 20. nov. 1941 i Narvik. Eks. art. 1888. Eksamen fra Krigsskolens første klasse 1889. Lærer ved middelskolen i Søndre Land 1889–90. Cand. med. 1897. Legeassistent i Ibestad ett års tid, vikar i Lillestrøm, kommunelege i Ankenes 1899, hvor han som ordfører i helserådet hadde et vanskelig arbeid i nybyg-gerkolonien rundt Narvik hvor terrenget mest besto av myr og leire. Jernbane-lege sst. 1901. Da Narvik ble kjøpstad, var han medl. av bystyre og formann-skap 1902–05, ordfører 1903. Bylege, senere stadslege i Narvik 1914–40. Ord-fører i Helseråd, medl. bygnings- og reguleringskommisjon. R.S.W.O.

Gift 8. juli 1899 i Uranienborg kirke, Kristiania, med *Edith Mack*, født 28. okt. 1874 i Tromsø (datter av byrettsassessor i Kristiania Henrik Martin Fredrik M. [24.6.1843–11.8.1914] og Laura Mary Davis [8.10.1847–27.10.1932]). 4 barn, nr. 113, 114, 118 og 119.

113/112. XIII. 1. HENRIETTE LAURA «ETTI» ASTRUP *EGILSRUD, lege, født 13. juli 1900 i Narvik. Hun tok eks. art. 1919, og ble cand. med. 1929. Var legefue i Narvik, Hagevik, Stavanger, Sarpsborg og 2. assistent-lege ved Sarpsborg komm. sykehus 1937–38. Privat praktiserende lege i Nar-vik siden 1938. Medl. Nasjonalhjelpens bevill.komité for Nordre Nordland siden starten, som repr. for kvinnelige politiske fanger. Styremedl. Narvik sykehus 1945–51.

Gift 21. des. 1929 i Narvik med *Johan Wilhelm Fremming Egilsrud*, lege, født 22. juli 1903 i Oslo (sønn av direktør Herman E. [6.1.1872–8.10.1937] og Wilhelmina Fremming [9.7.1872–]). Ekteskapet oppløst 1939. Egilsrud tok eks. art. 1922, ble cand. med. 1929. Spesialist i tuberkuløse ben- og leddlidelser samt skrofulose. Overlege i Tromsø, senere i forskjellige stillinger ved sykehus i Oslo. 3 barn.

114/112. XIII. 2. ALF ASTRUP, distriktslege, født 13. nov. 1901 i Narvik. Eks. art. 1919, cand. med. 1928. Offentlig kurs for leger 1936. Bedriftslege-kurs 1947. Amanuensis hos stadslegen i Narvik 1929. Assistentlege ved Vens-moen Sanatorium 1930, privat praksis i Mo i Rana 1931–32, derav 6 måneder kst. distriktslege i Hemnes, i Hadsel med bopel Melbo 1932–35, samtidig lege

ved Hadsel tuberkulosehjem. Assistentlege ved Rønvik Asyl 1935–36. Kst. distriktslege i Modum 1936–37. Distriktslege i Nordreisa, Sørkjosen 1937, i Østre Slidre, Heggenes 1941, og i Grimstad siden 1948. Assistentlege ved Det norske Helsekontor, New York, 1953–54 med permisjon fra distriktslegestillingen. Vpl. sanitetsløytnant 1931–36.

Gift 25. juni 1929 i Narvik med *Sigfried «Didi» Aass-Jacobsen*, født 10. jan. 1905 i Kristiansand (datter av agent Jens J. [16.12.1874–1.6.1927] og Alma Tobine Aass [13.2.1878–27.4.1947]). 3 barn:

115/114. XIV. 1. KIRSTEN ASTRUP *VAN PRATTENBURG, født 20. mai 1930 i Narvik. Eks. art. 1948. Kvinnelig Industriskole 1949–50. Norske Kvinners Nationalråds Socialskole 1950–51.

Gift 6. sept. 1952 i Grimstad med *Robert A. A. van Prattenburg*, økonomisjef, født 12. jan. 1910 i Zeist, Holland (sønn av Evert B. R. M. P. van P. [12.7.1863–22.11.1945] og Geertje Baars [17.6.1866–]). Etter utdanning i Holland som bedriftsøkonom ansatt ved Philips i Holland 1929–37, i Belgia 1937–39, i Litauen 1939–40, i Holland 1941–46, og i Norge siden 1946. Representant i Norge for Utrecht-messen.

116/114. XIV. 2. SIDSEL ASTRUP, født 4. aug. 1932 i Mo i Rana. Eksamen artium 1952.

117/114. XIV. 3. NILS ALFSSØN ASTRUP, født 11. mai 1938 i Sørkjosen.

118/112. XIII. 3. FREDRIK MACK ASTRUP, født 28. mars 1906 i Narvik, død 30. mai 1920 som skolegutt.

119/112. XIII. 4. EBBE CARSTEN ASTRUP, lege, født 25. mars 1909 i Narvik. Eks. art. 1927. Cand. med. 1935. Amanuensis hos Stadslegen i Narvik 1935–36, lege ved Universitetets tuberkulosestasjon 1937 og samtidig hospiterende dels vikarierende kandidat ved Ullevål med. avd. til 1937. Assistentlege ved St. Elisabeths Hospital, Trondheim 1938, drev også privat praksis og var bylege til 1941. Arrestert av tyskerne 1941—des. 1942. Kandidat 1943–1944 ved Reumatismehospitalet i Oslo, ved Haukeland sykehus, Bergen, og ved Bærum Sykehus. Reservelege ved Sanitetsforeningens Reumatismesykehus, Oslo 1947–49. Akers Sykehus, med. avd. 1950–52. Diakonissehusets sykehus, med. avd. 1952–54. Reumatolog ved Oslo Trygdekasse siden 1954 og driver privat praksis som spesialist i reumatiske sykdommer fra 1950 og i indremedisin fra 1951. Utenlandsopphold Sverige, Danmark, Spania og 1954 ved Det norske Feltsykehus i Korea. — Korea-med., F.N.-med., Pres. Syngman Rhee's med. Idr.mrk. i gull. Tok som student initiativet til opprettelsen av Studentenes tuberkulosebyrå, som senere, under offentlig navn «Universitetets tuberkulosestasjon» ga studentene frivillig og gratis undersøkelse.

Gift 1. nov. 1937 i Oslo med *Bergljot Harlem*, født 23. juli 1912 i Voss (datter av lege Alf H. [10.8.1873–] og Signy Sæthre [8.3.1886–]). 4 barn:

119 b/119. XIV. 1. SIGNY EDITH ASTRUP, født 12. feb. 1939.

120/119. XIV. 2. EDITH ASTRUP, født 4. okt. 1941.

121/119. XIV. 3. ELLEN ASTRUP, født 12. mai 1946.

122/119. XIV. 4. NILS ASTRUP, født 10. april 1948.

123/98. XII. 7². ALF ASTRUP, født 6. mai 1872, død 9. mai 1874 på Lillehammer.

124/98. XII. 8². MARIE ASTRUP *DAHL, født 9. april 1874 i Gloppen, død 29. juli 1947.

Gift 23. mars 1898 i Øre med *Knut Dahl*, professor dr. phil., født 28. okt. 1871 i Ullensaker, død 11. juni 1951 i Oslo (sønn av forvalter Eyvind Dahl, Hakadals Verk [1841–1929] og Rebekka Fredrikke Elisabeth Prætorius [1845–1932]). Eks. art. 1889, cand. philos. 1890. Studerte zoologi ved universitetet i Kr.a 1890–93. Ledet zoologisk ekspedisjon til Syd-Afrika og Nordvest-Australia 1893–96. Utga som beretning om reisen «Dyr og Vildmænd» 1897. Hans samlinger ble gitt til Zoologisk Museum. Stipendiat ved Videnskabs-selskabet, Trondhjem, 1898–1900. Bestyrer av Trondhjems biologiske Stasjon 1900–03, assistent hos Fiskeridirektøren i Bergen 1903–12. Dr. phil. 1911 (avhandling: «Alder og Vekst hos laks og ørret i Norge»). Leder av Statens forsøksvirksomhet for ferskvannsfiskeriene 1912. Professor i fiskerilære ved Norges Landbrukshøyskole 1921. Medl. av flere komitéer for lovgivning om jakt og fiskeri. Formann Norsk Jæger- og Fiskerforening 1932–34. Medlem Vitenskapsakademiet, Oslo, og utenlandske vitenskapsselskaper. R¹.St.O.O. 1948. Æresmedlem av The Flyfishers Club, London. Utgitt tallrike bøker om jakt og oppdagelsesreiser, og zoologiske avhandlinger. (Se O. Nordgårds artikkel i N. biogr. Leks.)

125/98. XII. 9². LAURA ASTRUP, født 1876 på Lillehammer, død 6. aug. 1882 sst.

126/40. XI. 4. ANNE MARIE LOUISE ASTRUP *BERGH, født 7. aug. 1822 i Åmli, død 24. okt. 1888 i Kristiania.

Gift 12. okt. 1852 med *Haagen Ludvig Bergh*, sogneprest, født 24. feb. 1809 i Kristiania, død 10. mars 1863 sst. (sønn av kjøpmann og megler Johannes Bergh [28.7.1782–24.11.1845] og Mette Marie Riis [1787–20.12.1817]). Eks. art. 1827, cand. theol. 1830. Personell kapellan i Øyestad 1831, res. kapellan i Hoff, Solør 1835. Sogneprest i det da nyopprettede Åsnes kall med Våler, og med plikt til å holde særskilte gudstjenester for beboerne av Finnskogen 1848. Sogneprest i Skjeberg 1857. Stortingsrepresentant for Hedmark 1845, 1857, for Smålenene 1858–63. Stadig medlem av Lagtinget, dets sekretær 1848,

lagttingspresident 1858–63. Medl. Kroningsdeputasjonene 1854 og 1860. Medl. spesialkomitéen for Stattholdersaken 1860. R.St.O.O. 1858 «for statsborgerlig fortjeneste». Kr.med. 1860.

(Sogneprest H. L. Bergh var gift I. 10.5.1832 med Christine Fredrikke Døderlein [6.9.1809–10.6.1850].)

127/40. XI. 5. CHRISTINE MARGARETA ASTRUP, født 5. mai 1824 i Grue, død 29. nov. 1905 i Etnedal. Hun bodde i mange år på gården Sålsåsbø i Nord-Aurdal med sine to søstre, fra 1902 på Bruflat hos brorsønnen, lensmann Henning Astrup (nr. 90).

128/40. XI. 6. HENNINGE MATHILDE ASTRUP, født 20. des. 1825 i Grue, død 8. juni 1918 på Bruflat, 92 1/2 år gammel.

129/40. XI. 7. HANS PETER SEVERIN ASTRUP, landhandler, født 13. april 1827 i Grue, død 19. nov. 1901 i Våler, Solør, hvor han var landhandler og eier av gården Vålebekken.

Gift 12. okt. 1860 i Åsnes med *Amanda Petrea Cathinka Lie*, født 4. okt. 1834 i Fredrikstad, død 9. feb. 1910 i Våler (datter av fyrvokter Nils Lie og Augusta Marie Tønder). 6 barn, nr. 130, 139–43.

130/129. XII. 1. NIELS ANDREAS ASTRUP, hotelleier, født 30. juli 1861 i Våler, død 2. sept. 1940 i Åsnes. Omkring år 1900 begynte han hotell- og kafévirksomhet på Flisa, drev Glomma Hotel, og kjøpte senere Aug. Embretsens gård ved Flisa jernbanestasjon. I nekrolog i «Innlandsposten» skildres han som en stillferdig, hyggelig mann med mange venner.

Gift 9. juli 1894 med *Rikka Eig*, født 14. juli 1860, død 21. mai 1941 (datter av Ole Eig og Randine Hoel). 4 barn, nr. 131, 132, 134, 137 og 138.

131/130. XIII. 1. ASLAUG ASTRUP *ØSTBYE, født 3. april 1895 i Elverum, død jan. 1922 sst. Etter eksamen Kr.a Handelsgymnasium 1913 var hun en tid kontordame i forsikringsselskapet Viking, Kr.a.

Gift 9. juli 1919 i Åsnes kirke med *Leif Østbye*, stasjonsbestyrer, Lesjaskog, født 2. sept. 1895 i Eidsvoll (sønn av stasjonmester i Fredrikstad Amund Ø. og Helene Skjærstad). Eksamen Jernbaneskolen 1915. Telegrafist Atna 1917–1922, i Elverum 1919–22, i Fredrikstad 1 år. Stasjonsbestyrer ved Bjørånes 1923, ved Lesjaskog fra mai 1929. 2 barn.

132/130. XIII. 2. HANS SVERRE ASTRUP, bankfullmektig, født i Hernes, Elverum, 9. okt. 1897. Middelskoleeks. 1912, handelsskole 1915. Tok eks. artium latin 1929 ved siden av sitt arbeid. Ansatt i Christiania Bank og Kreditkasse 1916 som korrespondent med utlandet, siden 1946 fullmektig i samme bank.

Gift 11. aug. 1935 i Hurdal, Romerike, med Inger Braathen, lærerinne ved Nordstrand Folkeskole, født 29. okt. 1898 i Øvre Eiker (datter av gårdbruker og skogeier Paul Braathen [9.7.1862–11.4.1920] og Elisabeth Frølich [12.7. 1869–]). Fru Inger Astrup tok lærerskoleeks. 1920 og eks. art. 1930. 1 barn:

133/132. XIV. 1. JORUNN INGER ERIKKA, født i Oslo 8. mai 1936. Gymnasiast, elev av Musikkonservatoriet i 7 år, og hos Fridtjof Backer-Grøndahl.

134/130. XIII. 3. OLE ASTRUP, lensmann i Våler, født 25. nov. 1898 i Elverum. Eksamen fra Feltartilleriets befalsskole 1921. Løytnant i Hærens Artilleri 1935. Lensmannsbetjent og lensmannsfullmektig i Åsnes 1925–38. Skadet ved «Braskerud-ulykken» 1938, hvor han var tilkalt som politimann, og invalid i 4 år. Bestyrer for Transportsentralen på Flisa 1942. Ved frigjøringen konst. lensmann i Hof og Åsnes lensmannsdistrikter, lensmann i Våler i Solør siden 1947. Medl. av styret i Den norske Creditbanks filial, Flisa, siden 1953. Idr.mrk. i gull 1934.

Gift 14. april 1927 i Åsnes med *Judith Alice Christoffersen*, født 11. okt. 1898 i Tønsberg (datter av byggmester Nils Christian C. [24.9.1840–1924] og Karen Johannesen [3.3.1869–1918]). 2 barn:

135/134. XIV. 1. NILS CHRISTIAN ASTRUP, løytnant i Flyvåpnet, Sola, født 9. feb. 1928 i Åsnes. Eksamen artium 1947, studerte 1 år ved Universitetet i Oslo. Cadet Group Major, Aviation Cadet Basic Training School, Connally Air Force Base, Waco, Texas, U.S.A. Fortsatte utdannelsen som jetjagerflyver ved Williams Air Force Base, Phoenix, Arizona, U.S.A. Var også her Group Major. Eksamen som jetjagerflyver som nr. 1 av samtlige nasjoner 1951. Æresborger av staten Texas. Eksamen ved den norske luftkrigsskole som nr. 2, 1954. Løytnant 1.7.1954 ved skvadron 334, Sola.

136/134. XIV. 2. EVA ASTRUP *BAALSRUD, født 18. juni 1930 i Åsnes. Eks. art. 1949. Eks. fra Norges Tannlegehøyskole 1953. Skoletannlege i Nes, Romerike.

Gift 10. april 1954 i Våler kirke med *Nils Ivar Baalsrud*, generalsekretær i Den Norske Veterinærforening, født 9. feb. 1922 i Oslo (sønn av ingeniør Nils Julius B. [21.3.1886–] og Lilla Hvamstad [23.12.1889–1934]). Vinterlandbruksskolen 1940. Eks. art. 1942. Veterinæreksamen 1950. Privat praksis i Nes, Romerike, 1950–53. Generalsekretær i D.N.V. 1954 og redaktør av Tidsskrift for Den Norske Veterinærforening. Formann i Det Norske Studentersamfund våren 1951.

137/130. XIII. 4. RAGNHILD ASTRUP, født 1. jan. 1903 i Åsnes, ansatt ved Flisa Meieri A/L, og bor fremdeles i sitt barndomshjem (1952).

138/130. XIII. 5. PETRA INGEBORG ASTRUP, født 14. okt. 1905 i Åsnes. Handelsskole. Englandsopphold 1929–36. Kasserer, lensmannsbetjent kl. IV hos sin bror lensmannen i Våler, Solør.

139/129. XII. 2. AUGUSTA MARIE ASTRUP, født 10. nov. 1862 i Våler, død 27. juni 1935 sst. Hun var i 40 år poståpner i Våler og dessuten bestyrer-

inne for telefonsentralen i 27 år. Til sitt 40-årsjubileum 1925 ble hun overrakt et sølv kaffeservise fra venner i Våler. Hun var interessert i sykepleie og misjonsarbeid, og meget avholdt i bygden. «Sjelden har vel en dame vært omfattet med så stor omhu under sitt sykeleie. Sykeværelset var en eneste blomsterhave, og hun mottok et utall av visitter» («Østlendingen» 28.6.1935). Hun eide gården Vålebekken. Kongens Fortj.med. 1925. Ugift.

140/129. XII. 3. INGOLF ROSS ASTRUP, inspektør, født 3. juli 1866 i Våler, død 13. okt. 1922 sst. Korrespondent i N. Fredrik Lies forretning, Kristiania 1885, senere i Lie og Rørs Kullforretning. Inspektør i ulykkesforsikringselskapet International 1895–1900, i Thor 1900–03, derefter i Sigyn. Ugift.

141/129. XII. 4. KAREN PETRA ASTRUP, født 1868 og død s. å. i Våler.

142/129. XII. 5. ASTRID ASTRUP, født 28. juni 1874 i Våler hvor hun efter ovennevnte søster Augusta eide gården Vålebekken sammen med sin søster Signe. Ugift.

143/129. XII. 6. SIGNE ASTRUP, født 2. des. 1877 i Våler. Var assistent ved Våler telefonsentral og poståpneri fra 1889. Telefonbestyrerinne sst. 1916–1944. Bestyrer Flisa apoteks håndkjøpsutsalg i Våler. Ugift.

144/40. XI. 8. LAURA MARIE ASTRUP, født 5. april 1829 i Grue, død 13. okt. 1909 i Etnedal, 80 år gammel.

145/40. XI. 9. CARL MARTIN ASTRUP, gårdbruker, født 19. jan. 1830 i Grue, død 24. nov. 1871 i Våler, hvor han drev gården Våler til sin tidlige død.

Gift 13. jan. 1859 i Åsnes med *Christiane Glorvigen*, født 24. des. 1831 sst., død 4. april 1915 i Våler (datter av Arne Glorvigen og Helene Kornstad). 6 barn, nr. 146–150 og 157.

146/145. XII. 1. NILS ASTRUP, lensmann, født 26. mai 1860 i Våler, død 14. juni 1912 i Kristiania, begr. i Våler ved det gravkapell han selv hadde vært med på å skjenke bygden. Vpl. sekondløytnant 1880, senere vpl. premierløytnant ved Trondhjems brigade. Lensmann i Våler 1884–1908, og skildres som en av amtets dyktigste lensmenn. I mange år var han medlem av Våler herredsstyre, ordfører i Våler Sparebanks forstanderskap, medl. av jernbanekomiteén, overformynder og formann i overligningskommisjonen. Den siste sommer han levde var han innvalgt i kirketilsynet til forskjønnelse av kirken. Han tok avskjed som lensmann for å kunne ofre seg for sine private tiltak, og var ved sin død en av Solørs største og rikeste eiendomsbesittere. Da kommunelokalet, Sparebanken og gravkapellet ved Våler kirke ble oppført, var

han formann i byggekomitéen og støttet arbeidet med store pengebidrag. «Elskverdig, gavmild, omgjengelig og gjestfri» (Solørposten 15.6.1912).

Gift 1897 med *Henninge Münster Glatved*, født 17. aug. 1876. Ekteskapet oppløst.

147/145. XII. 2. HELENE ASTRUP, født 1. april 1862 i Våler, bodde her sammen med sin eldste bror inntil hans død i 1912, senere på sin egen eiendom «Lia» i Våler, og døde 30. juni 1942 sst.

148/145. XII. 3. INGEBORG ASTRUP *HOEL, født 15. sept. 1864 i Våler, død 17. des. 1950 i Oslo.

Gift 13. juli 1894 i Våler med *Ole Andor Hoel*, direktør, født 13. des. 1867 i Nes, Romerike, død 14. juli 1941 i Oslo (sønn av forsorgsforstander Gunder H. [1840–1930] og Randine Bodding [1844–94]). Eks. art. 1884, cand. real. 1892, lærer i Bergen 1892–98, overlærer ved Bergens tekn. skole 1898–1905, direktør for samme 1905–08. Matematiker i livsforsikringsselskapet Hygea 1895–1907, aktuar sst. 1907–20, direktør for Bergens komm. Pensjonskasse 1908–20, direktør for Statens Pensjonskasse 1921–37. Etter hans planer er de fleste kommunale pensjonskasser og en rekke lignende for banker, dampskips-selskaper og industrielle bedrifter blitt opprettet. Medl. Bergens bystyre flere perioder med div. tillitsverv innen kommunen. Formann i Bergens Riksmålsforening, formann i Bergens Socialøkonomiske Forening, medl. Frisindede Venstres hovedstyre, stortingssuppleant for Bergen 1910–12 og 1913–15, stortingsmann 1919–21. Formann i den dept. undervisningskomité for de tekn. mellom-skoler fra 1911, visepresident ved de skandinaviske yrkesskolekongresser i Stockholm 1924 og i København 1929. Off. representant ved de internasjonale aktuar-kongresser i London 1927 og i Stockholm 1930. Medl. av den internasjonale aktuar-komité til ordning av pensjonsvesen i Folkenes Forbund 1930. Etter pensjonsordningens opprettelse, vesentlig etter hans plan, var han delegertforsamlingens representant i kassens direksjon 1931–36. 2 barn, dr. jur. G. Astrup Hoel og direktør N. Astrup Hoel.

149/145. XII. 4. ARNE ASTRUP, ingeniør, født 23. jan. 1866 i Våler, død 12. mars 1918 i New York. Etter å ha gjennomgått Hortens tekn. skole, reiste han 1886 til Amerika og var ansatt ved en biljardfabrikk i New York. Ugift.

150/145. XII. 5. THORBJØRN ASTRUP, tannlege, født 15. des. 1868 i Våler, Solør, død 29. jan. 1949 i Oslo. Norsk tannlegeeksamen 1891, medlem av Norsk Tannlegeforening 1893. Praktiserte fra 1892 som tannlege i Oslo.

Gift 21. mai 1896 i Kristiania med *Caroline Fredrikke Fuglesang*, født 16. april 1872 sst., død 16. jan. 1953 sst. (datter av fabrikkeier Georg Richard F. [18.1.1843–13.9.1909] og Jensine Johanne Lønseth [21.12.1850–14.12.1930]). 4 barn, nr. 151, 152, 155 og 156.

151/50. XIII. 1. ELSE BERGLJOT ASTRUP, født 24. mai 1897 i Kr.a, død 15. feb. 1947 sst.

152/50. XIII. 2. ERLING ASTRUP, forretningsmann, født 6. des. 1898 i Kr.a, død 5. nov. 1950 sst. Etter å ha gjennomgått Wangs Handelsskole og Pearce College, Philadelphia, drev han forretningsvirksomhet i U.S.A. 1917–1920, i bank i Kr.a 1920–22, i Paris (eget transportfirma) 1922–37 og igjen i Oslo 1937–50.

Gift 1) 18. aug. 1924 i Paris med *Suzanne Louise Fuglesang*, født 24. april 1902 i Paris (datter av direktør sst. Jørgen F. [15.11.1860–21.9.1942] og Marie Adèle Georgette Monnot [18.6.1871–5.12.1948]). Ekteskapet oppløst 1937, hvorefter hun som madame Suzanne Stawenoff er bosatt i Paris. 2 barn, nr. 153 og 154. Gift 2) 16. jan. 1942 i Oslo med *Vesla Wangell Næss*, født 7. des. 1911 sst. (datter av avd.sjef Oluf A. Næss [15.4.1878–] og Gerda Petersen [23.12.1878]). Fru Vesla A. er bosatt i Oslo.

153/152. XIV. 1. COLETTE ASTRUP *PARVILLÉE, født 2. sept. 1925 i Paris.

Gift 15. des. 1945 i Villennes, Sur Seine, med *Francis Parvillée*, født 22. april 1924 i Paris (sønn av reklamekonsulent Marcel P. [20.9.1897–] og Madeleine Boucher [11.10.1894–]). Bacc. fra Univ. de Paris i filosofi 1945, diplôme de publicité 1945. Ansatt i tekn. avd. i fagtidsskriftet *Concours' Medical*, Paris. 2 barn.

154/152. XIV. 2. JEAN PIERRE NICOLAI ASTRUP, født 19. sept. 1927 i Paris. Bacc. fra Univ. de Paris 1947. Fransk sousløytnant. Ansatt i Compagnie Generale Transatlantique, Paris.

Gift 28. april 1956 i Nesles la Vallee (Seine et Oise) med *Francine Grandperrin*, født 28. sept. 1936 i Gisors (Eure) (datter av lege Pierre G. og Odette Nouvelet).

155/50. XIII. 3. FREDRIKKE (MOSSE) FUGLESANG ASTRUP *BORCH, født 27. juni 1900 i Kristiania.

Gift 30. okt. 1920 sst. med *Øistein Borch*, revisor, Oslo, født 22. sept. 1891 i Drammen (sønn av skipsmegler Hans Jacob Emil B. [11.6.1855–26.4.1934] og Anna Dorothea Schioldborg [13.12.1858–31.8.1933]). B. tok eks. art. latin 1910, eks. fra Otto Treiders Handelsskole, Kr.a 1911. Senere kurs i revisjon ved samme. Eksamen fra Oslo Bankskole. Skipsreder i Drammen. Revisor i Oslo. Opphold i London, Newcastle og Arkangelsk. 2 barn.

156/50. XIII. 4. INGRID ASTRUP *DEHLI, født 21. des. 1902 i Kr.a.

Gift 28. aug. 1926 i Oslo med *Helge Dehli*, direktør, Genova, født 11. mars 1901 i Ringsaker (sønn av gårdbruker Halvor D. [1854–1922] og Helene Skoug [1857–1901]). Student fra Frauenfeld, Sveits 1920, studert i Zürich

og Oslo. Handelspraksis i Norge, U.S.A. og Italia, hvor han 1935 etablerte egen forretning i Genova. Konsulatsekretær i Venedig 1924, vik. flere ganger ved generalkonsulatet i Genova 1928–38. Tillitsmann for Kontoret for Torskefiskeriene 1937, og for Norges Tørrfiskeeksportørers Landsforening 1938–40. Nordmannsforbundets kommisjonær i Italia. 1 datter.

157/145. XII. 6. CARL MARTIN ASTRUP, skogeier og gårdbruker, født 30. des. 1871 i Våler, død 8. aug. 1952 sst. Drev Haug gård i Våler til sin død.

Gift 13. mars 1909 i Kr.a med *Ludovica Fleischer*, født 31. juli 1886 i Åsnes (datter av gårdbruker og landhandler Georg Christian F. [25.10.1851–24.5.1903] og første hustru Anna Eig [4.3.1859–11.9.1894]). 2 barn, nr. 158 og 161.

158/157. XIII. 1. CHRISTIAN ASTRUP, cand. oecon., gårdbruker, Våler i Solør, født 31. des. 1909 sst. Eks. art. 1929. Handelshøyskolen i Berlin 1930–1931, Socialøkonomisk eksamen ved Universitetet i Oslo 1933. Jord-, skogbruks- og sagbruksvirksomhet fra 1933. Eier av gården Haug i Våler fra 1949. Medlem av Nasjonal Samling fra 1933. Innehadde fra 1941 til 1945 en rekke offentlige stillinger, var bl. a. fylkesfører i Sunnmøre og i Bergen og fylkesmann i Bergen og Hordaland fra 1942 til 1943, samt sosialråd og riksfullmektig for Arbeidstjenesten 1944. Driver nå gården Haug i Våler.

Gift 27. feb. 1943 i Oslo med *Else Johanne Marie Prytz*, født 28. mars 1921 i V. Aker (datter av kaptein A. F. W. J. Prytz [14.2.1878–21.2.1945] og Caroline J. Jensen [22.7.1888–]). 2 barn: nr. 159 og 160.

159/158. XIV. 1. YNGVE ASTRUP, født 25. aug. 1944.

160/158. XIV. 2. CARL ASTRUP, født 12. aug. 1952.

161/157. XIII. 2. ANNA HÉLENE «LILLEMOR» ASTRUP *SANNES, født 21. des. 1910 i Våler, Solør. Tok etter opphold i Lausanne 1927–28 eksamen ved Oslo Handelsgymnasium 1929. Deltakermedaljen 1940. Formann for Molde og omegn Lotteforening 1945–51 og 1953–54.

Gift 31. mars 1931 på Lillehammer med *Ragnvald Sannes*, tannlege, Molde, født i Kristiansund N. 27. aug. 1902 (sønn av Ole H. S. [30.9.1863–1928] og Martha Hagen [24.7.1864–29.11.1944]). Eks. art. 1922, eks. fra Norges Tannlegéhøyskole 1926, militærtannlege. Vikar i Kristiansund 1926–27, hvorefter egen praksis i Molde fra 1927. Tillitsmann for Molde Tannlegeforening, formann Nordmøre og Romsdal Tannlegeforening, repr. til Den Norske Tannlegefor. Styremedl. i Den norske Tannlegeforenings hovedstyre fra 1953.

162/39. X. 2. GJERTRUD MARIA ASTRUP *SYNNESTVEDT, født 3. feb. 1780 i Ørskog, død 13. nov. 1827 på Årø i Bolsøy.

Gift 3. feb. 1803 i Ørskog med *Hans Jørgen Reutz Synnestvedt*, kaptein, født 20. april 1777 i Norddal, død 21. juni 1841 på Hitra, begravet i Bolsøy (sønn av kaptein Ludvig Thorbjørnsen von Synnestvedt og Anne Elsebe Reutz). Han var først pasje ved Christian VII.s hoff. Sekondløytnant ved norske livregiment i København. Veimester i Romsdals og Søndre Trondhjems amt 1827, forfremmet til kaptein, sjø- og landkrigskommissær i Trondhjems distrikt 1827. Stortingsrepresentant for Romsdal 1815–16. Bodde i flere år på Rellingen i Norddal og kjøpte i 1809 den vakre gård Årø i Bolsøy, hvor han bodde til sin død. 10 barn.

163/39. X. 3. HENNINGE MARGARETHE ASTRUP *LEGANGER, født 10. juli 1781 i Ørskog, død 10. sept. 1819.

Gift 13. aug. 1811 med *Hans Thiis Leganger*, kaptein, født 4. juni 1776 i Eid, død 15. juni 1842 på Myrvoldshaugen i Eid (sønn av sogneprest Samuel Bugge Leganger og Anne Laurentse Nagel). Underoffiser ved Stryns kompani, 1791, sekondløytnant 1803, premierløytnant s. å., kaptein ved Bergens brigade 1812, sjef for Gloppen kompani 1818. Avskjed etter ansøking 1841. Han drev et betydelig gårdsbruk på Myrvoldshaugen i Eid og var i sin tid en formuende mann, men han kom i gjeld og måtte pantsette eiendelene. Han var kjent som en dyktig militær og en rettskaffen mann. 2 barn.

164/39. X. 4. ANNA ELISABETH ASTRUP *JESSEN, født 24. juli 1785 i Ørskog, død 9. april 1839 i Trondhjem.

Gift 11. okt. 1820 i Ørskog med *Lars (Lorentz) Jessen*, født 1. mars 1772 ved Egeskov, Fyn, død 3. juni 1835 i Stadsbygd (sønn av Peter Jessen og Anna Sophie Bergh). Student fra Odense skole 1794, cand. theol. 1802. Kapellan i Overhalla 1807. Sogneprest i Kautokeino 1811, i Ørskog 1818 og i Stadsbygd 1829–35. Biskop Pavels som visiterte i Ørskog i 1820, betegner ham som en god og velmenende, men svak og uselvstendig mann.

165/39. X. 5. HENNING MARTIN ASTRUP, kjøpmann, født 12. mars 1787 i Ørskog, død 13. april 1845 i Larvik. Han har allede før 1801 forlatt fedrehjemmet, kom som ung til København hvor han var ansatt i en vinhandlerforretning. I likhet med sin bror Nils fikk han et gullur med inskripsjon «For Trofasthed fra 2den til 6te September 1807» som belønning for sin innsats under Københavns bombardement. Det gikk ved arv etter stadshauptmann Harald Astrup over til dennes sønn arkitekt Thorvald Astrup. Fra ham ble det stjålet ved innbrudd og er således gått tapt.

Med pass datert 14.11.1811 «for reise Helsingborg over Sverige til Laurvigen» kom han tilbake til Norge. I passet beskrives han som middels av vekst med brunt hår og brune øyne. I Larvik fikk han stilling hos grosserer Mathias Sartz, en av «grevlingene» — de 4 interessenter som i 1817 kjøpte

grevskapet Laurvigen med Fritzø Verk av den danske konge, og var i 1823 avansert til handelsfullmektig hos disse.

Astrup etablerte egen forretning i Larvik 1827 og kjøpte 1830 egen gård Dronningens gate nr. 1. Medstifter av Larvigs Sparebank og medlem av dens direksjon 1838–48. Var også en tid fattigkommisjonens kasserer. Han omtales som en beskjeden og fordringsløs mann, arbeidsom og punktlig.

Gift 30. nov. 1823 i Larvik med *Maren Dorothea Lohrbauer*, født 13. jan. 1791 i Kristiania, død 20. mai 1885 i Larvik (datter av skomakermester Johan Ludvig Lohrbauer og Maren Dorothea Møller). 6 barn, nr. 166, 183–86, 216 b.

166/165. XI. 1. MATHIAS LUDVIG NICOLAI ASTRUP, kjøpmann, født 1. feb. 1824 i Larvik, død 5. feb. 1895 sst. «Onkel Mathias var en vakker, snill og koselig mann. Han drev isforretning, men da jo is smelter i varme skuter som er for lenge underveis, gikk det skitt med hans forretninger, — måtte få støtte fra familien —.»

Gift 1) 8. des. 1854 i Sandar med *Lovise Larsen*, født 12. nov. 1829 sst., død 24. mai 1883 i Larvik (datter av gårdbruker Larsen). Gift 2) 23. april 1885 med *Caroline Johanne Pettersen*, født 1858 i Trondhjem, hvortil hun flyttet etter mannens død, men døde 30. des. 1930 i Namsos, begr. i Trondhjem. Av første ekteskap 4 barn, i annet 1 barn, nr. 167, 168, 175, 176 og 180.

167/166. XII. 1¹. HENNINGE ASTRUP *BACHE, født 14. nov. 1855 i Larvik, død 1927.

Gift 1876 med *Erik Bache*, født 3. nov. 1853 i Drammen, død 11. jan. 1940 (sønn av grosserer Tollef Bache [1812–76] og Karen Anna Børresen). Handelsgymnasium 1873. Eide sammen med o.r.sakfører C. Mønniche Mjøndalen Dampsag og Kalkovn. Adm. direktør for Mjøndalen Cellulosefabrik. Nederlandsk visekonsul 1894–1930. 14 barn.

168/166. XII. 2¹. LARS ASTRUP, kjøpmann, født 25. jan. 1857 i Larvik. Ble kjøpmann i Natal, hvor han før 1905 var gift med *Rachel Milne*, men om hans virksomhet der har det ikke lyktes å få nærmere opplysninger. Heller ikke om hans 6 barn hvis navn i 1905 var oppgitt å være: 1) Mathias Ludvig Nicolai Astrup, 2) Percival A., 3) Harald A., 4) Walther A., 5) Lars A., 6) Rachel A. — nr. 169–174.

175/166. XII. 3¹. ROLF ASTRUP, født 1864 i Larvik, død 1865 sst.

176/166. XII. 4¹. HARALD ASTRUP, ingeniør, født 27. des. 1871 i Larvik. Utvandret før 1905 til Duluth, Amerika, hvor det tross efterforskning ikke er lyktes å få kontakt med ham eller hans barn.

Gift visst nok 13. mars 1897 med *Johanne Louise Westin*, med hvem han hadde 3 barn (i 1905): 1) Lloyd Henning A., f. 10.1.1898, 2) Louise A., f. 12.11.1900, 3) Harald Astrup, f. 31.12.1902 — alle i U.S.A. (177–79).

180/166. XII. 5². ARVID ASTRUP, disponent, født 27. feb. 1891 i Larvik. Etter middelskoleeksamen og handelsskoleeksamen begynte han i trelastbransjen, var ansatt i Nerves trelastforretning i Ålesund 1910–12, i London 1912–1913, i Namdalen 1913–16, i Sverre Breiens trelastforretning, Trondhjem, 1916–17. Hadde egen forretning der 1917–19. Disponent for Heyerdahl Wood Co. A/S, Kr.a, 1919–21, i Westye Egeberg & Co. sst. 1921–29, i A/S Van Severen & Co. Ltd., A/S Namsen Trælastforretning og A/S Namdalens Træsliberi, Namsos, 1929–42. Parthaver i Tromsø minkfarm, Tromsø. Styremedl. Oslo Trælastforening 1921–29, Norges Trelastforbund til 1929. Medl. Norsk Arbeidsgiverforenings kontrollkomité i samme tidsrom. Formann i Nordenfjeldske Trælastforening, styremedlem i Norges Trelastforbund, viseformann i Namdal Tømmermåling og Namsen Fellesfløtningsforening, styremedlem i Norges Treforedlingsråd. Interessert i friluftsliv, fiske og særlig elgjakt. Dyktig amatør fotograf.

Gift 1) med *Valgerd Madsen*, død 27.12.1917 (datter av grosserer i Trondhjem). Gift 2) 9. juli 1921 med *Therese Sørensen*, født 26. sept. 1899 (datter av hotelleier S. og Borgine Ulveland). Ekteskapet oppløst 1945. Gift 3) 16. nov. 1946 i Oslo med *Dagmar Margretha «Mosse» Munthe-Kaas*, født 6. juli 1910 (adoptivdatter av høyesterettsadvokat Hugo M.-K.). (Hun var gift 1) med direktør Knut Hartmann [1892–1942]). 2 barn, nr. 181 og 182.

181/180. XIII. 1. HENNINGE «LILLAN» ASTRUP *MORGENSTIERNE, født 27. des. 1922 i V. Åker. Eks. art. 1942. Hotellskole 1943.

Gift 19. feb. 1946 med *Alexis von Munthe af Morgenstierne*, departementssekretær, født 7. mai 1917 i Kr.a (sønn av rittmester Nicolai Krogh Oscar v. M. a. M. [7.1.1880–17.6.1938] og Nenni Knudtzon [8.1.1892–]). Eks. art. 1935 og eks. fra Oslo Handelsgymnasium 1936. Ansatt i Fearnley & Eger 1936–42, og i Forsyningsdepartementet 1942. Sekretær i Handelsdepartementet siden 1950. 2 barn.

182/180. XIII. 2. KNUT ARVID ASTRUP, født 2. mars 1927 i V. Åker. Etter eksamen fra Fredrikstad Handelsgymnasium ansatt i Norske Alliance og p. t. ansatt i shippingbransjen i England.

Gift 26. okt. 1953 med *Helene Margrethe Boe*, født 5. juli 1927 (datter av skipsreder i Arendal Olaf Boe [2.11.1898–] og Emilie Margrethe «Tuppi» Knudtzon [30.10.1898–]).

183/165. XI. 2. CHRISTINE DOROTHEA ASTRUP, født 4. nov. 1825 i Larvik, død 29. sept. 1843 sst.

184/165. XI. 3. CAROLINE FREDERIKKE ASTRUP *BERGSTROM, født 9. juni 1827 i Larvik, død 4. aug. 1899 i Kristiania.

Gift 16. nov. 1849 med sin fetter *Alexander Theodor Bergstrøm*, født 16. juli 1821 i Kristiania, død 14. juli 1893 sst. (sønn av Alexander Jonas Bergstrøm og Louise Cathrine Cicilie Lohrbauer). Han var først kjøpmann i Larvik fra 1855, prokurist hos grosserer Peder A. J. Berg, Kristiania, og efter dennes død bokholder ved Christiania Seildugsfabrik.

185/165. XI. 4. THORVALD ASTRUP, født 31. okt. 1829 (døpt 21.3.1830) i Larvik, omkom 1. mai 1876 på harejakt, idet han kløv opp på en stor sten. Geværhanen hengte seg fast så skuddet gikk av inn i ryggen på ham og drepte ham på stedet. Han var skipsfører og førte skip for sin bror Harald Astrup og var meget avholdt for sin hederlige og vennlige karakter. Ugift.

186/165. XI. 5. HARALD ASTRUP, Stadshauptmand, Kristiania, født 12. mai 1831 i Larvik, død 7. mai 1914 i Kristiania, begravet i familiegravsted på Vor Frelzers Gravlund på sin 83-års fødselsdag. Etter farens død kom han 16 år gammel for handelsutdannelse inn til kjøpmann H. F. Løkke i Kristiania og ble der i nesten 10 år, men tok i sin temmelig snaut tilmålte fritid også undervisning i sprog og handelsfag. Etablerte 1857 manufakturforretning i Kristiania, sammen med sin senere svoger Carl Dührendahl Smith under firma Astrup & Smith. Drev forretningen under eget navn Harald Astrup fra 1863, da Smith trådte ut, og lot den etter hvert gå over til engrosforretning i skipsartikler som seilduk, ankere, kjettinger, metaller samt agenturer. Kjøpte 1877 gården Dronningens gate 8 a, hvor den siden har vært drevet. Gjennom forretningens tilknytning til rederkretser ervervet Astrup tidlig betydelige parter i seilskuter og sto som korresponderende reder for atskillige seilskip, inntil de siste ble solgt 1889.

I 1888 tok han opp sin tidligere kompanjongs sønn, Julius Døcker-Smith, i firmaet, som derefter atter het Astrup & Smith inntil sistnevnte trådte ut i 1906. Da opptok Astrup sin sønn Sigurd som kompanjong, og firmanavnet ble endret til Astrup & Søn.

I årene 1874–79 var Astrup stadshauptmand i Kristiania, deltok også i en kommisjon til omordning av Borgervæbningen. Deltok en årrekke i byens kommunale liv, medlem av formannskapet 1875–78, av representantskapet 1878–89, forlikskommisær 1893 og 1896–1908. Medlem av bestyrelsen for Christiania Handelsstands Forening, og viseformann 1874–75 og 1881–82, medlem av sammes 50-mannsutvalg. Viseformann 1878 og direksjonens formann 1881–1912 i Christiania Søforsikringselskab. Medlem av representantskapet og kontrollkomiteén i Den Norske Creditbank. R.S.W.O. 1875.

Fra 1866 til 1888 hadde stadshauptmand Astrup til bolig tidligere justitarius F. M. Junghans løkke nr. 7 ved Wergelandsbakken.

Gift 1. nov. 1861 i Kristiania med *Johanne Emilie Smith*, født 29. april 1836 sst., død 9. april 1915 sst., begr. Vor Frelzers Gravlund (datter av skipsreder Jørgen Christian Smith [25.8.1802–21.12.1864] og Johanne Caroline Torgersen [22.5.1812–3.12.1865]). Feiret 1911 sitt gullbryllup. Harald Astrup

og hustru opprettet 1868 efter et uttalt ønske av hans avdøde svigerforeldre «Jørgen Smith og Hustrus Familielegat» stort 4 000 Spd. (kr. 16 000,—). Fru Astrup var et helt igjennom elskelig menneske med sterke sosiale interesser som hun også delte med sin mann. Godgjørende til overmål. Både Astrup og hans hustru stilte høye krav til moral og hederlighet, men de var også milde i sin dom og hadde lett for å tilgi. De hadde begge utpreget sans for humor. 9 barn, nr. 187–193, 207 og 216.

187/186. XII. 1. AAGOT ASTRUP *SALVESEN, født 20. okt. 1862 i Kristiania, død 14. des. 1939 sst.

Gift 1. nov. 1886 i Kristiania med *Salve Julius Salvesen*, født 1. des. 1858 i Arendal, død 15. juni 1912 på Fagernes (sønn av overlærer Julius Oscar Salvesen og Camilla Otilia Sophie Lilloe). Eks. art. 1876, cand. med. 1884, lege i Larvik fra 1885 til sin død. Skolelege, medlem av helserådet, sykekasselege. Medlem av Larviks representantskap 1894–98, valgmann 1894. 1900 fikk han medalje for edel dåd efter å ha reddet 3 gutter fra å drukne. Han var en vel utrustet, personlig elskverdig mann og en særdeles dyktig lege. Hans hustru bosatte seg som enke i Kristiania, hvor hennes barn var. 5 barn.

188/186. XII. 2. HENNING ASTRUP, arkitekt, født 6. juni 1864 i Kristiania, død 7. des. 1896 sst. Eks. art. 1882, 2. eksamen 1883. Elev av Den Tekniske Skole og Den kgl. Tegneskole i Kristiania 1883–84, av den tekniske høyskole i Charlottenburg 1884. Kom hjem 1885 og var assistent hos arkitekt Henrik Nissen og var — om ikke i navnet, så i virkeligheten — hans kompanjong, og deltok med ham i flere konkurranser, hvor firmaet flere ganger var blant vinnerne. Teknisk Ugeblad skrev ved hans død: «Ungdom og Livsmod, Sundhed og Kraft, rige Evner og nobelt Tænkesæt fandtes i ham forenet. Med levende Interesse arbeidede han i det Kald, som han havde valgt, og hvortil han eiede saa mange og store Betingelser. Hans klare Forstand og Reflektionsevne i Forening med en medfødt og lykkelig udvidet Formsans bragte ham tidlig op i første Række blandt vore yngre Arkitekter. Han var umiddelbar i sin Kunst som i sit hele Væsen. Naturlighed, Sundhed, Ærlighed var hans inderste Kjærne, og heraf bærer ogsaa alt hans Arbeide Præg. Om sit eget Navn spurgte han aldrig.» Ugift.

189/186. XII. 3. GUDRUN ASTRUP *CHRISTIANSEN, født 16. feb. 1866 i Kristiania.

Gift sst. 12. mai 1891 med *Georg Christiansen*, bryggerimester, født 27. des. 1858 i Tønsberg, død 17. nov. 1926 i Oslo (sønn av skipsreder og konsul i Tønsberg Johan Henrik C. og Mathilde Georgine Hvistendahl). Eksamen fra Trondhjems tekniske Læreanstalt på kjemilinjén 1877, på den mekanisk-tekniske linje 1878, oppholdt seg ett år ved Brauerakademie Weihenstephan ved München. Var bryggerimester ved Vestfold Bryggeri, Larvik 1881, og teknisk bestyrer og bryggerimester ved Christiania Actie-Ølbryggeri 1887–1926. Medlem av Kristiania kommunestyre 1909. 5 barn.

190/186. XII. 4. JØRGEN SMITH ASTRUP, ingeniør, født 21. des. 1867 i Kristiania, død 26. nov. 1945 i Oslo, bisatt i familiegravstedet Vor Fr. Grl. Maskiningeniør fra Kristiania Tekniske Skole 1888, arbeidet et års tid ved Heen Træsliberi og ved Nylands Verksted. Reiste i 1889 til U.S.A. hvor han arbeidet i 7 år som maskinkonstruktør, vesentlig i Brooklyn, men også i Philadelphia. Fra 1897 var han bosatt i Bergedorf ved Hamburg som teknisk direktør ved den norske Nagelfabrik Bergedorf. Han forlot stillingen ved fabrikkens salg i 1909 og ble fra 1911 kontorsjef og overingeniør ved Den norske Remfabrik i Kristiania, disponent der 1932–44.

Gift 8. mai 1897 i Moss med *Ragnbild Andersen*, født 29. april 1874 i Moss, død 19. desember 1934 i Oslo (datter av skipsreder i Moss Anders Peter Andersen og Barbra Jensine Gunhilde Thorbjørnsen). Ingen barn.

191/186. XII. 5. HANNA ASTRUP *MORELL, født 6. des. 1869 i Kristiania, død 3. jan. 1933 i Oslo, bisatt i fam.gravstedet Vor Fr. Grl. Hun var et usedvanlig elskelig menneske med et vennlig ord og et lyst smil til alle og med en hjelpende hånd hvor det trengtes.

Gift 4. okt. 1890 i Kristiania med *Peter Andreas Amundsen Morell*, statsråd, stempelpapirforvalter, født 1. jan. 1868 på Bjølsen Mølle, død 30. jan. 1948 på Lovisenberg sykehus 80 år gl. (sønn av brukseier Ole Amundsen og Johanne Gustava Kjelin). Han tok eksamen ved Aas høyere landbruksskoles 2. avdeling og overtok etter farens død i 1885 gården Nedre Grefsen, som faren hadde kjøpt i 1855 og tilflyttet denne 1890. I 1889 kjøpte han br.nr. 2, den største delen av gården Store O, og i 1895 kjøpte han dessuten den dyrkede jord under Øvre Grefsen. Stempelpapirforvalter i Oslo 1928–37. Medl. Akers herredsstyre 1895–1907 og 1911–16. Ordfører 1902–08, 1911–17, forlikskommisær 1903–06, 1912–15. Stortingsvaramann 1903–12, stortingsmann for Akershus 1919–27, sekretær i Stortinget 1919–21, formann i Sosialkomitéen 1923–26. Statsråd og sjef for Sosialdepartementet 1926–28 i Lykkes regjering. Medlem av Norges Brannkasses representantskap fra 1912, av Akers Sparebanks direksjon fra 1918, av Riksskattestyret 1920–29. 7. juni-medaljen. H. VII's jubileumsmedalje. Fortjenestmedalje I. Storkors D.D.O. Ingen barn.

192/186. XII. 6. EIVIND ASTRUP, polfarer, født 17. sept. 1871 i Kristiania, død 27. des. 1895 i Rondane. Eksamen fra Kristiania Handelsgymnasium 1889, var et par år ansatt i bankierfirmaet N. A. Andresen & Co., og reiste derefter til sin bror i Philadelphia for videre utdannelse, men der fikk han høre om lieutenant Robert E. Peary's påtenkte polarekspedisjon og ble antatt som deltager i den bare 19 år gammel.

1891–92 overvintret han ved Mc. Cormick Bay i det nordvestlige Grønland og fulgte våren 1892 Peary som eneste ledsager til Grønlands nordostkyst, hvorfra de samme høst nådde tilbake til vinterkvarteret. Året etter deltok han i Pearys annen Grønlands-ekspedisjon, men ble tvunget tilbake fra innlandsisen på grunn av tyfoidfieber. Allikevel foretok han på egen hånd, bare med

en eskimo som ledsager, en sledereise og tok opp en kartskisse av Melvillebuktens hittil ukjente kyster. Efter hjemkomsten fra denne ferd mottok han fra The Royal Geographical Society i London «Murchis-fondets» utmerkelse for «his journey along the North Coast of Melville Bay in 1894».

I årene 1891–94 sendte han en rekke korrespondanser til «Morgenbladet» og utga i 1895 boken «Blandt Nordpolens Naboer» hvor han skildrer opplevelsene på de to polarekspedisjonene. Efter den første ekspedisjonen ble han valgt som æresmedlem av «Geographical Club» i Philadelphia og ble 23. november 1892 R.St.O.O.

Deltagelsen i de to Peary-ekspedisjonene hadde vakt en levende interesse hos ham for utforskning av de polare regioner, og særlig sto hans hu til Antarctic, som til den tid ikke var betrådt av menneskefot. En tid efter hjemkomsten i 1894 begynte han derfor å undersøke mulighetene for å komme med et fangstfartøy til antarktiske farvann, og han drøftet også med professor H. Mohn og Carsten Borchgrevink tanken om en innledende ekspedisjon til Victoria Land. Men han måtte la disse planer falle. Han følte at helbreden var svekket både efter den første Peary-ekspedisjon og efter tyfoidfieberen som hadde tvunget ham tilbake fra innlandsisen i mars 1894. Han fikk sin dom efter en legeundersøkelse høsten 1895. Den gikk ut på at hans konstitusjon var så svekket at han aldri måtte tenke på å gi seg ut på noen ny polarekspedisjon. Det tok hele livsmotet fra ham. Han ble grepet av en dyp melankoli som han allikevel forsto å skjule godt for sine nærmeste omgivelser.

«Folkebladet» for 9. februar 1896 inneholdt følgende nekrolog over ham av H. W. (arkitekt Hj. Welhaven):

«Ferdig med Handelsgymnasiet i sin Fødeby, reiste han Vinteren 1891 over til sin ældre Broder, bosat i Philadelphia, hvor han videre vilde udvide sine Handelskundskaber. Det var her han fik høre om Lieutenant Peary's forestaaende Grønlandsexpedition, og den unge, djerne Sportsmand, hvem Hangen til eventyrlig Færd laa i Blodet, meldte sig strax som Ansøger og blev ogsaa øieblikkelig antaget som en af de fire, Expeditionens Leder pillede ud af flere Hundrede Ansøgere, — efter at Astrup imidlertid havde maattet begaa den lille Nødløgn at lyve sig et Aar ældre end han var, for ikke at møde Afvisning paa Grund af sin Ungdom.

Naar man har set Astrup, vil det ikke falde vanskeligt at forstaa, hvorfor han fremfor saa mange andre, og det af Peary's egne Landsmænd, ble foretrukken. Man opdagede allerede med halvt Øie, hvad den unge Mand kunde bruges til; samtidig laa der i det aabne, vakre Ansigt saadan elskværdig Beskedenhed ved Siden af Udtrykket for den Energi og Kjækhed Peary havde Brug for, at denne — specielt, da han hørte, at Ansøgeren ogsaa var Nordmand og Skiløber — øieblikkelig slog til.

Han havde heller ikke regnet feil.

Under alt det meget, disse to senere skulde gaa igjennem sammen, fik Astrup Anledning nok, ved sin Raadsnarhed, uforfærdede, seige Kraft og sit stadig gode Humør i Medgang og Modgang, under de voldsomste Anstrengelser og

de mest fortvilede Omstændigheder, til at vække Pearys Beundring og til at gjøre uvurderlig Nytte — Tjenester, hvorpaa Expeditionens heldige Udfald eller dens Undergang beroede.

Dengang — 1892 — naaede de frem og tilbage til og fra Independence Bay.

Selvsagt maatte derfor den unge Opdagelsesreisende ogsaa følge Peary paa hans anden Grønlandsexpedition, men herunder maatte Astrup, syg af Tyfoidfeber, paa 80. Breddegrad vende tilbage til Leiren, og Expeditionen kunde ikke glæde sig ved den forriges Held.

Naar vor unge Landsmands ulykkelige Skjæbne greb saa at sige den hele Nation og tilføiede den et Saar, der fandt sit Udtryk i ligefrem Landesorg, saa var det alligevel ikke netop fordi vort Land i ham havde tabt en Søn, der lagde Norges Navn paa alles Læber, eller hans mærkelige udfolden af Kraft og Seighed i Høinordens golde Isregioner. Hvad han her udrettede skal ikke underkjendes, det bliver i ethvertfald en sportslig Bedrift, som aldrig vil gaa Norges Ungdom af Minde; men den dybe Vemod, som greb hans Landsmænd, da man fandt den, som havde udstaaet saadanne Farer og udholdt saadanne Strabatser, fandt hans afsjælede Legeme i vore egne Fjelde, den skyldes Eivind Astrups egen Personlighed.

Man maa regne *Mennesket* Eivind Astrup med for at gjøre sig det forstaaeligt, hvordan hans Bortgang blev en hel Folkesorg.

Hans hele fordringsløse Fremtræden, hans aabne, kjække Ansigt, udaf hvilket der lynede et Par friske, klare, samtidig gode og energiske Øine, et Ansigt, lyst som Solskin og nobelt som man sjelden ser det hos Nogen, — et saadant glemmer man ikke hos en, specielt ikke hos en, der samtidig har gjort sig verdensbekjendt.

Underligt er det da ikke, at hans betagende Personlighed vandt ham alle, med hvem han kom i Berøring, saa han kunde gaa bort uden Uven, men elsket og begrædt af varme Venner og Beundrere.

Som en prægtig lysende Meteor aabenbarede han sig paa Polarforskningens mørke Himmel, for ligesaa pludselig at slukkes og svinde. Dog, hans Exempel vil endnu altid for Tiderne staa lige lysende.

„For berømmelig videnskabelig Opdagelsesreise” blev Astrup 21 Aar gammel, hædret med Olavsordenens Ridderkors, og er den yngste, ikke fyrstelige, der har naaet denne Udmærkelse.»

På et fritliggende punkt i Holmenskogen er reist en 7 meter høj granitblokk med innskriften: «Landsmænd reiste Eivind Astrup denne Bautasten». En minnetavle er oppstilt over ham i Nordvest-Grønland. I Melvillebukten ligger Eivind Astrups øy.

193/186. XII. 7. SIGURD ASTRUP, grosserer, født 6. aug. 1873 i Kristiania, død 10. aug. 1949 i Oslo. Eksamen fra Otto Treiders Handelsskole sst. 1892, hvorefter ansatt i farens firma Astrup & Smith. Reiste 1895 for sin sproglige utdannelse til England og Belgia, men måtte avbryte oppholdet for å overta kontorsjefstillingen i Astrup & Smith. Ved Julius Døcker-Smiths uttreden av

firmaet 1906 ble Astrup opptatt som sin fars kompanjong fra 1. jan. 1907, og firmanavnet ble forandret til Astrup & Søn. Ved farens død overtok han firmaet som ene innehaver, inntil han 1936 opptok sin eldste sønn Harald som ansvarlig med innehaver.

Sigurd Astrups interesser hadde et vidt spenn, og mange var de områder hvor han fikk gjøre en gjerning som satte varige spor. Handelens organisasjoner la tidlig beslag på ham, og tallet på de tillitsverv han etter hvert måtte overta, ble meget stort. Fra 1916 til 1920 var han styremedlem og det siste året viseformann i Kr.a Handelsstands Forening. Han satt i Femtimannsutvalget 1921–42 og 1945–46, fra 1930 som viseordfører. 1918–20 var han formann for Statens Metallcentral og 1918–19 medlem av 3 departementale kobber-komitéeer. 1934–40 medlem av det Handelspolitiske kriseråd og av Nabolandsnevnden. Norges delegerte til XIII. Internasjonale parlamentariske handelskonferanse i Rio de Janeiro 1927. For øvrig satt han i en rekke offentlige komitéeer.

Blant de verv han hadde innen næringslivet, kan nevnes: I mange år medlem av og viseformann i styret for Den norske Creditbank, Storebrand og Idun. Styreformann Christiania Søforsikringsselskab, Dalen Portland Cementfabrik, Norsk Spisevognselskab. Styremedlem i Grubernes Sprængstoffabrikker, Elektrokemisk og ytterligere medlem av styre eller representantskap for en rekke bedrifter innen industri- og rederivirksomhet. Formann i direksjonen Norske Selskab 1921–30, senere medlem representantskapet og viseordfører 1939–47, æresmedlem 1949. Han var i mange år styreformann i Kunstindustrimuséets Venner og styremedlem i Kunstindustrimuséet i Oslo og Nationalgalleriets Venner.

Astrup var stortingsmann for Oslo (Høyre) 1925–27, og medlem av finanskomitéeen.

I de på flere måter vanskelige år 1930–36 var Astrup formann for Norges Handelsstands Forbund. Ved hans død skrev Forbundets månedsskrift: «Vi vet at det innen Forbundet hersker samstemmighet om at han løste denne viktige oppgaven på en helt glimrende måte, takket være hans store og allsidige dyktighet og hans sjeldne representative evner. Hans formannstaler lå høyt, og var ofte en velgjørende blanding av spøk og alvor. Han var i all sin ferd en renlinjet og helstøpt personlighet — en hedersmann, et mønster på en ansvarsbevisst forretningsmann.»

Astrup spilte en betydelig og meget aktiv rolle i den såkalte Securitasaksjon som ble startet 1924 for å verne om de øvrige banker etter at Den Norske Handelsbank hadde innstillet sine betalinger.

Sigurd Astrup var en ypperlig taler og leilighetsdikter. Hans vidd kunne være skarpt, men han hadde et humør og en personlig charme som virket avvæpnende. Hans hele fremferd var preget av en aktiv og sterkt utviklet etisk og sosial innstilling. R¹.St.O.O. 1937.

I dagspressen finnes tallrike artikler og innlegg fra ham om politiske, næringspolitiske og økonomiske emner. En del av hans reisebrev fra Syd-Amerika

ble trykt 1927 i Aftenposten. Interessert for sin slekts historie gjorde han mange notater av betydning for nærværende 2nen utgave av slektsboken.

Gift 11. okt. 1899 i Kristiania med *Ingeborg Willumsen*, født 29. juli 1877 sst. (datter av grosserer, russisk konsul Oscar W. [19.5.1840–31.5.1901] og Anne Marie Abelsted [13.5.1852–19.10.1920]). 4 barn, nr. 194, 195, 200, 204.

194/193. XIII. 1. INGEBORG ASTRUP *WANG, f. 31. okt. 1900 i Kristiania.

Gift 3. okt. 1925 sst. med *Sverre Storm Wang*, disponent, født 21. mars 1899 sst. (sønn av grosserer Eyvind W. [24.11.1873] og Clara Kielland [20.10.1875–22.4.1942]). Eksamen artium 1917, studerte en tid ved Durham University, England, og fra 1918 ved École des hautes Études commerciales i Paris, med eksamen 1921. Oppholdt seg i Tyskland og England til 1923, da han kom hjem. Disponent i farens firma Eyvind Wangs Kulkompani 1921–40, i Akers komm. brenselforsyning 1940–41. Arbeider siden 1946 som agent i Oslo. Styremedl. Bygdøy Idrettslag. 2 barn.

195/193. XIII. 2. HARALD SIGURDSSØN ASTRUP, grosserer, født 29. mai

1903 i Kristiania. Eksamen artium 1922, Otto Treiders Handelsskole 1923. Utenlandsopphold til 1926. Ansatt i farens firma Astrup & Søn juni s. å. Kontorsjef 1931. Opptatt som ansvarlig medinnehaber 1936, eneinnehaver siden farens død 1949. Styremedlem Storebrand, Christiania Søforsikrings-selskab, Poseidon. Medl. av repr.skap og formann i kontrollkomitéen i Den norske Creditbank. Medlem representantskapet Idun, Den Norske Amerikalinje, Christiania Portland Cementfabrik, Styreform. Porsgrund Metalverk A/S og styremedl. Selskabet for Oslo Byes Vel. Direksjonsmedlem Norske Selskab.

Gift 19. mai 1928 i Enebak med *Mabel Anette Plahte Butenschön*, født 2. sept. 1906 i Enebak (datter av godseier Hans Barthold Andresen B. [27.12.1877–] og Mabel Anette Plahte [1.3.1877–]). 4 barn, nr. 196–199.

196/195. XIV. 1. HENNINGE ASTRUP *FOURNIER, født 17. mai 1930 på Skøien hovedgård, V. Aker.

Gift 27. mai 1953 i Oslo med *Marc Fournier*, født 5. mai 1928 i Beauvais (sønn av avocat général Alexandre F. [10.5.1884–] og Marie-Jeanne Loix [4.3.1892–]). Baccalauréat, lieutenant de cavalerie. Secrétaire de direction Pêcheries Delpierre. Boulogne/Mer. 2 barn.

197/195. XIV. 2. INGER MARIE ASTRUP *WITH, født 7. juli 1932 på Smihaugen.

Gift 13. des. 1955 i Ullern med *Patrick Thomas Miles With*, født 14. des. 1920 i Cairo (sønn av arkitekt Alfred Thomas W. og Sarah Walton). Deltok aktivt i krigen 1940–45 i Burma og India, til sist som kaptein. Bosatt i Norwich.

198/195. XIV. 3. SIGURD HARALDSSØN ASTRUP, født 14. mars 1937 Ullernåsen, V. Aker.

199/195. XIV. 4. EIVIND HARALDSSØN ASTRUP, født 3. mars 1945 Ullernåsen, V. Aker.

200/193. XIII. 3. ERLING SIGURDSSØN ASTRUP, ingeniør, født 21. feb. 1908 i Kristiania. Eksamen fra Oslo tekn. skole 1929 og ansatt ved A/S Dalen Portland Cementfabriks avdeling for betongveibygging s. å. Oppholdt seg i Belgia og England for å studere betongveianlegg 1930–32, hvorefter igjen ansatt ved Dalen, inntil 2. verdenskrig fremtvang en stans av disse arbeider, og han ble henvist til mer tilfeldig virksomhet. Ansatt som leder av Astrup & Søns fabrikkasjon av bøyelige (Plica) rør siden 1947.

Gift 7. sept. 1935 i Bergen med *Alfhild Grieg*, født 21. nov. 1909 sst. (datter av boktrykker Alf G. [22.10.1886–23.12.1917] og Laila Bentzon [5.1.1888–24.7.1948]). 3 barn, nr. 201–203.

201/200. XIV. 1. TRULS ERLINGSSØN ASTRUP, født 21. jan. 1938 i V. Aker.

202/200. XIV. 2. ALF GRIEG ERLINGSSØN ASTRUP, født 11. mai 1939 på Smutten, Besserud.

203/200. XIV. 3. ERLE ASTRUP, født 16. jan. 1945 på Smutten, Besserud.

204/193. XIII. 4. KNUT SIGURDSSØN ASTRUP, disponent, født 8. jan. 1911 i Kr.a. Eks. art. 1929, Oslo Handelsgymnasium 1930, studieopphold Tyskland 1930–31, Frankrike 1931–32, England 1932–33. Studerte en tid sosialøkonomi, men gikk over i forretningslivet. Salgsrepresentant for Strømmen Værkstedes Oslokontor 1934–39, sekretær i Forsyningsdepartementet fra krigsutbruddet 1940–42, innkjøps sjef for Skorovas Gruber (Elektrokemisk A/S) 1942–45. Ved Forsyningsdepartementets innkjøpskontor, London 1945–46, handelsattaché ved Den norske Militærmisjon i Tyskland B.A.O.R. 1946–47. Kontorsjef i A/S Proton 1948, disponent siden 1952. Krigsdeltager 1940, krigsfange. Troppsfører i Mil.org. 1941–45. Deltagermed. m. stj.

Gift 28. mai 1935 i Oslo med *Margrethe Cathrine Schweigaard*, født 22. nov. 1913 i Halden (datter av soussjef Niels Anker Stang S. [3.7.1884–] og Betty Reimers [23.3.1886–]). 2 barn:

205/204. XIV. 1. MARGRETHE CATHRINE (METTE) SCHWEIGAARD ASTRUP, født 29. mars 1938 i V. Aker.

206/204. XIV. 2. INGEBORG KNUTSDATTER ASTRUP, født 3. juli 1942 på Røa, V. Aker.

207/186. XII. 8. THORVALD ASTRUP, arkitekt, født 18. mai 1876 i Kristiania, død 12. aug. 1940 i Oslo. Utdannet som arkitekt ved Den tekniske

skole og Den kgl. Kunst- og Håndverksskole i Kristiania og ved Den tekniske høyskole i Charlottenburg. I 2 år assistent hos arkitekt Henrik Nissen i Kristiania og studerte i Frankrike og England med Statens kunstnerstipendium 1900–01. Begynte eget arkitektkontor i Kristiania 1901. Ved konkurransen om Den tekniske høyskole i Trondhjem ble hans utkast belønnet med første pris. Han opparbeidet temmelig hurtig en utstrakt arkitektpraksis. Under den sterke utbygging av vår vannkraft kom hans navn til å bli knyttet til en rekke av de største kraftstasjoner i Øst-Norge: Rjukan II (sammen med arkitekt Olaf Nordhagen), Vamma, Svelgsfoss, Rånåsfoss, Grønvollfoss osv., samt en hel del transformatorstasjoner (Ullevål, Skøyen, Torshaug osv.). Av Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskaps mektige byggverk på Rjukan, Notodden og Herøya er de fleste utformet av Astrup, som ved sin sikre smak og praktiske sans kom til å bli en av vårt lands banebrytende arkitekter på industribyggenes område. Astrups kjærlighet til norsk natur og vår gamle byggeskikk gjorde ham også til en av våre første spesialister på tømmerbygninger, og en lang rekke slike (Østmarksetra, Kikutstua, Løvlisetra, Hovdesetra) forener de nasjonale tradisjoner med tidsmessige krav. I 1935 tok han sin eldste sønn Henning opp i sin forretning. Astrup var styremedl. Norske Ark. Landsforbund, viseformann i samme, viseform. Oslo Ark.for.

Gift 7. mai 1903 i Kristiania med *Alfbild Ebbesen*, født 1. okt. 1880 (datter av oberst, senere generalmajor Just Christian Bing Ebbesen [15.6.1848–4.6.1939] og Nelly Koht [25.8.1856–22.2.1931]). 4 barn, nr. 208, 211, 212 og 215.

208/207. XIII. 1. HENNING THORVALDSSØN ASTRUP, arkitekt, født 21. feb. 1904 i Kristiania. Eksamen artium 1922. Arkitektks. fra Norges tekn. Høyskole 1927, hvorefter studier i Stockholm 1929–30, og studiereise i Frankrike, Italia og Tyskland 1932–33, og Finnland 1939. Arkitekt i Oslo siden 1931, dels som kompanjong hos sin far under firmanavnet Thv. og Henning Astrup, siden 1940 alené. Firmaet har vunnet en rekke engere konkurranser, og fått premie i flere offentlige konkurranser. Som arkitekt forestått allehånde bygninger, særlig industrianlegg og kraftanlegg rundt om i hele landet, samt en rekke kjente sportsstuer for Foreningen til Ski-idrettens Fremme.

Gift 15. okt. 1936 i Stockholm med *Birgit Lannge*, født 7. des. 1908 sst. (datter av postdirektør Erik L. og Alice Fredrica Olson). 2 barn, nr. 209 og 210.

209/208. XIV. 1. THORVALD ASTRUP, født 23. april 1938 i Oslo.

210/208. XIV. 2. LILL-ANN ASTRUP, født 18. feb. 1942 i Oslo.

211/207. XIII. 2. KAARE THORVALDSSØN ASTRUP, født 19. april 1905 i Kristiania, død 10. juli 1935 i Oslo. Eksamen fra Kr.a Handelsgymnasiums høyere avdeling 1922, eks. art. 1924, reiste derefter til utlandet hvor han hadde forskjellige stillinger i trelastbransjen i Paris, London, Hamburg, Rio de Janeiro og Buenos Aires. 1933 kom han hjem til Oslo og var til sin død ansatt som

sekretær i Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab. Han var en usedvanlig dyktig, energisk og sympatisk ung mann med utpreget anlegg for ledende stillinger.

212/207. XIII. 3. EINAR THORVALDSSØN ASTRUP, skipsreder, født 31. des. 1906 i Kristiania. Gikk til sjøs for senere å gå inn på sjøkrigsskolen, men måtte etter to år oppgi det av helbredshensyn. Tok eksamen fra Otto Treiders Handelsskole 1925, og oppholdt seg 3 1/2 år i Frankrike, England og Tyskland. Etablerte seg som skipsreder i Oslo sammen med Knut Simonsen under firma Simonsen & Astrup.

Gift 18. feb. 1937 i Oslo med *Randi Eng*, født 16. nov. 1912 sst. (datter av grosserer Jørgen E. [1.10.1877–3.7.1939] og Gunda Thorstensen [23.12.1882–]). 3 barn, nr. 213, 214 og 214 a.

213/212. XIV. 1. BERIT ASTRUP, født 6. des. 1938 i V. Aker.

214/212. XIV. 2. JØRGEN ASTRUP, født 18. jan. 1943 i V. Aker.

214 a/212. XIV. 3. KAARE ASTRUP, født 18. jan. 1947 i V. Aker.

215/207. XIII. 4. GUNVOR ASTRUP *QVALE, født 29. nov. 1909 i Kristiania.

Gift 25. mai 1935 sst. med *Paul Ræder Qvale*, assisterende direktør, Oslo, født 29. okt. 1908 sst. (sønn av skipskaptein, direktør Einar Q. [6.6.1869–] og Anne Kirstine «Kirsten» Ræder [24.7.1867–13.5.1939]). Eks. art. 1926, cand. oecon. 1929, aktuar kandidat 1931, norsk Oxfordstipendium 1929–30. Dispassjøreksamen 1935. Statistiker 1931–43, leder av Havaristatistikkontoret 1938–43. Aktuar i Storebrand 1943, kontorsjef sst. 1948. Aktuar i Idun 1951, assisterende direktør i samme selskap siden 1953. Formann i Den norske Aktuarforening. Tidligere styremedl. Den norske Forsikringsforening. Idr.mrk. i gull. Krigsdeltakermed. m. rosett. Brit. Kings Commendation for brave Conduct. 3 barn.

216/186. XII. 9. MAREN DOROTHEA ASTRUP *ALLAN, født 10. jan. 1878 i Kristiania.

Gift 25. nov. 1908 i Chicago med *Rudolf Blom Allan*, født 10. aug. 1879 i Larvik, fikk 1920 bevilling til å anta navnet Allan (sønn av kjøpmann Abraham Glose Andersen og Amalia Mathea Ottesen). Eks. art. 1896, vpl. offiser i Marinens Intendanturkorps 1903. Pr.løytn. 1910. Konsulatsekretær i Chicago 1907–09. Redaksjonssekretær i Washington-Posten i Seattle 1909–11, kjøpte 1911 Tacoma Tidende som han redigerte til 1915, da han solgte bladet. Purser på Bergenske Dampskibsselskabs turistryachter «Meteor» fra 1921, på «Stella Polaris» 1927–34. Gikk da tilbake til avisarbeidet og er nu korrektursjef i Aftenposten. 2 barn.

216 b/165. XI. 6. MARINUS ASTRUP, født 6. okt. 1833 i Larvik, død 20. april 1834 sst.

217/39. X. 6. PETER ANDREAS ASTRUP, lensmann, født 10. des. 1790 på Voss, død 4. feb. 1859 i Solør. I 1826 var han kontorist hos sin bror foged Nils Astrup i Solør og ble lensmann omkring 1830 i et distrikt som omfattet Våler, Hoff og Åsnes prestegjeld. I Åsnes kjøpte han gården Nygården hvor han bodde til sin død. Han eide også Gruen og noen mindre gårder.

Gift 23. des. 1831 på Gruset i Grue med *Karen Sophie Tønder*, født 19. juli 1800 i Fredrikstad, død 11. april 1883 på Nygården i Åsnes (datter av kjøpmann og borgerkaptein Ole Haagensen Tønder og Inger Marie). Ingen barn.

218/39. X. 7. MARTHA SOPHIE ASTRUP, født 14. juli 1792 på Voss, død 8. aug. 1848, begravet i Sykkylven.

Gift 30. mai 1844 i Ørskog med *Lars Thommesen*, født ca. 1796, som var handelsmann i Sykkylven og ennu levet 1865 som enkemann, 68 år gl. på Tusvikken som han da har overlatt landhandler Carl L. Lied. Ingen barn.

219/38. IX. 2. ANNA ELISABETH ASTRUP *TONNING, født 19. feb. 1750 i Ørskog, død 1782 i Førde etter å ha født en sønn som døde 6 uker gammel.

Gift 26. okt. 1780 i Ørskog med *Rasmus Henrik Tonning*, sogneprest, født 4. august 1744 i Innvik, død 14. aug. 1835 (sønn av landhandler Peder Tonning og Else Cathrine Lund). Student fra Bergens skole 1765, teologisk embets-eksamen 1776. Personellkapellan i Førde 1777, residerende kapellan i Os 1786, sogneprest i Viken 1793 og i Hjelmeland 1806–23. (Gift II. 8. okt. 1783 med Alida Maria von Krogh Fasting [1765–94].)

220/38. IX. 3. HANS RASMUS ASTRUP, sogneprest, født 12. sept. 1754 i Ørskog, død 27. juli 1827 i Grytten. Han kom 1773 til Bergen, hvor en lærer ved Latinskolen, Magnus Wigeboe, dimitterte ham til universitetet 1776. Året efter tok han den filosofiske prøve og var så huslærer i 8 år, blant annet i 5 år hos prost Heiberg i Nordfjord. 1784 reiste han til København, tok teologisk embetseksamen 5. juli 1787 og ble personellkapellan hos faren i Ørskog 16. nov. s. å. Under en vakanse betjente han Stangvik kall i 1796 og ble utnevnt til residerende kapellan i Leikanger 14. juli 1797 og bodde (1801) på Lunde kapellangård. 1805 ble han sogneprest i Grytten, hvor han forrettet sin første gudstjeneste 9. juni og ble innsatt i embetet av prost Stub 16. søndag efter trefoldighet. I kirkeboken noterte han: «Den treenige Gud, Fader, Søn og Helligaand, give Naade til, at alle mine Embedsforretninger og mit ganske Levnets Forhold maa stedse vorde denne hans Menighed til Opbyggelse og sand Veiledning til Salighed!» Ifølge gavebrev datert Jelle gård i Stranden 6. jan. 1792 fikk han av sin svigermor som «hjemmegifte» to gårdeparter Heggebak og Drabløs i Valle skiprede, Sykkylven, taksert til 187 rd. 48 skl.

Gift 28. okt. 1791 med *Pouline Susanne Tønder*, født 8. mars 1768 i Strandens prestegård, død 3. juni 1834 på Eikrem hos sin sønn kaptein E. C. Astrup (datter av prost og sogneprest i Stranden Ebbe Carsten Tønder og Susanne Borchmann Angell). Hennes efterkommere er berettiget til «Thomas Angells Legat» og til understøttelse av den nu oppløste «Civile og adskillige Stænders Enkekasse» i København. 6 barn, nr. 221, 222 og 308–311.

221/220. X. 1. GJERTRUD SUSANNE ASTRUP *LIED, født 22. okt. 1792 i Ørskog, død 12. nov. 1878.

Gift 9. jan. 1819 med *Christian Frederik Møllerup Lied*, kaptein, født 1793, døpt 3. mai i Frue Kirke, Trondhjem, død 24. jan. 1857 i Nesset (sønn av kaptein Poul Mathias Lied og Bolette Cathrine Møllerup). Var allerede 1810 offiser, ble premierløytnant 1826 og kaptein i Trondhjems brigade 1830. Arvet 1835 efter sin svigermor halvdelen av gården Brunstad.

222/220. X. 2. EBBE CARSTEN TØNDER ASTRUP, kaptein, født 22. jan. 1794 i Stranden, død 14. okt. 1888 i Kristiansund. Han ble 1810 frikorporal

og elev ved det militære institutt i Trondhjem, og ble under de nordenfjeldske avdelingers mobilisering våren 1812, da der var mangel på befal, utnevnt til sekondløytnant (bestalling av 1813). Astrup deltok i disse avdelingers marsj sydover, over Hedemarken, Kristiania, Moss og frem til krigsskueplassen ved Isebro og andre steder, dog uten at hans navn nevnes spesielt. (Om de nordenfjeldske troppers deltagelse i krigen inneholdt 1. ut-

gave av denne bok, side 117–119 endel meddelelser ved senere statsarkivar J. Refsaas, hvortil henvises.) Premierløytnant 4. feb. 1825, stabskaptein ved Trondhjemske brigades vervede musketerkorps og sjef for Guldalske kompani 10. sept. 1837, sjef for Holtålske komp. av Trondhjemske nasjonale Jegerkorps 12. jan. 1841, for Hevneske komp. 8. aug. 1842. Astrup fikk etter ansøknin avskjed 6. feb. 1858 som kaptein og sjef for Gryttenske komp. med årlig pensjon 400 spd.

og midlertidig dyrtidstillegg 50 spd. pr. år samt med rett til fremdeles å bære den ved avskjeden reglementerte uniform.

Efter sin mor arvet Astrup gården Kirkebø, men solgte denne i 1840. Likeledes halvparten i gården Brunstad. Kjøpte 1830 gården Nordre Eikrem på Fanestranda ved Molde og bodde her til han i 1862 solgte gården. Bodde derpå først i Molde, senere i Kristiansund hvor han til sin død eide gård ved Torvet.

Gift 16. okt. 1829 i Kristiansund med *Martine Helsing*, født 23. juli 1803 sst., død 16. aug. 1875 sst. (datter av kjøpmann Morten Olaus Helsing og Ragnhild Vold). 6 barn, nr. 223, 248, 266, 294, 306 og 307.

223/222. XI. 1. HANS RASMUS ASTRUP, statsråd, født 17. aug. 1831 på Eikrem ved Molde, død 19. feb. 1898 i Kristiania. Hans urne ble 17. aug. 1900 gravsatt i privat gravsted på Kviltorp ved Molde. Gravstedet ble efter erfaringene under krigen 1940 overført til Bolsøy hovedkirke.

Over statsråd H. R. Astrup finnes biografiske skildringer, både i dagspressens nekrologer, minneartikkel av Bjørnstjerne Bjørnson i «Ringeren», samt kortere biografiske notiser i konversasjonsleksika (senest i Svensk Uppslagsbok, 2. utg. 1947). Professor Francis Bull har i «Samtiden» 1954 i en artikkel «Statsråd Astrup og Videnskabsakademiets hus» skildret selskapeligheten her. Av større biografier henvises spesielt til professor H. Koht i Norsk Biografisk Leksikon, og bibliotekarien ved Kgl. Bibliotheket, Stockholm, dr. phil. H. O. Wieselgren, trykt i forrige utgave 1905 av familiens slektsbok. Da Wieselgren gjennom mange år sto Astrup nær, blir hans fremstilling, med ubetydelige forandringer og rettelser, hovedsakelig benyttet her. Som nedenfor nevnt hadde Wieselgren hatt hjelp av en norsk forfatter for den del av biografien som angikk Astrups politiske virksomhet efter flytningen til Norge.

Oppvokset i søskenkretsen i foreldrenes hus Eikrem til han nådde skolealderen, ble han 1841 satt i Kristiansunds Borgerskole som var bedre ansett enn Moldes skole. Her bodde han først hos sin mormor fru Ragnhild Helsing, efter hennes død 1846 hos sine mostre, først hos enkedame Thompsen, deretter hos prostinne Schaanning. Feriene tilbragte han hjemme i Molde. I skolen

gjorde han gode fremskritt og sto seg derfor meget vel med sine lærere, den senere prost Moses og cand. theol. Christopher Bochlum. Han avsluttet sin skolegang 1847 og fikk plass på kontoret hos kjøpmann Hans Clausen i Vaagen, Kristiansund. Etter tidens skikk bodde kontoristene i prinsipalens hus sammen med dennes familie, så de vordende handelsmenn her både fikk tilsyn og rettledning. Samtidig fikk prinsipalen anledning til å lære sine betjentes personlige egenskaper å kjenne. Clausen drev betydelig handel med fiskevarer og trelast, og han satte efter noen års forløp Astrup som supercargo på et skip som seilte på Spania. Supercargoen hadde i den tid et stort ansvar og en temmelig selvstendig stilling, hvori han på sjefens vegne sluttet alle nødvendige avtaler på fremmede steder. Da Astrup i fire år hadde innehatt denne stilling og gang på gang hadde forstått å omsette skipets ladning i spanske havner med fordel, besluttet han å ta forretningen opp for egen regning i større målestokk. I kompani med en litt eldre landsmann, N. G. Sørensen, opprettet han så i Barcelona en trelastforretning, hovedsakelig basert på utførsel fra Sverige. Fra 1860 hadde Sørensen fast tilhold i Stockholm og ledet firmaets svenske forretninger mens Astrup i Barcelona fortsatte som sjef for dets virksomheter i Spania.

Firmaet Astrup & Sørensen ble snart vel kjent både på Stockholms Børs og blant Norrlands store trelasthandlere. Efter 10 års virksomhet i Spania flyttet også Astrup, og dermed hele firmaet, til Stockholm i 1864. Her fortsatte de forretningen inntil de i 1872 oppløste kompaniskapet, ikke for å nedlegge, men for hver for seg å utvide den voksende virksomhet som allerede var blitt et millionforetagende. Astrup beholdt det tidligere felles kontor, Slottsbackan 8 i Stockholm, firmaets skogeiendommer i Dalarne og Gestrkland, og det store anlegg som 1868 var påbegynt i Skutskär ved Dalelfvens utløp i Østersjøen. Efter i lengre tid å ha stått i forbindelse med eieren av Harnäs hadde firmaet her kjøpt deler av Harnäs område for å skape et anlegg for trelastforedling med utførselshavn m. m. Efter firmaets oppløsning fikk Astrup & Cie under 25. okt. 1872 kgl. stadfestelse på statutter for Skutskärs Trävaruaktiebolag, med formål å utnytte de tilganger på skog som selskapet eide eller kunne erverve innen Stora Kopparbergs Län (Dalarne) og Gestrkland, til treforedlingsbedrift og skipning av trelast fra Skutskärs havn. Denne bedrift fortsatte Astrup sammen med Thorvald Olrog i 13 år.

Skutskär ble på kort tid forvandlet til en hel by med et innbyggertall som snart steg til over 1500 personer. Et damsagbruk, fløtningsrenne fra Dalelfven, opprensning av fløtningsleden fra Torsång, dampbåter for tømmerfløtning på Dalelfven m. m. var et foretagende på halvannen million kroner. Astrup var her ikke bare forretningsmannen med det vide fremsyn, men også arbeidsgiveren med det humane sinn. Både fra Stockholm og på Skutskär hvor han også fra tid til annen bodde, fulgte han uavlatelig både bedriftens gang og den store arbeidsstokk, folkene og deres familier.

I Stockholm hadde Astrup i mange år sitt hjem i Drottninggatan nr. 90, like nedenfor Kungsbackan. Hans hjem var et av midtpunktene i Stockholms sositet. Gjestfritt mottok han nordmenn som oppholdt seg i Stockholm, sven-

ske kolleger, og — nesten fortrinsvis — forfattere, kunstnere og politikere. Han var dessuten en fremragende representant for Norge ved festlige anledninger, f. eks. ved den norske 1000-årsfest 18. juli 1872 på Stockholms Djurgård, hvor han nest etter begge lands statsministre utbragte unionens skål. Under det nordiske studentermøte 1875 innbød han samtlige deltagere til en storslått fest på Elfkarleö, hvor professor Lorentz Dietrichson opptrådte som vert på hans vegne. Gang på gang støttet Astrup dr. Arthur Hazelius med rikelege pengebidrag til hans patriotiske arbeid, og når litterære foretagender trengte bistand, savnet man aldri hans navn. Som kunstmesen nød han stort ry, og hadde i sitt eget kunstgalleri verdifulle malerier av Tidemand, Gude, Edvard Bergh og Winge. Hans navn såes også blant donatorene til Stockholms Högskola, og ved mangfoldige anledninger bidro han til fremme av svensk åndsliv og svensk industriell utvikling.

Men hvor varmt han enn interesserte seg for det land hvor han levet og virket, var hans hjerte alltid knyttet til Norge. Dit aktet han å vende tilbake så snart han hadde fylt sitt femtiende år, og håpet da å kunne slå seg til ro i sin fødebygd.

Hjemme i Norge pågikk striden mellom Frederik Stang og Johan Sverdrup, og sistnevnte eide få mer hengivne politiske venner enn Astrup. Hele Norge ble til slutt trukket med i kampen mellom de to politiske ledere. Kongemakten støttet Stang med en økende bitterhet som heller ikke Astrup helt unngikk å få føle. Men det var allikevel bare noe som hørte til unntagelsene at en norsk offiser eller embetsmann hadde betenkeligheter for å bli dårlig ansett ved å ha tatt mot innbydelse fra venstremannen Astrup. Og Astrup selv lot seg aldri merke med noen ting. I 1881 fylte han 50 år og tok nå fatt på forberedelser til oppbrudd fra Sverige. Han lot bygge et hus litt utenfor Molde, det skulle bli hans «Kviltorp». Han innledet også forhandlinger med Stora Kopparbergs Bergslag om salg av Skutskär med skogstrekninger. Da handelen var gått i orden 1885, flyttet Astrup hjem til fødebygden for å hvile ut etter arbeidssomme manndomsår. Men skjebnen ville det annerledes enn han hadde tenkt.

Johan Sverdrup hadde seiret i 1884 og bekledte nå den første plass i Norges regjering. Nå søkte han nettopp etter en mann til å overta det nyopprettede regjeringsdepartement for de offentlige arbeider. Astrups mangeårige personlige venn Ole Richter satt i Sverdrups ministerium som statsminister i Stockholm og sjef for den norske statsrådsavdeling der. Han foreslo Sverdrup å kalle Astrup til arbeidsminister. Sverdrup var straks villig, men Astrup ikke. Det måtte en vennlig skrivelse fra kongen med hentydning til den patriotiske plikt til å følge kallelsen før Astrup mottok denne. Han ble utnevnt til statsråd og sjef for de offentlige arbeider 3. aug. 1885. Og i stedet for hvile, gikk han nå inn til den kanskje mest anstrengende del av sitt virksomme liv. Om denne del av hans liv har en norsk forfatter meddelt følgende:

Allerede like etter at Astrup flyttet inn på Kviltorp, møtte bygdens herredsstyre opp og ønsket ham velkommen hjem til gamle tomter. Og Bjørnstjerne

Bjørnson rådet i «Verdens Gang» 25. juli 1885 Romsdals velgere til å kåre Astrup til stortingsmann, et tillitsverv han senere offentlig erklærte at han gjerne skulle sett seg hedret med. Imidlertid skjedde statsrådsutnevningen allerede i august, og den ble også hilst med tilfredshet i vide kretser utenfor ministeriets parti.

Det ble vesentlig anlegg av havner og kanaler (bl. a. Bandakkanalen i Telemark), og forberedelser av nye jernbaneanlegg som la beslag på den nye statsråds arbeid. Da statsråd Jakob Sverdrup ville ha fremmet forslag til lov om menighetsråd, oppsto der splittelse i ministeriet og dets parti venstre. Forslaget ble forkastet i Odelstinget 25. juni 1887, og dets motstandere krevet i ministeransvarlighetens navn at forslagsstilleren måtte tre ut av ministeriet. Da så ikke skjedde, var det at Astrup grep inn og under 6. juli meddelte ministersjefen at han søkte avskjed, hvis det ikke ble tatt hensyn til menighetsrådsforslagets skjebne. Han gikk dog, på ministersjefens anmodning, med på å vente til det samlede ministerium om noen måneder kunne ta saken opp til behandling. Dette skjedde først i oktober. Foruten Astrup forlangte statsrådene Arctander og Kildal avskjed, hvis ikke Jakob Sverdrup trådte ut. Forhandlingene førte til følgende avtale: «Med Hensyn til Ministeriets Sammensætning bibeholdes Status quo indtil efter Stortingets Sammentræde i forestaaende Session, under hvilken der, hvis der ikke optrædes i Sagens Anledning af Repræsentanter, eller hvis et eller flere Medlemmer af Statsraadet derom stiller Forlangende, søges foranlediget afgjort, hvorvidt Hans Majestæts Raad er Gjenstand for Mistillid fra Stortingets Side, der kræver et Skifte af Ministerium.»

I tillit til denne avtale innvilget de tre statsråder i å la avskjedsansøkingene hvile (20. okt. 1887). Etter at Stortinget var trådt sammen i februar neste år rettet representanten for Søndre Bergenhus, Konow, en forespørsel om de «avvikende oppfatninger» innen rådet. Neste formiddag holdtes statsråd. Sverdrup ville la forespørselen ubesvart, og da de tre statsråder Astrup, Arctander og Kildal i henhold til oktoberavtalen forgjeves hevdet sin adgang til å gi forklaring for Stortinget, innleverte de på nytt sine avskjedsansøkinge, som nå øyeblikkelig ble innvilget, 17. feb. 1888. Ved dette «brudd på tro og love» som Konow kalte det i den ukelange debatt om saken i Stortinget, ble de tre statsråder satt ut av spillet. De var avskåret fra personlig å ta del i forhandlingene, men de lot ved Konow opplese en felles redegjørelse i Stortinget.

Til Stortingsvalget om høsten lot Astrup seg stille som kandidat for venstre i Kristiansund. 9. aug. holdt han en valgtale (trykt i Verdens Gang nr. 197 ff. 1888) hvor han gjorde omstendelig rede for sin andel i ministerkrisen, og for sitt syn på alminnelig stemmerett og for sin faste tro på frihandelen. Valgt 3. okt. deltok han som stortingsrepresentant 1889–91 og arbeidet med forkjærlighet for næringsveienes og samferdselsmidlenes utvikling. Deltok høsten 1891 i det interparlamentariske fredsmøte i Rom. Fraba seg gjenvalg for neste valgperiode, men tok 1894 igjen mot valg, og møtte for Kristiansund på Stortinget 1895–97. Under unionskrisen 1895 var Astrup en av forslagsstillerne til 7. juni-beslutningen, som foranlediget at den store unionskomité ble nedsatt.

Ellers satte han all sin personlighet inn på arbeidet for gjenreisning av landets forsvarsvesen. Ut fra sin uavhengige karakter kom Astrup i disse år nå og da til å opptre mot sitt parti. Ved valget 1897 seiret han ved en majoritet som gikk kretsens partiparole imot, og han tok plass i Stortinget 1898 uten å bli regnet til noen av partiorganisasjonene. Til tross for dette ble han medlem av den mektige valgkomité, og av den ble han efter eget ønske satt inn i militærkomitéen. Samme dag han hadde oppnådd denne tilfredsstillelse, ble han rammet av et slagtilfelle på gaten da han var på vei hjem fra en begravelse, og døde øyeblikkelig 19. feb. 1898.

Astrups plutselige bortgang gjorde et dypt inntrykk i alle kretser. Landet befant seg i en alvorlig politisk krise — Unionskomitéen var for få dager siden trådt fra hverandre uten å komme til enighet, og et nytt ministerium var nettopp utnevnt. I neste Stortingsmøte holdt presidenten Viggo Ullmann følgende minnetale: «Mine Herrer! Siden vi sidst var samlet, er der indløbet til os Budskab om Statsraad Astrups Død. Der er vel ingen af os, paa hvem dette Budskab ikke har gjort det stærkeste Indtryk, og mange av os er de, som ved denne Efterretning har følt den dybeste og inderligste Sorg. Thi alle de af os, som lærte ham at kjende, har ogsaa lært at vurdere hos ham de mange ædle Hjertets Egenskaber, som han var i Besiddelse af. Vort Lands Opkomst i alle Retninger laa ham paa Hjerte; Hvad enten det var de materielle Ting eller det var de ideelle, aandelige Formaal, som kom indenfor hans Synskreds — overalt ydede han med aaben Haand og med villigt Hjerte. Men hva der for os, mine Herrer, som er valgt til at værne om Norges Ret og Ære, var det største ved ham, det var dette: han var en god Nordmand, saa god, at nu, da han er borte, forstaar vi det først rigtig og fatter vi først rigtig, at vi i den Sag havde saa meget at lære af ham. Derfor vil hans Minde leve blandt os, og derfor ønsker vi nu Fred over dette hans Minde!»

Også utenfor det rent politiske deltok Astrup i det offentlige liv. Fra 1886 var han på Romsdals Amts Landhusholdningsselskabs vegne medlem av representantskapet i Selskabet for Norges Vel, og innvalgt i dets direksjon fra 1896. Formann i komitéen for Norges deltagelse i Chicago-utstillingen 1893, og medvirket til avsendelsen av «Viking-ferden». Ved sin bortgang formann i komitéen for deltagelsen i forestående utstilling i Paris. Bestyrelsesformann for Norsk Husflidsforening (1896–98). Bestyrelsesmedlem i Norsk Ligbrændingsforening. Derimot trådte han meget snart tilbake fra aktiv deltagelse i den komité som arbeidet for det vordende Nationaltheater (se f. eks. «Ringeren» nr. 10, 1898, og Bjørn Bjørnson i Aft. 30.8.1924). Til en tidsmessig fremhjelp av turistvesenet bidro han ved å grunnlegge det moderne Grand Hotel, Molde. Som et forbilde for Romsdalskystens oppdyrking satte han i gang uttapping av en stor myrstrekning i Svanviken (som efter Astrups død av familien ble skjenket «Foreningen til modarbeidelse af omstreifervæsenet»), og kunne på det tidligere øde sted bygge fjøs for 100 melkekjør. Efter et for-gjeves forsøk på å gripe moderniserende inn i driften av Røros gamle kobberverk, gjorde Astrup sin innflytelse gjeldende i Stortinget til fremme av Foldals-

verkets andragende om konsesjon på jernbaneanlegg over Dovre. Han arbeidet også for Gudbrandsdalsbanens forlengelse til Sundal. Visstnok den største av Astrups privataffærer i Norge var hans innkjøp av Meraker Gods' milevide skoger i Stjørdal. Det ble etter hans død solgt til O. Haugan, Drammen.

I 1885 kjøpte Astrup eiendommen Drammensveien 78, og lot her bygge en villa hvor det var ham kjært å samle sine mange venner innen den politiske, kunstneriske og vitenskapelige verden. Med betydelig støtte også fra familien Astrup ble denne 1911 overtatt av Det Norske Videnskaps-Akademi i Oslo.

I sin statsrådstitid bodde Astrup enda en gang i Stockholm som medlem av den norske statsrådsavdeling 1887–89, og var da som tidligere en gjestfri vert, norsk patriot og svenskvenn. En venn i Stockholm hadde ved meddelelsen om hans utnevning som statsråd telegrafert en lykkønskning, hvori hans nære kjennskap til Sverige og hans patriotiske hengivenhet for Norge berørtes i disse verslinjer: «Du, som kanner bådas seder / och er mån om bådas heder» —.

R.St.O.O. 1877 (dengang bosatt i Stockholm), R.S.N.O., K.Sp.I.C.

Gift 28. mai 1862 i Stockholm med *Augusta Elisabeth Lindqvist*, født 28. mai 1841 sst., død 7. juli 1908 i Kristiania (datter av postfullmektig Johan Lindqvist og Marie Ulrikka Söderström). Ved hennes død skrev «Verdens Gang» (9. juli 1908) bl. a.: «Enhver som kom i nærmere Berørelse med Fru Astrups stærke og interessante Personlighed, fik Indtrykket af, at her forenedes med et varmt Hjerte og et opladt Sind for alt godt og skjønt en ikke almindelig social Dannelse, tilslebet under Reiser i Udlandet og ved Indtagelse gennem Aarrækker af en repræsentativ social Stilling blandt Nabolandets fremtrædende Familier. Ogsaa udenfor den Kreds, der lærte hende at kjende fra personlig Omgang, vil hendes Bortgang følges af en vemodsfuld taknemlig Erindring — især hos alle dem hvem hun gavmildt hjalp for at hindre Nød eller for at lovende Evner kunde naa frem til Udvikling eller for at støtte Almennyttige Foretagender. Hun havde forlængst truffet Bestemmelse om at de bedste Stykker i hendes store Malerisamling skal tilfalde Nationalgalleriet.» 9 barn, nr. 224–228, 231, 232, 246, 247.

224/223. XII. 1. EBBA MORTINE MARIE AUGUSTA ASTRUP *EGGEN, født 3. juli 1863 i Barcelona. Kom året etter til Stockholm og vokste opp der; død 18. okt. 1944 på Feby. Etter konfirmasjonen i 1880 var hun et års tid i pensjon i Sveits, vinteren 1881–82 i London og siden ofte i utlandet. Våren 1888 ble hun forlovet med statsminister Ole Richter (født 1829), som var sjef for den norske statsrådsavdeling i Stockholm og siden 1885 enkemann etter ekteskap med Charlotte Wakeford Attree. Richters tragiske død i ministerhotellet 15. juni 1888 ga hennes liv ny retning og nye oppgaver, i arbeid for andre. På Røbekk i Bolsøy, nær Molde, hadde hun noen somrer en feriekoloni for fattige skolepiker fra Kristiansund. Hun var i huset hos sokneprest Karl Seip på Frosta 1891–92 og kom således inn i en krets av folkehøgskolevenner. Da hun så tok del i administrasjonen av Meråker-godset, som hennes far eide, var hun til stor nytte for folkehøgskolen da den holdt til i bygden

1893–95, og hun gjorde ellers meget godt for bygdefolket. I 1899 kjøpte Foreningen til modarbeidelse af omstreifervæsenet (Den norske omstreifermission, Norsk misjon blandt hjemløse) Richters gamle fedrenegård Rostad på Inderøy og åpnet her et hjem for barn av omstreiferslekt. Hun overtok straks styret av hjemmet og nedla her gjennom mange år, til 1918, et oppofrende arbeid for landeveiens barn, og arbeidet bar god frukt. Barna kalte henne «Mor Rostad», og det navnet er blitt kjent vidt omkring i landet. I 1923 fikk hun Kongens fortjenstmedalje i gull.

16. oktober 1918 ble hun gift i Stiklestad kirke med *Gustav Sofus Eggen*, født 5. juni 1874 i Frol (sønn av Martin Eggen [1839–1917] og Karen Birgitte Maritvoll [1853–82]). Han var første gang gift i 1906 med Elen Sakshaug, som døde i 1911. Han styrte i mange år jordbruket på Rostad, men drev fra 1911, fra 1913 som eier, farsgården Feby i Verdalen.

Ved gavebrev 28. aug. 1926 har Ebba Astrup og hennes mann skjenket to legater, hvert på 100 000 kroner, det ene, «Ole Richters minne», til beste for gårdsbruket på Rostad; det andre, «H. R. Astrups minne», til beste for arbeidskolonien Svanviken i Eide, Nordmøre. (Av Oddvar Grønli.)

225/223. XII. 2. AUGUSTA REGINA (DUDU) ASTRUP *BERGMAN, født 28. april 1865 i Stockholm, død 15. juli 1937 sst. Tok studenteksamen på latinlinjen ved «Lyceum för flickor» i 1884, og filosofie-kandidateksamen ved Universitetet i Uppsala i 1889.

Gift 27. des. 1896 i Kristiania med *Gustaf Alarik Carlsson Bergman*, svensk generalmajor og overadjutant hos Oscar II, født 23. juli 1844 i Vinslöv, død 20. mai 1926 i Stockholm (sønn av dr. philos., kyrkoherde i Vinslöv Carl Abraham B. [20.4.1800–28.3.1889] og Karin Eleonora Vult von Steyern [1807–23.5.1884]). Han var gift første gang 1870 med Anna Eva Mortana Hylten-Cavallius, som døde i 1877. Studenteksamen i Lund 1863, officersutdannelse og offiserstjeneste, generalmajor og sjef for Kungl. Fortifikationen 1903. Adjutant hos Kongen 1882, overadjutant fra 1897. O.II. Gullbr. med., O.II. Jub. med., K.¹S.S.O., K.D.D.O., K.Fr.Æ.L., K.It.Kr.O., K.¹N.St.O.O., Pers. Sol og Lei O. 3 kl., K.Port.K.O., R.Pr.Kr.O. 2 kl. m. brill., R.R.St.A.O. 2 kl., K. Sachs. Weimar hv. F.O., R. Sachs. Albr. O. 1 kl., Stk. Ø.Fr.J.O. Medlem Krigsvetenskapsakademien, æresmedlem Örlogsmannaselskapet.

3 barn i hans annet ekteskap.

226/223. XII. 3. ANNA ELISABETH ASTRUP *HYLTEN-CAVALLIUS, født 3. des. 1866 i Stockholm, død 17. jan. 1949 på Sunnanvik i Skatelöv.

Gift 11. aug. 1891 i Molde med *Gösta Hylten-Cavallius*, svensk oberst, født 14. nov. 1860 i Stockholm, død 8. feb. 1949 på Sunnanvik (sønn av chargé d'affaires, dr. philos. Gunnar Olof H.-C. [18.3.1818–5.7.1888] og Sofia Häggström [7.6.1828–17.7.1896]). Etter studenteksamen fra Växjö og officersutdannelse ble han underløytnant ved Kronobergs regimente 1879, generalstabs-offiser, tok jur. fil. eks. i Uppsala 1881. Oberst og sjef for Kronobergs regi-

mente 1905–20, brigadesjef. Medlem Krigsvetenskapsakademien. Eier av Sunnanvik gård. K.²S.S.O. — 4 barn.

227/223. XII. 4. HANS ASTRUP, født 1868, død samme år, 2 måneder gl.

228/223. XII. 5. HANS EBBE ASTRUP, godseier, født 12. mars 1871 i Stockholm, død 8. aug. 1945 i Bolsøy. Etter skolegang i Stockholm til 1885 tok han eksamen artium fra Otto Anderssens skole, Kristiania 1892. Studerte språk i Spania (Barcelona), England, Frankrike og Tyskland 1892–95. Var en tid ansatt i Enskilda Banken, Stockholm, og drev noen år forretning i Gøteborg, inntil han etter farens død 1898 kom hjem til Norge og i Kr.a var med i styret for avvikling av dødsboet. Kjøpte eiendommen Mellem-Nes i Asker og bodde der til han etter sin mors død overtok eiendommen Kviltorp i Bolsøy. Denne drev han så til sin død.

Godseier Astrup næret sterke kulturelle interesser, som bl. a. ga seg utslag i hans tilbud om å finansiere restaurering og redning av Bolsøy gamle kirke da denne var besluttet nedrevet. Hans tilbud ble dog avslått. Da bombardementet av Molde begynte i 1940, syklet han straks inn til Molde kirke, og fikk sammen med 2 moldensere reddet Axel Enders berømte alterbilde (som hans far hadde skjenket kirken) og bragte det i sikkerhet, så det nu kan overføres til den nye kirke. Det var også han som tok initiativet til utarbeidelsen av den første store slektsbok for familien Astrup (utgitt 1905 ved F. C. Sommer) og skjenket denne til familien.

Gift 14. juli 1912 med *Elisabeth Haslund*, født 22. juni i Risør (datter av kjøpmann Abraham Haslund og Anna Hopstock). 2 barn, nr. 229 og 230.

229/228. XIII. 1. EBBE CARSTEN TROELS WINTHER ASTRUP, disponent, født 29. juli 1919 i Asker. Eksamen fra Oslo Handelsgymnasium 1937. Bokholder i Filmimport A/S, Oslo 1937–38. Var til sjøs ved krigsutbruddet, deltok som frivillig i den franske armé på Vestfronten som fenrik i motorisert sanitetsavdeling, 3 ganger tatt til fange, men klarte å rømme. Drev eget bilverksted i Molde 1942, på Lillehammer 1943–45. Filmsjef i Filmimport A/S, Oslo, disponent siden 1952. Var transportsjef for hjemmestyrkene i Lillehammer og Gudbrandsdalen 1940 (D. 23). Tildelt fransk La Croix de Guerre avec Etoile (sølv).

Gift 28. juni 1943 med *Ella-Margrethe Brochmann*, laborant, født 7. juli 1921 i Gibostad (datter av overlege Sofus Wilhelm B. [29.9.1892–] og Gudrun Frog [10.2.1897–]). Ekteskapet oppløst. Ingen barn.

230/228. XIII. 2. ELISABETH (LILLEBETH) EBBA ALFHILD ASTRUP, født 31. mai 1922 i Asker.

Gift 1949 i Oslo med *Poul Richard Wulf*, kjøpmann, født 24. okt. 1927 sst. Etter alminnelig 5 års forretningsmessig utdannelse i Danmark, og opphold i Norge til 1952 er han nu kjøpmann i København. — Ekteskapet oppløst. 1 datter.

231/223. XII. 6. RAGNVALD RASMUS ASTRUP, skipsmegler, født 17. juni 1872 i Stockholm, død 17. mai 1928 i Oslo. Efter skolegang i Stockholm til 1885, derpå i Kristiania, tok han her middelskoleeksamen 1888, gikk til sjøs de bestemte 23 måneder for å komme inn på Sjøkrigsskolen, var sjøkadett 1890–91, og tok styrmannseksamen 1893. Var et par år styrmann i Fred. Olsens rederi, men etablerte senere eget skipsmeglerfirma i Kristiania.

Gift 17. juni 1903 i Kristiania med *Ragnhild Reimers*, født 8. des. 1878 i Kristiania (datter av høyesterettsassessor Herman Johan Foss R. [15.9.1843–7.2.1928] og Ragnhild Moe [1848–1928]). Ektesk. oppl. Død 2.9.1956.

232/223. XII. 7. EBBE CARSTEN MORTEN ASTRUP, oberst i kavaleriet, født 16. april 1876 i Stockholm, død 28. okt. 1955 i Oslo. Eks. art. 1894, pr.løytn. kavaleriet 1898, rittmester og sjef for 4. hjulrytterkomp., Voss 1911, for Stange eskadron 1916. Oberst og sjef for Trøndelag Dragonregiment nr. 3 1928–34, for Akershus Dragonregiment nr. 1 1934–41. Gjennomgikk militærinstituttet i Hannover 1904–06. Aktiv rytter i innen- og utenlandske konkurranser, erobret bl. a. 1906 i Frankfurt a. Main den store tyske Kaiserpreis. Tok 1900 initiativet til årlige hesteutstillinger med ridekonkurranser på Akershus. Medlem av og sekretær i sportskomité av 1903 for bygging av hus og baner for konkurranser i tennis, hestesport etc., med kronprins Gustaf som formann. Militært stipendium Schweitz 1913. Militærattaché i Berlin og Wien 1915–17. Formann i remontekommisjon N. 1928–34, i Den Sønnenfjeldske Hestehjelpskasse 1934–45. Deltok siden 1907 aktivt i arbeidet for Forsvars-saken i presse, ved foredrag og i diskusjoner. Utga «Hæren og Folket, Fremtidens Forsvar».

I Stange, bosatt på Atlungstad som hans hustru 1914 overtok fra sin far, var Astrup medlem av herredsstyret 1920–25, ordfører 1920–22 og dertil formann i skolestyret, elektrisitetsstyret m. v., formann i Stange Bondelag og i Søndre Hedmark krets av Norges Bondelag. Formann i fylkestingets landbrukskomité. Tilsynsmann ved Jernbanen, Eidsvoll–Åndalsnes 1922–25. Organiserte 1921 Bondepartiet i Hedmark fylke, formann i fylkestyret 1921–22. Tok initiativet til at Bondepartiet fikk sitt eget organ for Hedmark, bladet «Østlendingen», Elverum, og var styremedlem for samme. Medlem av Det norske Myrselskaps representantskap 1920–52. Medlem av Traktatkomisjonen 1919 og dens interskandinaviske utvalg 1919. Formann Norges Røde Kors 4. distrikt 1930–34.

I 1934 tjenstgjorde oberst Astrup noen måneder i det ungarske kavaleri. I desember 1939 tok han, sammen med generalmajor Ivar Aavatsmark og høyesterettsadvokat J. B. Hjort initiativet til norsk frivillig hjelp til Finland i vinterkrigen mot Russland. Som medlem av den nedsatte komité oppholdt han seg også på krigsskueplassen der i de siste ukene av krigen.

I krigen 1940 evakuertes ved høyere ordre allerede 9. april om ettermiddagen Gardermoen, som var mobiliseringsplass for hans regiment D.R.1, og

som derfor ikke kunne mobiliseres. Han ble så av overkommandoen anvendt til utførelse av spesialoppdrag, så vel sønnen- som nordenfjelds.

Under okkupasjonsårene sterkt beskjeftiget med arbeid for landsmenn og deres interesser. Satt inn på Grini 1942, men sammen med andre offiserer som også hadde passert aldersgrensen, straks efter frigitt. 1946–51 styremedlem i Norges Soldatforbund.

Ved oberst Astrups død bragte avisene foruten vanlige nekrologer også spesielle, varme minneord, hvori han skildres «som en kavaler av den gamle skole, en aristokrat i tanke og fremtreden, — en mann som levet efter ordet 'noblesse oblige'». Under okkupasjonsårene oppnådde han ofte ved sin uredde og imponerende fremtreden og sine diplomatiske evner å kunne hjelpe mange som var i vanskeligheter. Også ellers søkte hans menneskelighet stadig nye veier hvor han kunne yde hjelp. Hans soldater elsket ham ikke bare for hans strålende humør og hans veldige overskudd, men rent instinktivt erkjente de varmen som beveget ham. Han skildres også som en kraftfull militær personlighet og varm forsvarsvenn.

N.deltakermed. 1940, B.Mil.Kors 2 kl., Pr. Jernkors 2 kl. (1914), U.Fortj.K. 2 kl., Pr.Kr.O. 3 kl. m.sv., Ø.M.Fortj.K. 3 kl. m. krigsdek., T.r.K.hed.tegn 2 kl.

Gift I) 10. okt. 1899 i Kristiania med *Cecilie (Cecil) Elisabeth Fearnley*, født 15. jan. 1878 sst., død 4. des. 1902 sst. (datter av hoffjegermester Thomas Nicolai F. [9.4.1841–17.5.1927] og Elisabeth Young [23.4.1854–2.6.1932]). 2 barn. Gift II) 2. aug. 1904 i Ottestad, Stange, med *Anna Edle Margrethe Wedel-Jarlsberg*, født 15. jan. 1880 sst., død 12. juni 1926 på Atlungstad (datter av godseier Carl Gustav W.-J. [20.2.1854–11.1.1924] og Amalie Thomine Michelet [21.12.1859–5.6.1933]). 4 barn. Gift IV) 29. april 1931 i Trondheim med *Gunvor Semb*, født 22. sept. 1904 i Levanger (datter av tannlege Bjarne S. [12.11.1879–4.12.1954] og Hanna Holtermann [27.6.1884–15.11.1927]). I alt 6 barn, nr. 233, 238–241, 244.

233/232. XIII. 1¹. NILS EBBESSØN ASTRUP, skipsreder, Oslo, født 7. juni 1901 i Kristiania. Eks. art. 1919, cand. jur. 1924. Sosialøkonomi Oxford 1925. Studiereiser England, U.S.A., Østen 1927–29. Medinnehaver av rederifirmaet Fearnley & Eger fra 1. januar 1931. Seniorsjef i firmaet fra 1. januar 1954. Medinnehaver av firmaet Fearnley & Astrup fra starten 1938. Innehaver av rederifirmaet I. B. Stang siden 1949. Disse firmaer driver stor rederivirksomhet med européiske og oversjøiske linjer, trampfart og tankfart. Rederivirksomheten har gjennomgått en sterk ekspansjon, ikke minst efter siste verdenskrig, og den samlede flåte er økt meget sterkt. Firmaet Fearnley & Eger er startet av Astrups bestefar på morsiden i 1869, og de første år ble det vesentlig drevet skipsmeglerforretning. Denne eksisterer fremdeles som Fearnley & Egers Befragtningsforretning A/S og er en av landets største. Astrup er medlem av styret.

Ved siden av rederivirksomheten har Astrup interessert seg sterkt for norsk

industri og annet næringsliv og har gjort meget for å støtte og hjelpe dette opp. Han har interessert deltatt i nystarting og videre oppbygging av norske bedrifter og har også vært med å starte Studieselskapet for Norsk Industri og var medlem av det første arbeidsutvalg i dette 1943–45. Ennvidere medstarter og styremedlem av Noreno fra 1950. Formann Oslo nye Rederiforening 1938–40, visepresident Norges Rederforbund 1940–45 (avsatt av Nazi-styret 1942), formann Norges Rederforbunds Finansutvalg siden 1953. Medlem Norges Rederforbunds Hovedstyre fra 1936. Astrup er for tiden styremedlem i D.N.L. og S.A.S., Christiania Spigerverk, A/S Dalen Portland-Cementfabrik (3 år administrerende direktør for fabrikken), Elektrokemisk A/S, A/S Hunton Bruk, A/S Meraker Brug, Norsk Sprængstofindustri A/S, A/S Ranheims Papirfabrik. Dessuten formann i styret i Societade Agricola da Madal, Lissabon. Medlem av representantskapet i forskjellige bank-, forsikrings-, industri- og gruvebedrifter. Medlem av styret i Norsk Sjøfartsmuseum og formann i Byggekomitéen for samme.

Gift 2. des. 1925 i Oslo med *Hedevig (Heddy) Stang*, født 21. april 1904 i Oslo (datter av skipsreder Jørgen Breder Stang [24.5.1874–25.11.1950] og Hedevig Peterson [12.1.1878–]). Sterkt sosialt interessert har Heddy Astrup deltatt meget aktivt i Norges Røde Kors hjelpearbeid, særlig arbeidet for barna. På hennes initiativ ble Barnehjelpcentralen ved Norges Røde Kors Landsforening startet. I krigsårene planla hun reising av de 6 Barnas Hus i krigsherjede byer, bygd for midler gitt av Svenska Røda Korset og Den norske Regjering i London. Store gaver fra svenske venner muliggjorde også reising av «Tomtebo» rekonvalesenthjem for barn på Modum. Hun deltok også i arbeidet for reising av et astmahjem ved Kongsberg for danske barn og et epileptikerhjem for norske barn på «Solberg» i Bærum, og en ordning for norske poliomyelittpasienters behandling ved Dansk Røde Kors anstalt Hall i Danmark. Fru Astrups største innsats er dog som initiativtager til «Bakkebo» åndssvakehjem og arbeidsskole, hvor hun i en årrekke som styrets formann med en glødende interesse har drevet hjemmet frem til en stor institusjon blant de beste i Europa.

For sin sosiale innsats er Heddy Astrup tildelt Kongens Fortj.med. i gull 1951, N.R.K. hed.tegn 1940 og Dansk Røde Kors hederstegn 1947. 4 barn, nr. 234–237.

234/233. XIV. 1. THOMAS ASTRUP, født 18. feb. 1927 i Oslo. Eks. art. 1945. Studieopphold ved University of Southern California 1946–47 og ansatt ved forskjellige kontorer i England, Frankrike og U.S.A. 1947. Medinneholder rederifirmaet I. B. Stang fra 1. jan. 1955.

235/233. XIV. 2. EBBE NILS JØRGEN ASTRUP, født 12. nov. 1935 i Oslo. Eksamen fra Taft High School, Conn., U.S.A. 1953. Eks. art. 1955.

236/233. XIV. 3. HALVOR NICOLAI ASTRUP, født 23. mars 1939 i Oslo.

237/233. XIV. 4. HANS RASMUS ASTRUP, født 23. mars 1939 i Oslo.

238/232. XIII. 2¹. CECILIE ELISABETH FEARNLEY ASTRUP *JAKHELLN, født 27. nov. 1902 i Kristiania.

Gift 10. april 1924 i Otterstad med *Alf Sigurd Jakhelln*, født 4. juli 1883 i Bærum, død 29. jan. 1947 sst. (sønn av grosserer Julius Hermann Jakhelln og Ragnhild Astrup [se nr. 85]). (Han var gift I. 1909 med Agnes Prebensen [1884–1923]). Eks. art. 1901, uteksaminert fra Krigsskolen 1904, fra Militære Høiskoles generalstabslinje 1907, rittmester for Inderøy eskadron 1917, tok avskjed som offiser 1928. Disponent i Carbid & Smelteverk 1916–21, derefter disponent i Skips A/S Tropic. «Aftenposten» skrev i sin nekrolog: «Jakhelln var en fremragende skipsreder som nedla et stort og positivt arbeid på skipsfartens område, og rederne møtte i ham en klok og interessert kollega.» Han eide Storøen gård, tidligere Store Oksenøen, i Ø. Bærum, som han overtok etter sin far som kjøpte den i 1873. 1 sønn.

Gift 17. mars 1948 i Los Angeles, U.S.A., med *Frances Peter Longton*, skibsreder, født 24. feb. 1898 (sønn av George Harold Longton, M.D., M.R.C.P., L.R.C.P., og Ella Constance Clara Pontifex). Han var under krigen 1914–18 captain in Royal Artillery, men tok som krigsinvalid avskjed fra arméen. Derpå skibsreder, Springwell Shipping Co., London. Brit. Mil. Cross. (M.C.)

239/232. XIII. 3². ANNA EDLE MARGRETHE ASTRUP *HUBAY, født 20. mai 1905 i Hannover.

Gift 6. mai 1933 i Venezia med *Andor de Hubay Cebrian*, maler og skulptør, født 11. des. 1898 i Budapest, Ungarn, (sønn av komponisten Jenő de Hubay [15.10.1858–12.2.1937] og grevinne Roza Cebrian [6.7.1870–30.11.1944]). Etter eksamen fra gymnasium i Budapest studerte han ved kunsthøyskoler i Budapest, München, Paris. Studieopphold også i Rom, Berlin og andre steder. Premierløytnant i Den kgl. ungarske armé (artilleri). Kunstnerisk leder av «Herend Porcellænsfabrik», Ungarn 1926–43, adm. direktør for samme 1945–48. Adm. direktør for Nemzeti Szalon Kunstforening, Budapest 1933–48. Norsk generalkonsul i Ungarn 1946–48. Kunstnerisk leder ved Porsgrund Porcellænsfabrik 1949–52, ved Vista Alegre Porcellænsfabrik, Ilhavo, Portugal. Siden høsten 1954 bosatt i Lissabon. 4 forskj. krigsdek. fra krigen 1914–18. Belgisk, svensk og polsk dek. 2 barn.

240/232. XIII. 4². CARL EBBE EBBESSØN ASTRUP, født 14. mars 1908 i V. Bærum, død 15. jan. 1910 i Kristiania.

241/232. XIII. 5². EBBE CARL HENNING EBBESSØN ASTRUP, direktør, født 23. okt. 1910 i V. Bærum. Etter avsluttet skolegang reiste han til utlandet og tok eksamen ved Handelshøyskolen i Hamburg 1931. Var derpå ansatt i firmaer hjemme og i Hambros Bank, London. Direktør for «Metalemballasje», Oslo.

Gift 16. sept. 1939 i Ris kirke med *Kathrine Wilhelmsen*, født 15. april 1918 i Kr.a (datter av skipsreder Axel Wilhelmsen [10.10.1881–] og Agnes Martens [20.10.1894–]). 2 barn:

242/241. XIV. 1. EBBE CARL AXEL ASTRUP, født 19. juni 1941 i Oslo.

243/241. XIV. 2. MONA KATHRINE ASTRUP, født 11. april 1943 i Oslo.

244/232. XIII. 6². HANS HENNING EBBESSØN ASTRUP, direktør, født 6. jan. 1913 i Bærum. Etter handelsutdannelse i Wien med eksamen fra Handelsakademiet der i 1937, og i England var han ansatt som praktikant ved Norsk Aluminium Co.s fabrikk i Holmestrand, derpå ved hovedkontoret i Oslo. Deltok under krigen aktivt i hjemmefronten, arrestert av tyskerne, løslatt på frigjøringsdagen. Oppholdt seg i U.S.A. 1945–46. Startet etter hjemkomsten 1946 firmaet Shipping Services A/S, Oslo. Representant for Bethlehem Steel. Direksjonsmedl. av forskjellige industriselskaper.

Gift 21. des. 1950 i Haslum kirke, Bærum, med *Ragnhild Elisabeth Werring*, født 4. nov. 1926 i Oslo (datter av skipsreder Niels W. [4.8.1897–] og Else Wilhelmsen [29.4.1905–]). 1 barn:

245/244. XIV. 1. ANNA ASTRUP, født 26. aug. 1952 i Oslo.

246/223. XII. 8. RAGNHILD (LALLY) ELISABETH ASTRUP *REIMERS, født 19. juli 1878 i Skutskär, Sverige, død 15. mai 1919 på Lillehammer.

Gift 28. aug. 1900 i Kristiania med *Herman Foss Reimers*, høyesterettsadvokat, født 30. okt. 1874 sst. (sønn av høyesterettsassessor Herman Foss R. [se nr. 231]). Eksamen artium 1892, vpl. offiser 1893. Cand. jur. 1897. Var sorenskriver- og advokatfullmektig 1897–99, overretts sakfører 1901, høyesterettsadvokat 1903. Legasjonssekretær i Stockholm 1906, byråsjef i Utenriksdepartementet 1908. Legasjonsråd i Paris 1913–16. Advokat i Paris 1916, i Oslo siden 1926. Har skrevet en rekke artikler i dagspressen om utenriks- og sosialpolitikk, og om forsvarssak. Medlem av Folkeforbundets Overdomstol i Saarbrücken 1934–36, av samme kommisjon i Alexandrette 1937 og dets formann 1938. Oppnevnt 1949 som en av observatørene ved folkeavstemning i de franske etablissementer i India. Medl. Nansenhjelpens styre og dennes administrasjonssjef siden 1938. K.²D.D.O., K.F.Æ.L., K.²N.O.-N.O., R.S.N.O., Off.B.Lp.O. (Av dette ekteskap 3 døtre.)

247/223. XII. 9. ELISABETH ASTRUP *MOWINCKEL, født 7. juni 1882 i Skutskär, Sverige, siden 1935 bosatt i Oslo.

Gift 11. juli 1920 i Paris med *Conrad Helge Mowinckel*, ingeniør, Molde, født 22. sept. 1890 i Bilbao (sønn av Conrad Jens Henrik M. [22.7.1866–15.2.1904] og 1. hustru Helga Gulbranson [29.9.1867–]). Eks. art. 1910, studerte kjemi i Oslo og Birmingham, B.Sc. 1914. Torvspesialist. Bolig: Nøysomhet, Fanestranden, Molde. Ekteskapet oppløst. 1 barn.

248/222. XI. 2. MORTEN HELSING ASTRUP, grosserer, født 30. nov. 1833 på Eikrem, død 19. mai 1912 i Kristiansund. Elev av Kristiansund Borger-skole 1846–50, av Molde middelskole til mars 1851 da han fikk post i Oluf Herlofsens manufakturforretning, Kristiansund. Arbeidet i T. S. Turnbulls forretning i Sunderland 1854–56. Korrespondent i firma Parelius & Lossius, Kristiansund, fra hjemkomsten juli 1856 til han jan. 1863 løste borgerbrev som kjøpmann i Kristiansund. Startet 9. feb. s. å. egen forretning i fisk og sild, korn og mel, med eksport til Frankrike, Middelhavslandene og oversjø-iske steder. Denne forretning, som han hadde opparbeidet til en av de største i Kristiansund, overlot han 1908 til sønnene Ebbe og Hans. Den gikk 1921 over til aksjeselskap Astrup & Co. A/S med Emil Volckmar som disponent.

Grosserer Astrup deltok i 47 år i Kristiansunds kommunale liv, som medlem av ligningskommisjon, havnekommissjon, havnestyre m. m. og satt i bystyret i 5 år, derav 8 år i formannskapet hvor han 1892 var viseordfører. Han var en tid direktør i Kristiansunds Sparebank, formann i Arbeiderforeningen under byggeperioden, og var byens utsending ved stiftelsen av Fiskeriselskapet i Bergen 1880. For byens kommunikasjoner nedla Astrup et verdifullt arbeid. Særlig var han interessert i Sunndalsbaneprosjektet og rettet stadig henvendelser til Storting, regjering og jernbanestyrelsen for å få planen fremmet. I mange år formann i Kristiansunds Handelsforening, hvor han sammen med Nicolay H. Knudtzon og Christian Johnsen arbeidet for å få avskaffet salttollen i Norge og å få klippfisktollen nedsatt i Spania. Hvis han 1910 var blitt gjenvalgt til bystyret, ville han ha kunnet oppleve sitt 50-årsjubileum som kommunalpolitiker.

«Varmt var Morten Astrup interessert for alt godt og edelt arbeid iblant oss,» skrev «Romsdalsposten» ved hans død. «Hver søndag kunne man se ham gå til Herrens hus, og i andakt satt han lyttende til Guds ords utlegning. I foreninger og på foredrag, alle steder hadde han interesser, overalt deltok han i forhandlingene. Han var ingen veltalende mann, men hans grundighet og gode vilje bar ham over denne mangel og bragte alltid oppmerksomhet for hans innlegg. Han hørte i sin tid til de store arbeidsmenn i vår by. Han har på mange hold satt merker i vår bys fremgang og utvikling. Det vet de

som arbeidet sammen med ham og de som så hva han var med på å utrette.» Og i en stor minneartikkel til hundreårsdagen for hans fødsel bl. a.: «Astrup var alltid fremst i ilden, han vek aldri for å ta en støyt, han hadde sine meningers mot og gikk alltid i åpen kamp. Han var aldri redd for å ta et greit og bestemt standpunkt i en sak, slik som mange små menn nutildags, men han var ikke sta, han lot seg overbevise av argumenter. I kirkesaken, Vågeveisaken, ordningen av byens folkeskole og i mange andre store saker hadde Astrup det klare og store borgersyn, og han fikk sine meninger igjennom — tildels etter mange og lange kamper. Han likte å kjempe og gikk alltid i bresjen for de saker han hadde kjær.»

Gift 30. aug. 1872 i Kristiansund med *Louise Augusta Skjoldborg*, født 3. mai 1841 sst., død 23. feb. 1898 sst. (datter av kaptein, tollinspektør Otto Lemmich S. og Maren Greve). 5 barn, nr. 249, 259–61 og 265.

249/248. XII. 1. **EBBE CARSTEN TØNDER ASTRUP**, grosserer, født 23. juli 1873 i Kristiansund, død 2. nov. 1947 sst. Etter å ha gjennomgått en handelsskole i Hamburg 1890–91 oppholdt han seg i Spania, Frankrike og England 1893–97. Var kontorsjef i farens forretning i Kristiansund inntil han 1908, sammen med broren Hans overtok denne. Overgått til aksjeselskap Astrup & Co. A/S i 1921. Megler i fiskebransjen.

Gift 2. mars 1905 i Kristiansund med *Johanne (Hanken) Parelius*, født 13. feb. 1879 sst. (datter av proprietær Rasmus Parelius og Johanne Marstrand. Hun er under navnet Hanken Parelius forfatterinne av mange kjente ungepikebøker. 6 barn, nr. 250–252, 256–258.

250/249. XIII. 1. **JOHANNE PARELIUS ASTRUP *DAVIDSEN**, født 29. juni 1907 i Kristiansund.

Gift 2. april 1933 i Lillehammer med *Jens Erling Davidsen*, bankkasserer, født 24. jan. 1900 i Eidsvoll (sønn av distriktssjef Jens Th. D. [2.10.1860–26.11.1950] og Dagny Grorud [15.3.1859–20.2.1938]). Middelskoleeks. 1916, Handelsgymnasium 1918. Opphold i U.S.A. 1920–22, Tyskland 1923, Frankrike 1928. Kasserer i Eidsvoll Sparebank siden 1924. Driver dessuten som pelsdyroppdretter siden 1932 og gårdbruker (Solhaug sst.) siden 1932. Løytnant i H.V. i Eidsvoll. Varamann for Høyre i Eidsvoll herredsstyre. Deltagermedaljen. 2 barn.

251/249. XIII. 2. **MORTEN HELSING ASTRUP**, født 18. jan. 1909 i Kristiansund. Han er maskinist.

252/249. XIII. 3. **EBBE CARSTEN TØNDER ASTRUP**, kasserer, født 20. mai 1911 i Kristiansund. Tok etter eksamen artium 1929 eksamen fra Otto Treiders Handelsskole, Oslo, 1930, hvorefter ansatt i firma H. Astrup & Co. A/S, hvor han nu er kasserer.

Gift 23. des. 1939 i Oslo med *Marit Betsy Ekeberg*, født 8. okt. 1915 sst. (datter av maskinsetter Adolf Ekeberg og Gudrun Evensen). 3 barn, nr. 253–255.

253/252. XIV. 1. KARI ASTRUP, født 21. sept. 1942 i Oslo.

254/252. XIV. 2. EBBE SVEIN ASTRUP, født 24. feb. 1944 i Oslo.

255/252. XIV. 3. NINA ASTRUP, født 29. jan. 1947 i Oslo.

256/249. XIII. 4. RAGNA EMILIE ASTRUP *HAARR, født 27. juli 1913 i Kristiansund, død 9. juni 1948 i Oslo.

Gift 8. aug. 1937 med *Ingolf Marius Skauge Haarr*, øyelege dr. med., Ålesund, født 30. mai 1908 i Stavanger (sønn av konditor Thomas H. [24.1.1852–8.3.1923] og Ingeborg Marie Nielsen [17.8.1864–18.5.1925]). Eks. art. 1927, cand. med. 1935. Kst. distriktslege i Kvernes 1936–38, lege ved Dikemark Sykehus 1938–41, Ullevål Sykehus 1941–43, St. Torfinns Klinikk, Hamar 1943–46, Bodø Sykehus 1946–47, Rikshospitalet 1947–49 og Ullevål Sykehus 1950–52. Overlege Ålesund Sykehus, øyeavd. siden 19. mai 1952. Dr. med. 1952. Endel artikler i fagtidsskrift. 2 barn.

257/249. XIII. 5. RASMUS PARELIUS ASTRUP, skipskaptein, Eidsvoll, født 5. sept. 1915 i Kristiansund. Etter middelskoleutdanning gjennomgikk han sjømannsutdanning, styrmannsskole 1936, radiotelegrafistiskole 1939, skipsfører-skole 1941. Reserveoffiser i Marinen 1944. Var underordnet sjømann til 1937, styrmann til 1951, hvorefter skipsfører i Fearnley & Egers Rederi, Oslo. Krigs-med. Brit. mentioned in Dispatcher.

Gift 14. mars 1950 i Paris med *Mina Charlotte Stenerud*, født 2. des. 1925 i Tønsberg (datter av skipskonstruktør Erenst Nielsen og Magnhild Granberg). 2 barn, nr. 257 a og b.

257 a/257. XIV. 1. TORIL ELISABETH ASTRUP, født 4. des. 1950 i Le Havre.

257 b/257. XIV. 2. MORTEN ASTRUP, født jan. 1955.

258/249. XIII. 6. JENS ASTRUP, lektor, født 21. nov. 1917 i Kristiansund. Eksamen artium 1937, eks. fra Befalsskolen for Feltartilleriet 1938. Filologisk embetseksamen 1948. Lektor ved Telemark Landsgymnas, Bø, siden 1949.

Gift 2. aug. 1952 i Tørdal med *Svanaug Bergane*, født 26. feb. 1932 (datter av gårdbruker Jon J. B. [9.5.1897–] og Hanne Brasdal [24.4.1898–]). Ingen barn.

259/248. XII. 2. OTTO SKJOLDBORG ASTRUP, født 4. sept. 1874 i Kristiansund, død 1875 sst.

260/248. XII. 3. SIGNE ASTRUP *LUNDH, født 17. aug. 1876 i Kristiansund, død 3. nov. 1921, bisatt i Oslo.

Gift 24. jan. 1906 i Kristiansund med *Harald Olaf Lundh*, direktør, født 19. april 1877 i Kristiania (sønn av fabrikkveier Sverrer Haakon Harald Olaf L. [2.3.1830–4.10.1921] og Sophie Christiane Elisabeth Warmuth [29.12.1848–18.2.1931]). Etter å ha gjennomgått handelshøyskole i Hannover og teknisk skole i Skottland praktiserte han som ingeniør i U.S.A. (motorer, landbruksmaskiner og biler 1912–19). Var direktør for farens firma S. H. Lundh & Co. Landbruksmaskinforretning til 1935. Fremdeles bosatt i Oslo. 3 barn.

261/248. XII. 4. HANS RASMUS ASTRUP, grosserer i Kristiansund, født 1. jan. 1878 i Kristiansund, død 25. nov. 1912 sst. Oppholdt seg i Spania, Frankrike og England 1902–05. Overtok sammen med sin bror farens forretning i 1908.

Gift 10. okt. 1908 i Molde med *Signe (Lilli) Kyhn Grundt*, født 10. aug. 1889 på Inderøya (datter av stiftsamtmann i Trondhjem, Lars Otto Roll G. [15.4.1843–24.7.1907] og Signe Kyhn [29.4.1849–22.10.1922]). (Gift II. 4.2. 1930 i Asker med disponent Erling Bryhn [1879–1953]). 3 barn, nr. 262–264.

262/261. XIII. 1. LARS OTTO ROLL GRUNDT ASTRUP, sjømann, født 2. des. 1909 i Kristiansund, død 14. juni 1932 i Australia.

263/261. XIII. 2. HANS RASMUS ASTRUP, løytnant, født 27. jan. 1911 i Kristiansund. Etter eksamen fra Otto Treiders Handelsskole, Oslo, oppholdt han seg i Columbia S.A. 1939, i Canada 1940. Ansatt i det norske flyvåpen England–Skottland 1940–45, til sist løytnant i samme. Forretningsmann i Windsor, Ontario, Canada.

Gift 6. feb. 1945 i Barff, Skottland, med *Elizabeth Jane Carefoot*, født 19. mars 1918 i Lake Saskatchewan, Canada (datter av dr. Rankin Lorne C. [12.5.1881–] og Clara Victoria Swayze [29.11.1883–]).

264/261. XIII. 3. LOUISE AUGUSTA SIGNE ASTRUP *THIIS, født 13. jan. 1913 i Kristiansund, død 17. mai 1942.

Gift 28. juli 1934 i Frogner kirke med *Carsten Henrik Thiis*, direktør, født 29. aug. 1906 i Fredrikstad, død 26. okt. 1947 ved flyulykke i Athen (sønn av konsul i Fredrikstad Carsten John Oscar T. [8.9.1868 i Glasgow–29.12.1939] og Estrid Grandjean-Hansen [20.3.1877–]). Etter eksamen fra Oslo Handelsgymnasium oppholdt Thiis seg i Spania (Barcelona) og England inntil han gikk inn i farens firma, og ved hans død ble direktør for selskapet Carsten Thiis Ltd. A/S, Fredrikstad. Ingen barn.

265/248. XII. 5. MAREN GREVE ASTRUP *LARSEN, født 3. sept. 1879 i Kristiansund. Lever på Kongsvinger.

Gift 19. sept. 1903 i Kristiansund med *Trygve Olaf Larsen*, kaptein, født

4. des. 1877 på Egge gård i Stod, død 18. sept. 1951 (sønn av proprietær Carl Ludvig L. [9.9.1842–3.9.1922] og Severine Pauline Renden [23.5.1844–23.6.1933]). Eksamen artium 1896, offiser 1899, pr. løytnant i Bergen 1899, i Oslo 1901. Gjennomgikk Centralskolen 1904. Kaptein 1910. Studerte kjemi ved Universitetet 1905 og 1907. Ansatt hos L. Schmelck 1909–10, ved Norsk elektrokemisk Metalindustri, Sarpsborg, 1910–15, ved Hafslund Carbidfabrik 1915–17. Bestyrte Tønset private middelskole 1919–22, ansatt ved Glommendalens gymnasium, Kongsvinger 1922–... Hadde en del patenter i elektrokjemisk sinksmelting. Bestyrer av Kongsvinger tekniske aftenskole. Medlem Kongsvinger bystyre. Formann Unge Høyre og Kongsvinger Høyreforening. Kommandant Kongsvinger festning 1929–31. Avskjed som offiser 1932. Deltok 1940 som avsnittsoffiser i Kongsvingeravsnittet under tyskernes fremrykning gjennom Odalen, ledet forsvaret der og fulgte troppene opp til Tynset. 4 barn, som har antatt navnet Vigtel.

266/222. XI. 3. PALLE TØNDER ASTRUP, født 5. des. 1835 på Eikrem, død 16. april 1927 i Gimsøy. Han begynte som forretningsmann, eide Helle gård i Buksnes, Vesterålen 1863–88 og kjøpte senere Hovsund i Gimsøy hvor han senere bodde som væreier.

Gift 1) 14. september 1862 med *Anna Margrethe Ellingsen*, født 25. juni 1825 på Helle i Buksnes, død der 16. oktober 1877 (datter av handelsmann i Gildeskål Jens Ellingsen [29.11.1803–31.10.1891] og Birgitte Margrethe Jentoft [18.6.1794–17.4.1885]). Gift 2) 1878 (kirkebok mangler) med *Hanna Andrea Knudsen*, født 20. mars 1855. — 2 barn i 1., 10 barn i 2. ekteskap, nr. 267, 268, 277, 278, 284, 285, 288–93.

267/266. XII. 1¹. JENNY EMILIE ASTRUP, født 1864 i Buksnes, død 1867 sst.

268/266. XII. 2¹. EMIL BERNHARD ASTRUP, direktør, Steinkjer, født 13. feb. 1868 i Buksnes, død 22. mai 1951 i Oslo. Etter eksamen artium 1885 studerte han et par år ved Universitetet og tok 2. eksamen. Eksamen fra Trondhjems Tekniske Lærestanstalt 1893 og fra den tekniske høyskole i Hannover 1897. Ingeniørassistent ved Statens Veivesen, Nord-Trøndelag 1893–99, avdelingsingeniør i Nord-Trøndelag fylke med bopel i Steinkjer 1899, i Namsos fra 1902. Overingeniør i Veivesenet 1917–19, da han på oppfordring fra myndighetene overtok byggelederstillingen for Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk Follafoss. Direktør for Nord-Trøndelag fylkes elektrisitetsforsyning til 1939. Som sådan arbeidet han også for å klarlegge Namdalsvassdragenes kraftmuligheter med sikte på utnyttelse av Grong-kisen, og han begynte også forberedelser for utbygging av Formofossen. Om hans arbeid med elektrisitetsaken her skrev «Nord Trøndelag» ved hans 75-årsdag bl. a.: «Det trengtes en mann som selv hadde tro på dette store tiltak og samtidig med evne til å skape tillit til arbeidet med å skaffe lys og kraft til et så spredt og allsidig fylke.» «A. bevarte en smittende og imponerende ro under alle stormer, som nok kunne ta knekken på en mindre avbalansert mann.»

Dessuten foresto Astrup bygging av Namsos elektrisitetsverk, vannverk og bad, var formann i byggekomitéen for Namdal sykehus, Namsenbroen (hvortil

han allerede som assistentingeniør hadde utarbeidet planene), og foresto 1922–1927 ombygging og modernisering av fylkets eiendom Follafoss Tresliperi fra en produksjon på 13 000 til 75 000 tons. Fylkesbilene ble til etter hans initiativ.

Av nekrolog ved hans død: «Efter å ha fratrudd som direktør ved Fylkesverket, slo han seg ned i Oslo. Opp til de siste år var han imidlertid fullt interessert i det som foregikk i dette mulighetenes fylke, og fylket kunne på sin side ennå høste frukter av hans klarsyn. Senest for et par år siden la han således frem en betenkning om utnyttelsen av Grong-kisen, — et objekt som interesserte ham meget i den lange arbeidsdag i Nord-Trøndelag. Direktør Emil Astrup var av disse mennesker som ynglet fruktbare idéer og som visste å gjennomføre dem. Nord-Trøndelag fylke er ham stor takk skyldig.»

R.¹St.O.O. 1948 «for hans virke til gagn for Nord-Trøndelag fylke».

Gift 9. des. 1897 i Kristiania med *Sigrid Nielsen*, født 4. juli 1874 i Lillestrand, død 22. mai 1949 i Ullern (datter av skipsreder Niels Theodor N. og Anna Henriette Grøn). 4 barn, nr. 269, 270, 273, 274.

269/268. XIII. 1. ANNE MARGRETHE ASTRUP *SOMMERSCHILD, født 21. okt. 1899 i Åsen.

Gift 5. mai 1923 i Paris med *Birger Sommerschild*, disponent, Fredrikstad, født 3. des. 1894 i Trondhjem (sønn av oberstløytnant Wilhelm Thode S. [18.2.1861–24.12.1937] og Martha Evensen [12.8.1864–12.5.1938]). Eks. art. Hamar 1914. Ansatt i La Compania de Maderas i Bilbao 1916, disponent i samme firma 1928–36. Bosatte seg hjemme i Norge 1936. Disponent for Astra Skofabrikk A/S, Fredrikstad siden 1937. Foretok med sin hustru studiereise til Spania med et universitetskursus på Kanariøyene (Tenerifa) 1952. Belgisk visekonsul i Fredrikstad 1948. 2 barn.

270/268. XIII. 2. NIELS THEODOR ASTRUP, sivilingeniør, Oslo, født 1. juni 1901 på Steinkjer. Eks. art. 1918, bygningsingeniør fra Norges Tekn. Høyskole 1922. Ansatt i veivesenet 1917–18, ved Norges Statsbaner 1922–26, hos A/S Høyer-Ellefsen, Oslo 1926–33. Siden 1933 medinneholder av ingeniør- og entreprenørfirma Astrup & Aubert A/S, Oslo, som bl. a. har bygd Fiskumfoss, Åbjøra og Hjartdøla Kraftanlegg, Torp Flyplass etc. Medeier og vise-president i Normo Brasil S/A, som bygger kraftanlegg og industrianlegg i Brasil og Venezuela. Nestformann i Entreprenørenes Landssammenslutning. Opphold i Tyskland 1935, Italia 1937, Frankrike og Jugoslavia 1939.

Gift 22. des. 1928 i Oslo med *Alfhild Elstad*, født 8. aug. 1905 (datter av Johan E. og Olga Eriksen). 2 barn:

271/270. XIV. 1. SIGRID ASTRUP, født 9. juli 1930 i Bærum.

272/270. XIV. 2. NICOLAI ASTRUP, født 23. okt. 1933 i Aker.

273/268. XIII. 3. SIGRID (TUPPEN) ASTRUP *BONNER, født 19. sept. 1902 i Steinkjer.

Gift 20. des. 1924 sst. med *Trygve Bonner*, kontorsjef, født 12. aug. 1896 i Trondhjem (sønn av fullmektig Johan B. [7.5.1860–20.5.1940] og Ellen Margrethe Bjørgan). Etter alm. skolegang og handelskurser var han korrespondent ved A/S Aura 1914–20, og ved Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk siden 1921. Styreformann i Steinkjer komm. Kinematografer. 2 barn.

274/268. XIII. 4. HANS RASMUS ASTRUP, sivilingeniør, disponent, født 9. sept. 1904 i Namsos. Eks. art. 1922 og eksamen som maskiningeniør fra Norges Tekn. Høyskole 1927. Studerte med stipendium fra Herman Wedel-Jarlsbergs legat varmetekniske problemer spesielt for treforedlingsindustrien i Tyskland, U.S.A. og Canada 1929–30. Ingeniør i fa. Wilson & Kearns, consult. engineers (varme- og ventilasjonsanlegg) Montreal 1930–31. Salgsingeniør i Wolf, Janson & Skavlan A/S, Oslo 1931–33. Startet eget firma Marstrand & Astrup A/S 1933, med agenturer i jern og stål, og med spesialitet måleinstrumenter, automatiske reguleringsapparater for varme- og kjøleteknikk, hvorunder firmaet har gjort verdifull innsats for å få disse tatt i bruk innen norsk næringsliv og industri. Startet 1939 A/S Sandvika Jernindustri sammen med ingeniør E. Marstrand.

Gift 20. april 1929 i Trondhjems domkirke med *Gunvor Bohne*, født 1. juli 1905 i Trondhjem (datter av kjøpmann Gustav B. [22.9.1879–24.3.1944] og Magda Hansen [18.1.1882–]). 2 barn, nr. 275 og 276.

275/274. XIV. 1. TRULS EMIL ASTRUP, født 29. okt. 1932 i Bærum. Eks. art. 1951. Sivilingeniør fra Keriot Watt College, Edinburgh 1955.

Gift 2. sept. 1952 i V. Aker med *Unni Løvig Paulsen*, født 26. juli 1932 i Oslo (datter av Paul C. Paulsen [9.3.1904–] og Hardy Løvig [14.12.1911–]). 2 barn:

275 a. XV. 1. CECILIE ASTRUP, født 23. feb. 1953 i Oslo.

275 b. XV. 2. GUNNAR ASTRUP, født 15. des. 1954 i Oslo.

276/274. XIV. 2. ANNE MARGRETHE ASTRUP, født 18. mars 1937 i Oslo.

277/266. XII. 3². PETRA AMANDA ASTRUP, født 8. sept. 1879 i Borge. Etter alminnelig skolegang i Bodø utvandret hun 1901 til U.S.A., bosatt i St. Paul, Minn. Gjennomgikk Kristiania Orthopædiske Institut 1913–14 og var derpå 1915–20 ansatt ved Earl Clinic, St. Paul. Driver siden 1920 privat praksis som massøse sst. Ugift. Død i Oslo 7. nov. 1956.

278/266. XII. 4². RAGNVALD EDVARD ASTRUP, ingeniør, California, født 13. aug. 1881 i Borge, Buksnes. Etter middelskoleeksamen Kristiansund 1897 og eks. fra Hortens tekn. skole 1899 var A. ansatt ved maskinverksted og

tegnkontor på Myrens Verksted, Kr.a 1900–03. Utvandret s. å. til U.S.A. Fra aug. 1906 ansatt i Alaska Packers Association som mekanisk og structural ingeniør, fra 1922 til 1948 også som «plant and marine superintendent» for selskapets foretagender i Alameda. Selskapet, som vesentlig arbeider i laksekonserverindustrien med 20 forskjellige anlegg, disponerte til 1945 en transportflåte på 20 større og mindre skip, men disse ble da erstattet med 5 store passasjerskip hvis tilsyn pålåg Astrup med en arbeiderstokk på 300 mann. Astrup trakk seg tilbake fra denne stilling jan. 1948 og lever nu (1952) i Alameda, California.

Gift 10. okt. 1917 i Oakland, Cal., med *Thekla Nicoline Aanonsen*, født 8. des. 1884 i Arendal (datter av kaptein Tønnes Aanonsen [27.10.1856–28.12.1918] og Anna Oselie Corneliussen [16.7.1852–14.2.1928]). 3 barn, nr. 279, 280 og 283.

279/278. XIII. 1. ROY EDVARD ASTRUP, født 3. okt. 1919 i Alameda, California. Eksamen fra Alameda Highschool 1937, og fra Heald's Business College, Oakland 1939. Bokholder i Alaska Packers Ass. 1939–41. Gikk april 1941 inn i U.S. Army Medical administrasjon, ved arméens offiserskandidat-skole, Texas, til des. 1942. Stasjonert i Cairo, Egypt, som løytnant, U.S.A. M.A.C. til feb. 1944, kaptein i Bari, Italia, til feb. 1946. Salgsrepresentant i Battery Products, Oakland, Cal. fra mai 1946.

Gift 17. juli 1947 i Reno, Nevada, med *Laura May Tilley*, født 27. feb. 1921 i Brooklyn, N.Y. (datter av salgsmann Charles F. Tilley [29.11.1888–19.3.1950] og Bertha Elizabeth Scott [9.11.1891–]). Ingen barn (juli 1952).

280/278. XIII. 2. GORDON ARNOLD ASTRUP, født 7. sept. 1922 (tvilling) i Alameda, Cal. Eksamen fra Alameda Highschool 1941. Gikk inn i U.S. Navy sept. 1942, ved intendanturskole i Toledo til 1943, ved intendanturen i Trinidad, Br. W. India til 1944, på marinens skip til 1945 og ved marinens Air station, Alameda til des. 1947. Igjen innkalt til tjeneste ved Korea-krigens utbrudd og tjenstgjorde på Midway Island og Hawaii til okt. 1951. Ansatt i shippingfirma Enginal Terminals Corp., Alameda.

Gift 30. des. 1944 i Brooklyn, N.Y., med *Annie Malone*, født 17. mai 1921 i Dublin, Irland (datter av gårdbruker Christopher Malone [22.4.1892–] og Annie McCann [6.1.1885–]). 2 barn:

281/280. XIV. 1. PAUL JOSEPH ASTRUP, født 14. feb. 1947 i Alameda.

282/280. XIV. 2. JOHN ARTHUR ASTRUP, født 10. juli 1950 i Alameda.

283/278. XIII. 3. NORMA IRENE ASTRUP *SWANSON, født 7. sept. 1922 i California.

Gift 26. sept. 1947 i Alameda med *Howard Lee Swanson*, station superintendent, født 17. sept. 1917 i Erie, Pennsylvania (sønn av foreman toolmaker

Walter E. Swanson [19.2.1892–] og Chloe J. Gleason [20.4.1894–]). Graduate fra Alameda Highschool 1941, og fra Heald's Business College 1942. Ansatt i Craigh Oil Co. som station superintendent i Alameda. 1 barn.

284/266. XII. 5². HARALD AMANDUS ASTRUP, født 24. juli 1883 i Borge. Gjennomgikk Bodø middelskole 1894–96, utvandret omkring 1901 til Australia. Tjenstgjorde 1914–19 under første verdenskrig i den australske armé på Vestfronten. Etter et kortvarig Norgesopphold vendte han tilbake til Australia hvor han drev fåreavl, nu bosatt i Perth, W. Australia. Har antatt navnet Mac Donnell. Ugift.

285/266. XII. 6². HANS ANDREAS ASTRUP, grosserer, født 12. mai 1886 i Stamsund, Lofoten. Handelsutdannelse fra Norge og Amerika. Reiste etter middelskoleeksamen tilsjøs. Bosatte seg 1905 i Mobile, Alabama, U.S.A., hvor han sammen med en annen nordmann startet en forretning i konfeksjonsbransjen. Etter salg av denne gikk han over i trelastbransjen. Vendte 1914 tilbake til Norge og etablerte firmaet H. Astrup & Co., som representant for Firestone Tire & Rubber Co. Firmaet, som nu driver i egen forretningsgård Chr. Krohgs gate 32 (Astrupgården), gikk i 1924 over til aksjeselskap og er i årenes løp utvidet, således at det ved siden av salg av bilgummi og rekvisita også driver konfeksjonsfabrikk. Dessuten eier firmaet Vestfold Bil & Karosseri A/S, Horten og A/S De Blå Omnibusser, Oslo.

Gift 18. feb. 1922 i Stockholm med *Svea Johansson*, født 4. aug. 1900 i Riga, død 26. juni 1952 i Oslo (datter av direktør Anton Leonard J. [18.1.1863–24.5.1933] og Elisabeth Nicolson [26.2.1865–28.6.1906]). 2 barn, nr. 286 og 287.

286/285. XIII. 1. ULLA ELISABETH ASTRUP *NELSON, født 20. jan. 1923 i Oslo. Eks. artium 1942.

Gift 22. okt. 1947 i Ullern med *Leif Nelson*, direktør, født 17. april 1911 i Oslo (sønn av hotelldirektør Einar N. [20.9.1877–1.3.1955] og Anna Cecilie Andersen [11.5.1882–]). Etter utdannelse i hotellbransjen ved Hotel Continental, Oslo, i Tyskland og Frankrike direktør for Gausdal Høyfjeldshotel fra 1939, eier av samme fra 1939 til dets salg 1953. Nu ansatt i H. Astrup & Co., Oslo, siden 1953. 2 barn.

287/285. XIII. 2. EBBA ASTRUP *LOVERING, født 25. des. 1925 i Oslo. Eks. artium 1944. Stud. jur.

Gift 23. nov. 1950 i Ullern kirke med *Robert George Lovering*, direktør, født 19. nov. 1914 i Cardiff (sønn av direktør John Samuel George L. [11.10.1882–22.8.1944] og Anny Horwood [21.2.1890–]). Begynte å studere i London, men avbrøt studiene for å overta farens firma Lovering & Son, som han driver (skipsrederi og kulleksport) i Cardiff. 2 barn.

288/266. XII. 7². MARTIN HELSING ASTRUP, dekorasjonsmaler, U.S.A., født 22. juli 1888 i Gimsøy i Lofoten. Gikk etter middelskoleeksamen til sjøs og utdannet seg senere som dekorasjonsmaler. Reiste til Amerika og deltok sammen med de amerikanske tropper i Frankrike 1917–18. Bosatte seg først i St. Paul, Minnesota, og bor nu i Seattle, Wash.

Gift 22. okt. 1937 i Osage, Iowa, med *Ida Bernice Weld*, født 26. sept. 1897 (datter av Charles Edward Weld [1854–1911] og Dora Jane Allen [1856–1932]).

289/266. XII. 8². CHRISTIAN MARCELIUS ASTRUP, født 12. mars 1890 og død samme år.

290/266. XII. 9². RAGNAR MARCELIUS ASTRUP, født 7. okt. 1891 i Gimsøy. Etter gjennomgått handelsskole i Oslo ansatt i Christiania Bank og Kreditkasse, derpå i aksjemeglerforretning 1917–21. Drev egen agenturforretning til 1928, hvorefter ansatt i brorens firma, H. Astrup & Co., Oslo. Ugift.

291/266. XII. 10². POUL ANDREAS ASTRUP, kjøpmann, født 6. des. 1893 i Gimsøy, død 2. okt. 1938 i Bodø bare 45 år gl. Etter alminnelig skolegang gikk han på handelsskole, og oppholdt seg noen tid i Tyskland. Overtok ved farens død dennes sted, Hovsund gård og fiskevær, og drev dette til sin død. Drev dessuten som kjøpmann og var også herredskasserer i Gimsøy.

Gift 12. juli 1929 i Trondheim med *Ella Mathea Johnsen*, født 10. jan. 1900 i Oslo (datter av revisor Peter J. og Susanne Christophersen). 1 datter:

291 a. XIII. 1. TOVE ASTRUP, født 30. sept. 1930 i Gravdal, Lofoten. Tok eksamen artium i Fredrikstad og fra Handelsgymnasiet, hvorefter kontordame i Oslo.

292/266. XII. 11². SIGRID ASTRUP, født 27. aug. 1895, død ved drukningsulykke ca. 9 år gl.

293/266. XII. 12². EBBA AUGUSTA ASTRUP, født 24. mai 1899, død ved drukningsulykke ca. 5 år gl.

294/222. XI. 4. THOMAS KAMPTON THOMPSON ASTRUP, forretningsmann, født 7. juli 1828 på Eikrem i Bolsøy, død 1926 i London. Omkring 1867 reiste han til London som agent for sin bror grosserer Hans Rasmus Astrup, men etablerte senere egen forretning der.

Gift 3. juni 1868 i Glasgow med *Margaret Hunter Lockhart*, død mai 1935 i London (datter av klæshandler i Glasgow Henry Lockhart og Jeanette Reston). 8 barn, nr. 295, 296, 300–305.

295/294. XII. 1. MORTINE (TINA) EMILIE ASTRUP *GUILLERMO, født 30. mai 1869 i Queenstown, Irland.

Gift 7. juli 1900 i Leytonstone, Essex, med *Ernest Alban Guillermo*. Han var bestyrer av en konfektyr- og sjokoladefabrikk i London til han utvandret sammen med familien til New Zealand omkring 1905. 3 barn.

296/294. XII. 2. MARTIN LOCKHART ASTRUP, født 30. okt. 1871 i London, død 10. febr. 1940 i England. Han var sjef for Anglo-American Oil Co.'s avdeling i Canterbury.

Gift 24. aug. 1909 i Preston Parish Church, Sussex, med *Florence Kate Rogers* (datter av Silas og Edna Rogers i Brighton, England). 2 barn, nr. 297 og 299.

297/296. XIII. 1. MAURICE EIVIND ASTRUP, Sussex, England, født 18. juli 1913 i Hove, Sussex. Gjennomgikk The Simon Langton School, Canterbury. Ansatt i Anglo American Oil Co., Lewes, Sussex 1930–32, i Cleveland Petrol. Co. Hove og Poole, Dorset, som installation manager 1932–39, supervisor i Hove 1939–42, ved store and distribution 1946–51, ved Socony Vacuum Oil Co., London, siden 1951. Associate member Institute of Petroleum. Deltok som reserveløytnant i krigen i Normandie, Belgia, Antwerpen og Tyskland, i oljetjenesten. Demobilisert 1946 som War service lieutenant. R.B.L.O. for tjeneste i Belgia.

Gift 26. des. 1938 i St. Phillips Church, Hove, Sussex, med *Ruth Evelyn Dent*, født 7. mars 1914 (datter av William og Agatha Dent i Hove). 1 barn, nr. 298.

298/297. XIV. 1. SHEILA MARGARET ASTRUP, født 2. feb. 1941 i Brighton, Sussex.

299/296. XIII. 2. GRAHAM DUDLEY ASTRUP, født 30. des. 1916 i Whitley Bay, England. Etter å ha gjennomgått Simon Langton School, Canterbury, ansatt ved General Accident Fire & Life Assurance Corp. Ltd. 1932–39. Tjenstgjorde under krigen ved Royal Regt. of Artill. 1939–46. Igjen i forsikringsvirksomhet, ved London & Lancashire Ins. Comp. Ltd. 1946–52, og var 1952 inspector, claim assessor, surveyor and agency supervisor. Løytnant 1948–52, hvorpå overført til Royal Naval Volunteer Reserve. Bosatt i Brighton, Sussex.

300/294. XII. 3. THOMAS ASTRUP, født 30. okt. 1871 i England, død s. å.

301/294. XII. 4. MAGGIE ASTRUP, født 19. juli 1874 i England, død som barn.

302/294. XII. 5. RAGNA ASTRUP *HINDOUCH, født 10. sept. 1876 i Leytonstone, Essex.

Gift 22. juni 1899 i England med *Percy Hector Hindouch*, kontorsjef, født 16. jan. 1867 i Newcastle-on-Tyne. En pleiedatter.

303/294. XII. 6. ANNIE LOUISE ASTRUP,¹⁾ født 15. juni 1879 i England.

Gift, bosatt i Australia.

304/294. XII. 7. HANS THOMAS EBBE ASTRUP,¹⁾ født 5. aug. 1881 i England, gårdbruker i Canada.

305/294. XII. 8. IDUNE SIGNE ASTRUP *HAILES, født 8. sept. 1884 i England.

Gift med Hailes, som omkom under første verdenskrig.

306/222. XI. 5. MORTINE EMILIE ASTRUP, født 2. okt. 1840 på Eikrem i Bolsøy, død 28. nov. 1925 på Kviltorp pr. Molde, begravet i familiegravstedet i Bolsøy. Ugift. Etter opphold i London, Paris og Hannover for å utdanne seg i sprog 1865–67 ble hun ansatt som lærerinne ved en pikeskole i Kristiansund 1868, og var 1881–83 bestyrer av skolen, og skal her ha regjert som enevoldshersker, av hvem der sto en voldsom respekt. «Hun var absolutt en personlighet, meget politisk interessert, demokratisk og vidsynt.» Levet sine siste år på Kviltorp.

307/222. XI. 6. RAGNA ASTRUP, født 21. juni 1843 i Bolsøy, død
. Bestyrte huset for sin far statsråden, bodde etter hans død sammen med søsteren Emilie i Kristiansund og levet sine siste år på Kviltorp. «Var typisk for det man kalte den gode gamle skole.» Ugift.

308/220. X. 3. NILS ASTRUP, født 24. okt. 1796 på gården Jelle, døpt i Stranden kirke, død 27. juli 1797.

309/220. X. 4. NILS ASTRUP, født 26. april 1799, døpt 7. mai i Tjugum kirke, Leikanger, død 19. des. 1801.

310/220. X. 5. JENS LUND ASTRUP, født 5. juni 1801 på Lunde kapellangård i Leikanger, død 24. juni s. å.

311/220. X. 6. NICOLINE ASTRUP, født 26. des. 1802, død 4. mars 1808.

312/38. IX. 4. PEDER ANDREAS ASTRUP, født 2. des. 1756 i Ørskog, død 6. juni 1758 sst.

¹⁾ Det har — tross flere forsøk — ikke vært mulig å få kontakt med disse eller deres familiekrets.

313/38. IX. 5. PEDER CHRISTIAN ASTRUP, gårdbruker, lensmann, født 18. okt. 1758 i Ørskog, død 8. juni 1826 i Sykkylven. Han var først fullmektig ved Sunnmøre fogderi og lensmann for Valle skiprede i Sykkylven, anneks til Ørskog, men måtte ta avskjed på grunn av sykkelighet. Senere eide han gården Sjøholt i Ørskog, som han i 1795 måtte avstå til odelsmannen Torbjørn Synnestvedt. Derefter eide Astrup gården Blindem i Sykkylven til sin død.

Gift 9. mai 1793 i Ørskog med *Petrine Severine Honningdal*, født 16. april 1765 i Nordfjord, død 19. okt. 1822 i Sykkylven (datter av gjestgiver på Skipenes gård i Nordfjord, Ole Pedersen Honningdal, og Mette Christine Rue). Ingen barn.

314/38. IX. 6. MAREN SOPHIE ASTRUP, født 18. okt. 1762 i Ørskog, død 12. mai 1782 sst.

315/30. VIII. 4. HANS NIELSEN ASTRUP, res. kap. i Os, født 23. mai 1719 i Spjelkavik i Borgund, død 25. sept. 1769 i Fusa, Os. 1733 kom han til Bergens Latinskole, ble student 1738, tok teologisk eksamen 11. juli 1740 med haud illaud. og praktisk prøve 6. aug. s. å. med karakteren laudabilis. 9. februar 1742 ble han personellkapellan hos sogneprest Niels Leganger i Os. I anledning av den påbudte formuesskatt i 1743 meddelte Astrup at han i det år han hadde vært kapellan «ej har kunnet udrede sig af den Gjæld, hvilken han som fattig Student slutteligen ved sit Embedes Tiltrædelse har maattet paadrage sig». Inkomstene var 100 rd. årlig, og han losjerte hos sognepresten. Efter Legangers død 16. januar 1747 søkte Astrup om å bli hans eftermann, men da sognekallet ble gitt til konsistorialråd G. Geelmuyden, søkte Astrup om å bli residerende kapellan hos ham, uten å forlange lønn før «nådsensåret» var utløpet. Biskop Erik Pontoppidan anbefalte hans ansøknin med ordene: «Hans Astrup er en retsindig og god Mand, meget vel meriterende at have det Kald, hans Formand haver havt.» Samme år ble han utnevnt til residerende kapellan i Os og bodde på kapellangården Fusa i Fusa anneks. Astrup var ansett for å være en fredsommelig mann, nidkjær i embedet, men hadde meget å døye med sogneprest Geelmuyden, som var kjent for å være trettekjær.

Gift 1749 med sin kusine *Gjertrud Garmann Leganger*, født 1730 i Os, døpt 25. april s. å., død 10. des. 1768 sst. (datter av prost og sogneprest i Os Niels Iversen L. og hustru Gjertrud Garmann; var halvsøster av sorenskriver Iver Nielsen Leganger, som var gift med Catharine Astrup). Ved skiftet efter Gjertrud Leganger viste boet en formue på 19 895 rd. 5 barn: nr. 316–318.

316 a/315. IX. 1. NILS ASTRUP, født 7. januar 1751 i Os, død der 4 dager gammel.

316 b/315. IX. 2. NILS ASTRUP, født 27. april 1753 i Os, begravet samme dag, 2 timer gammel.

316 c/315. IX. 3. MARIA FINDE ASTRUP *FLEISCHER, født 18. sept. 1754 i Os, død 12. des. 1803 på Lekve gård i Voss.

Gift 14. mai 1776 på Ferstad i Os (hos enkeprostinne Marie Leganger) med *Herman Reinhold Fleischer*, født 2. juli 1736 på Hesthammer i Kinsarvik, død 29. des. 1824 på Lekve i Voss (sønn av sorenskriver i Hardanger, Voss og Lyse kloster, Johan Seckman Fleischer, og Catharina Geelmuyden). Stiftsprost Hans Mossin, som var gift med Fleischers søster, forrettet vielsen. Student 1757 fra Bergens Latinskole, immatrikulert i København 31. juli. Ved skjøte av 1768 ble han eier av Lekve gård, et betydelig jordegods som også omfattet Voss kirke og flere mindre gårder. Han var en ansett mann og ble av kongen tildelt tittel av krigsråd. Han efterlot seg en formue på 14 519 rd. 14 barn.

317/315. IX. 4. ANNA ELISABETH ASTRUP *SCHJELDERUP, født 6. jan. 1758 i Fusa, død 9. feb. 1826 i Vossevangen.

Gift 31. mai 1782 med *Søren Schjelderup*, født 11. okt. 1734 i Botne, død 16. juni 1790 på Hesthammer gård i Kinsarvik (sønn av sogneprest Bastian Schjelderup og 1. hustru Anna Margrethe Kraft). Student 1753, var 1754–60 huslærer hos geheimeråd Levetzow i Aarhus og København, tok juridisk eksamen 1761 og var lærer for den unge greve Wedel-Wedelsborg til han i 1765 ble sorenskriver i Indre Sogn, fra 1775 i Hardanger og Voss. 1776 fikk han skjøte på Hesthammer gård i Kinsarvik. Hans enke, som i 1801 bodde på gården Ullestad i Vossevangen sammen med sin datter, fikk av eftermannen i embedet en pensjon på 50 rd. inntil hennes yngste barn fylte 16 år.

318/315. IX. 5. DRUDE FRIMAND ASTRUP *KRÜGER, født 1760, døpt 22. aug. i Fusa kirke, død 23. aug. 1833 i Fusa.

Gift 14. mai 1779 på Ferstad gård i Os med *Jochum Krüger*, født 1743 i Bergen, døpt 25. juni, død 18. april 1786 i Os (sønn av kjøpmann Conrad Christian Krüger og Malene Christine Stuwitz). Student fra Bergens Latinskole 1761, teologisk eksamen 1763, personellkapellan i Os 1768, residerende kapellan 1778. Enken bodde ennå i 1801 i Fusa prestegård uten å oppebære pensjon, men brukte en part av gården Øvstad. Foruten 2 oppfostringsbarn hadde hun 3 tjenere og 1 gutt i huset.

319/30. VIII. 5. HANS CHRISTIAN ASTRUP, bokholder, Bergen, født 1721 i Spjelkavik i Borgund, døpt palmesøndag, død 26. mars 1802 i Bergen. Under farens svakhet fra omkring 1737 forestod han fogedtjenesten, og søkte etter farens død om embedet, men fikk det ikke. Senere ble han bokholder ved «Manufakturiet», en arbeidsanstalt i Bergen. I 1770 fikk han skjøte på den vakre eiendommen Åstvedt med 16 husmannsplasser i Hamre prestegjeld hvor han bodde til han i 1797 solgte gården til juveler Arent Greve i Bergen. Etter den tid bodde han i sin egen gård i Bergen og kalles «Pensohist uden Næring».

Gift 1) omkring 1760 med *Anna Cathrine Rødberg*, født 1735 i Bergen, døpt 7. okt., død 6. mai 1765 sst. (datter av kjøpmann i Bergen Hans Rødberg og Elsebe Reutz. Hun hadde først vært gift med Christian Ibsen). Gift 2) omkring 1766 med *Henrikke Marie Mørk Ivendorff*, født 1744 i Åsane, døpt 21. des., død 10. juni 1805 i Bergen (datter av Nikolai Ivendorff, kjøpmann i Solegården, Tyskebryggen, senere eier av eiendommen Aastvedt i Åsane [ca. 1705–70], og 1. hustru Anne Marie Smith Krøpelien). Ved skiftet etter henne utgjorde hele formuen 30 rd. 5 barn i første, 10 i annet ekteskap: nr. 320–327, 345, 346.

320/319. IX. 1. EN SØNN, født omkring 1760, begravet 10. jan. 1763 i Bergens domkirke-sogn.

320/319. IX. 2. EN SØNN, født 1762, begravet 4. feb. i Bergen.

320/319. IX. 3. EN DATTER, født 1762 (tvilling), begravet 26. mai 1763 i Bergen.

320/319. IX. 4. EN SØNN, født antagelig 1763, begravet 18. mars 1764 i Bergen.

320/319. IX. 5. ANNA ELISABETH ASTRUP, født omkring 1764, begravet 31. des. 1790, 26 år gammel.

320/319. IX. 6. NICOLAI HENRIK ASTRUP, døpt 3. feb. 1767 i Bergens Hospitalkirke, død 8. des. s. å.

321/319. IX. 7. ANANIAS CHRISTIAN ASTRUP, krigsassessor, døpt 3. feb. 1769 i Bergens Hospitalskirke, død 22. sept. 1840 i Frederiks Hospital, København. Etter skolegang ble han utdannet som «skriver» på forskjellige embetskontorer, bl. a. hos amtmann Koren. Kontorist (1790) hos sorenskriver Søren Schjelderup i Voss (gift med Astrups kusine). Imidlertid havnet han i København, ble ansatt ved Den Kgl. Grønlandske Handel i 1804 og ble samme år sendt ut til «det søndre Inspectorat», hvor han begynte som assistent i Fredrikshaab. 1. juli 1805 overtok han ledelsen av kolonien som kjøpmann. I 1807 begynte krigen mellom England og Danmark–Norge, og alle grønlandske kolonier ble avskåret fra tilførsler. Det oppsto etter hvert hungersnød, og funksjonærene ble tvunget til i størst mulig utstrekning å søke hjem. Astrup kom avsted i 1811 og nådde Bergen etter en meget farefull reise i en skrøpelig liten jakt. Han fortsatte til København, hvor han senere fikk ansettelse som kansellist i Generalkommissariatet for Grønland. Her virket han i mange år og fikk titelen krigsassessor. Han var ugift og hadde ved sin død hatt bosted i Valby. (Se H. Ostermann: «Nordmænd paa Grønland 1721–1814», I., s. 113–116.)

322/319. IX. 8. NICOLAI IVENDORFF ASTRUP, født 1771, døpt 14. okt. i Åsane. I 1801 bodde han som styrmann hos faren i Bergen. Senere skjebne ukjent.

323/319. IX. 9. MARIE DOROTHEA ASTRUP, født 1772, døpt 10. des. 1772 i Åsane, død 19. april 1844 i Bergen, begravet i Nykirke sogn.

Gift 3. feb. 1795 i Åsane med *Didrik Ellertsen*, døpt 2. des. 1768 i Nykirke i Bergen. Sjømann.

324/319. IX. 10. OTTO FINDE ASTRUP, døpt 1. feb. 1775 i Åsane, død 26. jan. 1834 i Bergen. Var skriver hos kemneren.

325/319. IX. 11. CHRISTINA HENRIKKE ASTRUP, døpt 28. nov. 1776 i Åsane, død 16. feb. 1844 i Bergen.

326/319. IX. 12. CATHARINA MARIE ASTRUP *KREFT, født 1778, døpt 18. feb. i Åsane, død 1. okt. 1869, 91 år gl., i Zander Kaaes Stiftelse, Bergen.

Gift 23. april 1805 i Leikanger med *Carl Andreas Juul Kreft*, født ca. 1774, død 16. juli 1832 av slag, 58 år gl., begravet 23. s. m. i Bergens Dom-sogn. Han benevnes 1805 i Leikanger som «skriver» — vel håndskriver — hos fogeden i Sogn, Jacob Hegelund og ved sin død kontorist. Hans enke bodde 1839 hos en datter Hanne Christiane Røebeck i Bergen.

327/319. IX. 13. JOHAN CHRISTIAN ASTRUP, lensmann i Tana, døpt 22. okt. 1779 i Åsane, død 24. aug. 1838, begravet 29. s. m. i Tana 55 år gl. Kom som ung til handelsstedet Gullholmen i Tana, Finnmark, hvor han ble handelsfaktor for bergenske kjøpmenn. Benevnes 1806 «Factor ved Tanens Handel», og var 1810 lensmann i Tana, dengang anneks til Lebesby. Bodde først i Trollfjord, senere på Birkestrand.

Gift 1. s. i Faste 1806 i Tana med *Anna Catharina Rasmusdatter*, født 8. aug. 1784 sst., død ca. 1854 (datter av lærer sst. Rasmus Mikkelsen og Ragnhild Olsdatter). 5 barn, nr. 328–332.

328/327. X. 1. HENRIKKE MARIE ASTRUP, døpt 6. søndag efter trefoldighet 1806 i Tana.

329/327. X. 2. HANS GARMANN ASTRUP, født 22. nov. 1807 i Tana, begravet der 18. sept. 1810.

330/327. X. 3. NICOLAI RASMUS ASTRUP, født 29. mai 1810 i Tana.

Gift 23. juli 1837 i Tana kirke, Lebesby, med *Karen Clemetsdatter* (datter av Clemet Nielsen i Trollfjord).

331/327. X. 4. HANS GARMANN ASTRUP, født omkring 1811 i Tana.

Gift 15. sept. 1844 i Tana med *Karen Olsdatter*.

332/327. X. 5. JOHAN CHRISTIAN ASTRUP, lærer og kirkesanger i Tana, født 25. april 1813 sst., død 30. nov. 1859 ved vådeskudd, men begravet først 25. juni 1860 sst. Dimittert fra Trondenes Seminar 1834 og straks ansatt som lærer i Tana, noe senere også som kirkesanger. Alene i hele Lebesby (Tana), fikk omkring 1858 sønnen Chr. G. Astrup som sin hjelper. Lærer Astrup får fra de fleste bispevisitaser ros som lærer. Bodde på Kirkestrand i Tana i eiendom han bygde med offentlig støtte for også å gi veiledning i jorddyrking «i denne Egn hvor der er så meget udyrket Land». Var 1852 medl. av Tana herredsstyre og formannskap.

Gift 13. juli 1836 med *Abelone Cathrine Abelsted*, født 18. mars 1812 i Trollfjord, død 25. juli 1865 i Tana (datter av kjøpmann Hans Christian Abelsted og Ellen Sophie Johannesdatter). 5 barn, nr. 333, 341–344.

333/332. XI. 1. CHRISTIAN GARMANN ASTRUP, lærer og klokker, født 12. feb. 1837 i Tana, død 6. feb. 1906 sst. Han tok eksamen fra Tromsø Seminar 1858 og begynte sin skolegjerning i Tana 12. juli 1858, fra 1859 som hjelpelærer hos sin far, etter hans død konstituert i november 1859, fast lærer og klokker i Tana fra februar 1860. Han tok avskjed i 1905 og hadde da vært lærer i 47 år og kirkesanger i 45 år. Da han søkte om pensjon av Oplysningsvesenets Fond, fikk han attest for å ha «utført sin gjerning med flid og dyktighet. Med enestående dyktighet og ualminnelig energi virket han for fornorskningen i sine kretser». Han ble bevilget en pensjon på 600 kroner, og etter hans død fikk enken en pensjon på 300 kroner (Se Christian Wiik: «Tromsø-seminarister 1829–1879», Oslo 1948.)

Gift 18. aug. 1862 med *Margit Rotvold*, født 26. mars 1836 i Dovre, død nov. 1921 i Tana. 7 barn, nr. 334–340.

334/333. XII. 1 JOHAN SIGFRID ASTRUP, gårdbruker, født 24. mai 1863 i Tana, død 26. des. 1927 i Kirkenes. Han gjennomgikk Vadsø Middelskole, var kontorist hos sorenskriveren i Tana 8 år, senere gårdbruker i Tana.

Gift 7. okt. 1897 i Tana med *Anna Elida Henriksen*, født 20. juli 1880 i Oksfjord (datter av fisker Henrik Severin Johannessen i Berlevåg). Ekteskapet oppløst.

335/333. XII. 2. MARIE AMALIE ASTRUP *ØWRE, født 20. nov. 1865 i Tana, død 14. nov. 1923 i Mehamn, begravet i Tana.

Gift 19. des. 1888 i Tana med *Nils Øwre*, født 4. april 1861 i Lebesby, død 16. jan. 1937 i Mehamn (sønn av lensmann i Karasjok Zacharias Øwre og Adriane Solem [fra Trøndelag]). Han gikk på skole i Levanger, hvor familien bodde en tid mens faren var lensmann i Karasjok. Etter å ha tatt middelskoleeksamen reiste Nils Øwre til Karasjok, lærte lappisk og kvensk, og var rettsstolk i Tana sorenskriveri i 30 år. I 1888 kjøpte han eiendommen Birkelund i Tana og fiskestedet Koskjelhavn ved Mehamn, giftet seg og åpnet forretning begge steder. Året etter var han konstituert lensmann i Tana etter

lensmann Øiaas død. I 1918 solgte han sin praktfulle eiendom i Tana til Staten og flyttet til Mehamn. Medlem av Norges Brannkasses representantskap for Finnmark i 9 år, medlem av Den kgl. renbeitekommissjon 1900–02. Da rendriftsinspektørstillingen ble opprettet, var han tilbuds den, men de store forretninger han drev trengte ham helt. Ordfører i Tana 1905–06 og 1907. Deltok i forberedelsene av delingen av Tana herred 1913. «Vardø Tidende» skrev 31. mars 1931 i anledning av hans 70-årsdag bl. a.: «De mange mennesker som har hatt den glede å besøke Nils Øwre og hans avdøde frue født Astrup i deres vakre hjem på Birkelund i Tana, fikk forståelsen av hva ekte finnmarksk gjestfrihet vil si. . . Ennu er Øwre rask og rørig som en ungdom, så det er en fest å se denne kraftige, spenstige skikkelse, mannen hvis motto er: 'Hvert øyeblikk har verd'.» 12 barn.

336/333. XII. 3. ELEONORE ASTRUP *RØNQVIST, født 4. juni 1868 i Tana, død 28. mai 1943 i Bergen.

Gift 14. april 1890 i Hammerfest med *Karl Henrik Rønqvist*, født 9. juni 1867 sst., lever i Bergen (1953) (sønn av gullsmed i Hammerfest Niels Henrik Rønqvist [fra Nedre Calix i Sverige] og Henrikke Oline Gaustad [fra Trondhjem]). Han var 1890 kontorist, senere baker i Hammerfest, og til sist stenarbeider i Bergen, hvor han ble gift på nytt etter første hustrus død. 7 barn (hvorav 2 døde som små).

337/333. XII. 4. DINA PAULINE ASTRUP *LARSEN, født 11. des. 1870 i Tana, død 9. mai 1905 på Langnes, begravet 24. s. m. i Tana.

Gift 18. aug. 1896 i Tana med *Lauritz Edvard Larsen*, født 1868 i Tromsø, død 7. jan. 1905 i Tromsø 36 år gl., begravet i Tana (sønn av sjømann Johan Mathias Larsen). Han var først kontorist hos firma L. Mack, Tromsø, flyttet senere til Tana, hvor begge døde snart etter.

338/333. XII. 5. AAGOT EMILIE ASTRUP, født 23. aug. 1873 i Tana, død 15. mars 1945 på Kalvskindets sykehus i Trondheim hvor hun hadde tilbragt sine siste år. Drev tidligere, fra foreldrenes død, et pensjonat sammen med nedennevnte søster, Johanne Astrup.

339/333. XII. 6. OLAF ASTRUP, født 5. mai 1876 i Tana. Gikk på Tromsø Seminar, var derefter ansatt som assistent hos lensmannen i Torsken, Senja, men reiste omkring 1900 til Amerika, hvor han hadde kontorpost. Videre skjebne ukjent, men visstnok forlengst død der.

340/333. XII. 7. JOHANNE «LULLA» ASTRUP, født 9. jan. 1879 i Tana, død («skremt til døde under krigen») 11. april 1941. Drev pensjonat sammen med ovennevnte søster, Emilie Astrup (nr. 338).

341/332. XI. 2. EILERT ANDREAS ASTRUP, bokker, født des. 1840, døpt 15. aug. 1841 i Tana, død 1. juni 1904 i Kristiania, hvor han var bokker ved H. Chr. Gregersens Sæbefabrik.

Gift 1896 i Kristiania med *Anna Helene Gundersen*. Ingen barn.

342/332. XI. 3. HERMAN FREDRIK ASTRUP, maler, født 10. des. 1850 i Tana. Utdannet som dekorasjonsmaler i Tyskland utvandret han omkring 1885 til Amerika, slo seg ned i Chicago og var her fast ansatt ved jernbanen som maler. Gift, efterlot 7 døtre som alle skal være gifte, men med hvem det ikke har vært mulig å få forbindelse. Et brev til en av dem efter frigjøringen ble ikke besvart.

Gift 6. jan. 1878 i Johanneskirken, Kristiania, med *Johanne Marie Rønaas*, født 1855 i V. Toten (datter av Johannes Johannesen). 7 døtre, alle gifte.

343/332. XI. 4. JOHANNE CATHRINE ASTRUP *KROGH, født 17. feb. 1845 i Tana.

Gift ca. 1870 i Vadsø med kjøpmann *Ole Krogh*, som døde allerede 1876. Utvandret alene til U.S.A. 2 døtre er døde.

344/332. XI. 5. EMERENTIA MARIE SOPHIE ASTRUP *KARLSEN, født 18. des. 1853 i Tana, død 19. juli 1933 i Harstad.

Gift 12. feb. 1885 med *Karl Mathias Karlsen*, skreddermester, født 8. feb. 1862 i Trondenes (sønn av gårdbruker Karl Ullensten Bertelsen [1824–61] og Mette Marie Mikkeldatter [1828–2. mars 1907]). Død 23.7.1932 i Harstad.

345/319. IX. 14. GJERTRUD GARMANN ASTRUP *THRAP, døpt 25. mai 1781 i Åsane, død 27. mars 1827 i Bergen.

Gift omkring 1810 med *Lauritz Thurah Thrap*, født 1786 i Nykjøbing på Mors, døpt 12. juli, død 1839 i Bergen, begravet 13. juli (sønn av degn i Hvidborg ved Nykjøbing Andreas Winding Thrap og Henriette Christine Jacoba Thurah). Han kom til Norge i 1801 som skriverdreng hos sin farbror sorenskriver Lauritz Bentzen Thrap i Egersund, var fullmektig hos amtmann Ulrik Vilhelm Koren i Stavanger 1805–06, reiste så til København, hvor han tok juridisk eksamen 1807 og gjorde tjeneste i livkorpset under Københavns beleiring. Han mistet alle sine eiendeler under bombardementet. Etter å ha vært prøveprokurator en tid, nedsatte han seg som sakfører i Egersund. Fra 1814 bodde han i Kristiansand som sakfører og fullmektig hos stiftamtman O. R. Schouboe. 1820 ble han rådhuskriver i Bergen.

346/319. IX. 15. HANS CHRISTIAN ASTRUP, døpt 18. jan. 1785 i Åsane. Han var hjemme ved farens død i 1802, men hans videre skjebne kjennes ikke.

347/30. VIII. 6. PETER ANDREAS ASTRUP, døpt 17. jan. 1724 i Spjelkavik, antagelig død som barn.

348/30. VIII. 7. PEDER FINDE ASTRUP, født 1724 i Spjelkavik, døpt 29. des., død 1794 på gården Leikanger i Rødve sogn, Herøy, skifte 12. sept. Han var visstnok konstituert sorenskriver i Sunnmøre etter sin svoger Iver Leganger 1752–54 og bodde da på Spjelkavik, som han fikk skjøte på 1755. 1790 bodde han i Urvik i Borgund, senere på Leikanger. Ved skiftet etter ham meldte det seg ingen arvinger, for de visste at «Boet ikke blev tilstrækkeligt til Gjældens Afbetaling». Formuen utgjorde 35 rd., gjelden 33 rd. og skifteomkostningene alene 42 rd.

Gift 6. søndag i trefoldighet 1756 i Volda med *Boel Catharine Rodtwitt*, født omkring 1727, død 1792 i Herøy, begravet paldesøndag, 65 år gl. (datter av oberst Lauritz Rodtwitt og Johanne Holbeck). 1 barn:

349/348. IX. 1. NIKOLAI ASTRUP, født 1757 i Borgund, begravet 23. april 2 timer gammel.

350/30. VIII. 8. JOHAN FRIMAND ASTRUP, født 1727 i Spjelkavik, døpt 2. des., begravet 14. okt. 1783 i Bergens domkirkesogn. Antagelig sinnsyk, «hensat paa Manufakturhuset i Bergen».

351/30. VIII. 9. INGEBORG DRUDE ASTRUP *HOLTERMANN, født 1729 i Spjelkavik, døpt 6. søndag etter trefoldighet, død 1765 i Kopervik i Avaldsnes i barselseng, begravet 5. des.

Gift 16. jan. 1765 i Avaldsnes med *Hans Carstensen Holtermann*, døpt 14. feb. 1721 i Bergen, begravet 29. nov. 1770 i Kopervik (sønn av kjøpmann i Bergen Carsten Henriksen Holtermann og 1. hustru Sara Faye). Han var kjøpmann i Kopervik og ble gift 2) med Johanne Christine Dass (1744–69).

352/30. VIII. 10. CARL FREDRIK ASTRUP, døpt 19. nov. 1733 i Spjelkavik, død 1780 i Snekkersten ved Helsingør, begravet 11. juni fra Tikjøb kirke. Omkring 1768 ble han ansatt ved skattmester, greve H. C. Schimmelmanns geværfabrikk ved Hellebæk. I januar 1775 bodde han i et hus han leide i Snekkersten, hvor han holdt skole og daglig underviste 36 barn.

Gift med *Elise Sophie Buckhof*, født omkring 1734, død 1778 i Snekkersten, begravet 8. aug. fra Tikjøb kirke. De hadde et barn som levde 1775, men dets senere skjebne er ukjent.

353/30. VIII. 11. ANNE SOPHIE ASTRUP, døpt 12. sept. 1735 i Spjelkavik, antagelig død som barn.

DEN ASTRUPSKE FAMILIES HERKOMST OG SLÆGT-REGISTER

Efter den Hederlige og meget Vellærde Mands Her Friderichs Sogne-Præst i Gran, hans til mig mundtlige og skriftlige Begiering paa hans Her Svogers den Hederlige og Høylærde Mands Mag: Andreas Nielsen Heeboes vegne, at jeg ville meddeele hannem en liden Fortægnelse om Deres Familier og Herkomst fra vores Fædres Adel-Sædegaard udi Astrup, da haver jeg tjenstvilligst og skyldigst Efterkommet min Høytærede Her Vætters Magr. Andr. N. Heeboes Begiering, og communiceret ham hvis jeg for 40 Aar siden, det første jeg kunde læse og skrive, af de Bøger og gamle Documenter, som da fandtes, dog udi Feidetiden derefter disraheret colligeret haver Efterfølgende:

A^o 1508 efterlod den Velbr. Mand *Ejlerdt Juell* sig paa Astrupgaard, (som da var 7 1/2 heele Gaarde i Brøns og Skirbek Sogner) tvende Jomfruer neml.: *Anna* og *Inger Ejlersdtr. Juell*.

Nogen Tiid derefter fremstillede sig en Adels-Mand af Vensyssel ved Navn *Sven Winter* som havde i en Duell dræbt en anden Adelsmand i Vensyssel hvilken enddog han havde erlanget Kongl. Maj. Fred, saa kunde han dog icke bekomme de Adelige Friends Fred, tænkte derfor at see sig om en sicker Voning og Leylighed her under Fyrstendømmet Slesvig, begierede derfor, og fik *Anna Ejlersdtr. Juell* til sin Gemahl og Gaarden med dens pertinentier til sin Eyendom.

Forbemelt Velbr. *Sven Winter* og hans Frue avlede tilsammen foruden andre flere Børn *Troels Winter*, han beholdt Gaarden i sin forrige Frihed og befriede sig med Velbr. Junkers til Troiborg *Peder Rantzovs Datter*, og blev hannem foruden anden Morgengave eller Udstyret givet med hende 4 gode Marsk-Enge ved Misthusum, som endnu ligger frie og uden ald Afgift til Gaarden, og er der i blandt dem, som endnu kaldes *Peder Rantzovs Enge*.

Velbr. *Troels Winter* avlede med sin Frue *Peder Winter*. Han fik samme Adelige Sædegaard med ald sit Tilliggende; og som der da var faae eller ingen Adelige Personer her i Egnen, befriede han sig med *Her H. Nielsens Datter*, Præst i Brøns, og derover forloredede sin Adelige Frihed, og blev derefter Herreds-Foged udi Hvidding Herred. Hans Navn staaer tegnet og indført i gamle Skiøder og Breve og iblandt dem, som jeg har seet og læst datærede A^o 1552 og derefter. Han avlede med sin Hustrue tvende Sønner *Hans* og

Niels Pedersen Winter. Deres ældste Søn *Hans P. Winter* gav hans Fader den Gaard i Skierbek Sogn kaldet Ulderuplund, hvorpaa han boede, og avlede med sin Hustrue en Søn, som var *Anders Lund* Fyrstelig Herreds Foged i Høyer, hvis Søn *Fæder Lund*, som endnu og betræder sin Faders Sted, og er Fyrstelig Herreds Foged endnu lever. Hans Datter var *Fr. Catharina Husmanns* i Riibe og Her Amts-Forvalters Kiereste paa Lundgaard. Hans Søn var *Anders Lund* forrige Tolder i Riibe.

Niels Pedersen Winter, som eftter hans Sl. Faders Død beholte Gaardene, anvendte i mange Aar stor Fliid paa Studeringer baade her hiemme under private Tydsk Præceptoris Information, saavelsom og nogle Aar udi Hamborg. Da han forstod sig paa at den Adelige Friehed var forlored changerede han og Stamme-Navnet Winter, og som her da ickun fandtes faae som kunde læse og skrive, meget mindre forstaae Lands Lov og Rætt, da antog han ey allene sin Sl. Faders Gaarde, men endog Bestillingen, og var Herreds Foged i Hvidding Herred i mange Aar. Han befriede sig i Hvidding Herred i Friisland, og det i Tofttum i Emmerspil Sogn, og avlede med sin Hustrue *Ingeborg Nielses* Sønner og Døttre om tre allemeste er her at skrive.

1) *Anders Nielsen Heeboe* som annammede sit Patrimonium og reiste fra Fyrstendømmet Slesvig under Dannemarks Krone, og avlede først *Niels Heeboe* den ældre, hvis Sønner skal have været Magr. *Anders Nielsen Heeboe*, Sogne-Præst i Tisted i Thye, og *Niels Nielsen Heeboe* den yngre. Om denne Sl. Mands Familie hvorvidt den sig under Kronen har udsprede, vide hans Eftterkommere . . . Ribe bedre underretning om . . .

2) *Kierstin Nielsdtr. Heeboe* som blev udgivet til en fornemme Mand i Lange-Tveed i Frøes Herred og blev Mormoder til Doctr. *Claudius Plum* Professor i Kiøbenhavn.

3) *Troels Nielsen* vores Farfader befriede sig og, i Friisland i Harsbøll Sogn med *Catharina Frøesdtr.* og avlede med hende Sønner og Døttre, iblandt hvilke den yngste, neml. vores Fader *Niels Troelsen* i Astrup, som var Sødskende-Barn til *Niels Heeboe* den ældre, han beholdte Gaarden og avlede med sin Hustrue *Maren Hansdtr.* (Herreds-Fogden Hans Pedersens Datter) Sønner og Døttre i alt 12, af hvilke 2 Sønner 4 Døttre endnu lever . . .

Det ovenstaande er skrivet med Velærv. og Høyl. nu Sl. Her Niels Astrups, fordum Sogne-Præst til Roager Meenighed og Provst over Hvidding Herred hans egen Haand som er mig aldeles vel bekiendt, vidner jeg med underskrevne egen Haand.

d. 11. Julii 1721.

Roager Præstgrd.
Nissenius Pedersen Hygom
Past. Roage:

ASTRUPGAARDS FAMILIES VIDERE BESKRIVELSE TIL VORE TIIDER

Foruden Velbr. Sl. *Niels Troelsens* 4 Døttre blandt hvilke den ældste *Karen Nielsdtr.* besad med *Peder Beyer* Halvedeelen af Astrupgaard, og avlede med ham mange Børn, blandt hvilke er at mærke *Hans Fædersen Beyer*. Den anden *Mette Nielsdtr.* var Her *Anders Hoes* Præstens Hustrue i Wirst. Den Tredie *Barbara Nielsdtr.* var *Jonas Pedersens* Herredsskriver i Hadersleb Herred og Pensionarius paa Tornumgrd., hans første Hustrue. Den Fierde *Anna Nielsdtr.* var *Niels Schades* en Borgers Hustrue fra Ribe. Er særlig at mærke Hans: *Niels Troelsens* toe Sønner *Anders Nielsen Astrup* som med sin Hustrue *Maren Knudsdtr.* *Knud Jensens* en Borgers Datter af Tønder, aflede mange Børn; blandt hvilke en Datter *Maria Andersdtr.* med sin Fæster-Søn ovenmældte *Hans Fædersen Beyer* endnu besidder sin Faders Part af Astrup som er Hovedstammen, og haver til hobe to smaae Børn

... Herred og Præst til Roager Meenighed hvis Ægteskab med hans Hustrue *Karen Sørensdtr.* ... Gud havde velsignet med 9 Børn. Af hvilke endnu lever *Nicolaj Astrup* Kongl. Maj. Foged paa Sundmøer Nordenfieldske Norge. Her *Casper Roager* Medtiener i Ordet til ... Meenigheder i Trundhiem Stift. *Margareta Nielsdtr. Astrup* hvis Ægteskab med sin Mand Her *Nissenius Hygom* Sogne-Præst til Roager Meenighed Gud har velsignet med 5 Sønner og 4 Døttre. *Maren Nielsdtr. Astrup. Anna Catharina Nielsdtr. Astrup* hvis forehavende Ægteskab med sin Kiereste Brudgom *Peder Sunde Skiebs-Lieutenant* i Stavanger være af Gud velsignet.

Roager Præstegr. Dato ut Supra. Dette saaledes at være vidner med Haand og Seigl *Nissenius Pedersen Hygom* (E. S.)

P.S. Sl. Her *Niels Astrup* ... *Niels Teilman* har 2 Sønner og 1 Datter item at *Niels Kræmmer* eftter *Hans Fædersens* Død fik *Maria Andersdtr.* med Gaarden. *Anna Nielsdtr.*s tvende Døttre *Maren* og *Dorthe Schade* tiener i Kiøbenhavn. *Margaretha Astrups* mellemste Søn *Hans* døde i sin Barndom. *Maren Nielsdtr. Astrup* døde Jomfrue. Samt andre nye forandringer; det er altsammen bekiendt.

N. P. Hygom

Saaledes Ord for Ord ligelydende udskrevet eftter et af Sl. Her *Nissenii Petrii Hygoms* egenhændig Exemplar af Velbr. Frue *Collin* er mig overladt til Udskrivning Vidner Ægenhændig.

Khavn d. 13. Novr. 1768.

Nicolaj Hygom

NAVNEREGISTER

Utenom nærværende Astrup-slekt forekommer — også i Norge — personer med slektsnavn Astrup. Disse tilhører formentlig de danske familier av dette navn som *ikke* er behandlet i boken. Som fornavn eller binavn forekommer også navnet Astrup. Noen av disse personer har fått morsnavnet Astrup som fornavn, andre kan ha fått navnet som døpenavn enten fordi faren har satt så stor pris på personer av navn Astrup at de har villet oppkalle dem, eller av andre grunner. Disse har ingen rett til å bruke navnet Astrup som familienavn, heller ikke i kombinasjon med et annet navn og med bindestrek (f. eks. Astrup-Petersen) medmindre de har støtte herfor i navneloven.

Efter norsk lov kan familienavn ikke antas uten Justisdepartementets bevilling. Der må også foreligge tillatelse fra samtlige bætere av slektsnavnet.

Navnet Astrup er rettslig beskyttet, og bæres i Norge hovedsakelig av den slekt som er behandlet i denne bok.

- Abelsted, Abalone Cathrine *Astrup, 146.
—, Anne Marie, 110.
—, Hans Christian, kjøpmann, 146.
Abelsæt, Henning Christophersen, sogneprest, 65.
—, Kirstine Margarethe *Astrup, 65.
Abrahamsen, Bergitte Marie, 84.
Ahlefeldt, Bendix, 28.
—, Hans, 28.
—, Henrik, 28.
Allan, Rudolf Blom, kontorsjef, 113.
Allen, Dora Jane, 139.
Amundsen, Ole, brukseier, 106.
Anders Frodsen på Toftum, 33.
— Grøn, herredsfoged, 18, 19.
— Grøn i Rejsby, 30.
— Matthisen i Brøns, 31.
— Mikkelsen Hoe, sogneprest, 44.
— Nielsen (Hebo), 38 f.
— Ovesen (Hvide) til Bjørnsholm, 26.
Andersen, Abraham Glose, kjøpmann, 113.
—, Anders Peter, skipsreder, 106.
—, Anna Cecilie, 138.
—, Ragnhild *Astrup, 106.
Anderson, Ingeborg, 71.
Angell, Thomas, legat, 115.
Angell, Susanne Borchmann, 115.
Ane Nielsdtr. *Skade, 51.
Anna *Fædder Nielsen i Astrup, 39.
Arctander, statsråd, 119.
Arnesen, Arne, 77.
Arøe, Karen, 56.
Astrup by, 15.
Astrup, gaard, 15.
Astrupgaard, 11, 15, 16, 30, 44,
bilde 16, 17, 21.
Astrup, Agnes *Tandberg, 89.
—, Agnes Henriette *Dahm, 87.
—, Alf (1872—74), 92.
—, Alf, distriktslege (1901), 90.
—, Alf Grieg Erlingsøn (1939), 111.
—, Alfhild *Lund, 88.
—, Ananias Christian, krigsassessor (1769—1840), 144.
—, Anders Nielsen på Astrupgaard (1640—1702), 45.
—, Anders Nielsen (1690—95), 57.
—, Anna (1952), 128.
—, Anna *Backer, 89.
—, Anna Catharina *Sunde, 57.
—, Anna Edle Margrethe *Hubay, 127.
—, Anna Elisabeth (1764—90), 144.

- Astrup, Anna Elisabeth *Schjelderup, 143.
- , Anna Elisabeth *Jessen, 100.
- , Anna Elisabeth *Tonning, 114.
- , Anna Elisabeth *Hylten-Cavallius, 122.
- , Anna Johanna *Borchgrevink, 83.
- , Ane Andersdr., (1677), 52.
- , Anne Johanne *Otte, 72.
- , Anne Margrethe (1937), 136.
- , Anne Margrethe *Sommerschild, 135.
- , Anne Marie (1819—21), 85.
- , Anne Marie Louise *Bergh, 92.
- , Anne Sophie (1735), 149.
- , Annie Louise (1879), 141.
- , Arne, tekniker (1866—1918), 97.
- , Arne Severin, o.r.sakf. (1859—1911), 85.
- , Arnold (1914), hvalfanger, 76.
- , Arnt Christian (1935), 87.
- , Arnt Uchermann, lege (1864—1934), 86.
- , Arvid, disponent (1891), 102.
- , Aslaug *Østbye, 94.
- , Astrid (1874), 96.
- , Augusta Marie, poståpner (1862—1935), 95.
- , Barbara Nielsdr., 50.
- , Berit (1938), 113.
- , Carl (1952), 99.
- , Carl Ebbe Ebbesson (1908—10), 127.
- , Carl Fredrik, skoleholder (1733—80), 149.
- , Carl Martin, gårdbruker (1830—71), 96.
- , Carl Martin, skogeier (1871—1952), 99.
- , Caroline, misjonær (1879—1944), 72.
- , Caroline Frederikke *Bergstrøm, 103.
- , Catharine *Leganger, 63, 142.
- , Catharina Marie *Kreft, 145.
- , Cecilie *Jakhelln og Longton, 127.
- , Cecilie (1953), 136.
- , Christian (1844—1920), sogneprest, 73.
- , Christian (1883—87), 77.
- , Christian (1890—1936), sogneprest, 79.
- , Christian, cand. oecon. (1909), 99.
- , Christian (1921), lege, 80.
- , Christian Due, arkitekt (1896), 87.
- , Christian Eirik W. (1919), lærer, 76.
- , Christian Garmann, lærer og klokker (1837—1906), 146.
- , Christian Marcellius (1890), 139.
- , Christine Dorothea (1825—43), 103.
- , Christina Henrikke (1776—1844), 145.
- , Christine Margareta (1824—1905), 93.
- , Colette *Parvillée, 98.
- , Dagfinn Harald (1924), småbruker, 77.
- , Dagny Elisabeth (1949), 79.
- Astrup, Dina Pauline *Larsen, 147.
- , Drude Frimand *Krüger, 143.
- , Dudu *Bergman, 122.
- , Ebba *Eggen, 121.
- , Ebba *Lovering, 138.
- , Ebba Augusta (1899—1904), 139.
- , Ebbe Carl Axel (1941), 128.
- , Ebbe Carl Henning Ebbesson, direktør (1910), 127.
- , Ebbe Carsten, lege (1909), 91.
- , Ebbe Carsten Morten, oberst (1876—1955), 124.
- , Ebbe Carsten Troels Winther, disponent (1919), 123.
- , Ebbe Carsten Tønder, kaptein (1794—1888), 62, 115 f.
- , Ebbe Carsten Tønder, grosserer (1873—1947), 130.
- , Ebbe Carsten Tønder, kasserer (1911), 130.
- , Ebbe Nils Jørgen (1935), 126.
- , Ebbe Svein (1944), 131.
- , Edith (1941), 92.
- , Edle Due *Kielland, 88.
- , Egil, disponent (1896), 85.
- , Eilert Andreas, bøkker (1840—1904), 148.
- , Einar Thorvaldsson, skipsr. (1906), 113.
- , Eivind, polfarer (1871—95), 106.
- , Eivind Haraldsson (1945), 111.
- , Eleonore *Rønqvist, 147.
- , Elisabeth *Mowinckel, 128.
- , Ellen (1946), 92.
- , Else Bergljot (1897—1947), 98.
- , Emerentia Marie Sophie *Karlsen, 148.
- , Emil Bernhard, dir. (1868—1951), 134.
- , Erik Winther (1954), 76.
- , Erle (1939), 111.
- , Erling, forr.mann (1898—1950), 98.
- , Erling Sigurdsson, ingeniør (1908), 111.
- , «Etti» *Egilsrud, 90.
- , Eva *Baalsrud, 95.
- , Eva *Mathisen, 76.
- , Eva Elisabeth (1940), 87.
- , Eva Petra *Haugli, 80.
- , Eva Sølvi (1951), 77.
- , Fredrik Mack (1906—20), 91.
- , Fredrikke, lærerinne (1850—1917), 83.
- , Gjertrud Garmann *Thrap, 148.
- , Gjertrud Maria *Synnestvedt, 100.
- , Gjertrud Susanne *Lied, 115.
- , Gordon Arnold, shipp.man (1922), 137.
- , Graham Dudley, agency supervisor (1916), 140.

- Astrup, Gudrun *Christiansen, 105.
- , Gunnar (1954), 136.
 - , Gunvor *Qvale, 113.
 - , Halvor Nicolai (1939), 126.
 - , Hanna *Bastiansen, 79.
 - , Hanna *Morell, 106.
 - , Hans (1868), 123.
 - , Hans Andreas, grosserer (1886), 138.
 - , Hans Christian (1785), 148.
 - , Hans Christian, bokholder (1721—1802), 143.
 - , Hans Ebbe, godseier (1871—1945), 123.
 - , Hans Garmann (1807—10), 145.
 - , Hans Garmann (1811), 145.
 - , Hans Henning Ebbesson, direktør (1913), 128.
 - , Hans Jørgen Synnestvedt, misjonær (1852—1939), 84.
 - , Hans Jørgen Synnestvedt, vaktmester, (1902), 81 f.
 - , Hans Nielsen, res. kap. (1719—69), 142.
 - , Hans Peter Severin, landhandler (1827—1901), 94.
 - , Hans Rasmus, sogneprest (1754—1827), 62, 115.
 - , Hans Rasmus, statsråd (1831—98), 116.
 - , Hans Rasmus, gross. (1878—1912), 132.
 - , Hans Rasmus, sivilingeniør (1904), 136.
 - , Hans Rasmus, løytnant (1911), 132.
 - , Hans Rasmus (1939), 127.
 - , Hans Sverre, bankfullmektig (1897), 94.
 - , Hans Thomas Ebbe (1881), gårdbr., 141.
 - , Harald, stadshauptmand (1831—1914), 104.
 - , Harald, ingeniør (1871), 101.
 - , Harald (1902), 102.
 - , Harald, 101.
 - , Harald Amandus, farmer (1883), 138.
 - , Harald Nikolai (1923), lab.sjef, 79.
 - , Harald Sigurdsson, grosserer (1903), 110.
 - , Harald Theodor, (1905—19), 82.
 - , Helene (1862—1942), 97.
 - , Henning, lensmann (1856—1933), 85.
 - , Henning, arkitekt (1864—96), 105.
 - , Henning Martin, kjøpmann (1787—1845), 100.
 - , Henning Thorvaldsson, arkitekt (1904), 112.
 - , Henninge (1881), misjonær, 72.
 - , Henninge *Bache, 101.
 - , Henninge *Filseth, 78.
 - , Henninge *Fournier, 110.
 - , Henninge Laura *Kalstad, 80.
- Astrup, Henninge Lillian *Morgenstjerne, 102.
 - , Henninge Margarethe *Leganger, 100.
 - , Henninge Mathilde (1825—1918), 93.
 - , Henninge Randi (1954), 79.
 - , Henrikke Marie (1806), 145.
 - , Herman Fredrik (1850), maler, 148.
 - , Idune Signe *Hailes, 141.
 - , Ingeborg *Brodtkorb, 89.
 - , Ingeborg *Hoel, 97.
 - , Ingeborg Drude *Holtermann, 149.
 - , Ingeborg *Larsen, 82.
 - , Ingeborg *Lunde, 89.
 - , Ingeborg *Wang, 110.
 - , Ingeborg Knutsdatter (1942), 111.
 - , Ingeborg Margrethe *Juvkam-Wold, 82.
 - , Ingebjørg Engel (1950), 76.
 - , Inger Katharina (1950), 80.
 - , Inger Marie *With, 110.
 - , Ingolf Ross, inspektør (1866—1922), 96.
 - , Ingrid (1936), 85.
 - , Ingrid (1946), 79.
 - , Ingrid *Dehli, 98.
 - , Jean Pierre Nicolay, løytnant, 98.
 - , Jenny Emilie (1864—67), 134.
 - , Jens Lund (1801), 141.
 - , Jens, lektor (1917), 131.
 - , Johan Christian, lensmann (1779—1838), 145.
 - , Johan Christian, lærer og kirkesanger (1813—59), 146.
 - , Johan Frimand (1727—83), 149.
 - , Johan Sigfrid, gårdbruker (1863—1927), 146.
 - , Johanne Cathrine *Krogh, 148.
 - , Johanne Lulla (1879—1941), 147.
 - , Johanne Parelius *Davidsen, 130.
 - , Johannes (1872—1955), dr. theol., misj.biskop, 70 f.
 - , Johannes Andreas (1865—87), 77.
 - , Johannes Andreas (1893—1946), sogneprest, 80.
 - , John Arthur (1950), 137.
 - , Jorunn Inger Erikka (1936), 95.
 - , Jørgen (1943), 113.
 - , Jørgen Smith, ingeniør (1867—1945), 106.
 - , Karen Petra (1854—1933), 84.
 - , Karen Petra (1868), 96.
 - , Kari (1942), 131.
 - , Kari Petra *Geelmuyden, 76.
 - , Kezia (1883), 72.
 - , Kirsten *van Prattenburg, 91.
 - , Kirsten Cornelia *Heartness, 81.

- Astrup, Knut (1925), arkitekt, 80.
- , Knut (1929), 85.
 - , Knud Andersen, cand. theol., 52.
 - , Knut Arvid (1927), 102.
 - , Knut Sigurdsson, disponent (1911), 111.
 - , Kaare (1947), 113.
 - , Kåre Thorvaldsson, sekretær (1905—35), 112.
 - , Lally *Reimers, 128.
 - , Lars, 101.
 - , Lars, kjøpmann (1857), 101.
 - , Lars Otto Roll Grundt (1909—32), 132.
 - , Laura (1876—82), 92.
 - , Laura (1885), 72.
 - , Laura Marie (1829—1909), 96.
 - , Leonard Hjalmar Norman, pastor, 71.
 - , Lill-Ann (1942), 112.
 - , Lillebeth *Wulf, 123.
 - , «Lillemor» *Sannes, 99.
 - , Lloyd Henning (1898), 102.
 - , Louise (1900), 102.
 - , Louise Augusta Signe *Thiis, 132.
 - , Lulla (1861—1951), 85.
 - , Maggie (1874), 140.
 - , Maren (1677—1723), 55.
 - , Maren Andersdtr. *Beyer, 45, 52.
 - , Maren Andersdtr. (1675), 52.
 - , Maren Dorothea *Allan, 113.
 - , Maren Greve *Larsen, 132.
 - , Maren Sophie (1762—82), 142.
 - , Margrethe Nielsdtr. *Hygom, 54.
 - , Marie *Dahl, 92.
 - , Marie Amalie *Øwre, 146.
 - , Marie Dorothea *Ellertsen, 145.
 - , Maria Finde *Fleischer, 143.
 - , Marinus (1833—34), 114.
 - , Martha Sophie *Thommesen, 114.
 - , Martin Helsing, dek.maler (1888), 139.
 - , Martin Lockhart (1871—1940), 140.
 - , Mathias, kjøpmann (1824—95), 101.
 - , Mathias Ludvig Nicolai, 101.
 - , Maurice Eivind (1913), 140.
 - , Mette (1938), 111.
 - , Mette Andersdtr. (1678—80), 52.
 - , Mette Andersdtr. (1683—1703), 52.
 - , Mona Kathrine (1943), 128.
 - , Morten Helsing, gross. (1833—1912), 129.
 - , Morten Helsing, maskinist (1909), 130.
 - , Morten (1955), 131.
 - , Mortine Emilie, skolebestyrerinne (1840—1925), 141.
 - , Mosse *Borch, 98.
 - , Nicolai (1747—1802), prost, 64.
 - Astrup, Nikolai (1757), 149.
 - , Nicolai (1817—81), sorenskriver, 66.
 - , Nicolai, (1880—1928), maler, 73.
 - , Nicolai (1881), 72.
 - , Nicolai, gårdbruker (1888—1941), 85.
 - , Nicolai (1931), stud., 80.
 - , Nicolai (1933), 135.
 - , Nicolai Egil (1926), maler, 77.
 - , Nicolai Henrik (1767), 144.
 - , Nicolai Ivendorff, styrm. (1771), 145.
 - , Nicolai Rasmus (1810), 145.
 - , Nicoline (1802—08), 141.
 - , Niels (1681—1743), foged, 61 f.
 - , Niels (1710), foged, 43.
 - , Niels, prost i Ørskog, 62.
 - , Niels (1717—92), sogneprest, 63 f.
 - , Nils (1751), 142.
 - , Nils (1753), 142.
 - , Nils (1778—1835), foged, 65.
 - , Nils (1796—97), 141.
 - , Nils (1799—1801), 141.
 - , Nils (1843—1919), misj.biskop, 68.
 - , Nils, lensmann (1860—1912), 96.
 - , Nils (1870—1941), stadslege, 90.
 - , Nils, tourist guide (1899), 81.
 - , Nils (1948), 92.
 - , Nils Alfsson (1938), 91.
 - , Niels Andersen (1673), 52.
 - , Niels Andr., hotelleier (1861—1940), 94
 - , Nils Christian (1919), siviling., 78.
 - , Nils Christian, løytnant (1928), 95.
 - , Nils Ebbesson, skifsreder (1901), 125.
 - , Niels Nielsen, n.foged, 55.
 - , Niels Nielsen, prost, spr. i Roager, 12, 22, 45, 46 f.
 - , Niels Theodor, siviling., (1901), 135.
 - , Nina (1947), 131.
 - , Nissenius (1692), 57.
 - , Norma Irene *Swanson, 137.
 - , Ole, lensmann (1898), 95.
 - , Ole Christian, utskiftn.formann (1820—76), 86.
 - , Olaf, kontorist (1876), 147.
 - , Otilie (1885), 72.
 - , Otilie Christine (1874—76), 72.
 - , Otto Finde (1715—71), sogneprest, 63.
 - , Otto Finde, skriver (1775—1834), 145.
 - , Otto Skjoldborg (1874—75), 131.
 - , Palle Tønder, væreier (1835—1927), 134
 - , Paul Joseph (1947), 137.
 - , Peder Andreas (1756—58), 141.
 - , Peder Christian, gårdbruker, lensmann (1758—1826), 142.

- Astrup, Peder Finde (1724—94), 149.
 —, Per (1923), mekaniker, 77.
 —, Per, lektor (1924), 81.
 —, Per Arne Nikolai (1952), 77.
 —, Percival, 101.
 —, Peter Andreas (1724), 148.
 —, Peter Andreas, lensmann (1790—1859), 114.
 —, Peter Cornelius (1887), sogneprest, 77.
 —, Petra Amanda (1879—1956), massøse. 136.
 —, Petra Constance (1881—87), 77.
 —, Petra Ingeborg, lensm.betjent (1905), 95.
 —, Poul Andreas, kjøpm. (1893—1938), 139.
 —, Rachel, 101.
 —, Ragna (1843), 141.
 —, Ragna *Hindouch, 141.
 —, Ragna Emilie *Haarr, 131.
 —, Ragnar Marcelius (1891), 139.
 —, Ragnhild *Jakhelln, 83, 127.
 —, Ragnhild (1903), 95.
 —, Ragnvald Edvard, ingeniør (1881), 136.
 —, Ragnvald Rasmus, skipsmegler (1872—1928), 124.
 —, Rasmus Parelus, skipskapt. (1915), 131.
 —, Rolf (1864—65), 101.
 —, Roy Edvard, kaptein (1919), 137.
 —, Sheila Margaret (1941), 140.
 —, Sidsel (1932), 91.
 —, Sidsel-Marie *Stiegler, 78.
 —, Signe, telef.bestyr. (1877), 96.
 —, Signe *Lundh, 132.
 —, Signy Edith (1939), 92.
 —, Sigrid (1895—1904), 139.
 —, Sigrid (1930), 135.
 —, Sigurd, grosserer (1873—1949), 108.
 —, Sigurd Haraldsson (1937), 110.
 —, Siv Margit (1953), 77.
 —, Søren, 1678—1702), stud., 55.
 —, Theodor, dept.sekr. (1857—1928), 85.
 —, Thomas (1871), 140.
 —, Thomas, skipsreder (1927), 126.
 —, Thomas Kampton (1828—1926), forr.mann, 139.
 —, Thorbjørn, tannlege (1868—1949), 97.
 —, Thorvald, skipsfører (1829—76), 103.
 —, Thorvald, arkitekt (1876—1940), 111.
 —, Thorvald (1938), 112.
 —, Tina *Guillermo, 140.
 —, Toril Elisabeth (1950), 131.
 —, Tove (1930), 139.
 —, Truls Emil, siviling. (1932), 136.
 —, Truls Erlingssøn (1938), 111.
 —, Astrup, Tuppen *Bonner, 136.
 —, Turi *Jakobsen, 76.
 —, Ulla Elisabeth *Nelson, 138.
 —, Walther, 101.
 —, Wenche Malvina Wiel *Døhlen, 88.
 —, Wilhelmine *Theiste, 84.
 —, Yngve (1944), 99.
 —, Aagot *Salvesen, 105.
 —, Aagot Emilie (1873—1945), 147 .
 Bache, Erik, direktør, 101.
 —, Tollef, grosserer, 101.
 Backer, Lars Zacharias, grosserer, 89.
 —, Marius Cathrinus, h.r.dommer, 89.
 Bastiansen, Alf Bjørnskau, sogneprest, 79.
 —, Otto Bernhard, skipsfører, 79.
 Bentzon, Laila, 111.
 Berend Frodsen, 33.
 Bergane, Jon J., gårdbruker, 131.
 —, Svanaug *Astrup, 131.
 Bergh, Anna Sophie, 100.
 —, Haagen Ludvig, sogneprest, 92.
 —, Johannes, kjøpmann, 92.
 Berglund, Hilma Sofie, 85.
 Bergman, Carl Abraham, kyrkoherde, 122.
 —, Gustaf Alarik C:son, gen.major, 122.
 Bergstrøm, Alexander Jonas, 103.
 —, Alexander Theodor, bokholder, 103.
 Bertelsen, Karl Ullensten, gårdbruker, 148.
 Beyer, Fædder, 50.
 —, Hans Fæddersen i Astrupgaard, 45, 52.
 —, Karen Fædderdr., 20.
 —, Niels Fæddersen i V. Astrupgaard, 44.
 —, Peder (i Skads), 43, 50.
 Beyerholm, Fædder Pedersen, 39, 43, 44.
 Bjerrum, Martin, 45.
 —, Peder, 22.
 —, Peder Boesen i Astrupgaard, 45.
 Bjørgan, Ellen Margrethe, 136.
 Bjørn, Johannes Nikolai, 21, 22, 44, 45.
 —, Peder, d.prest, 49.
 —, Peder, sognefoged, på Astrupgaard, 11, 44, 45, 52, 53.
 Bjørnskau, Anna Sofie, 79.
 Bjørnson, Bjørnstjerne, 117, 118.
 Bodding, Randine, 97.
 Boe, Helene Margrethe *Astrup, 102.
 —, Olaf, skipsreder, 102.
 Boesen, Peder, i Astrupgaard, 45.
 Bohne, Gunvor *Astrup, 136.
 —, Gustav, kjøpmann, 136.
 Bonner, Johan, fullmektig, 136.
 —, Trygve, kontorsjef, 136.

- Borch, Hans Jacob Emil, skipsmegler, 98.
 —, Øistein, revisor, 98.
 Borchgrevink, Hans Henrik Chr., spr., 83.
 —, Henrik Chr., sogneprest, 83.
 —, Laura, 68, 70.
 Boucher, Madeleine, 98.
 Brandahl, Gjertrud Magd. *Astrup, 64.
 —, Rasmus H., handelsmann, 64.
 Brandt, Anne Marie, 66.
 Brasdal, Hanne, 131.
 Breder, Hans Iver Ludv., kjøpmann, 84.
 —, Thekla Elise Mathilde, 84.
 Brekke, Ingrid Elisabeth *Astrup, 78.
 —, Nils, gårdbruker, 78.
 Brochmann, Ella-Margrethe *Astrup, 123.
 —, Sofus Wilhelm, overlege, 123.
 Broder Frodsen, 33.
 Brodersen, Valter, 45.
 Brodtkorb, Arnt Steen, banksjef, 89.
 —, Gerhard, disponent, 89.
 Bruflat, Berit, 85.
 Brun, Mariane Sophie, 89.
 Bryhn, Erling, disponent, 132.
 Braathen, Inger *Astrup, 94.
 —, Paul, gårdbruker, 94.
 Brøns sogn, 15, 31.
 — kirke, 19, 20.
 Buckhof, Elise Sophie *Astrup, 149.
 Bull, Francis, professor, 116.
 Butenschøn, Hans Barthold Andresen, godseier, 110.
 —, Mabel Anette Plahte *Astrup, 110.
 Børresen, Karen, 101.
 Baalsrud, Nils Ivar, veterinær, 95.
 —, Nils Julius, ingeniør, 95.
 Baars, Geertje, 91.
- McCann, Annie, 137.
 Carefoot, Elizabeth Jane *Astrup, 132.
 —, Rankin Lorne, dr., 132.
 Cathrine Frodesdr. *Troels Nielsen i Astrup, 40.
 Cebrian, Andor de Hubay, maler, 127.
 —, Roza, grevinne, 127.
 Christetn Gregersen, kapellan i Brøns, 31, 32.
 — Nielsen, luth. prest (1528), 31.
 Christensen, Randine, danserinne, 83.
 Christiansen, Georg, bryggerimester, 105.
 —, Johan Henrik, skipsreder, 105.
 Christoffersen, Judith Alice *Astrup, 95.
 —, Nils Chr., bygmester, 95.
 Christophersen, Susanne, 139.
 Clausen, Hans, kjøpmann, 117.
- Collin, Jonas B., kans.raad, 51.
 Corneliussen, Anna Oselie, 137.
- Dahl, Eyvind, forvalter, 92.
 —, Knut, professor, 92.
 Dahm, Arvid, ingeniør, 87.
 —, Chr. Fredr., konsul, 87.
 Dass, Johanne Christine, 149.
 Davidsen, Jens Erling, bankkasserer, 130.
 —, Jens Th., distriktssjef, 130.
 Davis, Laura Mary, 90.
 Dehli, Halvor, gårdbruker, 98.
 —, Helge, direktør, 98.
 Dent, Ruth Evelyn *Astrup, 140.
 —, William, 140.
 Devik, Ingebjørg *Astrup, 78.
 —, Olaf M., eksp.sjef, 78.
 Due, Edle *Astrup, 87.
 —, Hans Chr. Smith, ob.løyt., 87.
 Døcker-Smith, Julius, 104.
 Døderlein, Christian, overlærer, 67.
 —, Christine Fredrikke, 93.
 —, Hanna *Astrup, 67.
 —, Mette Margrethe, 83.
 Døhlen, Bjarne, lønnsdirektør, 88.
 —, Stener Thorsen, statskonsulent, 88.
 Døving, C., dr., 69.
- Ebbesen, Alfhild *Astrup, 112.
 —, Just Chr. Bing, gen.major, 112.
 Egge, Andreas, gårdbruker, 77.
 —, Klara *Astrup, 77.
 Eggen, Gustav Sofus, gårdbruker, 122.
 —, Martin, 122.
 Egilsrud, Herman, dir., 90.
 —, Joh. Wilh. Fremming, lege, 90.
 Eig, Anna, 99.
 —, Ole, 94.
 —, Rikka *Astrup, 94.
 Eilertsen, Amund, kaptein, 81.
 —, Olava, 81.
 Ekeberg, Adolf, maskinsetter, 131.
 —, Marit Betsy *Astrup, 131.
 Ellertsen, Didrik, sjømann, 145.
 Ellingsen, Anna Margrethe *Astrup, 134.
 —, Jens, handelsmann, 134.
 Elstad, Alfhild *Astrup, 135.
 —, Johan, 135.
 Eng, Jørgen, grosserer, 113.
 —, Randi *Astrup, 113.
 Eriksen, Olga, 135.
 Evensen, Gudrun, 131.
 —, Martha, 135.
 Ewald, Peder, degn i Brøns, 20.

Fabricius, Lorentz, d.prest, 55.
 —, Margrethe Villadsdtr., 47.
 —, Vilhadus, d.prest, 50.
 Falchenberg, Karen Abel Helene Elise, 87.
 Fasting, Alida Maria v. Krogh, 114.
 Faye, Antoinette Mathilde, 87.
 —, Sara Davidsdtr., 63, 149.
 Fearnley, Cecil *Astrup, 125.
 —, Thomas Nicolai, hoffjegermester, 125.
 Filseth, Johan, redaktør, 78.
 —, Tyge, souschef, 78.
 Finde, Anna Elisabeth *Astrup, 62.
 —, Maren *Astrup, 63.
 —, Maria Fuires, 63, 142.
 —, Otto, sogneprest, 62.
 —, Samuel, sogneprest, 63.
 Fleischer, Georg Chr., gårdbruker 99.
 —, Herman Reinhold, krigsråd, 143.
 —, Johan Seckman, sorenskriver, 143.
 —, Ludovica *Astrup, 99.
 Flemming, Carla Alexandra, 76.
 Fonnes, Arne Arnesen, 77.
 —, Ingeborg *Astrup, 77.
 —, Synneva, 77.
 Fournier, Alexandre, gen.advokat, 110.
 —, Marc, løytnant, 110.
 Frands Madsen Riber, 32, 35.
 Fred-Hansen, Hans, fotograf, 80.
 Fremming, Wilhelmine, 90.
 Frendesøn, Ib, 31.
 —, Laurids, 31.
 Fretheim, Stina, 78.
 Frode Troelsen, 43.
 Frodsen, Anders (1547), 33.
 Frog, Gudrun, 123.
 Frølich, Elisabeth, 94.
 Fuglesang, Frederikke *Astrup, 97.
 —, Georg Richard, fabrikkeier, 97.
 —, Jørgen, direktør, 98.
 —, Suzanne *Astrup, 98.
 Fædder Nielsøn i Astrup, 17, 21, 39.
 Garmann, Gjertud, 142.
 Gaustad, Henrikke Oline, 147.
 Geelmuyden, Catharina, 143.
 —, Henriette Fredrikke, 76.
 —, Jarle, sakfører, 76.
 Glad, Ingeborg Birgitte, 62.
 Glatved, Henninge Münster *Astrup, 97.
 Gleason, Chloe J., 138.
 Glorvigen, Arne, 96.
 —, Christiane *Astrup, 96.
 Gløersen, Emma, 90.
 Granberg, Magnhild, 131.

Grandjean-Hansen, Estrid, 132.
 Grandperpin, Francine *Astrup, 98.
 —, Pierre, lege, 98.
 Gregers Christensen, prest i Brøns, 32.
 Greve, Maren, 130.
 Grieg, Alf, boktrykker, 111.
 —, Alhild *Astrup, 111.
 Grorud, Dagny, 130.
 Grundt, Lars Otto Roll, stiftatm., 132.
 —, Lilli *Astrup, 132.
 Grøn, Anders, herredsfoged (1513), 18, 19.
 —, Anna Henriette, 135.
 —, Erik Pedersen, 50.
 Gudmundsen, Jacobine, 81.
 Guillermo, Ernest Alban, fabr.bestyrer, 140.
 Guldager, Jens L., d.prest, 50.
 Gulbrandsen, Dagny, 81.
 —, John, tømmer, 81.
 —, Randi *Astrup, 81.
 Gulbranson, Helga, 128.
 Gundersen, Anna Helene *Astrup, 148.
 —, Karen, 80.
 Gyldenstjerne, Jørgen, ærkedegn, 31.
 Hagen, Martha, 99.
 Hagerup, Aage Olufsen, 56.
 Hailes, 141.
 Hanning, Cecilie Pedersdtr., 63.
 Hans Andersen, herredsfoged, 41.
 — Andersen, herredsfoged, Havervad, 20.
 — Pedersen i Ulleruplund (1542), 35.
 Hansen, Dagny Othilie, 78.
 —, Kirstine Gunder, 45.
 —, Magda, 136.
 Harberg, Ananias Christoffersen, foged, 61.
 Harboe, Chr. F., oberst, 56.
 Harlem, Alf, lege, 91.
 —, Bergljot *Astrup, 91.
 Harreby, Jacob, d.kapellan, 50.
 Hartmann, Knut, direktør, 103.
 Haslund, Abraham, kjøpmann, 123.
 —, Elisabeth *Astrup, 123.
 Haugli, Finn Robert, siviling., 80.
 —, Klara, 80.
 Havervad, 31.
 —, Hans Andersen, herredsfoged, 41.
 Heartness, Olaf, arkitekt, 81.
 Hebo, slekt, 39.
 —, Anders Nielsen, 38 f.
 Hellen, Berentine, 76.
 Helsing, Martine *Astrup, 116.
 —, Morten Olaus, kjøpmann, 116.
 Henriksen, Anna Elida *Astrup, 146.

- Heyerdahl, Frederik Wexels, foged, 85.
 —, Ingrid *Astrup, 85.
 Hindouch, Percy Hector, kontorsjef, 141.
 Hjermand, Christopher, sogneprest, 62.
 Hjertenes, Karl P., lærer, 81.
 Hoe, Anders Mikkelsen, sogneprest, 44.
 —, Maren Andersdtr., 44.
 Hoel, G. Astrup, dr. jur., 97.
 —, Gunder, forsorgsforstander, 97.
 —, N. Astrup, direktør, 97.
 —, Ole Andor, direktør, 97.
 —, Randine, 94.
 Holbeck, Johanne, 149.
 Holm, Anders Nielsen, herredsfoged, 36.
 —, Mikkel, herredsfoged, 31.
 —, Mikkel, herredsfoged, 36.
 —, Niels M., herredsfoged, 36.
 Holtermann, Carsten Henriksen, kjøpmann,
 63, 149.
 —, Hanna, 125.
 —, Hans Carstensen, kjøpmann, 149.
 —, Martha Margrethe *Astrup, 63.
 Honningdal, Ole P., gjestgiver, 142.
 —, Petrine Severine *Astrup, 142.
 Hopstock, Anna, 123.
 Horwood, Anny, 138.
 de Hubay, Jenö, komponist, 127.
 —, Cebrian Andor, maler, 127.
 Hvamstad, Lilla, 95.
 Hvide, Anders Ovesen, 26.
 Hvirs, Karen (i Ribe 1544), 31.
 —, Kirsten, 31.
 Hvistendahl, Mathilde Georgine, 105.
 Hygom, Cathrine, 55.
 —, Johanne Marie, 57.
 —, Niels Astrup, hospitalprest, 54.
 —, Nissenius, d.prest, 48, 51, 151.
 —, Nissenius Pedersen, 51.
 —, Peder Jakobsen, d.prest, 54.
 Hylten-Cavallius, Anna Eva Mortana, 122.
 —, Gunnar Olof, dr. philos., 122.
 —, Gösta, oberst, 122.
 Häggström, Sofia, 122.
 Høhne, Andreas, d.prest, 49.
 Hønstvedt, Martha, 81.
 Håkansson, Hertha, 79.
 Haarr, Ingolf Marius Skauge, dr. med., 131.
 —, Thomas, konditor, 131.

 Ibsen, Christian, 143.
 Ingeborg *Niels Pedersen (Astrup), 38.
 Ivendorff, Henr. Marie Mørk *Astrup, 144.
 —, Nikolai, kjøpmann, 144.

 Jacobsen, Jens, agent, 91.
 —, Niels Jac., overdyrlege, 76.
 Jakhelln, Alf Sigurd, rittmester, 127.
 —, Christian Albrecht, grosserer, 83.
 —, Julius Hermann, grosserer, 83, 127.
 Jakobsen, Karl Ernst, konservator, 76.
 Jens Fæddersen i Astrup, 39.
 — Winter i Skjærbæk, 12.
 Jensen, Caroline, 99.
 Jentoft, Birgitte Margrethe, 134.
 Jep Pedersen i Brøns, 31.
 Jesper Hansen, herredsfoged, 43.
 — Pedersen, rådmann i Tønder, 43.
 Jessen, Lars, sogneprest, 100.
 —, Peter, 100.
 Johannesen, Karen, 95.
 Johannessen, Agnes *Astrup, 80.
 —, Edvard Anton, redaktør, 76.
 —, Henrik Severin, fisker, 146.
 —, Johannes, 148.
 —, Karl, fiskeeksportør, 80.
 Johansen, Hanna, 76.
 Johansen, Erika Maria, 88.
 Johansson, Antok Leonard, direktør, 138.
 —, Svea *Astrup, 138.
 Johnsen, Ella Mathea *Astrup, 139.
 —, Peter, revisor, 139.
 Jonas Pedersen i Tornumgaard, 50 f.
 Juell, Anna, 25.
 —, Axel, 26.
 —, Eiler, til Astrupgaard, 25.
 —, Hartvig, biskop i Ribe, 25.
 —, Iver, 25.
 —, Niels til Østergaard og Aastrup, 25.
 —, Thomas, 25.
 —, Thomas Iversen, lensmann, 29.
 —, Thomas Iversen, 25.
 —, Troels, 25.
 Junghans, Melkior Fredrik, klokker, 56.
 Juvkam, Gunhild, 82.
 Juvkam-Wold, Per, byggmester, 82.

 Kalleby mark, 19.
 Kalstad, Enoch, ingeniør, 80.
 —, Hans O., baptistprest, 80.
 Karen Hvirs (i Ribe 1544), 31.
 — Nielsdtr. *Beyerholm, 43.
 — Sørensdtr. *Astrup, 50.
 — Troelsdtr., 30.
 Karlsen, Karl Mathias, skredderm., 148.
 Kielland, Clara, 110.
 —, Jonas Schanche, borgermester, 88.
 —, Thor Bendz, dr. phil., 88.

Kiland, Maren Jensdtr., 64.
Kildal, statsråd, 119.
Kirstine Pedersdtr., *Frands Madsen, 34.
Kjelin, Johanne Gustava, 106.
Knudsen, Hanna Andrea *Astrup, 134.
Knudtzon, Nenni, 102.
—, Tuppi, 102.
Koht, H., professor, 116.
—, Nelly, 112.
Kolstad, Ingeborg, 85.
Konow (S. B.), 119.
Kornstad, Helene, 96.
Krabbe, Laura, 78.
Kraft, Anna Margrethe, 143.
Kramer, Mette Kirstine, 44.
—, Hanne, 45.
Kreft, Carl Andreas Juul, skriver, 145.
Krogh, Ole, kjøpmann, 148.
Krummedige, fru Mette, 25.
Krüger, Conrad Chr., kjøpmann, 143.
—, Jochum, res. kapellan, 143.
Krømmer, Niels, 44.
—, Niels Hansen, 45.
—, Niels Hansen, 53, 54.
Krøpelién, Anne Marie Smith, 144.
Kyhne, Signe, 132.

Lagaard, Cathinka, 84.
Lambert, kannik i Ribe, 28.
Lange, Gunde Nielsen, 29.
—, Matthias, herredsfoged, 50.
Lanng, Birgit *Astrup, 112.
—, Erik, postdirektør, 112.
Larsen, gårdbruker, 101.
—, Carl Ludvig, proprietær, 133.
—, Erna Alm *Astrup, 77.
—, Halvard Alm, maler, 77.
—, Herman, kapt., vaktm., 82.
—, Johan Mathias, sjømann, 147.
—, Laurits, dr. theol., 82.
—, Lauritz Edvard, kontorist, 147.
—, Lovise *Astrup, 101.
—, Ragna, 80.
—, Trygve Olaf, kaptein, 132.
Leganger, Gjertrud Garmann *Astrup, 142.
—, Leganger, Hans Thiis, kapt., 100.
—, Iver N., sorenskriver, 63, 142, 149.
—, Nils Iversen, prost, 63, 142.
—, Samuel Bugge, sogneprest, 100.
Lein, store, 56.
Lie, Amanda *Astrup, 94.
—, Nils, fyrvokter, 94.

Lied, Carl L., landhandler, 114.
—, Christian Fredrik Møllerup, kapt., 115.
—, Poul Mathias, kaptein, 115.
Lilloe, Camilla Otilia Sophie, 105.
Limbæk, Claus, 27, 28, 29.
Lindqvist, Augusta Elisabeth *Astrup, 121.
—, Johan, postfullmektig, 121.
Lockhart, Henry, kleshandler, 139.
—, Margaret Hunter, 139.
Lodtz, Hanna, 78.
—, Peder Mørch, hanskefabr., 73.
—, Petra Constance *Astrup, 73.
Lohrbauer, Johan Ludvig, skomakerm., 101.
—, Louise Cathrine Cecilie, 103.
—, Maren Dorothea *Astrup, 101.
Loix, Marie-Jeanne, 110.
Longton, Frances Peter, skipsreder, 127.
—, George Harold, 127.
Lorange, Helene Kristiane, 88.
Lorentzen, Anneke, 44.
—, Iver, 44.
Lovering, John Samuel George, dir., 138.
—, Robert George, direktør, 138.
Luffe, Christian, student, 45.
—, Christian, 54.
—, Hans Kramer, i Astrupgaard, 45.
—, Mette, 22.
—, Mette Marie, 45.
Lund, Else Cathrine, 114.
—, Gabriel Joachim, apoteker, 88.
—, Gabriel Joachim, sorenskriver, 88.
Lunde, Knut Truls Wiel, overlærer, 89.
—, Thorvald Christian, res. kap., 89.
Lundh, Harald Olaf, direktør, 132.
—, Sverre H. H. O., fabrikkieier, 132.
Lønseth, Jensine Johanne, 97.
Løvig, Hardy, 136.

Mack, Edith *Astrup, 90.
—, Henrik Martin Fredrik, byrettsass., 90.
Madsen, grosserer, 102.
—, Valgerd *Astrup, 102.
Malling, Anders, sogneprest, 33.
Malone, Annie *Astrup, 137.
—, Christopher, gårdbruker, 137.
Maren Hansdtr., *Niels Troelsen (Astrup), 41.
— Knudsdtr. *Astrup, 46.
— Troelsdtr., 30.
Marine Iversdtr. (Hebo), 39.
Maritvold, Karen Birgitte, 122.
Marstrand, Johanne, 130.
Martens, Agnes, 128.
Mathisen, Arne, prod.sjef, 76.

- Mathisen, Olav, beregner, 76.
 Matthias Christensen, kapell, Brøns, 32.
 Meinich, Christiane Louise, 84.
 Meraker gods, 121.
 Mette Jespersdr. *Havervad, 42.
 — Nielsdr. *Hoe, 44.
 Michelet, Amalie Thomine *Astrup, 125.
 Mikkel Holm, herredsfoged, 36.
 — Holm, i Brøns, 31.
 Mikkelsen, Rasmus, lærer, 145.
 Milne, Rachel *Astrup, 101.
 Misthusum, 18.
 Moe, Ragnhild, 124.
 Monnot, Marie Adèle Georgette, 98.
 Monsen, Margit, 77.
 Morell, Peter Andreas Amundsen, statsråd, 106.
 af Morgenstjerne, Alexis von Munthe, dept.sekr., 102.
 —, Nic. Krogh, Oscar, rittmester, 102.
 Mowinckel, Conrad Helge, ingeniør, 128.
 —, Conrad Jens H., 128.
 Munk, Palne Iversen, 26.
 Munthe-Kaas, Hugo, h.r.advokat, 102.
 —, Mosse *Astrup, 102.
 Müller, Ingeborg Ross *Astrup, 66.
 —, Ole Cornelius Ross, kjøpmann, 66.
 Myking, Rasmus, landh., 81.
 —, Anna Cecilie *Astrup, 81.
 Møller, Maren Dorothea, 101.
 Møllerup, Bolette Cathrine, 115.
- Nagel, Anne Laurentse, 100.
 —, Martha Margrethe, 65.
 Neergaard, Mariane Kirstine, 85.
 Nelson, Einar, hotelldirektør, 138.
 —, Leif, direktør, 138.
 Neuberger, Karen Randine, 83.
 —, Peter Janus, foged, 83.
 Nicolson, Elisabeth, 138.
 Niels, prest i Brøns, 13.
 —, kapell, i Brøns, 32.
 —, prest i Brøns, 32.
 Niels Fæddersen i Astrup, 39.
 — Jeppsen i Havervad, 31.
 — Lassen i Astrup, 17.
 — Lassen i Astrup, 30.
 — Mikkelsen, herredsfoged, 11, 36, 41.
 — Pedersen, prest i Brøns, 32.
 — Pedersen (Winter), i Astrup 1578, 11, 12, 13, 31, 36.
 — Troelsen, i Astrup, 41 ff.
 Nielsen, Clemet (i Trollfjord), 145.
- Nielsen, Erenst, skipskonstruktør, 131.
 —, Ingeborg Marie, 131.
 —, Niels Theodor, skipsreder, 135.
 —, Sigrid *Astrup, 135.
 Nis Hansen, herredsfoged, 43.
 — Henriksen, foged, 43.
 Nouvelet, Odette, 98.
 Næss, Oluf A., avd.sjef, 98.
 —, Vesla Wangell *Astrup, 98.
- Obeling, Laust, i Astrupgaard, 45.
 —, Laust, 45.
 —, Peder, 22, 45.
 Oftedal, Ellen Else Marie, 82.
 Olrog, Thorvald, 117.
 Olsen, Andrea, 79.
 —, Anna Beate, 88.
 Olson, Alice Fredrica, 112.
 Otte, Carl, misjonsprest, 72.
 —, Heinrich, 69.
 —, Vilhelm Christoffer Heinrich, misjonsprest, 72.
 Ottesen, Amalia Mathea, 113.
 —, Anne Johanne, 67.
 —, Otilie Christine, 70.
 Ostorp Gaard, 15.
 Ostrup Gaard, 15.
 Outzen, slekt, 44.
 —, Christian, tolder, 50.
 —, Ditlev, ridefoged, 50.
 —, Hans, ridefoged, 50.
 Oxaas, Hanna, 78.
- Parelius, Hanken *Astrup, 130.
 —, Jens, sogneprest, 55.
 —, Lucie, 56.
 —, Rasmus, proprietær, 130.
 Parvillée, Francis, 98.
 —, Marcel, reklamekonsulent, 98.
 Paulsen, Paul C., 136.
 —, Unni Løvig *Astrup, 136.
 Peder Troelsen (Winter), 12.
 — Troelsen, 13, 14, 17, 18, 28.
 — Troelsen, herredsfoged, Astrupgaard, 30.
 Petersen, Gerda, 98.
 —, Karla Kristine, 45.
 —, Louise Elisabeth *Astrup, 81.
 —, Nils, banksjef, 81.
 Peterson, Hedevig, 126.
 Pettersen, Caroline *Astrup, 101.
 Petterøe, Eva *Astrup, 87.
 —, Halfdan, fabrikkeier, 87.
 Plahte, Mabel Anette, 110.

- Plum, slekt, 36.
 —, dr. Claus, professor, 35.
 Pontifex, Ella Constance Clara, 127.
 Povl, prest i Hvidding, 31.
 van Prattenburg, Evert, B.R.M.P., 91.
 —, Robert, A.A., økonomisjef, 91.
 Prebensen, Agnes, 127.
 Preus, Elise Margrethe, 84.
 Prytz, A.F.W.J., kaptein, 99.
 —, Else Johanne Marie *Astrup, 99.
 Prætorius, Rebekka Fredrikke Elisabeth, 92.
- Qvale, Einar, direktør, 113.
 —, Paul Ræder, assist. direktør, 113.
- Rantzau, Breide, 29.
 —, Daniel, 29.
 —, Peder til Trøjborg, 28.
 —, Tønne, 29.
 Reimers, Betty, 111.
 —, Herman Joh. Foss, h.r.assessor, 124, 128.
 —, Herman Foss, h.r.advokat, 128.
 —, Margrethe Christine, 30.
 —, Ragnhild *Astrup, 124.
 Reinaasen, Roager, 56.
 Renden, Severine Pauline, 133.
 Reston, Jeanette, 139.
 Reutz, Anne Elsebe, 100.
 —, Elsebe, 144.
 Riber, Frands Madsen, 32.
 Richter, Ole, statsminister, 118, 121.
 Riis, Mette Marie, 92.
 Rivertz, Peter, lensmann, 78.
 —, Randi *Astrup, faglærerinne, 78.
 Roager kirke, 47 ff.
 Roager, Hans Nielsen, stud. theol., 56 f.
 —, Martha Dorothea, 56.
 —, Jesper, res. cap., Stjørdal, 55.
 —, Kasper, res. cap., Stjørdal, 55.
 —, Søren, 56.
 Rødsæter, Iver, 71.
 Rodtwitt, Boel Catharine *Astrup, 149.
 —, Lauritz, oberst, 149.
 Rogers, Florence Kate *Astrup, 140.
 —, Silas, 140.
 Rosenkreutz, Hans H., etatsråd, 61.
 Rosenkrantz, Ludvig Nielsen, 40.
 Ross, A., overkrigskomm., 51.
 Rotvold, Margit *Astrup, 146.
 Rue, Mette Christine, 142.
 Ræder, Kirsten, 113.
 Rødberg, Anna Cathrine *Astrup, 144.
 —, Hans, kjøpmann, 144.
- Rødsdalen, Marie, 83.
 Rødsæter, Bertine S. *Astrup, 71.
 Røebech, Hanne Christiane, 145.
 Rønqvist, Karl Henrik, baker, 147.
 —, Niels Henrik, gullsmed, 147.
 Rønaas, Johanne Marie *Astrup, 148.
 Røsche, Adolf Bruno Karl, barberm., 81.
 —, Gudrun Sofie *Astrup, 81.
- Sakshaug, Ellen, 122.
 Salvesen, Julius Oscar, overlærer, 105.
 —, Salve Julius, lege, 105.
 Sandalshaug, Dagny, 76.
 —, Nikolai, gårdbruker, 76.
 Sandalstrand, Kristine, 77.
 Sandnes, Katharina *Astrup, 79.
 —, Knut, gårdbruker, 79.
 Sannes, Ole H., 99.
 —, Ragnvald, tannlege, 99.
 Schack, Jensine, 45.
 Schioldborg, Anna Dorothea, 98.
 Schive, Karen *Astrup, 47.
 —, Søren Jensen, d.prest, 46 f.
 Schjelderup, Bastian, sogneprest, 143.
 —, Søren, sorenskriver, 143.
 Schreuder, biskop, 68.
 Schwartz, Hanna Cathrine Augusta, 89.
 Schweigaard, Margr. Cathr. *Astrup, 111.
 —, Niels Anker Stang, soussjef, 111.
 Schaanning, prostinne, 116.
 Scott, Bertha Elizabeth, 137.
 Semb, Bjarne, tannlege, 125.
 —, Gunvor *Astrup, 125.
 Skade, Dorothea *Bjørn, 51.
 —, Maren *Collin, 51.
 —, Niels B., borger i Ribe, 51.
 Skage, Christian, formann, 76.
 —, Ingebjørg *Astrup, 76.
 Skjoldborg, Louise Augusta *Astrup, 130.
 —, Otto Lemmich, tollinsp., 130.
 Skjærstad, Helene, 94.
 Skoug, Helene, 98.
 Skutskär Trävaruaktiebolag, 117.
 Smith, Johanne Emilie *Astrup, 104.
 —, Jørgen Christian, skipsreder, 104.
 Solem, Adriane, 146.
 Sommerschild, Birger, disponent, 135.
 —, Wilhelm Thode, oberstløytn., 135.
 Spjelkavik gård, 62.
 Stang, Anna, 86.
 —, Heddy *Astrup, 126.
 —, Jørgen Breder, skipsreder, 126.
 Stawenoff, Suzanne, 98.

- Steenberg, Anna Sofie *Astrup, 84.
 —, Ole Sigbjørn, misjonær, 84.
 Steensen, Stina, 89.
 Stenerud, Mina Charlotte *Astrup, 131.
 von Steyern, Karin Eleonora Vult, 122.
 Stiegler, Carl Chr., o.r.sakfører, 78.
 —, Reidar, o.r.sakfører, 78.
 Stuwitz, Malene Christine, 143.
 Sunde, Engel *Astrup, 75.
 —, Jens Tøresen, 57.
 Sunde, Ole Jensen, borger, Stavanger, 57.
 —, Peder Jensen, løytnant, 57.
 Svend Jensen, i Gasse, 17, 30.
 — Troelsen (1491), i Ulleruplund,
 herredsfoged, 28, 34.
 — Winter, 25, 26.
 Svensson, John, sjøkaptein, 79.
 —, Signhild Eleonora *Astrup, 79.
 Sverdrup, Jakob, statsråd, 119.
 —, Johan, statsminister, 118.
 Sverre, Anna Sofie, 89.
 Swanson, Howard Lee, 137.
 —, Walter E., 138.
 Swayze, Clara Victoria, 132.
 Synnestvedt, Hans Jørgen Reutz, kapt., 100.
 —, Ludv. T., kapt., 100.
 Sæthre, Signy, 91.
 Sætre, Brita, 76.
 Søderstrøm, Marie Ulrikka, 121.
 Sørensen, hotelleier, 102.
 —, N. G., grosserer, 117.
 —, Therese *Astrup, 102.

 Tallberg, Hilma Sofie *Astrup, 85.
 —, Johan Alfred, banksjef, 85.
 Tandberg, Edward, grosserer, 90.
 —, Gulbrand, sogneprest, 90.
 Teilmann, Christen Nielsen, 44.
 —, Niels Christensen, prest, 44.
 Theiste, Immanuel Sadolin, o.r.sakfører, 84.
 —, Immanuel Sadolin, styrmann, 84.
 Thiis, Carsten Henrik, direktør, 132.
 —, Carsten J. O., konsul, 132.
 Thommesen, Lars, handelsmann, 114.
 Thompsen, enkemadame, 116.
 Thorbjørnsen, Barbra, 106.
 Thorstensen, Gunda, 113.
 Thrap, Andreas Winding, degn, 148.
 —, Lauritz Bentzen, sorenskriver, 148.
 —, Lauritz Thurah, rådhuskriver, 148.
 Thurah, Henriette Christine Jacoba, 148.
 Thurmman, Anna Cathr. A. U. *Astrup, 70.
 —, Carl Fredrik, sogneprest, 70.

 Thøgersen, Jens, d.prest, 50.
 Tilley, Charles F., salesman, 137.
 —, Laura May *Astrup, 137.
 Tønning, Peder, landhandler, 114.
 —, Rasmus Henrik, sogneprest, 114.
 Torgersen, Johanne Caroline, 104.
 Troels Nielsson, 17, 21.
 — Nielsen, i Astrup, 39 ff., 52.
 — Winter (1470), 27 ff.
 — Winter, i Astorp, herredsfoged, 12, 17.
 Tønder, Augusta Marie, 94.
 —, Ebbe Carsten, sogneprest, 115.
 —, Karen Sophie *Astrup, 114.
 —, Ole H., kjøpmann 114.
 —, Poulina Susanne *Astrup, 115.
 Tøresing, Marie, 72.

 Uchermann, Arnt, sogneprest, 86.
 —, Henriette Magd. *Astrup, 86.
 —, Johanne Kirstine *Astrup, 86.
 Ulleruplund, 35.
 Ullmann, Viggo, stortingspresident, 120.
 Ulveland, Borgine, 102.

 Vasbotten, Henrikka, 81.
 Vedel, Peder Sørensen, d.prest, 43, 50, 57.
 —, Ægidius, d.prest, 50.
 Villestrup, 25.
 Vigtel, 133.
 Vind, Christoffer, sogneprest, 55.
 Vitenskapsakademiet i Oslo, 121.
 Vold, Ragnhild, 116.
 Vraa, 18.

 Westerbø, Ingeborg *Astrup, 85.
 —, Knut, 85.
 Walton, Sarah, 110.
 Wang, Eyvind, grosserer, 110.
 —, Gidsken Johanne, 89.
 —, Sverre Storm, disponent, 110.
 Warming, Bennett, 22.
 —, Bennet Lauridsen, 45.
 —, Ingeborg Cathrine, 22, 45.
 —, Laurids, 22.
 —, Laurids Lauridsen, i Astrupgaard, 44 f.
 —, Maren, 45.
 Warmuth, Sophie Christiane Elisabeth, 132.
 Wedel-Jarlsberg, Anna Edle Margrethe
 *Astrup, 125.
 —, Carl Gustav, godseier, 125.
 Weld, Charles Edward, 139.
 —, Ida Bernice *Astrup, 139.
 Werring, Niels, skipsreder, 128.

Werring, Ragnhild Elisabeth *Astrup, 128.
Westin, Johanne Louise, 102.
Weyle, Thomas Hansen, prest, 43, 49.
Wiel, Agnes Jacobine, 87.
Wieselgren, H. O., dr. phil., 116.
Wilhelmsen, Axel, skipsreder, 128.
—, Else, 128.
—, Kathrine *Astrup, 128.
Willumsen, Ingeborg *Astrup, 110.
—, Oscar, grosserer, 110.
With, Alfred Thomas, arkitekt, 110.
—, Patrick Thomas Miles, kaptein, 110.
Winter (Winther, Wynther, Wynthther,
Wintter), slekt, 26.
—, (Winther), dansk slekt, 11.
—, segl, 26.
—, Adler (1407), 26.
—, Anna Fredrikke, 83.
—, Anders (1421), 26.
—, Anders (1506), 27.
—, Hans (1527), 27.
—, Hans (1539), 27.
—, Ingvar, foged (1442), 27.
—, Jens, i Skjærbæk, 12.
—, Jens (1485), 27.
—, Jens (1527), 27.
—, Kjesten Marie, 45.
—, Lars (1506), 27.
—, Laurends (Ribe 1479), 27.
—, Mikkel (1454), 26.

Winter, Svend, 25.
—, Svend, i Astrup, 27.
—, Svenning (1418—60), 26.
—, Troels, 13, 27.
—, Troels (1470—1503), 26.
—, Truels, 12.
Wintersen, Jesper, prest, 27.
Wold, Anton, gårdbruker, 82.
—, Borghild *Astrup, 85.
—, Simen, kjøpmann, 85.
Wulf, Poul Richard, kjøpmann, 123.
Wulff, Kirsten Cornelia, 73.

Young, Elisabeth, 125.

Ørskog prestegård, 64 f.
Østbye, Amund, stasjonsmester, 94.
—, Leif, stasjonsbestyrer, 94.
Øwre, Nils, handelsmann, 146.
—, Zacharias, lensmann, 146.

Aabel, Mina *Astrup, 84.
—, Oluf Andreas, sogneprest, 84.
Aanonsen, Thekla Nicoline *Astrup, 137.
—, Tønnes, kaptein, 137.
Aass, Alma Tobine, 91.
Aass-Jacobsen, Didi *Astrup, 91.
Aastorp Gaard, 15.
Aastrup Gaard, 15.

1
TROELS WINTER

1470—1503

I

II

2
1. Maren
Troelsdatter
nævnes 1514
* Svend Jensen

3
2. Karen
Troelsdatter
nævnes 1514
* Niels Lassen

4
3. Peder
Troelsen
nævnes 1508—60

5
4. Svend Troelsen
nævnes 1491—1524

III

6
1. Hans Pedersen
nævnes 1541—64
Stamfader til Slægten
Lund fra Ulleruplund

7
2. Kirstine
Pedersdatter
* Frands Madsen
ca. 1500—67
Stamfader til
Slægten Plum

8
3. Niels Pedersen
nævnes 1542—78

IV

9
1. Anders
Nielsen Hebo
ca. 1540—1602
Stamfader til
Slægten Hebo

10
2. Fædder Nielsen
nævnes
1578—1626

11
3. Troels Nielsen
nævnes
1589—1634

V

12
Niels Troelsen
1610—62

VI

13
1. Karen
Nielsdatter
1635—98
* Fædder
Pedersen
Beyerholm,
Stamfader til
Slægten Beyer

14
2. Mette
Nielsdatter
1639—1710
* Anders
Mikkelsen
Hoe

15
3. Anders
Nielsen
Astrup
1640—1702

16
4. Niels
Nielsen
Astrup
1642—1701
Præst i Roager

17
5. Barbara
Nielsdatter
nævnes 1682
* Jonas
Pedersen

18
6. Ane
Nielsdatter
nævnes 1697
* Niels
Bertelsen
Skade

19
7. Troels
Nielsen
død 1700

VII

20
1. Niels
Astrup
f. 1673

21
2. Knud
Astrup
f. 1674
cand. theol.

23
4. Ane Astrup
f. 1677

25
6. Mette
Astrup
1683—1703

26
7. Maren
Astrup
1686—1758
* 1 Hans
Fæddersen
Beyer
* 2 Niels
Hansen
Kræmmer

27
1. Margrethe
Astrup
1675—1735
* Nissenius
Hygom
Præst i Roager
(Slægten
Hygom)

28
2. Maren
Astrup
1677—1723

29
3. Søren
Astrup
1678—1702

30
4. Niels (Nikolai)
Astrup
1681—1743
Foged på
Sundmør,
Stamfader til
den norske
Slægt. Afkom
se Tab. II

31
5. Jesper
Roager
1682—1746
Kapellan i
Stjørdalen

32
6. Hans
Roager
1685—1705

33
7. Anna
Catharine
Astrup
1687—1768
* Peder Jensen
Sunde

34
8. Andreas
1690—95

35
9. Nissenius
1692 6 d. gl.

30
VII. 4. NIELS NIELSEN ASTRUP

1681—1743

Foged på Sunnmøre

Stamfar til slektens norske grener

Foged på Sunnmøre

Niels Nielsen Astrup

1681—1743

l.nr. 30—40,

162—221 og

(308) 313—353

De som døde før voksen
alder er ikke oppført
på plansjen

VIII	36 1. Catharine 1714—68 * Iver Nielsen Leganger	37 2. Otto Finde 1715—71 sogneprest til Norddal	38 3. Niels 1717—92 prost og sogneprest til Ørskog	315 4. Hans 1719—69 kapellan i Os	319 5. Hans Christian 1721—1802 bokholder i alt 15 barn	348 7. Peder Finde 1724—94 kst. soren- skriver	350 8. Johan Frimand 1727—83	351 9. Ingeborg Drude 1729—65 * Hans Holtermann	352 10. Carl Frederik 1733—80 lærer ved Helsingør	353 11. Anne Sophie 1735—										
IX	39 1. Nicolai 1747—1802 sogneprest til Ørskog prost	219 2. Anna Elisabeth 1750—82 * Rasm. H. Tonning	220 3. Hans Rasmus 1754—1827 sogneprest til Grytten 6 barn, hvorav:	313 5. Peder Christian 1758—1826 lensmann i Sykkylven	314 6. Maren Sophie 1762—82	316 c. 3. Maria Finde 1754—1803 * H. R. Fleischer	317 4. Anna Elisabeth 1758—1826 * S. Schjelderup	318 5. Drude Frimand 1760—1833 * Joch. Krüger	320 5. Anna Elisabeth 1764—90	321 7. Ananias Christian 1769—1840 krigsassessor	322 8. Nicolai Ivendorff 1771— styrmann	323 9. Marie Dorothea 1772—1844 * Didrik Ellertsen	324 10. Otto Finde 1775—1834 skriver	325 11. Christina Henrikke 1776—1844	326 12. Catharina Marie 1778—1869 * C. A. Juul Kreft	327 13. Johan Christian 1779—1838 lensmann i Tana	345 14. Gjertrud Garmann 1781—1827 * L. Thrap	346 15. Hans Christian 1785—		
X	40 1. Niels 1778—1835 foged, Solør se pl. III	162 2. Gjertrud Maria 1780—1827 * H. J. R. Synnestvedt	163 3. Henninge Margarethe 1781—1819 * H. T. Leganger	164 4. Anna Elisabeth 1785—1839 * L. Jessen	165 5. Henning Martin 1787—1845 kjøpmann i Larvik	217 6. Peter Andreas 1790—1859 lensmann i Solør	218 7. Martha Sophie 1792—1848 * L. Thomme- sen	221 1. Gjertrud Susanne 1792—1878 * C. F. M. Lied	222 2. Ebbe Carsten Tønder 1794—1888 kaptein se pl. IV	328 1. Henrikke Marie 1806—	330 3. Nicolai Rasmus 1810—	331 4. Hans Garmann ca. 1811—	332 5. Johan Christian 1813—59 lærer i Tana 5 barn							
XI	166 1. Mathias Ludvig Nicolai 1824—95 kjøpmann i Larvik	184 3. Caroline Frederikke 1827—99 * A. Th. Bergstrøm	185 4. Thorvald 1829—76 skipsfører	186 5. Harald 1831—1914 stads- hauptmann	333 1. Christian Garmann 1837—1906 lærer og kirkesanger i Tana	341 2. Eilert Andreas 1840—1904 bøkker i Kristiania	342 3. Herman Fredrik 1850— maler i U. S. A.	343 4. Johanne Cathrine 1851— * Ole Krogh	344 5. Emerentia Marie Sophie 1853—1933 * Karl M. Karlsen											
XII	167 1. Henninge 1855—1927 * Erik Bache	168 2. Lars 1857— kj.m. i Natal	176 4. Harald 1871— ingeniør i U. S. A.	180 5. Arvid 1891— disponent	187 1. Aagot 1862—1939 * Salve J. Salvesen	188 2. Henning 1864—96 arkitekt	189 3. Gudrun 1866— * Georg Christiansen	190 4. Jørgen Smirh 1867—1945 overingeniør	191 5. Hanna 1869—1933 * P. A. A. Morell	192 6. Eivind 1871—95 polfarer	193 7. Sigurd 1873—1949 grosserer	207 8. Thorvald 1876—1940 arkitekt	216 9. Maren Dorothea 1878— * R. B. A. Allan	334 1. Johan Sigfrid 1863—1927 gårdbruker Tana	335 2. Marie Amalie 1865—1923 * Nils Øvre	336 3. Eleonore 1868—1943 * Carl Rønqvist	337 4. Dina Pauline 1870—1905 * L. E. Larsen	338 5. Aagot Emilie 1873—1945	339 6. Olaf 1876— i U. S. A.	340 7. Johanne * Lulla 1879—1941
XIII	169 1. Mathias Ludvig Nicolay	170 2. Percival	171 3. Harald	172 4. Walther	173 5. Lars	174 6. Rachel	177 1. Loyd Henning 1898—	178 2. Louise 1900—	179 3. Harald 1902—	181 1. Henninge Lillian 1922— * A. v. M. af Morgenstjerne	182 2. Knut Arvid 1927— skipsmegler	194 1. Ingeborg 1900— * Sverre S. Wang	195 2. Harald Sigurdsson 1903— grosserer	200 3. Erling Sigurdsson 1908— ingeniør	204 4. Knut Sigurdsson 1911— disponent	208 1. Henning Thorvaldsson 1904— arkitekt	211 2. Kaare Thorvaldsson 1905—35	212 3. Einar Thorvaldsson 1906— skipsreder	215 4. Gunvor 1909— * P. R. Qvale	
XIV	196 1. Henninge 1930— * Marc Fournier	197 2. Inger Marie 1932— * P. T. M. With	198 3. Sigurd Haraldsson 1937—	199 4. Eivind Haraldson 1945—	201 1. Truls Erlingsson 1938—	202 2. Alf Grieg Erlingsson 1939—	203 3. Erle 1945—	205 1. Margr. Cathrine Mette Schweigaard 1938—	206 2. Ingeborg Knutsdatter 1942—	209 1. Thorvald 1938—	210 2. Lill-Ann 1942—	213 1. Berit 1938—	214 2. Jørgen 1943—	214 a 3. Kaare 1947—						

De som døde før voksen
 alder er ikke oppført
 på plansjen

40
X 1. NILS ASTRUP
 1778—1835
 Foged i Solør

X

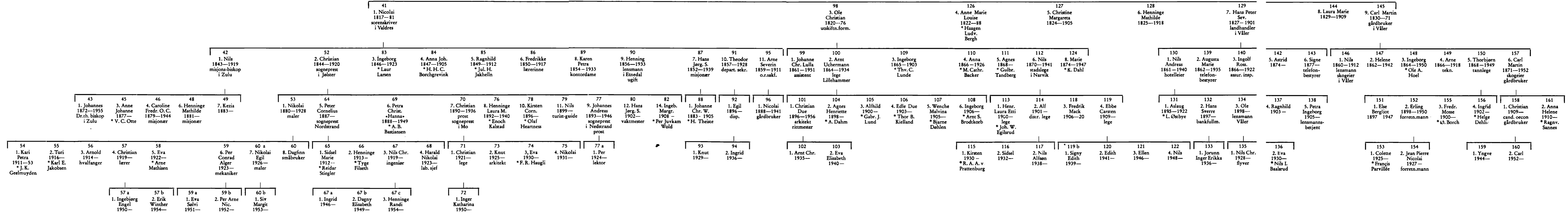
XI

XII

XIII

XIV

XV

De som døde før voksen
 alder er ikke oppført
 på plansjen

222
 X. 2. EBBE CARSTEN TØNDER ASTRUP
 1794—1888
 Kaptein

X

XI

XII

XIII

XIV

